

Saturis

II Nelegislatīvi akti

LĒMUMI

- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2015/1824 (2014. gada 23. jūlijs) par Vācijas veiktajiem pasākumiem attiecībā uz Nīderheinas (Vēzes) lidostu un *Flughafen Niederrhein GmbH – SA.19880 un SA.32576 (ex NN/2011, ex CP/2011)* (izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 5084)⁽¹⁾ 1
- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2015/1825 (2014. gada 31. jūlijs) par nepaziņotu valsts atbalstu SA.34791 (2013/C) (ex 2012/NN) – Beļģija – Atbalsts uzņēmuma *AS Val Saint-Lambert* glābšanai (izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 5402)⁽¹⁾ 47
- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2015/1826 (2014. gada 15. oktobris) par valsts atbalstu SA.33797 – (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2011/CP), ko Slovēnija sniegusi *NCHZ* (izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 7359)⁽¹⁾ 71
- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2015/1827 (2015. gada 23. marts) par valsts atbalstu SA.28876 (12/C) (ex CP 202/09), ko Grieķija īstenojusi attiecībā uz *Piraeus Container Terminal S.A. un Cosco Pacific Limited* (izziņots ar dokumenta numuru C(2015) 66)⁽¹⁾ 93

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ.

II

(Nelegislatīvi akti)

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2015/1824

(2014. gada 23. jūlijs)

par Vācijas veiktajiem pasākumiem attiecībā uz Nīderheinas (Vēzes) lidostu un *Flughafen Niederrhein GmbH – SA.19880 un SA.32576 (ex NN/2011, ex CP/2011)*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 5084)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc ieinteresēto personu uzaicināšanas iesniegt piezīmes saskaņā ar iepriekšminētajiem noteikumiem ⁽²⁾ un ņemot vērā viņu piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Laikposmā no 2003. gada līdz 2006. gadam Komisija saņēma vairākas sūdzības, kurās tika apgalvots, ka reģionālās iestādes ir piešķirušas nelikumīgu valsts atbalstu Nīderheinas-Vēzes lidostai (turpmāk – “lidosta”).
- (2) Komisija 2005. gada 13. oktobra, 2007. gada 2. marta, 2007. gada 3. augusta, 2010. gada 19. oktobra un 2011. gada 1. aprīļa vēstulē pieprasīja Vācijai informāciju saistībā ar šīm sūdzībām.
- (3) Vācija atbildēja uz Komisijas informācijas pieprasījumiem 2005. gada 21. decembra, 2006. gada 2. februāra, 2007. gada 14. jūnija, 2007. gada 18. oktobra, 2010. gada 11. novembra un 2011. gada 30. maija vēstulē. Tomēr Vācijas 2011. gada 30. maija atbilde bija nepilnīga, jo tajā nebija sniegtas atbildes uz jautājumiem par laikposmu līdz 2009. gada jūlijam. Vācija norādīja, ka atsakās atbildēt uz šiem jautājumiem, jo iepriekš saistībā ar šiem jautājumiem bija ierosināta izmeklēšana, kuru Komisija slēdza 2009. gada jūlijā.

⁽¹⁾ No 2009. gada 1. decembra EK līguma 87. un 88. pants kļuva attiecīgi par Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk – “LESD”) 107. un 108. pantu. Abi noteikumu kopumi būtībā ir identiski. Atbilstošos gadījumos šajā lēmumā atsauces uz LESD 107. un 108. pantu ir jāsaprot kā atsauces attiecīgi uz ES Līguma 87. un 88. pantu. Ar LESD arī ievieša dažas pārmaiņas terminoloģijā, piemēram, vārdu “Kopiena” aizstāja ar “Savienība” un vārdkopu “kopējais tirgus” aizstāja ar “iekšējais tirgus”. LESD terminoloģija ir izmantota visā šajā lēmumā.

⁽²⁾ OVC 279, 14.9.2012., 1. lpp.

- (4) Komisija 2011. gada 24. augustā nosūtīja atgādinājumu Vācijai saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999⁽³⁾ (turpmāk – “Procesuālā regula”) 10. panta 3. punktu, dodot Vācijai iespēju iesniegt informāciju līdz 2011. gada 19. septembrim. Komisija piebilda, ka tā apsvērs iespēju izdot rīkojumu sniegt trūkstošo informāciju noteiktajā termiņā.
- (5) Vācija 2011. gada 13. septembra e-pasta vēstulē lūdza pagarināt termiņu līdz 2011. gada 19. oktobrim. Komisija piekrita pagarināt termiņu.
- (6) Vācija iesniedza atbildi 2011. gada 19. oktobrī. Tomēr tā bija nepilnīga, jo Vācija vēl aizvien atteicās atbildēt uz jautājumiem par laikposmu līdz 2009. gada jūlijam.
- (7) Komisija 2012. gada 25. janvāra vēstulē informēja Vāciju, ka tā ir nolēmusi ierosināt Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 108. panta 2. punktā minēto procedūru attiecībā uz iepriekš minēto nelikumīgo atbalstu (turpmāk – “lēmums sākt procedūru”).
- (8) Vācija 2012. gada 1. februāra e-pasta vēstulē lūdza pagarināt termiņu piezīmju iesniegšanai par lēmumu sākt procedūru. Komisijas dienesti pagarināja termiņu 2012. gada 10. februāra e-pasta vēstulē.
- (9) Vācija iesniedza savus apsvērumus Komisijai 2012. gada 13. martā un papildināja ar dokumentiem 2013. gada 4. martā.
- (10) Labojumus lēmumā sākt procedūru apstiprināja 2012. gada 13. jūlijā.
- (11) Komisijas lēmumu sākt procedūru publicēja *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2012. gada 14. septembrī⁽⁴⁾. Komisija uzaicināja ieinteresētās personas mēneša laikā pēc minētās publikācijas iesniegt piezīmes par pārbaudāmajiem pasākumiem.
- (12) Komisija saņēma piezīmes no Diseldorfas lidostas, Klēves apgabala, *FN GmbH* un vairākām citām ieinteresētajām personām, galvenokārt uzņēmumiem, kuru darbība ir atkarīga no Nīderheinas-Vēzes lidostas pastāvēšanas. Komisija 2013. gada 18. aprīlī, 2013. gada 3. maijā un 2014. gada 19. jūnijā pārsūtīja šīs piezīmes Vācijai. Vācija 2013. gada 19. augusta un 2014. gada 3. jūlija vēstulē nosūtīja savus apsvērumus par ieinteresēto personu piezīmēm.
- (13) Komisija 2013. gada 18. aprīlī, 2013. gada 29. oktobra, 2014. gada 17. marta un 2014. gada 16. maija vēstulē pieprasīja papildu informāciju. Vācija atbildēja 2013. gada 19. augusta, 2013. gada 17. decembra, 2014. gada 15. janvāra, 2014. gada 16. aprīlī, 2014. gada 8. maija un 2014. gada 25. maija vēstulē.
- (14) Vācija 2014. gada 18. jūnija vēstulē piekrita, ka šo lēmumu pieņem angļu valodā. Tāpēc autentisks ir tikai teksts angļu valodā.

2. VISPĀRĪGAIS KONTEKSTS

2.1. Vispārīga informācija par lidostu

- (15) Lidosta atrodas Vācijā, Ziemeļreinas-Vestfālenes federālajā zemē, Klēves apriņķī (administratīvajā rajonā) starp Vēzes un Kēvelāras pašvaldībām netālu no Vācijas un Nīderlandes robežas. Dienvidu virzienā lielākā tuvākā pilsēta ir Duisburga aptuveni 60 km attālumā. Ziemeļu virzienā Neimegenas pilsēta Nīderlandē atrodas aptuveni 50 km attālumā.

⁽³⁾ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2013. gada 22. jūlija Regulu (ES) Nr. 734/2013, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 204, 31.7.2013., 15. lpp.). <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:1999:083:TOC>

⁽⁴⁾ OVC 279, 14.9.2012., 1. lpp.

- (16) Desmit tuvākās lidostas ir šādas:
- Diseldorfa (51 minūtes, ceļojot pa sauszemi, jeb 76 km attālumā),
 - Eindhovena Nīderlandē (1 stunda 12 minūtes jeb 88 km),
 - Māstrihta Nīderlandē (1 stunda 14 minūtes jeb 98 km),
 - Ķelne-Bonna (1 stunda 23 minūtes jeb 133 km),
 - Dortmunde (1 stunda 25 minūtes jeb 120 km),
 - Lježa Beļģijā (1 stunda 41 minūte jeb 152 km),
 - Antverpene Beļģijā (1 stunda 54 minūtes jeb 153 km),
 - Roterdama Nīderlandē (1 stunda 44 minūtes jeb 172 km),
 - Mīnstere-Osnabrika (1 stunda 46 minūtes jeb 175 km) un
 - Brisele Beļģijā (2 stundas 10 minūtes jeb 200 km).
- (17) Laikposmā no 1954. gada līdz 1999. gadam lidostu izmantoja Apvienotās Karalistes Karaliskie gaisa spēki kā militāru lidostu. Pēc tam lidostu pārveidoja par civilo lidostu, un pasažieru pārvadājumus sāka veikt 2003. gadā.
- (18) Lidostas skrejceļš ir 2 440 metrus garš. Tās termināļa ietilpība ir 3,5 miljoni pasažieru. Pasažieru skaits ir mainījies šādi:

1. tabula

Satiksmes Nīderheinas-Vēzes lidostā laikposmā no 2003. gada līdz 2012. gadam

Gads	Pasažieru skaits (kopā)	Pieauguma koeficients
2003	207 992	100
2004	796 745	383
2005	591 744	285
2006	585 403	281
2007	848 852	408
2008	1 524 955	733
2009	2 403 115	1 155
2010	2 896 999	1 392

Gads	Pasažieru skaits (kopā)	Pieauguma koeficients
2011	2 421 720	1 164
2012	2 200 000	1 058

Avots: Vācijas novērojumi attiecībā uz lēmumu sāk procedūru par 2003.–2011. gadu un <http://unternehmen.airport-weeze.com/de/historie.html> par 2012. gadu.

- (19) Pašlaik lidostu apkalpo *Ryanair* un *Transavia* ⁽⁵⁾. Aviokompānijas aptver vairāk nekā 50 starptautiskus galamērķus. Pašlaik visus lidostas pasažierus apkalpo zemo izmaksu aviopārvadātāji (turpmāk – “ZIP”). *Ryanair* apkalpo [80–99] (*) % visu lidostas pasažieru. *Ryanair* darbojas lidostā kopš tās atklāšanas un intervences periodā padarīja lidostu par vienu no savām bāzēm Vācijā, pastāvīgi novietojot tur deviņas lidmašīnas (kopš 2013. gada vasaras).
- (20) Līdz 2010. gadam vairāk nekā 50 % lidostas pasažieru bija no Nīderlandes, pārējie galvenokārt no tuvākajām apdzīvotajām vietām Vācijā un dažiem Beļģijas reģioniem. Saskaņā ar jaunāko publiskoto informāciju ⁽⁶⁾ Nīderlandes pasažieru daļa ir samazinājusies līdz 40 %.

2.2. Lidostas attīstība

2.2.1. Lidostas īpašnieku maiņa

- (21) Lidlauku 1954. gadā atklāja Karaliskie gaisa spēki militārām vajadzībām. Divdesmitā gadsimta 90. gadu sākumā Karaliskie gaisa spēki paziņoja par ieceri aiziet no lidlauka līdz 1999. gadam. Lidostas īpašumtiesības plānoja nodot Vācijas federālajai valdībai. Ņemot vērā plānoto civilo darba vietu skaita samazinājumu aptuveni par 400 darba vietām, Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība 1993. gadā plānoja izveidot civilo lidostu (*Euroregionales Zentrum für Luftverkehr, Logistik und Gewerbe, “EuZZLG”*) bijušajā militārajā lidlaukā. Saistībā ar šo tās dibināja uzņēmumu *Flughafen Niederrhein GmbH* (turpmāk – “*FN GmbH*”), lai pārvaldītu bijušā militārā lidlauka pārveidi turpmākai civilai izmantošanai.
- (22) *FN GmbH* reģistrēja 1993. gadā kā privātu uzņēmumu ar ierobežotu atbildību ar pašu kapitālu DM 50 000 (= EUR 25 564). Dibinātāji akcionāri bija Klēves apgabals (52 %) un Vēzes pašvaldība (48 %).
- (23) Sākotnēji Vēzes pašvaldība un Klēves apgabals plānoja, ka lidostu ekspluatēs privāts uzņēmums. Ņemot vērā šo mērķi, noteica četrus uzdevumus:
- a) atrast privātu ieguldītāju, kas uzņemtos atbildību par lidostas sagatavošanu un tās darbību;
 - b) iegūt nepieciešamo atļauju militārā lidlauka pārvēršanai par civilo lidostu;
 - c) noslēgt vienošanos ar Nīderlandi par tās gaisa telpas izmantošanu;
 - d) nopirkt teritoriju no federālās valdības.
- (24) Karaliskie gaisa spēki 1999. gada 30. novembrī nodeva lidostas īpašumtiesības Vācijas federālajai valdībai.
- (25) Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība 1999. gada 16. decembrī reģistrēja uzņēmumu *Entwicklungs- und Erschließungsgesellschaft Laarbruch GmbH* (turpmāk – “*EEL GmbH*”). Klēves apgabalam pieder 52 % *EEL GmbH* akciju, Vēzes pašvaldībai – 48 %.

⁽⁵⁾ Papildus *Ryanair* un *Transavia* lidostu iepriekš apkalpoja *Air Berlin*, *Wizz Air*, *XL Airways*, *Sky Airlines*, *Corendon Airlines* un *Bulgaria Air*, kā arī čarterkompānijas *Tailwind* un *Solid Executive* (skatīt lēmuma sākāt procedūru 11. apsvērumu).

(*) Konfidenciāla informācija.

⁽⁶⁾ Avots: <http://unternehmen.airport-weeze.com/de/kurzportrait.html>

- (26) Tajā laikā *EEL GmbH* uzdevumi atšķīrās no *FN GmbH* uzdevumiem. *FN GmbH* izveidoja, lai pārvaldītu bijušās militārās lidostas pārveidi, savukārt *EEL GmbH* uzdeva pārvaldīt objektus laikposmā no militārās lidostas slēgšanas 1999. gadā līdz dienai, kad to iegādāsies privāts ieguldītājs.
- (27) Šajā saistībā *EEL GmbH* bija jānojauc bijušās militārās lidostas infrastruktūra un objekti, lai to varētu turpmāk izmantot komerciālos nolūkos.
- (28) Pēc tam, kad 2000. gada 23. augustā Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme apstiprināja Klēves apgabala un Vēzes pašvaldības iesniegto militārā lidlauka pārveides plānu un Diseldorfas apgabala vadība 2001. gada 20. jūnijā piešķīra *FN GmbH* licenci civilās lidostas ekspluatēšanai ⁽⁷⁾, lidostas darbības un nekustamā īpašuma privatizācija notika divos posmos:
- a) 1. posms. Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība 2001. gada 1. jūlijā atteicās no *FN GmbH*, pārdodot privātam ieguldītājam *Airport Niederrhein Holding GmbH* (turpmāk – “*ANH GmbH*”) 99,261 % uzņēmuma akciju par EUR [0,5–3] miljoniem. *ANH GmbH* ir Nīderlandes uzņēmuma *Airport Network B.V* 100 % meitasuzņēmums. Līdz 2011. gada 31. decembrim Klēves apgabalam un Vēzes pašvaldībai piederēja attiecīgi 0,0459 % un 0,0279 % akciju. Kad valsts iestādes pārdeva *FN GmbH ANH GmbH*, *FN GmbH* nebija praktiski nekādu fizisku aktīvu [...];
- b) 2. posms. Vācijas federālā valdība 2002. gada 14. martā par EUR [5–15] miljoniem pārdeva *FN GmbH* nekustamo īpašumu, uz kura bija uzcelta lidosta. Pirms šā īpašuma pārdošanas *FN GmbH* federālā valdība neoficiāli sazinājās ar citiem potenciālajiem pircējiem. Tikai viens ieguldītājs izrādīja interesi, piedāvājot EUR [...] miljonus un vēl EUR [...] miljonus, ja līdz 2009. gadam tiktu sasniegti noteikti peļņas mērķi.
- (29) Vācijas federālā valdība noteica pārdošanas cenu nekustamajam īpašumam, uz kura bija uzcelta lidosta, saskaņā ar *Bundeshaushaltsordnung* 63. panta 3. punktu un *Wertermittlungsverordnung*. Saskaņā ar šo noteikumu federālajai valdībai ir jāpārdod īpašums par tā pašreizējo vērtību, t. i., par tirgus cenu, ko nosaka neatkarīgs eksperts, ņemot vērā *Wertermittlungsverordnung* noteikumus. Šajā gadījumā neatkarīgs eksperts noteica, ka īpašuma vērtība ir EUR [11–20] miljoni, bet uz īpašuma esošo ēku vērtība ir EUR [4–10] miljoni, pamatojoties uz piedāvāto īpašuma attīstības un izmantošanas koncepciju. No šīm vērtībām eksperts atņēma EUR [4–10] miljonus par baraku nojaukšanu, kas bija pārveidošanas darbu daļa, un vēl EUR [2–5] miljonus par attiecīgajos vides un plānošanas tiesību aktos noteikto pasākumu veikšanu. Pirmos būvniecības darbus veica 2001. gadā (bunkuru nojaukšanu, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu infrastruktūras izveidi u. c.), lai sagatavotu lidostu civilai izmantošanai.

2.2.2. *EEL GmbH* un *FN GmbH* ekonomiskā attīstība

- (30) Uzreiz pēc dibināšanas 1999. gadā *EEL GmbH* pārņēma lidostas nekustamā īpašuma pārvaldīšanu, parakstot nomas līgumu. Pirmos attīstības pasākumus un pirmos būvniecības darbus veica laikposmā no 2000. gada līdz 2001. gadam.
- (31) Pēc tam, kad Diseldorfas apgabala vadība piešķīra *FN GmbH* licenci civilās lidostas ekspluatācijai saskaņā ar Vācijas aviācijas tiesību aktiem, un pēc tam, kad bija pabeigta *FN GmbH* pārdošana privātu ieguldītāju grupai *ANH* 2001. gada 1. jūlijā, *ANH* atlīdzināja *EEL GmbH* izmaksas, kas vēlāk radās, pārvaldot lidostas infrastruktūru, tostarp veicot dažus pārveides darbus.
- (32) *EEL GmbH* 2002. gadā nodeva lidostas infrastruktūras pārvaldīšanu *FN GmbH*. *FN GmbH* zaudējumi 2002. gadā bija EUR 0,3 miljoni. *EEL GmbH* kopš 2003. gada vairs neveic uzdevumus, kas saistīti ar lidostas nekustamā īpašuma pārvaldīšanu. Tomēr Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība nelikvidēja *EEL GmbH* 2003. gadā.

⁽⁷⁾ Pirms darbības sākuma ieinteresētās personas iesniedza vairāk nekā 1 000 sūdzību pret ekspluatācijas licences izsniegšanu *FN GmbH*, kas attiecīgi varēja sākt darbību tikai 2003. gada 1. maijā. Ekspluatācijas licenci vēlreiz apstrīdēja 2006. gadā, radot juridiskas neskaidrības par lidostas darbību. Jautājumu atrisināja 2007. gada 1. februārī, kad apgabala vadība atļāva veikt lidojumus no lidostas. Pilnīgu juridisku atbilstību nodrošināja, izdarot grozījumu ekspluatācijas licencē, ko izdeva reģionālās iestādes 2009. gada 1. maijā.

- (33) Sākotnēji *FN GmbH* cieta finansiālus zaudējumus, pirms sāka gūt peļņu, kā atainots nākamajā tabulā.

2. tabula

2003.–2011. gada rezultāti un EBITDA

(tūkstoši EUR)

Gads	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Gada peļņa	- 6 960	- 8 336	- 7 914	- 4 822	663	707	426	34
EBITDA	- 4 805	- 4 718	- 4 399	- 1 172	4 372	5 508	6 108	6 286

Avots: Vācija.

3. PĀRBAUDĀMO PASĀKUMU APRAKSTS UN KONTEKSTS

3.1. 1. pasākums. *EEL GmbH* aizdevumi *FN GmbH*

- (34) *FN GmbH* 2003. gada sākumā piedzīvoja finanšu grūtības, kas apdraudēja komerciālo lidojumu sākšanu (plānota 2003. gada 1. maijā) un tādējādi visu lidostas pārveides un attīstības projektu. Tāpēc *EEL GmbH* publiskie īpašnieki nolēma turpināt uzņēmuma darbību. *EEL GmbH* 2003. gada 11. aprīlī piešķīra *FN GmbH* pirmo aizdevumu (turpmāk – “1. aizdevums”) EUR [11–20] miljonu apmērā ar procentu likmi, kas bija [1–5] % virs pamatlikmes. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju šim aizdevumam piemērotā pamatlikme bija Vācijas Civillikuma (*Bürgerliches Gesetzbuch* jeb *BGB*) 247. pantā paredzētā standarta likme, kas attiecīgajā dienā bija 1,97 % ⁽⁸⁾. Aizdevuma atmaksas termiņu noteica līdz 2005. gada 30. jūnijam. Kā nodrošinājumu noteica maksu par lidostas zemi un ēkām (*Grundschild*) par labu *EEL GmbH* atbilstoši aizdevuma apmēram, proti, EUR [11–20] miljonus. Papildus tam, ja nemaksāšanas gadījumā būtu jāizmanto nodrošinājums, katru gadu noteiktu procentu likmi [15–23] % apmērā. Turklāt [...] sniedza personīgu aizdevuma garantiju (*selbstschuldnerische Bürgschaft*) ne vairāk kā par EUR [5–15] miljoniem. Vācija nesniedza sīkāku informāciju par šīs personīgās garantijas apmēru. Šo personīgo garantiju 2003. gada 8. jūnijā aizstāja ar personīgu garantiju, ko sniedza [...] EUR [5–15] miljonu apmērā. Turklāt *FN GmbH* privātie akcionāri ieķīlāja gan savas *ANH GmbH* akcijas *FN GmbH* kapitālā (novērtētas EUR [20–30] miljonu apmērā), gan *Airport Network BV* akcijas *ANH GmbH* kapitālā. Vācija nesniedza pilnīgu informāciju par sniegtā nodrošinājuma apmēru.
- (35) Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju ar šo aizdevumu *EEL GmbH* publiskie īpašnieki vēlējas sniegt *FN GmbH* pārejas finansējumu nepietiekamās likviditātes segšanai, lai uzņēmums varētu pabeigt to aktīvu iegādi un uzstādīšanu, kas nepieciešami, lai lidosta sāktu darboties laikā.
- (36) Lidosta sāka darboties 2003. gadā, un *FN GmbH* cieta EUR 7 miljonus lielus zaudējumus. Tikai gadu pēc tam, kad no lidostas sākās komerciālie lidojumi, tas ir, 2004. gadā, lidostai svarīgākā aviokompānija, Nīderlandes uzņēmums *V-Bird*, pārtrauca savu darbību maksātnespējas dēļ. Ņemot vērā pastāvīgās finanšu problēmas, ko tādēļ piedzīvoja *FN GmbH*, *EEL GmbH* 2004. gadā turpināja piešķirt aizdevumus *FN GmbH*.
- a) *EEL GmbH* 2004. gada 17. jūnijā piešķīra *FN GmbH* otru aizdevumu (turpmāk – “2. aizdevums”) EUR [2–5] miljonu apmērā ar tādu pašu atmaksas termiņu kā pirmajam aizdevumam, ko piešķīra 2003. gadā (t. i., līdz

⁽⁸⁾ Procentu pamatlikme mainās katru gadu 1. janvārī un 1. jūlijā par tik procentpunktiem, par cik ir palielinājusies vai samazinājusies atsaucis likme kopš pēdējām procentu pamatlikmes izmaiņām. Atsaucis likme ir procentu likme Eiropas Centrālās bankas pēdējā pārfinansēšanas darbībā pirms attiecīgā sešu mēnešu laikposma pirmās kalendārās dienas. *Deutsche Bundesbank* bez liekas kavēšanās paziņo spēkā esošo procentu pamatlikmi *Federal Gazette* pēc 1. janvāra un 1. jūlija.

2005. gada 30. jūnijam). Procentu likmi noteica [1–5] % virs piemērojamās pamatlikmes. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju šim aizdevumam piemērotā pamatlikme bija tāda, kā noteikta BGB 247. pantā šajā dienā, t. i., 1,14 %. Kā nodrošinājumu noteica maksu par lidostas zemi un ēkām (*Grundschuld*) par labu *EEL GmbH* atbilstoši aizdevuma apmēram, proti, EUR [2–5] miljonus. Papildus tam, ja nemaksāšanas gadījumā būtu jāizmanto nodrošinājums, katru gadu noteiktu procentu likmi [15–23] % apmērā. Turklāt iekļāja *Airport Network BV* akcijas *ANH GmbH* kapitālā un *ANH GmbH* akcijas *FN GmbH* kapitālā. Vācija nesniedza pilnīgu informāciju par sniegtā nodrošinājuma apmēru.

- b) Pēc mēneša, 2004. gada 28. jūlijā, *EEL GmbH* piešķīra *FN GmbH* trešo aizdevumu (turpmāk – “3. aizdevums”) EUR [2–5] miljonu apmērā. Trešajam aizdevumam atmaksas termiņu noteica 2007. gada 31. decembrī, bet procentu likmi [3–8] % virs piemērojamās pamatlikmes. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju šim aizdevumam piemērotā pamatlikme bija tāda, kā noteikta BGB 247. pantā attiecīgajā dienā, t. i., 1,13 %. Kā nodrošinājumu noteica maksu par lidostas zemi un ēkām (*Grundschuld*) par labu *EEL GmbH* atbilstoši aizdevuma apmēram, proti, EUR [2–5] miljonus. Papildus tam, ja nemaksāšanas gadījumā būtu jāizmanto nodrošinājums, katru gadu noteiktu procentu likmi [15–23] % apmērā (*). Turklāt iekļāja *Airport Network BV* akcijas *ANH GmbH* kapitālā un *ANH GmbH* akcijas *FN GmbH* kapitālā. Iekļāja arī *FN GmbH* uzņēmumu. Vācija nesniedza pilnīgu informāciju par sniegtā nodrošinājuma apmēru.
- (37) Kopumā tikai 2004. gadā vien *FN GmbH* saņēma *EEL GmbH* aizdevumus EUR [4–10] miljonu apmērā (papildus otrajam pārbaudāmo pasākumu kopumam, ko veica tieši Klēves apgabals – skatīt 3.2. iedaļu). Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju šos aizdevumus piešķīra, lai attīstītu un pārveidotu iepriekš militāros nolūkos izmantoto lidostu, neradot pamatdarbības izmaksas.
- (38) *FN GmbH* 2004. gada beigās atkal cieta zaudējumus, šoreiz EUR 8,3 miljonu apmērā. Atkal *FN GmbH* bija nepieciešama papildu likviditāte. *EEL GmbH* piešķirtais 1. un 2. aizdevums (kopā EUR [10–20] miljoni) būtu jāatmaksā 2005. gada 30. jūnijā. Tajā laikā *FN GmbH* bija daļēji atmaksājis procentus par iepriekšējiem aizdevumiem. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju zaudējumus, ko *FN GmbH* cieta laikposmā no 2002. gada līdz 2006. gadam, sedza privātie īpašnieki.
- (39) Ņemot to vērā, *EEL GmbH* 2005. gada 1. jūlijā piešķīra *FN GmbH* ceturto aizdevumu (turpmāk – “4. aizdevums”), šoreiz EUR [4–10] miljonu apmērā ar atmaksas termiņu 2010. gada 31. decembrī. Aizdevuma līguma 1. punkta 2. apakšpunktā noteica, ka aizdevumu piešķīra vienīgi ieguldījumiem. Turklāt 2. punktā pieprasīja *FN GmbH* (un nepieciešamības gadījumā *EEL GmbH*) pārbaudīt, vai rēķini ir saistīti ar lidostas pabeigšanu un vai *EEL GmbH* (nevis *FN GmbH*) maksā rēķinus no aizdevuma. Papildus tam pārfinansēja 1., 2. un 3. aizdevumu (“1. pagarinājums”), kas kopā veidoja EUR [15–30] miljonus (bez procentiem). Šo aizdevumu atmaksas termiņu saskaņoja un pagarināja līdz 2010. gada 31. decembrim. Visiem šiem aizdevumiem no 2005. gada 1. jūlija piemēroja fiksētu procentu likmi [1–5] %. Tādējādi 1., 2. un 3. aizdevuma procentu likme bija pazemināta. Kā nodrošinājumu noteica maksu par lidostas zemi un ēkām (*Grundschuld*) par labu *EEL GmbH* atbilstoši 4. aizdevuma apmēram (EUR [4–10] miljoni) papildus iepriekšējo 1., 2. un 3. aizdevuma nodrošinājumu pagarinājumam (papildus tam, ja nemaksāšanas gadījumā būtu jāizmanto nodrošinājums, katru gadu noteiktu procentu likmi [15–23] % apmērā). Turklāt, lai nodrošinātu visus *EEL GmbH* prasījumus attiecībā uz visiem aizdevumiem, [...] 2005. gada 1. jūlijā piešķīra personīgu garantiju (*selbstschuldnerische Bürgschaft*) ne vairāk kā EUR [20–30] miljonu apmērā (plus procenti un saliktie procenti). Ar šo garantiju pagarināja iepriekšējo garantiju, ko sniedza [...] 2003. gada 8. jūnijā saistībā ar 1. aizdevumu. Visbeidzot, iekļāja *Airport Network BV* akcijas *ANH GmbH* kapitālā un *ANH GmbH* akcijas *FN GmbH* kapitālā. Vācija nesniedza pilnīgu informāciju par sniegtā nodrošinājuma apmēru.
- (40) Turklāt *EEL GmbH* un *FN GmbH* vienojās, ka *FN GmbH* maksās procentus ne vēlāk kā atmaksas termiņa pēdējā dienā, t. i., 2010. gada 31. decembrī, un, ja līdz šim datumam *FN GmbH* nedz gūs peļņu, nedz cietīs zaudējumus, kā arī kļūs ienesīgs, *FN GmbH* būs pienākums sākt maksāt procentus no dienas, kad tas vairs necietīs zaudējumus. Attiecībā uz procentu likmēm, ko piemēro pirmajiem trim aizdevumiem līdz to saskaņošanai ar 2005. gada 1. jūlija aizdevuma līgumu, 2010. gada 29. novembra pārfinansēšanas līguma (*Darlehensverlängerungsvertrag*) 5. punkta 4. apakšpunktā ir teikts, ka nemaksāšanas gadījumā katram no četriem aizdevumiem piemēro gada procentu likmi [15–23] % ⁽¹⁰⁾.

(*) Atšķirība starp aizdevuma summu un maksājumu par zemi [1–3] miljonu apmērā rodas no tā, ka *FN GmbH* un *EEL GmbH* 2004. gada 14. jūlijā noslēdza pārejas aizdevuma līgumu, ko papildināja maksājums par zemi EUR [1–3] miljonu apmērā. Beigās šo pārejas līgumu aizstāja 3. aizdevuma līgums, ko noslēdza 2004. gada 27. jūlijā, taču maksājumu par zemi neatcēla un tas palika spēkā, tādējādi 3. aizdevuma līgumam bija nepieciešams nodrošinājums tikai EUR [1–5] miljonu apmērā.

⁽¹⁰⁾ Neviēnā no līgumiem nav ietverti īpaši nosacījumi attiecībā uz procentu maksājumu kavējumiem, jo tādi ir oficiāli paredzēti BGB 288. pantā un tādējādi ir piemērojami visiem aizdevumu līgumiem.

- (41) Vācija apgalvoja, ka *EEL GmbH* piekrita samazināt savu kreditora pakāpi (*Rangrücktrittklärung*) attiecībā uz piekļuvi maksājumu par zemi nodrošinājumam laikposmā no 2009. gada marta līdz 2010. gada 31. decembrim, lai *FN GmbH* varētu saņemt īstermiņa aizdevumu no [bankas] (skatīt 73. apsvērumu).
- (42) *FN GmbH* kļuva ienesīgs 2007. gadā. Tomēr pretēji iepriekš noslēgtajiem līgumiem *FN GmbH* nesāka atmaksāt ne aizdevumus, ne procentus. Saskaņā ar aprēķinu, ko veica 2010. gada 31. decembrī, atmaksas termiņa pēdējā dienā, par ko puses vienojās, noslēdzot līgumu, *FN GmbH* bija parādā *EEL GmbH* EUR [20–30] miljonus aizdevumos plus EUR [7–10] miljonus procentos, t. i., kopā EUR [24–40] miljonus. *EEL GmbH* otro reizi piekrita pārfinansēt visus četrus aizdevumus un uzkrātos procentu maksājumus (turpmāk – “2. pagarinājums”). *FN GmbH* un *EEL GmbH* 2010. gada 29. novembrī parakstīja piekto aizdevuma līgumu, tādējādi pagarinot visu aizdevumu atmaksas termiņu līdz 2016. gada 31. decembrim.
- (43) Šim aizdevumu 2. pagarinājumam noteica [1–5] % likmi, tā kā Vācija norādīja, ka procentu likmi 2010. gada 29. novembra aizdevuma līgumā noteica, pieskaitot 1,24 % pamatlikmei [...] bāzes punktus⁽¹⁾. *EEL GmbH* un *FN GmbH* vienojās, ka procentus, kas bija jāsamaksā līdz 2010. gada 31. decembrim, pieskaitīs aizdevuma pamatsummai, tādējādi palielinot to līdz EUR [24–40] miljoniem. Turklāt *FN GmbH* bija pienākums maksāt procentus katru ceturksni, un pirmais procentu maksājums bija jāveic līdz 2011. gada pirmā ceturksņa beigām.
- (44) Nākamajā tabulā ir apkopoti piecu pārbaudāmo aizdevumu galvenie raksturlielumi.

3. tabula

Pārskats par publiskiem atbalsta pasākumiem, ko veica *EEL GmbH* par labu *FN GmbH*

Summa (miljoni EUR)	Aizdevuma līguma datums	Procentu likme	Aizdevuma atmaksas termiņš/ pārfinansēšana	Nodrošinājums	Finansēšanas veids (<i>EEL</i>)
[11–20]	11.4.2003.	[1–5] % virs pamatlikmes (1,97 %)	Pirmais atmaksas termiņš: 30.6.2005., pirmo reizi pārfinansēts līdz 31.12.2010., otro reizi pārfinansēts līdz 31.12.2016.	— Maksa par zemi un ēkām (<i>Grundsschulden</i>) — [...] personīgā garantija (<i>selbstschuldnerische Bürgschaft</i>) — <i>ANH GmbH</i> akciju un <i>FN GmbH</i> akciju ieķīlāšana	Klēves apgabala piešķirtais aizdevums: (EUR [5–15] miljoni ar [1–5] % likmi); EUR [2–5] miljonu aizdevums no [bankas], (valsts galvotājs: Vēzes pašvaldība). EUR [2–5] miljonu aizdevumu konvertē 30.6.2005., un to pārņem [banka] kā jaunais kreditors.
[2–5]	17.6.2004.	[1–5] % virs pamatlikmes (1,14 %)	Pirmais atmaksas termiņš 30.6.2005., pirmo reizi pārfinansēts līdz 31.12.2010., otro reizi pārfinansēts līdz 31.12.2016.	— Maksa par zemi un ēkām (<i>Grundsschulden</i>) — <i>ANH GmbH</i> akcijas un <i>FN GmbH</i> akcijas	Klēves apgabala aizdevums <i>EEL GmbH</i> (<i>Kassenkredite</i>)
[2–5]	28.7.2004.	[3–8] % virs pamatlikmes (1,13 %)	Pirmais atmaksas termiņš 31.12.2007., pirmo reizi pārfinansēts līdz 31.12.2010., otro reizi pārfinansēts līdz 31.12.2016.	— Maksa par zemi un ēkām (<i>Grundsschulden</i>) — <i>ANH GmbH</i> akciju un <i>FN GmbH</i> akciju ieķīlāšana — <i>FN GmbH</i> uzņēmuma ieķīlāšana	Klēves apgabala aizdevums <i>EEL GmbH</i> (<i>Kassenkredite</i>) Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība iepludina EUR [0,4–1] miljonu <i>EEL GmbH</i> kapitālā.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

Summa (miljoni EUR)	Aizdevuma līguma datums	Procentu likme	Aizdevuma atmaksas termiņš/ pārfinansēšana	Nodrošinājums	Finansēšanas veids (EEL)
[4–10]	1.7.2005.	[1–5] %	Pirmais atmaksas termiņš 31.12.2010., pārfinansēts līdz 31.12.2016.	— Maksa par zemi un ēkām (<i>Grundsschulden</i>) — [...] personīgā garantija (<i>selbstschuldnerische Bürgschaft</i>) ANH GmbH akciju un FN GmbH akciju ieķīlāšana	Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība iepludina EUR [0,4–1] miljonu EEL GmbH kapitālā.
[24–40] (= [20–30] (visu četru aizdevumu summa) plus uzkrātie procenti (= [4–10]))	29.11.2010.	[1–5] %	31.12.2016.	— Maksa par zemi un ēkām (<i>Grundsschulden</i>) — [...] personīgā garantija (<i>selbstschuldnerische Bürgschaft</i>) — ANH GmbH akciju un FN GmbH akciju ieķīlāšana	Visu iepriekšējo aizdevumu, ko Klēves apgabals piešķīra EEL (<i>Kassenkredite</i>), un [bankas] piešķirtā aizdevuma pagarināšana, iespējams, ar Vēzes pašvaldības piešķirtās valsts garantijas pagarināšanu.

- (45) FN GmbH 2011. gada pirmā ceturkšņa beigās atkal nespēja veikt pirmo procentu maksājumu atbilstoši 2010. gada 29. novembrī pagarinātajiem aizdevumu līgumiem (*Darlehensverlängerungsvertrag*). Klēves apgabals piekrita FN GmbH akcionāra piedāvājumam no 2011. gada marta saņemt FN GmbH akcijas par turpmāku procentu un pamatsummas maksājumu atlikšanu, konvertējot parādu akcijās⁽¹²⁾. Tomēr vienošanos par šo parāda konvertēšanu akcijas parakstīja tikai 2012. gada beigās. Pašlaik Klēves apgabalam pieder 1,88 % FN GmbH akciju kapitālā⁽¹³⁾.

3.2. 2. pasākums. Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes atbalsts

- (46) Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme 2002. gada 15. oktobrī piešķīra FN GmbH valsts atbalstu EUR 3,525 miljonu apmērā, lai finansētu 50 % šādu izmaksu: perons, degvielas uzpildes teritorija, manevrēšanas ceļu paplašināšana un pašreizējo peronu atjaunināšana, precīzās glisādes apgaismojuma sistēma, malu apgaismojums, skrejceļa sākuma un beigu apgaismojums.
- (47) Šā atbalsta juridiskais pamatojums bija Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes Transporta, enerģētikas un teritoriālās plānošanas ministrijas rīkojums par atbalstu Ziemeļreinas-Vestfālenes lidostu būvniecības un renovācijas darbiem (ieguldījumiem infrastruktūrā) (*Richtlinien über die Gewährung von Zuwendungen für Ausbau- und Erneuerungsmaßnahmen auf Flugplätzen RdErl.* – MBl.NRW.1993 S. 617) (turpmāk – “1993. gada rīkojums”). Vēlāk šis pamatnostādnes aizstāja ar pamatnostādnēm (VA 5-10-60/195-v. 2002. gada 25. novembris)⁽¹⁴⁾, kas bija spēkā laikposmā no 2003. gada 1. janvāra līdz 2008. gada 1. janvārim.
- (48) Minētajā 1993. gada rīkojumā paredzēja piešķirt finansiālu atbalstu, lai segtu ieguldījumu izmaksas noteiktā lidostas infrastruktūrā, piemēram, skrejceļos, manevrēšanas ceļos, peronos, aizsargjoslās, gaisa satiksmes kontroles infrastruktūrā (torņi, radari, optiskās brīdināšanas sistēmās), navigācijas apgaismojumā, optiskajās nosēšanās atbalsta ierīcēs, augstās celtnēs (termināļos, angāros u. c.), stāvvietās, nožogojumā, lidojumu drošības infrastruktūrā, piegādē un utilizācijā, aizsardzībā pret troksni, ugunsdrošībā, ziemas un glābšanas pakalpojumos, kā arī ieguldījumu izmaksas par ainavas saglabāšanas un vides aizsardzības pasākumiem. Saskaņā ar 1993. gada rīkojumu Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme piešķīra atbalstu līdz 40 % no attiecināmo izmaksu summas

⁽¹²⁾ Saskaņā ar 2011. gada 31. marta līgumu akcijas nodeva EEL GmbH 2011. gada 31. decembrī. Beigās tās nodeva Klēves apgabalam.

⁽¹³⁾ Šis lēmums neattiecas uz šo parāda pārvēršanu akcijās vai citiem pasākumiem, ko Vācija varētu būt veikusi par labu FN GmbH kopš 2011. gada.

⁽¹⁴⁾ https://recht.nrw.de/lmi/owa/br_bes_text?anw_nr=1&gld_nr=9&ugl_nr=96&bes_id=1284&val=1284&ver=7&sg=&aufgehoben=N&menu=1

iepriekš minētajiem lidostas infrastruktūras veidiem. Starptautiskās lidostas un reģionālās lidostas varēja saņemt atbalstu līdz 65 % no attiecināmo izmaksu summas. Stāvvietu, nožogojuma un lidojumu drošības infrastruktūrai varēja piešķirt atbalstu līdz 80 % no attiecināmo izmaksu summas, pamatojoties uz lidostas iesniegumu.

3.3. 3. pasākums. Atbalsts, ko Klēves apgabals piešķir tieši FN GmbH saistībā ar lidostas nekustamā īpašuma iegādi

- (49) Kā paskaidrots 28. apsvērumā, Vācijas federālā valdība 2002. gada 14. martā pārdeva lidostas īpašumu par EUR [5–15] miljoniem FN GmbH. Tajā pašā dienā Klēves apgabals noslēdza vienošanos ar FN GmbH par pārejas finansējuma piešķiršanu, lai daļēji segtu izmaksas, kas saistītas ar lidostas nekustamā īpašuma iegādi. Pārejas finansējumu piešķir ar bezprocentu aizdevumu, kas bija pilnīgi nodrošināts ar lidostas nekustamajiem īpašumiem (EUR [5–15] miljonu vērtībā aizdevuma piešķiršanas dienā). Puses vienojās, ka EUR [4–10] miljonus no EUR [5–15] miljoniem priekšfinansēs Klēves apgabals. Airport Network B.V., ANH GmbH mātesuzņēmumam, bija līdz 2003. gada 30. decembrim jāatmaksā Klēves apgabalam šā bezprocentu aizdevuma pirmā daļa EUR [2–5] miljonu apmērā (ko tas izdarīja). Otrais maksājums EUR [2–5] miljonu apmērā bija jāveic piecus gadus pēc lidostas darbības sākuma, bet ne vēlāk kā 2007. gada 31. decembrī, ja netiek izpildīts Klēves apgabala un FN GmbH vienošanās punkts par darba vietu izveidi (350 darba vietu).
- (50) Klēves apgabals 2004. gada 8. jūlijā nolēma, ka FN GmbH nebūs jāatmaksā otrais maksājums EUR [2–5] miljonu apmērā, jo bija izveidots vairāk nekā 350 darba vietu.

3.4. 4. pasākums. Valsts atbalsts EEL GmbH

- (51) Lai varētu piešķirt aizdevumus FN GmbH, pašam EEL GmbH bija nepieciešams finansējums. EEL GmbH pārfinansēja sevi ar saņemtajiem aizdevumiem:
- a) EUR [5–15] miljonu un EUR [2–5] miljonu apmērā ar gada procentu likmi [1–5] % un atmaksas termiņu 2005. gada 30. jūnijā. Šos divus aizdevumus piešķir Klēves apgabals 2003. gada 11. aprīlī un 2004. gada 16. jūnijā;
- b) EUR [1–5] miljonu apmērā ar gada procentu likmi [2–5] % un atmaksas termiņu 2007. gada 30. decembrī. Šo aizdevumu piešķir Klēves apgabals 2004. gada 28. jūlijā ⁽¹⁵⁾.
- (52) EEL GmbH akcionāri 2005. gada jūlijā pārveidoja tā kapitāla struktūru, nolemjot iepludināt kapitālā EUR [5–15] miljonus un pārvērst EUR [1–4] miljonus lielu parādu akcijās, kas samazināja pirmā aizdevuma parādu līdz EUR [3–13] miljoniem. EEL GmbH atmaksāja otro aizdevumu EUR [2–5] miljonu apmērā. Visbeidzot, atlikušos aizdevumu līgumus EUR [3–13] miljonu un EUR [2–5] miljonu apmērā pagarināja līdz 2010. gada 31. decembrim. Tad no 2005. gada 1. jūlija noteica [3–8] % likmi, bet no 2005. gada 1. novembra – [3–8] %. Šos divus aizdevumus vēlreiz pagarināja 2010. gada 29. novembrī līdz 2016. gada 31. decembrim ar [3–8] % likmi.
- (53) Klēves apgabals vēlreiz iepludināja kapitālu EEL GmbH 2006. gadā (EUR [1–5] miljonus) un 2007. gadā (EUR [2–6] miljonus). Šie līdzekļi ir noteikti kā sabiedrības kapitāla rezerve, un tie ir jāatmaksā kopā ar aizdevumiem 2016. gada beigās. Kopā divi publiskie akcionāri ir piešķirušī EEL GmbH EUR [24–40] miljonus (iepludinājuši kapitālā EUR [15–25] miljonus, tostarp, pārvēršot parādu akcijās, un piešķirušī aizdevumus EUR [10–20] miljonu apmērā).
- (54) Vienlaikus EEL GmbH 2003. gada 2. maijā saņēma aizdevumu EUR [2–5] miljonu apmērā no privātās [bankas]. Aizdevuma atmaksas termiņš bija 2005. gada 30. jūnijs, bet procentu likme [1–5] %. Vēzes pašvaldība sniedza 100 % valsts garantiju šim aizdevumam attiecīgi par labu EEL GmbH un [bankai]. Šo aizdevumu konvertēja 2005. gada 30. jūnijā, un valsts [banka] ([bankas] meitasuzņēmums) aizstāja [banku] kā kreditoru. Atmaksas termiņu pagarināja pirmo reizi līdz 2010. gada 30. decembrim ar procentu likmi [1–5] % un otro reizi 2010. gadā līdz 2016. gada 31. decembrim ar procentu likmi [1–5] %.

⁽¹⁵⁾ Tas nozīmē, ka tad, kad EEL GmbH pārfinansēja FN GmbH piešķirtos aizdevumus, tas attiecīgi pārfinansēja savus aizdevumus, ko piešķir Klēves apgabals, un aizdevumu, ko [banka] piešķir EEL GmbH EUR [1–5] miljonu apmērā.

4. OFICIĀLĀS PĀRBAUDES PROCEDŪRAS SĀKŠANAS PAMATOJUMS

4.1. 1. pasākums. *EEL GmbH* aizdevumi *FN GmbH*

- (55) Lēmumā sāk procedūru Komisija pauda bažas par to, vai *EL GmbH* piešķīra un pārfinansēja aizdevumus *FN GmbH* atbilstoši tirgus noteikumiem. Vispirms Komisija norādīja, ka Vācija nebija iesniegusi aizdevumu saņēmēja kredītvēsturi vai reitingu. Turklāt Komisija nevarēja izslēgt, ka *FN GmbH* bija finanšu grūtībās nonācis uzņēmums. Komisija arī norādīja, ka Vācija nebija sniegusi nekādus paskaidrojumus par atsevišķiem aizdevumiem piemērotajām procentu likmēm vai saņemto nodrošinājumu. Komisija arī norādīja, ka nebija sniegti paskaidrojumi par to, kāpēc publiskais aizdevuma izsniedzējs ir piekritis pārfinansēt aizdevumus, ikreiz pagarinot atmaksas termiņu, un kāpēc līdz šim nav pieprasīts atmaksāt aizdevuma pamatsummu un nesamaksātos procentus.
- (56) Ņemot vērā šos apsvērumus, Komisija sākotnēji pieņēma, ka, piešķirot un pārfinansējot aizdevumus *FN GmbH*, *EEL GmbH* nerīkojās kā tirgus ekonomikas ieguldītājs vai tirgus kreditors. Tā kā šķiet, ka visā periodā *FN GmbH* bija grūtībās nonācis uzņēmums, kas nespēja saņemt finansējumu no komercbankām vismaz līdz 2010. gada beigām, Komisija pauda sākotnējo viedokli, ka visa aizdevumu summa plus nesamaksātie procenti ir uzskatāmi par valsts atbalstu.
- (57) Tā kā šos pasākumus veica, par tiem nepaziņojot Komisijai, Komisija provizoriski secināja, ka tie bija nelikumīgs valsts atbalsts.
- (58) Visbeidzot, Komisijai bija šaubas par pārbaudāmo līgumu saderību ar iekšējo tirgu, ja tos kvalificē kā valsts atbalstu, galvenokārt, ņemot vērā Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu noteikumus ⁽¹⁶⁾.

4.2. 2. pasākums. Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes atbalsts *FN GmbH*

- (59) Lēmumā sāk procedūru Komisija norādīja, ka Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes atbalsts *FN GmbH* bija selektīvs pasākums, jo ne visas lidostas šajā federālajā zemē bija tiesīgas saņemt šādu atbalstu. Ņemot vērā to, ka atbalstu piešķīra no valsts līdzekļiem, un to, ka, piešķirot ieguldījumu atbalstu, lidostai tika nodrošināta priekšrocība, nevar izslēgt, ka atbalsts bija valsts atbalsts.
- (60) Tā kā šos pasākumus veica, par tiem nepaziņojot Komisijai, Komisija provizoriski secināja, ka tie bija nelikumīgs valsts atbalsts.
- (61) Visbeidzot, Komisijai bija šaubas par pārbaudāmā pasākuma saderību ar iekšējo tirgu, ja to kvalificē kā valsts atbalstu, galvenokārt, ņemot vērā Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu noteikumus ⁽¹⁷⁾.

4.3. 3. pasākums. Klēves apgabala tiešais atbalsts *FN GmbH*

- (62) Attiecībā uz Klēves apgabala tiešo atbalstu *FN GmbH* Komisija pauda sākotnējo viedokli, ka neviens tirgus ieguldītājs nepiešķirtu šādu dotāciju bez atlīdzības. Turklāt Komisija pauda šaubas, vai tirgus ekonomikas ieguldītājs piekristu neprasīt atmaksāt daļu no vēl neatmaksātās dotācijas, ņemot vērā apsvērumus par reģionā izveidotajām darba vietām.
- (63) Tā kā šos pasākumus veica, par tiem nepaziņojot Komisijai, Komisija provizoriski secināja, ka tie bija nelikumīgs valsts atbalsts.
- (64) Visbeidzot, Komisijai bija šaubas par pārbaudāmā pasākuma saderību ar iekšējo tirgu, ja to kvalificē kā valsts atbalstu, galvenokārt, ņemot vērā Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu noteikumus ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁶⁾ Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.).

⁽¹⁷⁾ Skatīt 16. zemspītras piezīmi.

4.4. 4. pasākums. Kapitāla iepludināšana un aizdevumi par labu EEL GmbH

- (65) Lēmumā sāk procedūru Komisija pauda bažas par to, vai finansējumu, ko *EL GmbH* piešķīra tā publiskie akcionāri, piešķīra un pārfinansēja atbilstoši tirgus noteikumiem.
- (66) Tā kā šos pasākumus veica, par tiem nepaziņojot Komisijai, Komisija provizoriski secināja, ka tie bija nelikumīgs valsts atbalsts.
- (67) Visbeidzot, Komisija pauda bažas par šo pasākumu saderību ar iekšējo tirgu, ja tos kvalificē kā valsts atbalstu.

5. VĀCIJAS PIEZĪMES

5.1. Vispārīgas piezīmes

5.1.1. Projekta pamatojums

- (68) Vācija atsaucas uz 2.1. un 2.2. iedaļā minēto projekta pamatojumu. *Euroregionales Zentrum für Luftverkehr, Logistik und Gewerbe* stūrakmens bija attīstīt privātu civilo lidostu, kas darbotos bijušajā militārajā lidlaukā.
- (69) Vācija apgalvo, ka satiksmes izaugsmes attīstību kavēja ārēji faktori. Pirmkārt, *V-bird*, kura galvenā darbības bāze bija Nīderheinas-Vēzes lidostā, bankrots 2004. gada oktobrī izraisīja būtisku satiksmes samazināšanos, ko nevarēja pilnīgi kompensēt ar *Ryanair* un *Hapagfly* papildu lidojumiem līdz 2008. gadam, kad satiksme sasniedza 2004. gada līmeni. Otrkārt, vairākas tiesvedības valsts tiesās vairākkārtīgi radīja juridisku nenoteiktību aviokompānijām⁽¹⁸⁾ un neparedzamas papildu izmaksas *FN GmbH*. Pirms *FN GmbH* ieguva pēdējo ekspluatācijas licenci 2009. gadā, tas nevarēja īstenot savu stratēģiju sākot tiesvedību dēļ un izvēlējās panākt vienošanos ārpus tiesas. Tomēr, lai iznākums būtu veiksmīgs, *FN GmbH* bija jāmaksā kompensācijas šajās lietās iesaistītajām pusēm EUR [5–10] miljonu apmērā. Treškārt, lidostas satiksme 2010. gadā cieta no gaisa satiksmes pārtraukuma Islandes vulkāna Eijafjadlajegidla izvirduma dēļ. Ceturtkārt, Vācija norāda, ka tā 2010. gada septembrī ieviesa pasažieru nodokli, kas mazināja Nīderheinas-Vēzes lidostas konkurētspēju salīdzinājumā ar citām Eiropas lidostām, kurās nav šāda nodokļa. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju tā rezultātā *Ryanair* samazināja savu darbību Nīderheinas-Vēzes lidostā, un tas izraisīja pasažieru skaita samazināšanos 2011. un 2012. gadā.
- (70) Vācija apgalvo, ka neatkarīgi no šiem negatīvajiem notikumiem, kurus nevarēja kontrolēt ne *FN GmbH*, ne *EEL GmbH*, ne to akcionāri, par projekta panākumiem liecina pakāpeniskais satiksmes pieaugums izmeklēšanas periodā (skatīt 18. apsvērumu), kas atbilda vai pat pārsniedza dažādu ekspertu pētījumos prognozēto satiksmes apmēru (izņemot 2011. gadā). Turklāt Vācija norāda, ka *FN GmbH* laika gaitā varētu palielināt arī savus ar aviāciju nesaistītos ieņēmumus un uzlabot ienesīgumu.

5.1.2. Lidostas privātā finansējuma loģika

- (71) Vācija norāda, ka Nīderheinas-Vēzes lidosta ir lidostu "veiksmes stāsts", jo tagad tā ir ne tikai trešā lielākā lidosta Nīderheina-Vēzē, bet arī vienreizējs piemērs privātai infrastruktūrai, kas pārdota par tirgus cenu. Vācija piebilst, ka ieguldījumu apmērs lidostā vienmēr ir bijis ļoti augsts. *FN GmbH* kopējais ieguldījumu apmērs laikposmā no 2002. gada līdz 2011. gadam bija EUR [60–90] miljoni, no kuriem EUR [20–30] miljonus piešķīra komerciālo ēku attīstībai, EUR [10–20] miljonus ieguldīja lidmašīnu un peronu aprīkojumā, bet EUR [5–10] miljonus projektu sākšanā un paplašināšanā. Vācija apgalvo, ka kopš *FN GmbH* privatizācijas tas varēja pastāvīgi paļauties uz privātiem līdzekļiem šo būtisko ieguldījumu finansēšanai, proti: i) akcionāru aizdevumiem un kapitāla iepludināšanu; ii) komercbanku aizdevumiem; un iii) *FN GmbH* paša peļņu no pamatdarbības.
- (72) Saistībā ar vairākuma akcionāru atbalstu Vācija uzskata, ka *ANH GmbH* un tā akcionāri ir vairākkārtīgi atbalstījuši savu meitasuzņēmumu *FN GmbH*, lai segtu tā sākotnējās darbības izmaksas, kā arī ieguldījumus

⁽¹⁸⁾ Skatīt 7. zemspētras piezīmi

lidostas infrastruktūrā. Šo atbalstu sniedza, iepludinot kapitālu un piešķirot aizdevumus, un, lai to izdarītu, vairākuma akcionārs piekrita samazināt savu kreditora pakāpi (*Rangrücktrittklärung*). Vairākuma akcionārs pārvērtēja atmaksājamo parādu pašu kapitālā, kas vairs nevarēja veidot maksātspējas masu. Tomēr Vācija norāda, ka privātie akcionāri vieni paši nebūtu varējuši izturēt šādu dārgu ieguldījumu visu finansiālo slogu un tiem bija nepieciešami papildu finansēšanas līdzekļi, ko tikai valsts iestādes varēja piešķirt atbilstoši tirgus noteikumiem. Šo ārējo atbalstu jau ņēma vērā 2003. gada uzņēmējdarbības plānā (skatīt 95. apsvērumu).

- (73) Saistībā ar *komercbanku* aizdevumiem Vācija apgalvo, ka *FN GmbH* varēja ļoti ātri saņemt kredītu no komercbankām, pateicoties savai veiksmīgajai komerciālajai darbībai. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju piekļuve bankām pierādīja, ka uzņēmējdarbības modelis, kas ļauj uz privāto finansējumu, ir ilgtspējīgs. *FN GmbH* 2009. gada pirmajā pusē varēja parakstīt aizdevuma līgumu par ieguldījumu aizdevumu EUR [0–10] miljonu apmērā ar [banku]. Šā aizdevuma procentu likme bija [2–6] %, taču tā bija pakļauta *EEL GmbH* prasību pakārtotībai saistībā ar aizdevumiem, ko *EEL GmbH* piešķīra *FN GmbH* (tāpēc *EEL GmbH* bija jāsamazina sava kreditora pakāpe). Aizdevuma atmaksas termiņu noteica 2010. gada 31. decembrī. Tāpēc saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju līgumu nosacījumi attiecībā uz nodrošinājumu un procentu likmēm bija salīdzinoši labvēlīgi *FN GmbH*. *FN GmbH* pilnīgi atmaksāja aizdevumu [bankai] noteiktajā termiņā. Vācija piebilst, ka [banka] piedāvāja *FN GmbH* divas kredītspējas (EUR [8–15] miljonus un EUR [1–5] miljonus) ar indikatīvu procentu likmi [1–5] % ⁽¹⁹⁾ un ka ar [banku] varēja noslēgt vienošanos par līzings finansējumu aptuveni EUR [0–3] miljonu apmērā.
- (74) Attiecībā uz pašfinansējumu Vācija norāda, ka *FN GmbH* varētu arvien vairāk finansēt pašu ieguldījumus no pozitīvas operatīvās naudas plūsmas. Pirmais pozitīvais *EBITDA* (peļņa pirms procentiem, nodokļiem, nolietojuma un amortizācijas) bija 2006. gadā, bet pirmā neto peļņa – 2007. gadā, proti, tikai dažus gadus pēc darbības sākšanas. Turklāt Vācija pārmet Komisijai, ka tā lēmumā sāk procedūru ir kļūdaini un maldinoši norādījusi datus par *FN GmbH* apgrozījumu un izmaksām. Vācija attiecīgi iesniedza šādu informāciju par apgrozījuma un izmaksu salīdzinošo novērtējumu 2003.–2010. gadā.

4. tabula

FN GmbH ieņēmumi un izmaksas 2003.–2010. gadā

(tūkstoši EUR)								
Gads	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Apgrozījums (<i>Umsatz</i>)	2 225	7 968	7 364	7 136	8 281	13 338	19 900	23 759
Citi ieņēmumi no saimnieciskās darbības (<i>Sonstige betriebliche Erträge</i>)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
— tostarp darījumi ar zemes gabaliem (<i>Grundstückstransaktion</i>)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Iegādes (<i>Materialaufwand</i>)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Personāla izmaksas (<i>Personalaufwand</i>)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Citas saimnieciskās darbības izmaksas (<i>Sonstiger betrieblicher Aufwand</i>)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽¹⁹⁾ Tomēr šo piedāvājumu neizmantoja.

- (75) Vācija apgalvo, ka Komisija nav ņēmusi vērā visas ar sabiedrisko pakalpojumu uzdevumu izpildi saistītās izmaksas (ar saimniecisko darbību nesaistītās izmaksas), kas nav saistītas ar lidostas ikdienas darbību, un tādējādi mākslīgi samazinājusi peļņu no pamatdarbības. Vācija uzskata, ka nākamajā tabulā ir atainots FN GmbH darbības reālais ienesīgums.

5. tabula

FN GmbH koriģētā izmaksu struktūra (bez izmaksām, kas saistītas ar sabiedrisko pakalpojumu uzdevumiem)

(tūkstoši EUR)

Gads	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Peļņa saskaņā ar gada ziņojumu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Sabiedrisko pakalpojumu uzdevumi	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
a) drošības un drošuma izmaksas, no kurām:	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
— ugunsdrošība (personāls)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
— ieguldījumu izmaksu amortizācija (ugunsdrošība)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
— amortizācijas izmaksas (videonovērošana)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
— patrulēšana	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
— drošības darbinieki	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
b) pasažieru un lidmašīnu aizsardzība	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
— kontroles ierīces (cilvēkiem un priekšmetiem)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
— lidojumu drošība DFS TTC	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
— amortizācija (kontroles tornis)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Koriģētā gada peļņa	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Koriģētais EBITDA	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

5.1.3. Atbalsta jēdziens – lidostas būvniecības uzskatīšana par nesaimniecisku darbību

- (76) Vācija uzskatīja, ka lidostas būvniecība nav saimnieciska darbība, ko varētu veikt paši privātie ieguldītāji, un ka Eiropā nav šāda piemēra (skatīt nākamo iedaļu). Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju privātie ieguldītāji būtu ieinteresētāki izmantot pastāvošo lidostas infrastruktūru, jo riski ir zemāki un pārvaldāmi.

- (77) Vācija ierosināja, ka lidostas infrastruktūras būvniecībai varētu vairs nepiemērot valsts atbalsta kontroli, lai novērstu privāto ieguldījumu trūkumu šajā jomā. Vācija apgalvo, ka šādas infrastruktūras būvniecība ir rīks, ar ko valsts var uzraudzīt ekonomisko attīstību un teritorijas plānošanas struktūru transporta politikā.
- (78) Turklāt Vācija uzskata, ka valsts atbalsts šajā gadījumā bija vairāk vērsts uz darbībām, kas saistītas ar sabiedrisko pakalpojumu uzdevumu izpildi, kuriem nepiemēro Komisijas valsts atbalsta kontroli. No [20–30] miljoniem [20–30] varētu ieguldīt ugunsdrošības un drošības sistēmās. Vācija piebilda, ka pārējos EUR [2–5] miljonus pilnīgi izmantoja pārējo darbību finansēšanai 2011. gadā.

5.1.4. Atbalsta jēdziens – hipotētiska standarta ieguldītāja neesība

- (79) Vācija uzskata, ka privātas reģionālās lidostas infrastruktūras finansēšanai Eiropā nav tirgus. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju Eiropā ir tikai dažas pilnīgi privatizētas lidostas. Šādu lidostu piemēri ir Glāzgova-Prestvika un Lutona. Kaut arī saistībā ar šīm privātajām lidostām nebija sākt izmeklēšana, Vācija apšauba to, vai šīm lidostām nebija piešķirts valsts atbalsts. Vācija uzsvēra, ka pat Lībekas-Blankenzē lidostas piemērā Lībekas pašvaldība atguva platformas īpašumtiesības 2009. gadā. Šī īpašumtiesību nepietiekamība varētu būt saistīta ar augstajām fiksētajām izmaksām, kas rodas, būvējot lidostas infrastruktūru, un to Komisija atzina 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu projektā, ko vēl gatavoja, kamēr notika oficiālā izmeklēšanas procedūra⁽²⁰⁾. Turklāt Vācija norādīja, ka juridiskās neskaidrības, ko izraisīja obligātais lidostas sertifikācijas process, vienlaikus pasludinātais spriedums *Aéroports de Paris* lietā, kā arī starptautiskā vienošanās, ko parakstīja Vācija un Nīderlande, atturēja privātos ieguldītājus no iesaistīšanās šāda veida projektos. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju Komisijas sākotnējā novērtējumā lēmumā sākt procedūru bija nepienācīgi ņemts vērā tas, ka nepārsteidza komercbanku nelabvēlīgā attieksme pret privāto lidostu būvniecības finansēšanu un ka šajā jomā nebija funkcionējoša tirgus.
- (80) Vācija uzskata, ka Komisijas sākotnējā novērtējuma pamatā nebija skaidru kritēriju, lai novērtētu pārbaudāmo pasākumu atbilstību tirgum. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju Komisijai vajadzēja paļauties uz pastāvošo judikatūru⁽²¹⁾ saistībā ar vispārīgiem pasta pakalpojumiem, kas apstiprinātu, ka tīkla izveide un uzturēšana neatbilst izteikti komerciālai pieejai. Vācija arī ierosina paļauties uz pastāvošo Komisijas praksi, kad Komisija apstiprināja līdzīgus atbalsta pasākumus. Lai pamatotu šo uzskatu, Vācija izmantoja Kaseles-Kaldenas lidostas infrastruktūras finansēšanas piemēru.
- (81) Vācija secināja, ka, ņemot vērā veiksmīgo lidostas attīstību, jebkurš privātais ieguldītājs būtu ieguldījis Nīderheinas-Vēzes lidostā, kā to izdarīja Vācija.

5.1.5. FN GmbH nekvalificējas kā grūtībās nonācis uzņēmums

- (82) Vācija atspēko Komisijas sākotnējo secinājumu par to, ka FN GmbH var kvalificēt kā grūtībās nonākušo uzņēmumu saskaņā ar Kopienas pamatnostādņēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušo uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ("Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes")⁽²²⁾.
- (83) Vācija pamato šo apgalvojumu ar pieciem iemesliem. Pirmkārt, FN GmbH varēja gūt ieņēmumus ļoti īsā laikposmā pēc darbības sākuma (pirmais pozitīvais EBITDA 2006. gadā – izņemot ar sabiedrisko pakalpojumu uzdevumiem saistītie izdevumi – un pirmā neto peļņa 2007. gadā). Vācija norāda, ka reģionālajām lidostām sniegto finanšu pasākumu novērtējumos Komisija nekad nav kvalificējusi atbalsta saņēmēju, kas cieš zaudējumus darbības sākumā, kā grūtībās nonākušo uzņēmumu. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju, ja Komisija uzstātu uz šādu pamatojumu, vairs nebūtu iespējams finansēt lidostu infrastruktūru.
- (84) Otrkārt, Vācija apgalvo, ka nevienā brīdī nebija izpildīts kāds no "stingrajiem" grūtībās nonākušā uzņēmuma kritērijiem. Vācija apstrīd lēmumā sāk procedūru iekļautās piezīme saistībā ar negatīvo pašu kapitālu un piebilst, ka vairākuma akcionārs uzturēja uzņēmumu finansiāli dzīvotspējīgu, piešķirot aizdevumu, ieludīnot jaunu kapitālu un piekristot samazināt savu kreditora pakāpi (*Rangrücktrittklärung*). Turklāt Vācija apstrīd Komisijas

⁽²⁰⁾ Skatīt 38. apsvērumā vairāk informācijas par 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu galīgo versiju.

⁽²¹⁾ Skatīt spriedumu apvienotās lietās C-83/01 P, C-93/01 P un C-94/01 *Chronopost v Ufex* un citi, EU:C:2003:388, 37. punkts.

⁽²²⁾ Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušo uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.).

interpretāciju par Vispārējās tiesas spriedumiem lietās T-102/07 un T-120/07 *Freistaat Sachsen*/Komisija attiecībā uz to, ka negatīva pašu kapitāla gadījumā uzņēmumu automātiski kvalificē kā grūtībās nonākušu uzņēmumu. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju negatīva pašu kapitāla kritērijs ir tikai viens no vairākiem kritērijiem, ko ir noteikusi Vispārējā tiesa, lai noteiktu, vai uzņēmums ir nonācis grūtībās.

- (85) Treškārt, Vācija apgalvo, ka *FN GmbH* nav nekādu pazīmju, kas liecinātu, ka uzņēmums ir nonācis grūtībās, jo *FN GmbH* uzņēmējdarbības attīstība ir bijusi pozitīva kopš paša sākuma. Proti, *FN GmbH* procentu maksājumu pieaugums neliecināja par finanšu grūtībām, piemēram, pārmērīgi lielām parādsaistībām, bet gan atainoja lielākā akcionāra vairākkārtīgos ieguldījumus *FN GmbH*.
- (86) Ceturtkārt, Vācija apgalvo, ka *FN GmbH* varēja atrisināt savas finanšu grūtības, pateicoties savai peļņai no pamatdarbības, aizņēmumiem no komercbankām, kā arī aizdevumiem un līdzekļiem, ko tas saņēma no sava lielākā akcionāra.
- (87) Visbeidzot, Vācija apgalvo, ka *FN GmbH* nevar uzskatīt par grūtībās nonākušu uzņēmumu saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņem, kas neattiecas uz uzņēmumiem, kuri izveidoti mazāk nekā trīs gadus pēc pamatnostādņu izstrādes (kā *FN GmbH*).

5.1.6. Konkurences kropļošana

- (88) Vācija apgalvo, ka lēmumā sākt procedūru Komisija nepierādīja atbalsta pasākumu ietekmi uz konkurenci attiecīgajā tirgū, ko tā nebija definējusi.
- (89) Pēc šīm vispārīgajām piezīmēm Vācija pauda savu nostāju attiecībā uz dažādiem pārbaudāmajiem pasākumiem.

5.2. 1. pasākums. *EEL GmbH* atbalsts *FN GmbH*

5.2.1. *EEL GmbH* īstenota *FN GmbH* kontrole

- (90) Vācija apgalvoja, ka visus maksājumus, ko finansēja no aizdevumiem, kurus *EEL GmbH* piešķīra *FN GmbH*, stingri kontrolēja *EEL GmbH*, kas uzraudzīja tiešos pārskaitījumus kreditoriem (*treuhänderisch*) *FN GmbH* vārdā.
- (91) Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju tādā veidā *EEL GmbH* varēja nodrošināt, ka tā resursus piešķīra tikai ieguldījumiem, nevis ikdienas darbībām.
- (92) Turklāt Vācija arī norāda, ka kā *EEL GmbH* akcionāriem Klēves apgabalam un Vēzes pašvaldībai bija piešķirtas ekskluzīvas tiesības *FN GmbH* dibināšanas procesā (*Geschäftsvertrag*), piemēram, pilnvaras iecelt *FN GmbH* izpilddirektoru (ko izmantoja 2004. gadā) un veto tiesības attiecībā uz atsevišķiem vadības pasākumiem, kā arī izmaiņām *FN GmbH* kapitālā vai tā pārdošanu. Šīs tiesības būs spēkā, līdz *FN GmbH* atmaksās visus parādus šiem diviem akcionāriem.

5.2.2. Tirgus nosacījumu un ieguldījumu nepieciešamības ex ante novērtējums

- (93) Vācija apgalvo, ka visā izmeklēšanas periodā visu ieguldījumu lēmumu pamatā bija tirgus pētījumi, kuru secinājumi sistemātiski liecināja par ieguldījumu nepieciešamību.
- (94) Saistībā ar šo Vācija vispirms piemin 1998. gada pētījumu (ko veica [...]), saskaņā ar kuru Nīderheinas-Vēzes lidosta šķita ekonomiski pamatots un ilgtspējīgs projekts. Vācija minēja papildu pētījumus, kurus veica neilgi pēc tam un kuros ieteica specializēt jauno lidostas infrastruktūru ZIP segmentā, ko 20. gadsimta 90. gadu beigās uzskatīja par daudzsolosāko izaugsmes avotu. Tajā laikā īpaši ZIP satiksmei paredzētas infrastruktūras būvniecību, lidostas ģeogrāfisko novietojumu (aptverot aptuveni 35 miljonus iedzīvotāju), tuvējo Amsterdamas un Diseldorfas lidostu piesātinājumu uzskatīja par konkurences priekšrocībām.

- (95) Vācija arī atsauca uz uzņēmējdarbības plāniem, kuru pamatā bija plānotais ZIP satiksmes pieaugums, tuvējo lidostu platformu piesātinājums, līgumu noslēgšana ar *Ryanair*, lai varētu prognozēt lidostas finansiālos panākumus. Ņemot vērā nepieciešamību pildīt vides aizsardzības noteikumus, *FN GmbH* vienlaikus pieprasīja [...] gaisa satiksmes prognozes (turpmāk – “[...] pētījums”), kurās noteica, ka 2010. gadā pārvadās 2,88 miljonus pasažieru, bet 2020. gadā no 3,1 miliona līdz 4,85 miljoniem pasažieru. Vācija piebilst, ka reģistrētie satiksmes dati liecina, ka uzņēmējdarbības plānu pilnīgi ievēroja līdz 2010. gadam neatkarīgi no iepriekš minētajiem nelabvēlīgajiem notikumiem.
- (96) Vācija arī paskaidro, ka 2009. gadā, ņemot vērā paplašināto *Ryanair* darbības jomu lidostā, *FN GmbH* izstrādāja vēl vienu uzņēmējdarbības plānu 2009.–2020. gadam (turpmāk – “2009. gada uzņēmējdarbības plāns”). Šo uzņēmējdarbības plānu nosūtīja [bankai], kas varēja ņemt vērā šo eksperta pētījumu, pieņemot lēmumu par komerciāla aizdevuma piešķiršanu *FN GmbH*.
- (97) Ņemot vērā šos aspektus, Vācija apstrīdēja Komisijas sākotnējo viedokli, ka *FN GmbH* uzņēmējdarbības modelis nebija ilgtspējīgs un privatizācijas procesu veica atbilstoši politiskiem apsvērumiem, nevis komerciāliem noteikumiem.

5.2.3. To aizdevumu atbilstība tirgum, kurus *EEL GmbH* piešķir *FN GmbH*

- (98) Vācija norādīja, ka lēmumā sākt procedūru ir izmantots nepareizs tiesiskais pamats, lai novērtētu *EEL GmbH* piešķirto aizdevumu procentu likmju atbilstību tirgum. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju Komisija savā vērtējumā izmantoja Komisijas 2008. gada Paziņojumu par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (turpmāk – “2008. gada Paziņojums par atsaucē likmi”) ⁽²³⁾. Vācija apgalvo, ka, tā kā laikposmā no 2003. gada līdz 2005. gadam veica lielāko daļu pārbaudāmo pasākumu, Komisijai bija jāpiemēro tās 1997. gada Paziņojums par atsaucē un diskonta likmes noteikšanas metodi (turpmāk – “1997. gada Paziņojums par atsaucē likmi”) ⁽²⁴⁾.
- (99) Turklāt neatkarīgi no tā, kuru no diviem paziņojumiem piemērotu *ratione temporis*, Vācija apšaubīja jebkādas Komisijas atsaucē likmes piemērošanu šajā gadījumā, jo lidostu infrastruktūras būvniecības jomā nav funkcionējoša finanšu tirgus.
- (100) Vācija piebilda, ka valsts iestāžu piešķirtie aizdevumi pilnīgi atbilda tirgum, jo:
- a) visos aizdevumu līgumos bija paredzēta uzkrātās pamatsummas atmaksāšana atbilstoši tirgum un/vai juridiski piemērojamām procentu likmēm;
 - b) visi *FN GmbH* piešķirtie aizdevumi bija pilnā apmērā un pastāvīgi nodrošināti ar i) maksu par pirmšķirīgu zemi (*Grundschuld auf sämtliche Grundstücke*), ii) *Airport Network BV* akcijām *ANH GmbH* kapitālā un iii) *ANH GmbH* akcijām *FN GmbH* kapitālā;
 - c) *FN GmbH* piešķirto aizdevumu procentu likmes [1–8] % apmērā vienmēr bija atbilstošas tirgum, ņemot vērā ievērojamu sākotnējo privātā kapitāla iepludināšanu (aptuveni [20–50] %) kopējā projekta finansējumā un augsto nodrošinājuma līmeni;
 - d) šīs procentu likmes ir vienādas ar procentu likmēm, ko nosaka aizdevumiem, kuri piešķirti uz 10 gadiem un ir par 80 % nodrošināti ar nekustamajiem īpašumiem.
- (101) Attiecībā uz privātā ieguldītāja pārbaudi Vācija atsauca uz judikatūru lietā *Itālijas Republika pret Komisiju* ⁽²⁵⁾, kurā Tiesa noteica, ka, “lai noteiktu, vai šāds atbalsts atbilst valsts atbalsta būtībai, ir jāizvērtē, vai līdzīgos apstākļos privāts ieguldītājs, kura izmērs atbilst publisko sektoru administrējošo iestāžu izmēram, varētu piešķirt kapitālu šādā apmērā”. Vācija apgalvoja, ka privātais ieguldītājs *EEL* vietā būtu varējis ņemt vērā pienākumu nodrošināt juridisku atbilstību, un piekrita, ka ieguldījumu ienesīgums varētu būt novēlots, ņemot vērā ar atbilstības

⁽²³⁾ Komisijas Paziņojums par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.).

⁽²⁴⁾ Komisijas Paziņojums par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodi (OV C 273, 9.9.1997., 3. lpp.).

⁽²⁵⁾ Spriedums lietā C-305/89 Itālijas Republika/Eiropas Kopienų Komisija, EU:C:1991:142, 19. punkts.

nodrošināšanu saistītās izmaksas, kā to jau atzina Komisija iepriekšējā individuālā atbalsta lietā *Einzelbeihilfe für Wasserwerke* ⁽²⁶⁾. Vācija arī piebilda, ka privāts ieguldītājs var ņemt vērā uzņēmējdarbības modeļa būtību/mērķi, lai pielāgotu ienesīguma prognozes. Saskaņā ar Komisijas 1984. gada 14. septembra Paziņojuma par valsts iestāžu daļām uzņēmumu kapitālā 3.2. punkta v) apakšpunktu ⁽²⁷⁾ "ieguldījumu stratēģiskā būtība tirgos vai piegādēs ir tāda, ka šādu akciju iegādi var uzskatīt par kapitāla piešķirēja normālu rīcību arī tad, ja ienesīgums ir novēlots". Vācija secināja, ka šis noteikums izslēdz ekonomisku priekšrocību esību, piešķirot valsts atbalstu.

5.3. 2. pasākums. Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes atbalsts *FN GmbH*

- (102) Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju atbalsts, ko piešķir *FN GmbH* ar Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes lēmumu 2002. gada 15. oktobrī EUR 3,525 miljonu apmērā, nav atbalsts jeb vismaz atbalsts Procesuālās regulas nozīmē. Vācija apgalvo, ka atbalstu apstiprināja, pamatojoties uz 1993. gada rīkojumu. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju rīkojumu apstiprināja pirms Komisijas paziņojuma par EK Līguma 92. un 93. panta un EEZ līguma 61. panta piemērošanu valsts atbalstam aviācijas nozarē (turpmāk – "1994. gada aviācijas pamatnostādnes") ⁽²⁸⁾.
- (103) Vācija piebilda, ka lidostas infrastruktūras finansēšana kļuva par valsts atbalstu un to pakļāva Komisijas veiktai rūpīgai pārbaudei tikai pēc tam, kad a) Komisija 2005. gadā pieņēma Kopienas pamatnostādnes par lidostu finansēšanu un valsts atbalstu darbības sākšanai aviosabiedrībām, kas veic lidojumus no reģionālām lidostām (turpmāk – "2005. gada Aviācijas pamatnostādnes") un b) Vispārējā tiesa un Eiropas Savienības Tiesa pieņēma bezprecedenta spriedumus šajā nozarē ⁽²⁹⁾.
- (104) Šajā saistībā Vācija arī apgalvoja, ka Komisija lēmumā sākt procedūru izmantoja nepareizu tiesisko pamatojumu 2. pasākuma sākotnējai izvērtēšanai. Patiesi, lēmumam sākt procedūru ⁽³⁰⁾ pamatā bija 1993. gada rīkojuma jaunā redakcija, kas stājās spēkā 2003. gada 1. janvārī – pēc atbalsta piešķiršanas.
- (105) Visbeidzot, Vācija uzskata, ka kopš ir atcelts 1993. gada rīkojums, uz kura pamata apstiprināja pārbaudāmo atbalsta pasākumu, Komisijai vairs nevajag izmantot Procesuālās regulas noteikumus attiecībā uz pastāvošo atbalstu.

5.4. 3. pasākums. Klēves apgabala tiešais atbalsts *FN GmbH*

- (106) Vācija uzskata, ka pārejas finansējuma piešķiršana bija nepieciešama, lai papildinātu privātos ieguldījumus lidostā darbības sākuma posmā. Saistībā ar *FN GmbH* atteikumu atmaksāt otro aizdevuma daļu Vācija uzskata, ka Klēves apgabals tīšām pieņēma šo lēmumu, jo *FN GmbH* bija izpildījis savu juridisko pienākumu izveidot vismaz 350 darba vietas.

5.5. 4. pasākums. *EEL GmbH* publiskā pārfinansēšana

- (107) Vācija apstrīd to, ka *EEL GmbH* pārfinansēšana ir darbība, kurā ir iesaistīta valsts, jo tā bija vienīgi kapitāla iepludināšana, ko veica *EEL GmbH* akcionāri. Vācija norāda, ka *EEL GmbH* pārfinansēšanu veica publiskie īpašnieki un privātbankas.
- (108) Vācija apgalvo, ka lēmumā sākt procedūru valsts atbalsts tiek skaitīts divas reizes (*FN GmbH* pārfinansēšana, ko veica *EEL GmbH*, un *EEL GmbH* pārfinansēšana, ko veica tā publiskie akcionāri), kaut arī tas ir tikai viens atbalsta pasākums. Vācija atgādina, ka Komisija atteicās turpināt divkārtu izvērtēšanu līdzīgā *Leipzig/Halle* lietā ⁽³¹⁾.

⁽²⁶⁾ Komisijas 2011. gada 15. jūnija lēmums, N 322/10, 49. punkts. http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/237041/237041_1243261_83_3.pdf

⁽²⁷⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/transparency_extract_en.pdf

⁽²⁸⁾ EK Līguma 92. un 93. panta un EEZ līguma 61. panta piemērošana valsts atbalstam aviācijas nozarē (OV C 350, 10.12.1994., 5. lpp.).

⁽²⁹⁾ Konkrēti, 2000. gada 12. decembra spriedums lietā T-128/98 *Aéroports de Paris*/Komisija (*Recueil* 2000, II-3929. lpp.), EU:T:2000:290; 2008. gada 17. decembra spriedums lietā T-196/04 *Ryanair*/Komisija, EU:T:2008:585, kā arī 2011. gada 24. marta spriedums lietā T-443/08, *Freistaat Sachsen un Land Sachsen-Anhalt*/Komisija, EU:T:2011:117.

⁽³⁰⁾ 42. apsvērumš.

⁽³¹⁾ SA.30743 – *Finanzierung von Infrastrukturprojekten am Flughafen Leipzig/Halle* (OV C 284, 28.9.2011., 6. lpp.).

- (109) Vācija noliedz, ka *EEL GmbH* bija iesaistīts kādā saimnieciskā darbībā, un apgalvo, ka *EEL GmbH* būtu jāuzskata par pagaidu īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību, kas izveidota, lai pārvaldītu un attīstītu lidostas infrastruktūru. Vācija uzskata, ka *EEL GmbH* izveidoja, lai tas vadītu projektu efektīvāk nekā divi atsevišķi akcionāri (Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība) un lai pārredzamāk izmantotu akcionāru piešķirto atbalstu. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju neviens privātais ieguldītājs neveiktu tādas darbības, kādas veica *EEL GmbH*.
- (110) Visbeidzot, Vācija piebilda, ka *EEL GmbH* guva peļņas daļu, pateicoties atšķirībai starp procentu likmēm aizdevumiem, ko uzņēmums saņēma no saviem akcionāriem, un tiem, ko piešķīra *FN GmbH*.

5.6. Saderības novērtējums

- (111) Vācija apšaubā, vai Komisija lēmumā sākt procedūru rūpīgi izvērtēja atbalsta saderību. Tā piebilst, ka, ņemot vērā turpmāk paskaidroto jautājumu par tiesisko palāvību, Komisijai nevajadzētu turpināt izmeklēšanu vai apsvērt iespēju atgūt atbalstu. Visbeidzot, Vācija norāda, ka Komisija jau ir atbrīvojusi no izmeklēšanas Kaseles-Kaldenas lidostai piešķirto atbalstu, kas bija līdzīgs atbalstam, kuru piešķīra Nīderheinas-Vēzes lidostai. Vācija no tā secina, ka Komisijai būtu jāpaziņo, ka Nīderheinas-Vēzes lidostai piešķirtais atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu.

5.7. Tiesiskā palāvība

- (112) Savās piezīmēs par lēmumu sākt procedūru Vācija atkārtoti iepriekšējos argumentus saistībā ar tiesisko palāvību. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju Komisijai bija jāinformē Vācija 2009. gada jūlijā⁽³²⁾ par to, ka tā nav iecerējusi izmeklēt šo lietu, un tādā veidā būtu nodrošināta tiesiskā palāvība. Vācija secināja, ka Komisijai tajā laikā bija saistošs labas pārvaldības princips, un tai bija jāizbeidz sākotnējā izmeklēšana. Pamatojot savu viedokli, Vācija apgalvoja, ka Eiropas Savienības Tiesa *Salzgitter* lietā⁽³³⁾ noteica, ka tas, ka Komisija neizpildīja laikus savas uzrauga pilnvaras un nepieprasīja valsts atbalsta atgūšanu, nepadarīja lēmumu atgūt valsts atbalstu nelikumīgu, izņemot dažos gadījumos (piemēram, šajā), kad Komisija acīmredzami nerīkojās un pārkāpa savu pienākumu veikt pārbaudi.
- (113) Vācija apgalvoja, ka Komisijas oficiālajā izmeklēšanā neņēma vērā citus Komisijas tiesību aktus, piemēram, 2005. gada *Konver II* lēmumu (ar ko piešķīra 14,9 miljonus ECU Ziemeļreinas-Vestfālenes bijušās militārās lidostas pārveidei) un Rīcības plānu saistībā ar lidostu jaudu, efektivitāti un drošumu Eiropā⁽³⁴⁾, kurā ir skaidri pausts aicinājums izveidot jaunu lidostas infrastruktūru.

6. IEINTERESĒTO PERSONU PIEZĪMES

6.1. Flughafen Düsseldorf GmbH

- (114) Diseldorfas lidostas ekspluatants *Flughafen Düsseldorf GmbH* (turpmāk – “*Flughafen Düsseldorf*”) uzskata, ka četri pārbaudāmie pasākumi ietekmēja konkurenci vienotajā tirgū un tie būtu jāatzīst par nesaderīgiem. Saskaņā ar *Flughafen Düsseldorf* sniegto informāciju Nīderheinas-Vēzes lidosta palielinājās desmitkārtīgi mazāk nekā desmit gados tikai tāpēc, ka lidostas izmaksas mākslīgi pazemināja valsts atbalsts. Sākot lidojumus no Nīderheinas-Vēzes lidostas, *Ryanair* aizskarošā veidā izmantoja *Düsseldorf* zīmolu savās tirdzniecības kampaņās, kas maldināja potenciālos klientus un novirzīja tos uz Nīderheinas-Vēzes lidostu uz *Flughafen Düsseldorf* rēķina.

6.2. Niederrheinische Industrie- und Handelskammer Duisburg Wesel Kleve zu Duisburg

- (115) Vietējā tirdzniecības un rūpniecības kamera *Niederrheinische Industrie- und Handelskammer Duisburg Wesel Kleve zu Duisburg* (turpmāk – “*Niederrheinische IHK*”) norāda, ka militārās lidostas slēgšanas rezultātā apgabalā likvidēja 400 darba vietu un tas cieta aptuveni EUR 100 miljonus lielus zaudējumus, lai gan Nīderheinas-Vēzes lidostas

⁽³²⁾ Skatīt lēmuma sākt procedūru 54. apsvērumu.

⁽³³⁾ Spriedums lietā C-408/04, *Salzgitter/Komisija*, EU:C:2008:236, 106. punkts.

⁽³⁴⁾ COM(2006) 819.

attīstība bija ļoti veiksmīga un reģionā izveidoja 1 200 darba vietu. *Niederrheinische IHK* arī norāda, ka lidosta ir attīstījies saskaņā ar 2003. gada rīcības plānu un ir kļuvusi par trešo lielāko reģionālo lidostu federālajā zemē. Nesenais pasažieru apgrozījuma samazinājums varētu būt lielā mērā saistīts ar gaisa transporta pasažieru nodokļa ieviešanu Vācijā.

6.3. *Erlebe-Fernreisen and Atlasreisen*

- (116) Divas vietējās ceļojumu aģentūras – *Erlebe-Fernreisen GmbH* (turpmāk – “*Erlebe-Fernreisen*”) un *Atlasreisen Partnerunternehmen* (turpmāk – “*Atlasreisen*”) – atbalsta procedūras sākšanu saistībā ar Nīderheinas-Vēzes lidostu. *Erlebe-Fernreisen* uzskata, ka militārās lidostas renovācija un sadarbība ar Nīderheinas-Vēzes lidostas vadību veicināja uzņēmuma izaugsmi. *Atlasreisen* atgādina par to, ka lidostas spēja izturēt sarežģīto sertifikācijas procesu un gaisa transporta pasažieru nodokļa ieviešanu Vācijā.

6.4. *Agello*

- (117) Lidostas pakalpojumu sniedzējs *Agello Service GmbH* (turpmāk – “*Agello*”) uzskata, ka veiksmīga uzņēmējdarbības attīstība ir padarījusi Nīderheinas-Vēzes lidostu par trešo lielāko reģionālo lidostu federālajā zemē, un uzskata, ka tas ir veiksmīgs Eiropas projekts. Tas uzskata, ka nesena pasažieru apgrozījuma samazinājums ir lielā mērā saistīts ar gaisa transporta pasažieru nodokļa ieviešanu Vācijā.

6.5. *Pro:niederrhein*

- (118) Vietējo iedzīvotāju grupa *Pro:niederrhein*, kas atbalsta Nīderheinas-Vēzes lidostu, uzskata, ka vērtējamais atbalsts nav nelikumīgs un ka lidosta ir nozīmīga reģionam, kā uzsvērts lūgumrakstā, ko 2006. gadā parakstīja vairāk nekā 20 000 cilvēku.

6.6. *Tower Company un STI*

- (119) Lidostas pakalpojumu sniedzējs *Tower Company GmbH* (turpmāk – “*Tower Company*”), kas ir atbildīgs par lidojumu drošību, un pasažieru kontroles pakalpojumu sniedzējs *STI Security Training International GmbH* (turpmāk – “*STI*”) uzskata, ka sabiedrisko pakalpojumu uzdevumu darbības nevarēs pārvietot lidostas slēgšanas gadījumā. Tas aicina Komisiju savā vērtējumā ņemt vērā nodarbinātību.

6.7. *Serve2fly un I-Punkt*

- (120) Lidostas augsnes apstrādes pakalpojumu sniedzējs *Serve2fly Heico Losch Airport Service GmbH* (turpmāk – “*Serve2fly*”) un vietējais būvniecības uzņēmums *I-Punkt GmbH* (turpmāk – “*I-Punkt*”) uzskata, ka Nīderheinas-Vēzes lidostas uzņēmējdarbības attīstība ir bijusi ļoti veiksmīga un radījusi vairāk nekā 1 000 darba vietu mazāk attīstītajā Ziemeļreinas-Vestfālenes reģiona daļā. *Serve2fly* apgalvo, ka lēmumā sākt procedūru paustie uzskati ir pretrunā pašas Komisijas pamatnostādnēm, liedzot vietējām lidostām konkurēt tirgū. *Serve2fly* atgādina par negatīvajiem ārējiem notikumiem, kas bija jāpārvar lidostai, un aicina Komisiju ņemt tos vērā.

6.8. *Gaetan Data*

- (121) Vietējais apmācību uzņēmums *Gaetan Data GmbH* (turpmāk – “*Gaetan Data*”) apgalvo, ka lidosta ir unikāls resurss lidostas darbinieku apmācības jomā, un uzskata, ka Komisijai ir ātri jāizbeidz lieta.

6.9. *Van Boekel, RAS un SOV*

- (122) Vietējais uzņēmums *Van Boekel GmbH* (turpmāk – “*Van Boekel*”), kas cita starpā darbojas ceļu būvniecības un ainavu dizaina jomā, lidmašīnu uzpildes pakalpojumu sniedzējs *Rheinland Air Service Werft & Handel GmbH* (turpmāk – “*RAS*”) un autobusu uzņēmums *Schilling Omnibusverkehr GmbH* (turpmāk – “*SOV*”), kas apkalpo Nīderheinas-Vēzes lidostu virzienā no Ķelnes un Diseldorfas, uzskata, ka tagad lidosta ir ienesīga Eiropas līmeņa privātā lidosta.

6.10. NRN Energie

- (123) *NRN Energie GmbH* (turpmāk – “*NRN Energie*”) norāda, ka, pretēji Eindhovenas lidostai, šo lidostu finansēja privāts ieguldītājs, kas varēja paļauties uz papildu finansējumu militārajām darbībām, kuru piešķīra Nīderlande. Attiecībā uz valsts iesaistīšanos *NRN Energie* uzskata, ka valsts aizdevumi ir piešķirti atbilstoši tirgus noteikumiem. *NRN Energie* piekrīt Vācijas bažām par tiesiskās paļāvības principa pārkāpšanu.

6.11. KPP

- (124) Nodokļu konsultantu pakalpojumu uzņēmums *KPP Steuerberatungsgesellschaft mbH* (turpmāk – “*KPP*”) atsauca uz *FN GmbH* būtisko peļņu no kapitāla ([10–20] %) 2010. gadā. *KPP* apgalvo, ka *FN GmbH* saņemtie aizdevumi būtu lielā mērā uzskatāmi par pašu kapitālu un jebkurā gadījumā ir pilnīgi nodrošināti.

6.12. Klēves apgabals

- (125) Klēves apgabals piekrīt visām Vācijas piezīmēm, jo īpaši tām, kas attiecas uz tiesiskās paļāvības principa pārkāpumu. Tas arī uzsver pieaugošo pieprasījumu pēc reģionālajām lidostām Ziemeļreinas-Vestfālenes federālajā zemē, kas ir viena no blīvāk apdzīvotajām teritorijām Eiropā, kuru nevar pilnīgi apmierināt tuvējā piesātinātā Diseldorfas lidosta. Klēves apgabals piebilst, ka Nīderheinas-Vēzes lidostas finansēšana pilnīgi atbilst 2005. gada Aviācijas pamatnostādņiem, jo tā bija kvalificēta kā D kategorijas lidosta (līdz 2007. gadam ieskaitot).

6.13. FN GmbH

- (126) *FN GmbH* piekrīt visām Vācijas piezīmēm par lēmumu sākt procedūru, kurā tas ir iesaistīts. *FN GmbH* uzsver, ka pārbaudāmie pasākumi nav valsts atbalsts, jo īpaši aizdevumi, ko piešķīra *EEL GmbH* atbilstoši tirgus noteikumiem. Saskaņā ar *FN GmbH* sniegto informāciju neatkarīgi no būtiskajiem ieguldījumiem lidostas infrastruktūrā (EUR [50–100] miljoni) *FN GmbH* spēja uzturēt augstu pašu kapitāla attiecību (virs [20–50] %) un ierobežot pārbaudāmo finansēšanas pasākumu daļu kopējā finansējumā līdz mazāk nekā [20–50] %. *FN GmbH* piebilst, ka gan satiksmes rādītāji, gan peļņa no pamatdarbības ir auguši kopš darbības sākuma 2003. gadā un *FN GmbH* gūst peļņu katru gadu kopš 2007. gada. *FN GmbH* arī norāda, ka ieņēmumi no pamatdarbības turpina augt un lielākoties pārsniedz pamatdarbības izmaksas, kas ir stabilas. Saskaņā ar *FN GmbH* sniegto informāciju šie pārliecinošie darbības rādītāji būtu vēl labāki, ja peļņas un zaudējumu aprēķinos atskaitītu visus izdevumus, kas saistīti ar sabiedrisko pakalpojumu uzdevumiem.
- (127) *FN GmbH* uzsver, ka tas nav grūtībās nonācis uzņēmums un ka visi aizdevumi tika piešķirti atbilstoši tirgus noteikumiem. *FN GmbH* apgalvo, ka šajā kredītu kategorijā *EEL GmbH* piešķirto aizdevumu procentu likmes ir augstākas nekā *Bundesbank* likmes jauniem nodrošinātiem kredītiem vai *Pfandbriefindex* ⁽³⁵⁾ likmes (plus standarta 80–120 bāzes punktu rezerve).

6.14. Citas trešās personas

- (128) Piecas privātpersonas apšaubā, ka:
- Vācijas sniegtā informācija ataino *EEL GmbH* un *FN GmbH* piešķirto summu reālo apmēru;
 - lidostas spētu izdzīvot bez valsts aizdevumiem;
 - nebija funkcionējoša finanšu tirgus, kas varēja finansēt tādu projektu kā Nīderheinas-Vēzes lidosta;
 - FN GmbH* varētu atmaksāt visus aizdevumus un procentu likmes noteiktajos datumos 2016. gadā; saistītās trešās personas apgalvo, ka Vācija bija spiesta pieņemt parāda pārvēršanu akcijās 2011. gadā, kas bija nelikumīgs atbalsts, kā arī darbība, ko neveiktu neviens privāts ieguldītājs;

⁽³⁵⁾ Indeksā pārsvarā ir norādītas procentu likmes ar trīs A līmeņa Vācijas banku parādzīmēm.

- e) procenti, ko Vācija piemēroja *FN GmbH*, atbilst reālajai tirgus situācijai;
- f) *FN GmbH* ir izveidojis vairāk nekā 350 darba vietu (kas bija Vācijas priekšnoteikums, lai *FN GmbH* varētu atteikties atmaksāt otro daļu EUR [2–5] miljonu apmērā 2004. gadā);
- g) nodrošinājumiem, ko *Airport Network B.V* sniedza *FN GmbH* piešķirtajiem aizdevumiem, reālā vērtība ir augsta ⁽³⁶⁾;
- h) ieguldītājs būtu uzņēmis risku piešķirt aizdevumus lidostai, kas no paša sākuma neieguva ekspluatācijas licenci.

7. VĀCIJAS PIEZĪMES PAR TREŠO PERSONU PIEZĪMĒM

- (129) Vācija uzskata, ka procedūrā nedrīkst izmantot *Kleinschnittger* kunga iesniegtos apsvērumus, jo tie atklāj Klēves apgabala sapulcē apspriestu konfidenciālu informāciju, kas ir nelikumīgi iegūta un nodota Komisijai.
- (130) Attiecībā uz dažu privātpersonu iesniegtajām piezīmēm Vācija atsaucas uz informāciju, ko tā iesniedza 2013. gada 18. martā un 2013. gada 19. augustā un kas ir apkopota 5. iedaļā.

8. PASĀKUMU NOVĒRTĒJUMS

- (131) Saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (132) LESD 107. panta 1. punktā noteiktie kritēriji ir kumulatīvi. Tāpēc, lai atbalsts būtu valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, ir jāizpilda katrs no šiem četriem nosacījumiem. Finanšālajam atbalstam jābūt šādam:
 - atbalstu piešķirusi valsts vai tas piešķirts no valsts līdzekļiem,
 - atbalsts dod priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai,
 - atbalsts rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un
 - ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (133) Šajā gadījumā Vācija apgalvoja, ka *EEL GmbH* un tā akcionāri pastāvīgi darbojās kā piesardzīgi tirgus ekonomikas dalībnieki ar mērķi gūt peļņu un ka pārbaudāmais atbalsts nedeva nekādu ekonomisku priekšroku, ko uzņēmums nevarētu iegūt normālos tirgus apstākļos. Ja tā būtu, Vācijas veiktie pasākumi nebūtu valsts atbalsts.

8.1. Tiesiskā paļāvība

- (134) Pretēji Vācijas apgalvojumiem Komisija nav radījusi tiesisko paļāvību attiecībā uz sākotnējās izmeklēšanas izbeigšanu. Pirmkārt, arguments par to, ka Komisija būtu varējusi nerīkoties, ir neatbilstošs. Apvienotajās lietās *Demesa un Territorio Histórico de Álava/Komisija* ⁽³⁷⁾ Tiesa apstiprināja, ka acīmredzama Komisijas bezdarbība ir neatbilstoša rīcība, ja tai nav paziņots par atbalstu. Tā kā Vācija nepaziņoja par atbalstu (skatīt 247. apsvērumu), Vācija nevar lūgt tiesisko paļāvību. Komisija norāda, ka atsauce uz *Salzgitter* judikatūru ir neatbilstoša, jo šis spriedums attiecas tikai uz atgūšanas periodu lietā, kad Komisijas paziņojumā atbalstu atzina par nesaderīgu, nevis sākotnējās izmeklēšanas periodā, uz ko attiecas Vācijas piezīmes. Visbeidzot, Komisija norāda, ka tai ir tiesības turpināt oficiālo izmeklēšanu, jo tā nekad nav informējusi Vāciju par šīs lietas izbeigšanu.

⁽³⁶⁾ Saistītās trešās personas pamatoja savas šaubas par šo punktu ar to, ka *Airport Network B.V* pastāvīgi cieta zaudējumus.

⁽³⁷⁾ Spriedums apvienotās lietās C-183/02 P un C-187/02 P *Demesa un Territorio Histórico de Álava/Komisija* (Krājums 2004), EU:C:2004:701, 52. punkts.

8.2. Grūtībās nonācis uzņēmums

- (135) Lēmumā sākt procedūru Komisija secināja, ka nevar izslēgt, ka *FN GmbH* bija finanšu grūtībās nonācis uzņēmums. Tomēr, ņemot vērā Vācijas sniegto informāciju, Komisija uzskata, ka *FN GmbH* finansiālā situācija laika gaitā ir uzlabojusies:
- uzņēmums spēja nodrošināt pozitīvu naudas plūsmu mazāk nekā piecos gados pēc darbības sākuma (skatīt 5. tabulu) un guva peļņu līdz 2010. gada beigām – proti, gada, kad veica pēdējo pārbaudāmo pasākumu;
 - uzņēmums vienmēr guva labumu no privāto akcionāru atbalsta (skatīt 72. apsvērumu) un galu galā tam bija pieejams komercbanku kredīts (skatīt 73. apsvērumu);
 - šajā periodā *FN GmbH* vadība neapsvēra iespēju paziņot par bankrotu.
- (136) Tāpēc Komisija uzskata, ka uzņēmums nekad nebija Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 9. punktā minētajā situācijā, kad uzņēmums “no saviem resursiem vai ar līdzekļiem, ko tas spēj iegūt no sava īpašnieka/ akcionāriem vai kreditoriem, nespēj apturēt zaudējumus, kuri bez valsts iestāžu ārējas iejaukšanās īstermiņā vai vidējā termiņā gandrīz noteikti novedīs to līdz nespējai turpināt darbību”. Komisija secina, ka *FN GmbH* nekvalificējas kā grūtībās nonācis uzņēmums.

8.3. Atbalsta pastāvēšana *FN GmbH* piešķirtajos aizdevumos (1. pasākums)

8.3.1. Uzņēmuma un saimnieciskās darbības jēdziens

- (137) Vēl nesen lidostu attīstība bieži noritēja, pamatojoties tikai uz teritorijas plānošanas aspektiem vai, dažos gadījumos, pakļaujoties militārām prasībām. To darbību organizēja kā pārvaldes daļu, nevis komerciālu uzņēmumu. Arī konkurence starp lidostām un lidostu ekspluatantiem bija ierobežota un attīstījās pakāpeniski.
- (138) Tomēr pēdējos gados situācija ir mainījusies. Lai gan dažos gadījumos vēl aizvien varētu būt aktuāli šie zemes izmantošanas plānošanas apsvērumi un administratīvās struktūras, uz lielāko daļu lidostu attiecas komercietības, lai tās varētu darboties atbilstoši tirgus noteikumiem arvien konkurētspējīgākā vidē. Kompetences nodošana privātajam sektoram parasti ir noritējusi privatizācijas ceļā vai ar kapitāla ieguldījumu palīdzību. Pēdējos gados uzņēmumi un ieguldījumu un pensiju fondi ar privāto pašu kapitālu ir izrādījuši lielu interesi par lidostu iegādi, kā liecina šis gadījums.
- (139) Kā norādīts Komisijas Pamatnostādņu par valsts atbalstu lidostām un aviokompānijām (turpmāk – “2014. gada Aviācijas pamatnostādnes”) ⁽³⁸⁾ 44. punktā, pakāpeniskā tirgus spēku attīstība lidostu nozarē neļauj noteikt precīzu datumu, no kura lidostas ekspluatācija būtu nešaubīgi uzskatāma par saimniecisko darbību. Tomēr Savienības tiesas ir atzinušas izmaiņas lidostu darbības būtībā. *Leipzig/Halle* lidostas lietā ⁽³⁹⁾ Vispārējā tiesa noteica, ka no dienas, kad stājās spēkā spriedums *Aéroports de Paris* lietā lidostu infrastruktūras finansēšanu vairs nevar izslēgt no valsts atbalsta noteikumu piemērošanas. Tādējādi kopš *Aéroports de Paris* sprieduma dienas (2000. gada 12. decembra) lidostas infrastruktūras ekspluatācija un būvniecība ir jāuzskata par darbību, uz kuru attiecas valsts atbalsta kontrole.
- (140) Šajā lietā dažādos aizdevumos, ko *EEL GmbH* piešķīra *FN GmbH*, lai finansētu Nīderheinas-Vēzes lidostas būvniecību, un par ko ir sāta oficiāla izmeklēšanas procedūra, piešķīra no 2003. gada, proti, pēc sprieduma pasludināšanas *Aéroports de Paris* lietā. Tāpēc Komisija secina, ka tai ir tiesības pārbaudīt visus aizdevumus, ko *EEL GmbH* piešķīra *FN GmbH*.

⁽³⁸⁾ Pamatnostādnes par valsts atbalstu lidostām un aviokompānijām (OV C 99, 4.4.2014., 3. lpp.).

⁽³⁹⁾ 2011. gada 24. marta spriedums apvienotās lietās T-443/08 un T-455/08 *Mitteldeutsche Flughafen AG un Flughafen Leipzig Halle GmbH*/Komisija (Krājums 2011), EU:T:2011:117, jo īpaši 93. un 94. punkts; apstiprināts ar spriedumu lietā C-288/11 P *Mitteldeutsche Flughafen un Flughafen Leipzig-Halle*/Komisija, EU:C:2012:821.

8.3.2. Valsts līdzekļi un attiecināmība uz valsti

- (141) Valsts atbalsta jēdziens attiecas uz ikvienu priekšrocību, ko piešķir tieši vai netieši, finansē no valsts līdzekļiem un ko piešķir valsts vai starpnieks, kurš darbojas atbilstoši tam piešķirtajām pilnvarām.
- (142) Šajā gadījumā atbalsta piešķirējs *EEL GmbH* pilnīgi pieder valsts iestādēm, tas ir, viena daļa Klēves apgabalam, otra daļa Vēzes pašvaldībai. Šā iemesla dēļ tas ir publisks uzņēmums saskaņā ar 2. panta b) apakšpunktu Komisijas Direktīvā 2006/111/EK⁽⁴⁰⁾ par dalībvalstu un publisku uzņēmumu finansiālo attiecību pārredzamību, kā arī par dažu uzņēmumu finanšu pārredzamību.
- (143) Šajā laikā akcionāru struktūrā ir skaidri redzama Klēves apgabala un Vēzes pašvaldības pārliecinošā ietekme, jo Klēves apgabals (52 %) un Vēzes pašvaldība (48 %) ir vienīgie *EEL GmbH* akcionāri. Turklāt *EEL GmbH* valdē ir divi valsts iestāžu pārstāvji, proti, Vēzes pašvaldības mērs un Klēves apgabala landrāts.
- (144) Valsts iestādēm ir arī noteicoša finansiāla ietekme *EEL GmbH*, jo, kā norādīts iepriekš, 2004.–2005. gadā *EEL GmbH* saņēma dažādas subsīdijas no saviem akcionāriem ("likviditātes pabalstus" un kapitāla iepludināšanu). Tādējādi valsts pārvalde ir piešķirusi tiešu finansiālu atbalstu *EEL GmbH*.
- (145) Tāpēc Komisija uzskata, ka *EEL GmbH* ir publisks uzņēmums un tā līdzekļi ir uzskatāmi par valsts līdzekļiem.
- (146) Tomēr Tiesa ir arī lēmusi, ka, pat ja valsts ir tādā pozīcijā, kurā tā var kontrolēt publisku uzņēmumu un īstenot dominējošu ietekmi tā darbībā, konkrētā gadījumā nedrīkst automātiski pieņemt, ka šāda kontrole tiek īstenota. Publisks uzņēmums var darboties pietiekami neatkarīgi atkarībā no autonomijas pakāpes, ko tam nodrošina valsts. Tāpēc tikai pats fakts, ka publisko uzņēmumu kontrolē valsts, nav pietiekams, lai uzskatītu, ka šā uzņēmuma veiktie pasākumi, piemēram, minētie aizdevumi, ir attiecināmi uz valsti. Tiesa norādīja, ka publiskam uzņēmumam piešķirta atbalsta attiecināmība uz valsti var būt atkarīga no vairākiem rādītājiem.
- (147) Šādi rādītāji var būt uzņēmuma integrācija valsts pārvaldes struktūrās, tā darbības veids un darbība tirgū parastos konkurences apstākļos ar privātiem uzņēmumiem, uzņēmuma juridiskais statuss (proti, vai uz to attiecas publiskās tiesības vai vispārējās uzņēmējdarbības tiesības), tas, cik intensīvi valsts iestādes veic uzņēmuma vadības uzraudzību, vai jebkurš cits rādītājs, kas konkrētajā gadījumā liecina par valsts iestāžu iesaistīšanos pasākuma apstiprināšanā vai ticamības trūkumu tam, ka valsts iestādes nav iesaistījušās pasākuma apstiprināšanā, turklāt jāņem vērā arī pasākuma tvērums, saturs vai nosacījumi.
- (148) Pirmkārt, jānorāda, ka būtiski ieguldījumu projekti, kas ietekmē lidostu, ir vietējo pašvaldību interesēs, kas bieži ir dažādā mērā iesaistītas dažādos projektos. Tas ir tāpēc, ka lidostai var būt ļoti liela nozīmē vairākos politikas virzienos: transporta politikā, reģiona vai valsts ekonomiskās attīstības politikā vai pilsētas un valsts plānošanas politikā. Šajā gadījumā lidostu faktiski ekspluatē privāts uzņēmums. Tomēr lēmums pārveidot bijušo militāro lidostu par civilo lidostu un pārdot to privātam ieguldītājam bija politisks lēmums. Turklāt Klēves apgabalam un Vēzes pašvaldībai bija būtiska nozīme šajā pārveidē.
- (149) Komisija norāda, ka *EEL GmbH* dibināja divas reģionālas valsts iestādes, lai sagatavotu lidostas nekustamo īpašumu turpmākai komerciālai izmantošanai par civilu lidostu un pārvaldītu nekustamo īpašumu, līdz to pārņems privātais ieguldītājs, kā noteikts 1999. gada 16. decembra dibināšanas lēmuma (*Gesellschaftsvertrag*)⁽⁴¹⁾ 2. pantā. Kā paskaidrots 32. apsvērumā, šo darbību pārtrauca, līdz atjaunoja uzņēmuma darbību 2003. gada aprīlī. Kopš tā laika *EEL GmbH* nodarbojas ar jaunu ieguldījumu piesaistīšanu Nīderheinas-Vēzes lidostai, kas vēl aizvien atbilst tā sākotnējam uzdevumam.

⁽⁴⁰⁾ Komisijas 2006. gada 16. novembra Direktīva 2006/111/EK par dalībvalstu un publisku uzņēmumu finansiālo attiecību pārredzamību, kā arī par dažu uzņēmumu finanšu pārredzamību (OV L 318, 17.11.2006., 17. lpp.).

⁽⁴¹⁾ "Uzņēmuma mērķis ir attīstīt un atvērt bijušo NATO lidlauku Vēzē-Lārbručā, nepieciešamo tehnisko un infrastruktūras aprīkojumu, kā arī uzturēt un atjaunot teritoriju, lai to varētu turpmāk izmantot komerciālos nolūkos."

- (150) Turklāt laikposmā no 1999. gada līdz 2001. gadam lidostu vadīja Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība (ar tolaik publisko uzņēmumu *FN GmbH*), un *EEL GmbH* izveidoja speciāli, lai nodrošinātu turpmāku civilās lidostas darbību.
- (151) No iepriekš minētā var secināt, ka *EEL GmbH* varētu uzskatīt par sabiedrību, kuru, kā noteikts 109. apsvērumā, dibināja Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība, lai sasniegtu savus sabiedriskās politikas mērķus attiecībā uz Nīderheinas-Vēzes lidostu, jo īpaši tās pārveidi no militāras par civilo lidostu, ko bija paredzēts finansēt un atbalstīt no pārbaudāmajiem pasākumiem. Šī ir skaidra norāde uz to, ka pārbaudāmie pasākumi ir attiecināmi uz Klēves apgabalu un Vēzes pašvaldību.
- (152) Turklāt lēmumu par to, ka *EEL GmbH* piešķirs *FN GmbH* aizdevumus un tos pagarinās, pieņēma *EEL GmbH* akcionāri, kas pārstāv valsts iestādes. Komisija arī norāda, ka divi publiskie akcionāri noteica apmēru, saturu un noteikumus katram aizdevumam, ko *EEL GmbH* piešķīra *FN GmbH*, kā uzsvērts *EEL GmbH* ģenerālās asamblejas protokolā.
- (153) Turklāt Klēves apgabals pārfinansēja visus aizdevumus, ko *EEL GmbH* piešķīra *FN GmbH*, proti, lidostas ekspluatantam ⁽⁴²⁾. Tā ir vēl viena norāde, ka lēmumus piešķirt un pārfinansēt aizdevumus *FN GmbH* faktiski ierosināja valsts iestādes.
- (154) Turklāt *EEL GmbH* nav direktoru padomes. Abi rīkotājdirektori ir publisko akcionāru pārstāvji. Viens uzņēmuma rīkotājdirektors ir landrāts, kas ir Klēves apgabala vadītājs, bet otrs rīkotājdirektors ir Vēzes pašvaldības mērs. Turklāt *EEL GmbH* nav pastāvīgu darbinieku, un to vada viens valsts ierēdnis no Klēves apgabala. Šie aspekti skaidri parāda, ka ikvienu *EEL GmbH* lēmumu faktiski pieņem publisko akcionāru pārstāvji, kas ikdienā vada šo uzņēmumu, kā arī darbojas uzņēmuma vadībā. Tas apstiprina, ka pārbaudāmie pasākumi ir attiecināmi uz publiskajiem akcionāriem.
- (155) Turklāt, lai gan *EEL GmbH* juridiski ir privāts uzņēmums, uz to attiecas valsts uzskaites noteikumi ⁽⁴³⁾.
- (156) Visbeidzot, ir plānots likvidēt *EEL GmbH*, tiklīdz *FN GmbH* atmaksās visus aizdevumus un procentus, ko tas ir parādā *EEL GmbH*. Tāpēc, kā apgalvo Vācija, *EEL GmbH* ir uzskatāms par sabiedrību, kuru izveidojuši tās divi publiskie akcionāri un kuras vienīgā funkcija ir apkopot resursus, kas paredzēti novirzīšanai *FN GmbH* ieguldījumiem. Tas arī apstiprina, ka pasākumus var attiecināt uz šiem publiskajiem akcionāriem.
- (157) Tāpēc Komisija uzskata, ka *EEL GmbH* lēmumi piešķirt aizdevumus *FN GmbH* un pagarināt to atmaksas termiņu, kas ir 1. pasākums, ir valsts līdzekļu piešķiršana un ir attiecināmi uz valsti.

8.3.3. Selektīva ekonomiska priekšrocība – Tirdzniecības ekonomikas ieguldītāja/kreditora princips

- (158) Lai pārbaudītu, vai uzņēmums ir guvis labumu no ekonomiskas priekšrocības, ko radījis atbilstoši privileģētiem noteikumiem piešķirts aizdevums, Komisija piemēro "tirdzniecības ekonomikas dalībnieka principa" kritēriju. Saskaņā ar šo principu kapitāls, ko valsts tieši vai netieši nodod uzņēmējsabiedrības rīcībā apstākļos, kuri atbilst parastiem tirdzniecības apstākļiem, nav uzskatāms par valsts atbalstu ⁽⁴⁴⁾.
- (159) Tāpēc Komisijai vispirms ir jāpārbauda, vai nosacījumi četros aizdevumos, ko *EEL GmbH* piešķīra *FN GmbH*, un divu aizdevumu termiņa pagarinājumi veido tādu ekonomisku priekšrocību *FN GmbH*, ko tas nebūtu ieguvis normālos tirdzniecības apstākļos. Šajā gadījumā saistībā ar četriem aizdevumiem Vācija paskaidroja, ka bija ļoti maz iespējams, ka tajā laikā (2003.–2005. gadā) komercbankas piešķirtu aizdevumu *FN GmbH*, kā paskaidrots iepriekš.

⁽⁴²⁾ Vēzes pašvaldības vienīgais finansiālais atbalsts bija sākotnējā kapitāla iepludināšana, kad izveidoja *EEL GmbH*, taču tā atbalstīja visus *EEL GmbH* un Klēves apgabala pieņemtos lēmumus.

⁽⁴³⁾ Pamatojoties uz *Haushaltsgrundgesetz (HGrG)* 53. punktu, kurā noteikti budžeta gatavošanas un uzskaites principi valsts iestādēm Vācijā.

⁽⁴⁴⁾ Komisijas paziņojums dalībvalstīm par EEK līguma 92. un 93. panta un Komisijas Direktīvas 80/723/EEK 5. panta piemērošanu publiskiem uzņēmumiem apstrādes rūpniecības nozarē (OV C 307, 13.11.1993., 3. lpp.), 11. punkts. Šis paziņojums ir par rūpniecības nozari, taču to var piemērot arī citām ekonomikas nozarēm. Skatīt arī spriedumu lietā T-16/96 *Cityflyer* (*Recueil* 1998, II-757. lpp., 51. punkts).

- (160) Atbalsta elementa noteikšana pasākumos attiecas uz valsts atbalsta jēdzienu un, kā konsekventi norāda Tiesa, “valsts atbalsta jēdziens faktiski atbilst objektīvai situācijai, kas izvērtējama datumā, kurā Komisija pieņem lēmumu”. Lai novērtētu, vai aizdevumus no valsts līdzekļiem piešķir atbilstoši tirgus noteikumiem, kā arī vai tie sniedz priekšrocību aizdevējam, Komisija var izmantot atsaucē likmes aizstājēju, ja nav pieejama salīdzinoša tirgus likme. Tāpēc Komisija uzskata, ka piemērota metode atbalsta elementa noteikšanai ir metode, kas minēta Komisijas Paziņojumā par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (turpmāk – “2008. gada Paziņojums par atsaucē likmi”) ⁽⁴⁵⁾, kas stājās spēkā 2008. gada 1. jūlijā. Komisija aicina pārbaudīt šos pasākumus, ņemot vērā šo paziņojumu ⁽⁴⁶⁾.
- (161) Saskaņā ar 2008. gada Paziņojumu par atsaucē likmi aizdevuma procentu likmes rezerve ir atkarīga no nodrošinājuma līmeņa un aizņēmēja kredītreitinga. Tāpēc, lai noteiktu tirgum atbilstošu procentu likmi, Komisijai ir jāņem vērā FN GmbH kredītreitings un aizdevuma nodrošinājuma vērtība.

FN GmbH kredītreitings

- (162) Laikposmā, kad piešķir pirmos četrus aizdevumus, FN GmbH nebija saņēmis kredītreitingu aģentūras reitingu, kā arī nebija pieejams bankas iekšējais reitings. Tāpēc Vācija nolīga konsultantu uzņēmumu [...] (turpmāk – “konsultants”), lai novērtētu FN GmbH reitingu katrā gadā, kad piešķir no 1. līdz 4. aizdevumam. Konsultants iesniedza viena gada saistību nepildīšanas varbūtības (SNV) aplēses un reitingu. Šīs aplēses pārbaudīja un apstiprināja revīzijas uzņēmums [...].
- (163) Konsultanta aplēšu pamatā ir 2006. gada Maksātspējas regula ⁽⁴⁷⁾, ar ko Vācijā īsteno Bāzeles II noteikumus. Saskaņā ar Maksātspējas regulu bankām ir jāaprēķina viena gada saistību nepildīšanas varbūtība, piemērojot tā dēvēto uz iekšējiem reitingiem balstīto pieeju (IRB pieeju). Tomēr uz dažiem finansējuma veidiem, tā dēvētajiem *Spezialfinanzierungen*, neattiecas pienākums aprēķināt SNV. Šādiem finansējuma veidiem Maksātspējas regulā ir paredzēta vienkārša riska svēršana. Konsultanta SNV aplēšu un reitinga pamatā bija šī vienkāršotā vērtēšanas metode. Atbilstoši šai metodei vērtē šādus piecus faktorus: aizņēmēja finansiālo ietekmi, politisko un tiesisko vidi, uzņēmējdarbības raksturlielumus, īpašnieka ietekmi, nodrošinājumu.
- (164) SNV katram no aizdevumiem ir novērtēta robežās no [0,5–3] % līdz [1–5] %. Saskaņā ar konsultanta sniegto informāciju šī SNV atbilst [...] reitingam. Jānorāda, ka šajā reitinga novērtējumā ir iekļautas nodrošinājuma aplēses un tādējādi ar katru aizdevumu saistītie zaudējumi, kas var rasties saistību nepildīšanas gadījumā (LGD). Tas nozīmē, ka konsultanta sniegtajā reitingā jau ir iekļauta potenciālā rezerve nodrošinājuma sniegšanai un tas ir emisijas reitings (pretstatā emitenta reitingam). Tomēr konsultanta ziņojumā nav iekļauta informācija par pārbaudāmo aizdevumu nodrošinājuma vērtību, kā arī nav sniegta informācija par katra aizdevuma LGD faktisko apmēru.
- (165) Ja ņem vērā tikai pirmos četrus faktorus, ko novērtēja konsultants (un neņem vērā pēdējo “Nodrošinājums”), konsultanta aplēsēs reitingam būtu jābūt tuvu emitenta reitingam. Piemēram, pirmajos četros faktoros vidējais punktu skaits ir [1–5], ko varētu interpretēt tuvu [...] reitingam. Šis emitenta reitings attiecas uz 1., 2. un 3. aizdevumu. 4. aizdevumam emitenta reitings, kas aprēķināts, piemērojot šādu pieeju, ir [...].
- (166) Komisija norāda, ka konsultanta ziņojums rada zināmas šaubas par reitinga novērtējuma kvalitāti. Turklāt šis reitinga aplēses būtu jāuztver ar zināmu piesardzību, ņemot vērā, ka konsultantam nav ar aizdevumiem saistītu attiecību ar aizņēmēju. Tomēr reitinga aplēses ir diezgan zemas kredītreitinga aģentūru izmantotajā reitingu skalā, un nešķiet, ka tās būtu pretrunā [bankas] kredītreitinga aplēsēm vēlākam laikposmam.

⁽⁴⁵⁾ Komisijas Paziņojums par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.).

⁽⁴⁶⁾ 2008. gada Paziņojumā par atsaucē likmi ir definēta metode atsaucē un diskonta likmju noteikšanai, ko izmanto kā tirgus likmes aizstājēju. Lai gan Komisijas atsaucē likme ir tikai aizstājējs, Komisijas rīcībā nav citu pārliecinošu datu, lai noteiktu procentu likmi, ko aizņēmējs varēja saņemt tirgū.

⁽⁴⁷⁾ *Solvabilitätsverordnung* – *SolvV*, 2006. gada 14. decembris, publicēts 2006. gada 20. decembrī. Vācijas *Bundesgesetzblatt*(I daļa, Nr. 61, 2926. lpp.).

(167) Turklāt Vācija iesniedza *FN GmbH* viena gada saistību nepildīšanas varbūtības (SNV) aplēses, ko [banka] izmantoja 2009. un 2010. gadā. [banka] 2009. gadā piešķīra *FN GmbH* aizdevumu EUR [4–10] miljonu apmērā uz diviem gadiem. [banka] novērtēja, ka viena gada SNV bija [1–5] % 2009. un arī 2010. gadā. Saskaņā ar reitingu aģentūru publicētajām viena gada saistību nepildīšanas vidējās varbūtības aplēsēm ⁽⁴⁸⁾ vidējā viena gada SNV [1–5] % apmērā atbilst reitingam robežās no [...] līdz [...].

Nodrošinājums un saistību nepildīšanas zaudējumi (LGD) ⁽⁴⁹⁾

(168) Pirmo aizdevumu nodrošināja ar šādu nodrošinājumu, kad aizdevumu piešķīra (2003. gada 11. aprīlī):

a) maksa par lidostas zemi un ēkām (aptuveni 6,2 miljoni kvadrātmētru). *FN GmbH* nopirka zemi no Vācijas valsts 2002. gadā par EUR [5–20] miljoniem. Neatkarīgā vērtētāja ziņojumā 2002. gada septembrī ir norādīts, ka zemes tirgus vērtība ir aptuveni EUR [5–20] miljoni. Lidostas ilgtermiņa aktīvu bilances vērtība 2002. gada beigās (tostarp ieguldījumi zemē un ēkās) bija aptuveni EUR [5–20] miljoni. Vienlaikus 1. aizdevumam piešķīra pirmās prioritātes zemes hipotēku par labu [...] EUR [1–6] miljonu apmērā;

b) [...] kunga personīgā garantija. Vācija nesniedza informāciju par galvotāja personīgā īpašuma vērtību;

c) *Airport Network (AV) B.V.* akciju ieķīlāšana *Airport Niederrhein Holding (ANH) GmbH*. Vācija nesniedza informāciju par šo akciju vērtību;

d) *ANH GmbH* akciju ieķīlāšana *FN GmbH*. Vācija nesniedza informāciju par šo akciju vērtību.

(169) Ja ņem vērā lidostas ilgtermiņa aktīvu bilances vērtību (EUR [5–20] miljoni) un atņem [...] pirmās prioritātes prasījumu (EUR [1–6] miljoni), paliek aptuveni EUR [5–15] miljoni, lai segtu aizdevēja prasījumus (EUR [5–15] miljoni). Tādējādi aplēstie *LGD* ir aptuveni [...] % ⁽⁵⁰⁾. Šis, ļoti iespējams, ir piesardzīgas *LGD* aplēses, jo personīgās garantijas un ieķīlāto akciju vērtība, par ko nav sniegta informācija, var būt lielāka.

(170) Otro aizdevumu nodrošināja ar šādu nodrošinājumu, kad aizdevumu piešķīra (2004. gada 17. jūnijā):

a) lidostas zemes un ēku ieķīlāšana. Lidostas ilgtermiņa aktīvu bilances vērtība 2003. gada beigās (tostarp ieguldījumi zemē un ēkās) bija aptuveni EUR [20–40] miljoni. Vienlaikus 2. aizdevumam piešķīra pirmās prioritātes hipotēku par labu [...] EUR [1–6] miljonu apmērā, un pastāvēja pirmās prioritātes hipotēka par labu *EEL GmbH* par pirmo aizdevumu EUR [11–20] miljonu apmērā (skatīt iepriekš par 1. aizdevumu);

b) *Airport Network (AV) B.V.* akciju ieķīlāšana *Airport Niederrhein Holding (ANH) GmbH*. Vācija nesniedza informāciju par šo akciju vērtību;

c) *ANH GmbH* akciju ieķīlāšana *FN GmbH*. Vācija nesniedza informāciju par šo akciju vērtību.

(171) Ja ņem vērā lidostas ilgtermiņa aktīvu bilances vērtību (EUR [20–40] miljoni) un atņem [...] un *EEL GmbH* divus pirmās prioritātes prasījumus (EUR [1–6] miljoni un EUR [11–20] miljoni), paliek aptuveni EUR [10–25] miljoni, lai segtu *EEL GmbH* prasījumus saistībā ar 2. aizdevumu (EUR [1–5] miljoni). Šajā gadījumā atgūšanas likme ir aptuveni [...] %. Tādējādi aplēstie *LGD* ir [...].

⁽⁴⁸⁾ Skatīt *Standard and Poor's "2012 Annual Global Corporate Default Study and Rating Transitions"*, 2013. gada 18. marts, 29. lpp., un *Moody's "Corporate Default and Recovery Rates 1920–2010"*, 2011. gada 28. februāris, 31. lpp.

⁽⁴⁹⁾ Nodrošinājumu apmēru var novērtēt kā saistību nepildīšanas zaudējumus (*LGD*), kas ir paredzami zaudējumi, izteikti procentos no debitora iesaistīšanās, ņemot vērā atgūstamo summu no nodrošinājuma un bankrota aktīvus; tādējādi *LGD* ir pretēji proporcionāli nodrošinājuma derīgumam.

⁽⁵⁰⁾ $LGD = 1 - \text{atgūšanas likme} = 1 - \text{EUR} [\dots] M / \text{EUR} [\dots] M = [\dots] \%$.

(172) Trešo aizdevumu nodrošināja ar šādu nodrošinājumu, kad aizdevumu piešķīra (2004. gada 28. jūlijā):

- a) lidostas zemes un ēku ieķīlāšana. Lidostas ilgtermiņa aktīvu bilances vērtība 2003. gada beigās (tostarp ieguldījumi zemē un ēkās) bija aptuveni EUR [20–40] miljoni. Kad piešķīra 3. aizdevumu, pastāvēja pirmās prioritātes hipotēka par labu [...] EUR [1–6] miljonu apmērā un pirmās prioritātes zemes hipotēka par labu aizdevējam par pirmo un otro aizdevumu kopā EUR [10–20] miljonu apmērā;
- b) *Airport Network (AV) B.V.* akciju ieķīlāšana *Airport Niederrhein Holding (ANH) GmbH*. Vācija nesniedza informāciju par šo akciju vērtību;
- c) *ANH GmbH* akciju ieķīlāšana *FN GmbH*. Vācija nesniedza informāciju par šo akciju vērtību;
- d) *FN GmbH* uzņēmuma ieķīlāšana. Par šo nodrošinājumu informācija nav pieejama.

(173) Ja ņem vērā lidostas ilgtermiņa aktīvu bilances vērtību (EUR [20–40] miljoni) un atņem [...] un *EEL GmbH* divus pirmās prioritātes prasījumus (EUR [1–6] miljoni un EUR [10–20] miljoni), paliek aptuveni EUR [10–20] miljoni, lai segtu aizdevēja prasījumus saistībā ar 3. aizdevumu (EUR [2–5] miljoni). Šajā gadījumā atgūšanas likme ir aptuveni [...] %. Tādējādi aplēstie *LGd* ir [...].

(174) Kad piešķīra 4. aizdevumu (2005. gada 1. jūlijā), visu iepriekšējo aizdevumu, kā arī nesamaksāto procentu aptuveni EUR [0,5–3] miljonu apmērā atmaksu pagarināja par vienādu atmaksas termiņu (līdz 2010. gada 31. decembrim). Kopējā aizdevumu summa bija EUR [20–30] miljoni plus nesamaksātie procenti EUR [0,5–3] miljonu apmērā. Šiem *EEL GmbH* prasījumiem apstiprināja šādu nodrošinājumu:

- a) lidostas zemes un ēku ieķīlāšana. Lidostas ilgtermiņa aktīvu bilances vērtība 2004. gada beigās (tostarp ieguldījumi zemē un ēkās) bija aptuveni EUR [20–40] miljoni. Kad piešķīra 4. aizdevumu, pastāvēja pirmās prioritātes hipotēka par labu aizdevējam par pirmo, otro un trešo aizdevumu par kopējo summu EUR [10–25] miljoni. Attiecībā uz [...] piešķirto aizdevumu vairs nepastāvēja pirmās prioritātes prasījumi ⁽⁵¹⁾;
- b) *Airport Network (AV) B.V.* akciju ieķīlāšana *Airport Niederrhein Holding (ANH) GmbH*. Vācija nesniedza informāciju par šo akciju vērtību;
- c) *ANH GmbH* akciju ieķīlāšana *FN GmbH*. Vācija nesniedza informāciju par šo akciju vērtību;
- d) papildus, lai nodrošinātu visus *EEL GmbH* prasījumus saistībā ar visiem aizdevumiem, [...] 2005. gada 1. jūlijā piešķīra personīgu garantiju. Ar šo garantiju pagarināja iepriekšējo garantiju, ko [...] piešķīra saistībā ar pirmo aizdevumu 2003. gada 8. jūnijā. Vācija iesniedza [...] personīgo īpašumu vērtības aplēses, izņemot viņa *Airport Niederrhein Holding GmbH* un *FN GmbH* akciju vērtību, lai neuzskaitītu nodrošinājumu dubultā. 2004. gada beigās galvotāja personīgo īpašumu vērtība tika lēsta aptuveni EUR [20–40] miljonu apmērā ⁽⁵²⁾.

(175) Lidostas ilgtermiņa aktīvu bilances vērtība (EUR [20–40] miljoni) un [...] personīgā garantija (EUR [20–40] miljoni) sedz vairāk nekā 100 % kopējās aizdevuma un maksājamo procentu summas (EUR [20–30] miljoni plus EUR [0,5–3] miljoni). Tādējādi atgūšanas likme ir [...] %, bet *LGd* ir [...].

(176) 2010. gada 29. novembrī visus piešķirtos aizdevumus par kopējo summu EUR [20–30] miljoni plus uzkrātos un maksājamos procentus EUR [5–10] miljonu apmērā pagarināja vēl uz sešiem gadiem līdz 2016. gada 31. decembrim. Maksājamo summu nodrošināja ar šādu nodrošinājumu:

- a) lidostas zemes un ēku ieķīlāšana. Lidostas ilgtermiņa aktīvu bilances vērtība 2009. gada beigās (tostarp ieguldījumi zemē un ēkās) Komisijai nav zināma. Pēdējā zināmā ilgtermiņa aktīvu bilances vērtība ir EUR [20–40] miljoni 2005. gada beigās. Vācija ziņoja, ka zemes un ēku bilances vērtība 2010. gada beigās bija EUR [30–70] miljoni ⁽⁵³⁾. Tā kā šī vērtība parādījās bilancēs neilgi pēc aizdevuma termiņa pagarināšanas otro

⁽⁵¹⁾ Skatīt 2005. gada 1. jūlija aizdevuma līguma 22. un 23. punktu.

⁽⁵²⁾ Skatīt Vācijas 2014. gada 23. maija vēstules 2. pielikuma 2. punktu.

⁽⁵³⁾ Vērtības pieaugumu laikposmā no 2005. gada līdz 2010. gadam galvenokārt izraisīja [...].

reizi, to var pieņemt kā pieejamā nodrošinājuma vērtību. Tajā laikā zemei un ēkām bija spēkā pirmās kārtas ķīla, lai nodrošinātu [bankas] prasījumus EUR [0,5–3] miljonu apmērā;

- b) *Airport Network (AV) B.V.* akciju ieķīlāšana *Airport Niederrhein Holding (ANH) GmbH*. Vācija nesniedza informāciju par šo akciju vērtību laikā, kad aizdevumu pagarināja otro reizi;
- c) *ANH GmbH* akciju ieķīlāšana *FN GmbH*. Vācija nesniedza informāciju par šo akciju vērtību laikā, kad aizdevumu pagarināja otro reizi;
- d) *FN GmbH* akciju ieķīlāšana *FN Gewerbe GmbH* un *FN Grundbesitzgesellschaft*. Vācija nesniedza informāciju par šo akciju vērtību laikā, kad aizdevumu pagarināja otro reizi;
- e) [...] personīgā garantija, kuras lēstā vērtība ir EUR [30–70] miljoni ⁽⁵⁴⁾.
- (177) Lidostas ilgtermiņa aktīvu bilances vērtība (EUR [30–70] miljoni) un [...] personīgā garantija, kuras lēstā vērtība ir aptuveni (EUR [30–70] miljoni), mīnus pirmās kārtas ķīla [bankai] (EUR [0,5–3] miljoni) sedz aptuveni [...] % kopējās aizdevuma summas un maksājamos procentus (EUR [20–30] miljoni plus EUR [5–10] miljoni), kas nozīmē, ka LGD ir [...].
- (178) Turpmāk tabulā ir apkopota informācija par katra aizdevuma reitingu un nodrošinājumu.

6. tabula

Katra aizdevuma reitings un nodrošinājums

Aizdevums	Datums	Summa miljonos EUR (aizdevums + maksājami procenti)	Emitenta reitings	Nodrošinājuma vērtība (zeme un ēkas, kā arī personīgā garantija)	Pirmās prioritātes prasījums [...]	Pirmās prioritātes prasījums [banka]	Atgūšanas likme	LGD
1. aizdevums	11.4.2003.	[11–20]	[...]	[5–20]	[1–6]	[...]	[...]	[...]
2. aizdevums	17.6.2004.	[2–5]	[...]	[20–40]	[1–6]	[...]	[...]	[...]
3. aizdevums	28.7.2004.	[2–5]	[...]	[20–40]	[1–6]	[...]	[...]	[...]
4. aizdevums un 1. pagarinājums	1.7.2005.	[20–33]	[...]	[40–100]	[...]	[...]	[...]	[...]
2. pagarinājums	29.11.2010.	[24–40]	[...]	[70–120]	[...]	[1–3]	[...]	[...]

- (179) Saskaņā ar 2008. gada Paziņojumu par atsaucē likmi standarta procentu likmes nosaka, pieskaitot atbilstošu riska prēmiju viena gada pamatlikmei. Atbilstošas riska prēmijas ir ietvertas tabulā 2008. gada Paziņojumā par atsaucē likmi, un tajā ir ņemts vērā emitenta reitings un aizdevuma nodrošinājums. Piemēram, otro aizdevuma pagarinājumu piešķīra ar augstu nodrošinājumu, un *FN GmbH* reitings ir no [...] līdz [...]. Rīkojoties piesardzīgi, Komisija apsver reitingu [...]. Tāpēc *FN GmbH* atrodas reitinga grupā “[...]” ⁽⁵⁵⁾ tabulā 2008. gada Paziņojumā par atsaucē likmi. Riska rezerve, kas atbilst šai rezerves grupai un augstam nodrošinājumam, ir [...] bāzes punkti. Piemērojamā pamatlikme laikā, kad piešķīra aizdevuma pagarinājumu (2010. gada 29. novembrī), bija 1,24 % ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵⁴⁾ Skatīt *Mitteilung vom 2014. gada 23. maija vēstules 2. pielikuma 2. punktu.*

⁽⁵⁵⁾ Šajā grupā ir [...] reitingi.

⁽⁵⁶⁾ Komisija ir publicējusi piemērojamo pamatlikmju sarakstu šajā tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/base_rates_eu27_en.pdf.

- (180) Nākamajā tabulā ir apkopota informācija par faktiskajām aizdevuma likmēm un standarta atsaucis likmēm, ko piemēro aizdevumu piešķiršanas brīdī saskaņā ar 2008. gada Paziņojumu par atsaucis likmi.

7. tabula

Standarta procentu likmes un piemērotā procentu likme

Aizdevums	Datums	Ilgums	Emitenta reitings	LGD	Pamatlikme viena gada EURIBOR (trīs mēnešu vidējā likme) (%)	Riska rezerve saskaņā ar 2008. gada Paziņojumu par atsaucis likmi	Kopējā standarta procentu likme	Piemērotā procentu likme
1. aizdevums	11.4.2003.	[...]	[...]	[...]	2,50	[...]	[1-6]	[3-7]
2. aizdevums	17.6.2004.	[...]	[...]	[...]	2,30	[...]	[1-6]	[3-7]
3. aizdevums	28.7.2004.	[...]	[...]	[...]	2,35	[...]	[1-6]	[6-9]
4. aizdevums un 1. pagarinājums	1.7.2005.	[...]	[...]	[...]	2,20	[...]	[1-6]	[1-5]
2. pagarinājums	29.11.2010.	[...]	[...]	[...]	2,20	[...]	[1-6]	[1-5]

- (181) Saskaņā ar iepriekš minētajām aplēsēm 1., 2. un 3. aizdevumu piešķir ar procentu likmēm, kas ievērojami pārsniedz attiecīgās standarta likmes. Tāpēc Komisija uzskata, ka no šiem pasākumiem *FN GmbH* neguva nekādu ekonomisku priekšrocību.
- (182) Attiecībā uz 2. pagarinājumu iepriekš minētie dati liecina, ka to piešķir atbilstoši tirgus noteikumiem, jo šim pagarinājumam piemērotā procentu likme ir augstāka nekā aplēstā standarta procentu likme. Tomēr vairāki aspekti rada šaubas par to, vai 2. pagarinājums nav valsts atbalsts, piemēram, tas, ka atbalsta saņēmējs vēl nebija atmaksājis iepriekšējos aizdevumus, turklāt 4. aizdevums un 1. pagarinājums ir valsts atbalsts, kā arī īsais laikposms starp 2. pagarinājuma piešķiršanu un sākotnējo līgumu, ko noslēdza valsts iestādes un *FN GmbH* par parāda pārvēršanu pašu kapitālā, kā minēts 45. apsvērumā. Jebkurā gadījumā Komisija uzskata, ka to pašu iemeslu dēļ, kas minēti 9.4. iedaļā par atbalsta saderību ar iekšējo tirgu 1. pagarinājumā, ja 2. pagarinājumu kvalificē kā valsts atbalstu, šo atbalstu var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu.
- (183) 4. aizdevumu un 1. pagarinājumu piešķir ar likmi, kas zemāka par standarta likmi par [...] bāzes punktiem. Tāpēc Komisija uzskata, ka no 4. aizdevuma un 1. pagarinājuma *FN GmbH* guva ekonomisku priekšrocību, ko tas nebūtu guvis normālos tirgus apstākļos ⁽⁵⁷⁾.

8.3.4. Selektivitāte

- (184) Šajā gadījumā Komisija norāda, ka 1. pasākums (4. aizdevums, 1. pagarinājums un, iespējams, 2. pagarinājums) ir atsevišķs atbalsta pasākums, ko īstenoja tikai *FN GmbH*, un tas nav vispārīgs pasākums.
- (185) Tāpēc priekšrocība, ko *FN GmbH* ieguva no 1. pasākuma (4. aizdevums, 1. pagarinājums un, iespējams, 2. pagarinājums), ir selektīva.

⁽⁵⁷⁾ [...] bāzes punktu starpība starp procentu likmēm ir aptuveni EUR [...] liela priekšrocība 4. aizdevuma un 1. pagarinājuma laikā.

8.3.5. Konkurences kropļojumi un ietekme uz tirdzniecību

- (186) Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru finansiāls atbalsts vai atbalsts natūrā kropļo konkurenci, ja tas nostiprina kāda uzņēmuma stāvokli salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem⁽⁵⁸⁾. Parasti, ja dalībvalsts piešķirta priekšrocība stiprina uzņēmuma stāvokli salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri konkurē noteiktā Savienības tirgū, ir uzskatāms, ka priekšrocība ir ietekmējusi tirdzniecību starp dalībvalstīm⁽⁵⁹⁾.
- (187) Lidostu administratori konkurē Eiropas līmenī, lai piesaistītu aviosabiedrības, lai tās atklātu jaunus maršrutus no lidostām un palielinātu lidojumu biežumu šajos maršrutos. Izvēloties lidostas, no kurām atvērt jaunus maršrutus vai palielināt lidojumu biežumu esošajos maršrutos, aviokompānijas salīdzina lidostas pēc tādiem faktoriem kā lidostas sniegto pakalpojumu veidi un attiecīgie klienti, pasažieru kopskaits vai ekonomiskā aktivitāte, noslogotība, piekļuve no sauszemes, kā arī maksājumu apmērs un vispārējie komerciālie apstākļi lidostas infrastruktūras pakalpojumu izmantošanai⁽⁶⁰⁾. Piešķirot *FN GmbH* finansējumu atbilstoši labvēlīgākiem noteikumiem nekā normālie tirgus noteikumi, Vācija ļāva tam avioliņiju piesaistīt konkurēt ar citiem lidostu administratoriem agresīvāk, nekā tas varētu konkurēt, ja maksātu par kapitālu atbilstoši normāliem tirgus noteikumiem.
- (188) Tāpēc 1. pasākums (4. aizdevums un 1. pagarinājums, un, iespējams, 2. pagarinājums) varētu izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību ES.

8.3.6. Secinājums

- (189) Faktisko aizdevuma likmju salīdzinājums ar standarta likmēm, pamatojoties uz 2008. gada Paziņojumu par atsaucies likmi, liecina, ka visus aizdevumus un aizdevuma pagarinājumus, izņemot 4. aizdevumu un 1. pagarinājumu, piešķīra ar likmēm, kas bija augstākas par standarta likmēm.
- (190) Tāpēc Komisija var secināt, ka 1., 2. un 3. aizdevumu piešķīra atbilstoši tirgus apstākļiem, bet 4. aizdevumu un 1. pagarinājumu ne. Komisija atstāj atklātu jautājumu par to, vai 2. pagarinājumu piešķīra atbilstoši tirgus noteikumiem.
- (191) Tā kā ir izpildīti kumulatīvie kritēriji saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu, Komisija uzskata, ka 4. pasākums, 1. pagarinājums un, iespējams, 1. pasākuma 2. pagarinājums ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

8.4. Atbalsta esība saistībā ar Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes sniegto atbalstu (2. pasākums)

8.4.1. Uzņēmuma un saimnieciskās darbības jēdziens

- (192) Ir spēkā tas pats pamatojums, kas 1. pasākumam (skatīt 8.3.1. iedaļu iepriekš), lai gan Vācija apgalvoja, ka tas ir pastāvošs atbalsts (skatīt 102. apsvērumu). *Leipzig Halle* spriedumā Tiesa apstiprināja, ka kopš 2000. gada, proti, jau pirms 2. pasākuma īstenošanas 2002. gada 15. oktobrī, noteikumi par valsts atbalstu attiecas arī uz lidostas infrastruktūras būvniecību. Komisija uzskata, ka tāpēc pasākums bija valsts atbalsts lakā, kad to īstenoja. Pretēji Vācijas apgalvotajam tas, ka pasākumu apstiprināja, pamatojoties uz 1993. gada rīkojumu, neietekmē izvērtējumu. 1993. gada rīkojums ir tikai tiesisks pamats, kas ļauj īstenot tādus atbalsta pasākumus reģionālām lidostām, kurus Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme varētu darīt no 1993. gada. Taču tajā nebija paredzēta negrozāma apņemšanās attiecībā uz *FN GmbH* īstenot 2. pasākumu vai piešķirt atbalsta saņēmējam juridiskas pilnvaras (kā ir skaidri noteikts 1993. gada rīkojuma 1. pantā). Faktiski 2. pasākums ir 1993. gada rīkojumā paredzētās shēmas atsevišķas piemērošanas gadījums.
- (193) Tāpēc Komisija secina, ka tai ir tiesības pārbaudīt 2. pasākuma atbilstību noteikumiem par valsts atbalstu, jo laikā, kad to īstenoja, bija skaidrs, ka *FN GmbH* veic saimniecisku darbību.

⁽⁵⁸⁾ Spriedums lietā C-99/02 Itālija/Komisija (Krājums 2004), EU:C:2004:207, 65. punkts.

⁽⁵⁹⁾ *Altmark Trans GmbH un Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* (Altmark spriedums), EU:C:2003:415 (Recueil 2003).

⁽⁶⁰⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādnes, 43. punkts.

8.4.2. Valsts līdzekļi un attiecināmība uz valsti

- (194) Kā norādīts lēmuma sākt procedūru 111. punktā, valsts atbalstu sniedza tieši no Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes budžeta kā tiešu subsīdiju *FN GmbH*. Tātad Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme piešķir finansējumu no valsts līdzekļiem, un tas ir attiecināms uz valsti.

8.4.3. Ekonomiska priekšrocība

- (195) Lai novērtētu, vai kāds valsts pasākums ir valsts atbalsts, ir jānosaka, vai labumu gūstošais uzņēmums saņem ekonomiskas priekšrocības, ko tas nebūtu saņēmis, pastāvot parastiem tirgus nosacījumiem.
- (196) Pārbaudāmajā gadījumā Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme piešķir valsts līdzekļus kā tiešu dotāciju lidostas infrastruktūras ieguldījumu atbalstam. Šos līdzekļus saņēma *FN GmbH* kā lidostas administrators, lai finansētu ieguldījumus lidostā. Komisija norāda, ka neviens tirgus ieguldītājs nepiešķirtu šādu dotāciju bez atlīdzības un bez jebkādas iespējamās atdeves.
- (197) Tāpēc ieguldījumu subsīdija samazina ieguldījumu izmaksas, kas parasti būtu jāsedz lidostas ekspluatantam, bez jebkādas atlīdzības, un tāpēc tā ir ekonomiska priekšrocība *FN GmbH*.

8.4.4. Selektivitāte

- (198) Šajā gadījumā Komisija norāda, ka 2. pasākumā atsevišķi piemēroja shēmu, pamatojoties uz kuru priekšrocības radīja ne tikai Nīderheinas-Vēzes lidostai, bet arī vairākām citām lidostām Ziemeļreinas-Vestfālenes federālajā zemē. Tomēr šī shēma nav vispārīgs pasākums, ko piemēro visām lidostām Ziemeļreinas-Vestfālenes federālajā zemē, jo lielākās lidostas Diseldorfa un Ķelne/Bonna nav piemērotas šim federālās zemes īstenotajam atbalsta pasākumam. Jebkurā gadījumā, ja visas Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes lidostas būtu piemērotas, šāds nozarei raksturīgs pasākums būtu uzskatāms par selektīvu, jo tas dod priekšrocības tikai noteiktai nozarei noteiktā reģionā.
- (199) Tāpēc priekšrocība, ko 2. pasākums radīja *FN GmbH*, ir selektīva.

8.4.5. Konkurences kropļojumi un ietekme uz tirdzniecību

- (200) Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru finansiāls atbalsts vai atbalsts natūrā kropļo konkurenci, ja tas nostiprina kāda uzņēmuma stāvokli salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem⁽⁶¹⁾. Parasti, ja dalībvalsts piešķirta priekšrocība stiprina uzņēmuma stāvokli salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri konkurē noteiktā Savienības tirgū, ir uzskatāms, ka priekšrocība ir ietekmējusi tirdzniecību starp dalībvalstīm⁽⁶²⁾.
- (201) Lidostu administratori konkurē Eiropas līmenī, lai piesaistītu aviosabiedrības, lai tās atklātu jaunus maršrutus no lidostām un palielinātu lidojumu biežumu šajos maršrutos. Izvēloties lidostas, no kurām atvērt jaunus maršrutus vai palielināt lidojumu biežumu esošajos maršrutos, aviokompānijas salīdzina lidostas pēc tādiem faktoriem kā lidostas sniegto pakalpojumu veidi un attiecīgie klienti, pasažieru kopskaits vai ekonomiskā aktivitāte, sastrēgumi, vai ir piekļuve no sauszemes, kā arī maksājumu apmērs un vispārējie komerciālie apstākļi lidostas infrastruktūras un pakalpojumu izmantošanai⁽⁶³⁾. Piešķirot *FN GmbH* finansējumu atbilstoši labvēlīgākiem noteikumiem nekā normālie tirgus noteikumi, Vācija ļāva tam aviolīniju piesaistīt konkurēt ar citiem lidostu administratoriem agresīvāk, nekā tas varētu konkurēt, ja maksātu par kapitālu atbilstoši normāliem tirgus noteikumiem.
- (202) Tāpēc 2. pasākums varētu izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību ES.

8.4.6. Secinājums

- (203) 2. pasākums ir valsts atbalsts *FN GmbH* LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

⁽⁶¹⁾ Itālija/Komisija, EU:C:2004:207, 65. punkts.

⁽⁶²⁾ *Altmark* spriedums, EU:C:2003:415.

⁽⁶³⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādnes, 43. punkts.

8.5. Atbalsta esība saistībā ar atbalstu, ko saņēma no Klēves apgabala (3. pasākums)

8.5.1. Uzņēmuma un saimnieciskās darbības jēdziens

- (204) Ir spēkā tas pats pamatojums, kas attiecas uz atbalsta esību aizdevumos, kurus piešķīra valstij piederošais *EEL GmbH* (skatīt 8.3.1. iedaļu iepriekš). Patiesi, dažādos pasākumos, kas veido 3. pasākumu, īstenoja 2002. gada 14. martā, tas ir, pēc sprieduma pasludināšanas *Aéroports de Paris* lietā. Saskaņā ar aizdevuma līguma 1. punkta 4. apakšpunktu pasākuma īstenošanas datums ir tas datums, kad atbalsta saņēmējs vienojās ar Vācijas federālo valdību par lidostas infrastruktūras iegādi, proti, 2002. gada 14. marts.
- (205) Tāpēc Komisija secina, ka tai ir tiesības pārbaudīt 3. pasākumu un izvērtēt tā atbilstību noteikumiem par valsts atbalstu, jo laikā, kad to īstenoja, bija skaidrs, ka *FN GmbH* veic saimniecisku darbību.

8.5.2. Valsts līdzekļi un attiecināmība uz valsti

- (206) Atbalstu piešķīra *FN GmbH* tieši no Klēves apgabala budžeta. Tātad 3. pasākumu finansēja no valsts līdzekļiem, un tas ir attiecināms uz valsti.

8.5.3. Ekonomiska priekšrocība

- (207) Lai novērtētu, vai kāds valsts pasākums ir valsts atbalsts, ir jānosaka, vai labumu gūstošais uzņēmums saņem ekonomiskas priekšrocības, ko tas nebūtu saņēmis, pastāvot parastiem tirgus nosacījumiem. Šajā saistībā Komisijai ir jāanalizē, vai Klēves apgabals ir rīkojies kā tirgus ekonomikas ieguldītājs, atsakoties no pārejas finansējuma vienas daļas, ko iepriekš piešķīra *FN GmbH*.
- (208) Ieguldītājs tirgus ekonomikā rīkojas, pamatojoties uz gaidāmās peļņas prognozēm⁽⁶⁴⁾. Parasti tirgus ekonomikas ieguldītāja princips tiek uzskatīts par izpildītu, ja uzņēmuma struktūra un nākotnes perspektīvas ir atbilstošas, lai pamatotā laikposmā varētu gaidīt normālu peļņu dividenžu maksājumu vai kapitāla pieauguma veidā, salīdzinot šos rādītājus ar pielīdzināmu privātu uzņēmumu.
- (209) Šajā gadījumā Klēves apgabals piešķīra *FN GmbH* bezprocentu aizdevumu EUR [4–10] miljonu apmērā un atcēla *FN GmbH* pienākumu atmaksāt daļu EUR [2–5] miljonu apmērā, nesaņemot papildu atlīdzību. Ar šo pēdējo lēmumu patiesībā īstenoja aizdevuma līguma 4. punkta 1. apakšpunkta nosacījumus, saskaņā ar kuriem šo daļu neatmaksās, ja būs sasniegts mērķis izveidot 350 darba vietu. Tāpēc Komisija norāda, ka neviens tirgus ieguldītājs nepiešķirtu bezprocentu aizdevumu un neatteiktos no lielas aizdevuma daļas atmaksas bez atlīdzības.
- (210) Turklāt tirgus ekonomikas ieguldītāja vērtējumā nebūtu jāņem vērā pozitīvā ekonomiskā ietekme reģionā, kurā atrodas lidosta, tostarp attiecībā uz darba vietu radīšanu, jo Komisija, vērtējot, vai šis pasākums ir atbalsts, ņem vērā to, vai "līdzīgos apstākļos privāts ieguldītājs, pamatojoties uz paredzamajām peļņas iespējām un abstrahējoties no jebkādiem sociāla rakstura vai reģionālās vai nozaru politikas apsvērumiem, piešķirtu šādu kapitālu"⁽⁶⁵⁾. Šajā gadījumā vienīgais nosacījums atteikumam pildīt atmaksas pienākumu bija noteikts izveidojamo darba vietu skaits. Tomēr darba vietu skaits nebūtu jāņem vērā saistībā ar tirgus ekonomikas dalībnieka principu. Citiem vārdiem sakot, neviens tirgus ekonomikas ieguldītājs nepiekrītu tādām atteikumam atmaksāt EUR [2–5] miljonus, kura pamatā ir apņemšanās izveidot darba vietas reģionā.

⁽⁶⁴⁾ 2000. gada 12. decembra spriedums lietā T-296/97 *Alitalia/Komisija* (*Recueil* 2000), EU:T:2000:289, 84. punkts; spriedums lietā C-305/89 *Itālija/Komisija* (*Recueil* 1991), EU:C:1991:142, 20. punkts.

⁽⁶⁵⁾ 2005. gada Aviācijas pamatnostādnes, 46. punkts.

- (211) Tāpēc bezprocentu aizdevums un atteikums, ko atļāva Klēves apgabals, samazina izmaksas, kas normāli būtu jāsedz lidostas ekspluatantam, un tāpēc tā ir priekšrocība *FN GmbH*, ko tas nebūtu ieguvis normālos tirgus apstākļos.

8.5.4. *Selektivitāte*

- (212) Pārbaudāmo priekšrocību piešķir tikai *FN GmbH*. Tā kā publisko finansējumu piešķir vienam uzņēmumam, tas ir selektīvs LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

8.5.5. *Konkurences kropļojumi un ietekme uz tirdzniecību*

- (213) Ir spēkā tas pats pamatojums, kas izklāstīts iepriekš attiecībā uz konkurences kropļojumiem un ietekmi uz tirdzniecību (skatīt 8.4.5. iedaļu).

8.5.6. *Secinājums*

- (214) Iepriekš minēto iemeslu dēļ Komisija uzskata, ka valsts līdzekļi, ko Klēves apgabals piešķir *FN GmbH* saskaņā ar līgumu par pārejas finansējumu, kas nepieciešams, lai segtu daļu lidostas nekustamā īpašuma iegādes izmaksu, ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punktā izpratnē.

8.6. Atbalsta esība saistībā ar atbalstu, ko saņēma *EEL GmbH* no Klēves apgabala un Vēzes pašvaldības (4. pasākums)

8.6.1. *Uzņēmuma un saimnieciskās darbības jēdziens*

- (215) Vācija apgalvo, ka *EEL GmbH* ir sabiedrība, kuras mērķis ir veicināt efektīvu un ekonomisku līdzekļu piešķiršanu *FN GmbH*.
- (216) Kā paskaidrots 25. apsvērumā, *EEL GmbH* dibināja Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība, lai pārvaldītu lidostas nekustamo īpašumu pirms tā privatizācijas. Pēc tam *EEL GmbH* nodarbojās ar aizdevumu piešķiršanu *FN GmbH*. Aizdevumu piešķiršana trešām personām pēc būtības ir saimnieciska darbība. Tāpēc, kad *EEL GmbH* tika atļauts īstenot pasākumus, kas veidoja 4. pasākumu, *EEL GmbH* veica saimniecisko darbību.
- (217) Saskaņā ar LESD 101. pantu jēdziens "uzņēmums" ietver ikvienu uzņēmumu, kas iesaistīts saimnieciskajā darbībā, neatkarīgi no tā juridiskā statusa un tā, kā tas tiek finansēts. *EEL GmbH* darbojas tikai kā valsts iestāžu sabiedrība un pati neveic saimniecisko darbību: tā vienīgais mērķis ir apkopot abu valsts iestāžu līdzekļus, lai finansētu lidostu attīstību.
- (218) Tā kā nav izpildīti kumulatīvie kritēriji saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu, Komisija uzskata, ka 4. pasākums nav valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.
- (219) Pat ja *EEL GmbH* uzskatītu par uzņēmumu, uz kuru visa 4. pasākuma īstenošanas periodā attiecas ES konkurences tiesību akti (bet tas tā nebija), Komisijas novērtējuma secinājums būtu tāds pats, proti, ka 4. pasākums nav valsts atbalsts, kā paskaidrots nākamajās iedaļās.

8.6.2. Valsts līdzekļi un attiecināmība uz valsti

- (220) *EEL GmbH* ir saņēmis visu kapitālu, likviditātes pabalstus un iepludināto kapitālu, kas bija ietverts 4. pasākumā, no saviem akcionāriem, kas finansēja šos pasākumus no sava budžeta. 4. pasākums ietver arī 100 % garantiju, ko piešķir Vēzes pašvaldība, pakļaujot riskam pašvaldības budžetu. Tāpēc visus pasākumus, kas bija ietverti 4. pasākumā, finansēja no budžeta līdzekļiem abas iestādes, kuras turklāt nolēma veikt šos dažādos pasākumus.
- (221) Tātad 4. pasākumu finansēja no valsts līdzekļiem, un tas ir attiecināms uz valsti.

8.6.3. Ekonomiska priekšrocība

- (222) Lai novērtētu, vai kāds valsts pasākums ir valsts atbalsts, ir jānosaka, vai labumu gūstošais uzņēmums saņem ekonomiskas priekšrocības, ko tas nebūtu saņēmis, pastāvot parastiem tirgus nosacījumiem.
- (223) Saistībā ar šo Komisijai ir jāanalizē, vai Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība rīkojās tā, kā rīkotos piesardzīgi tirgus ekonomikas dalībnieki, kuru mērķis ir gūt peļņu⁽⁶⁶⁾, līdzīgos apstākļos, piešķirot *EEL GmbH* kapitālu, garantijas, aizdevumus un aizdevumu atmaksas termiņa pagarinājumus, kas veido 4. pasākumu.
- (224) Pirmkārt, ir svarīgi atgādināt, kā secināts 8.3.2. iedaļā, ka *EEL GmbH* ir īpašam nolūkam dibināta sabiedrība, ko izveidoja divi publiski akcionāri, lai pārvaldītu Nīderheinas-Vēzes lidostas nekustamo īpašumu, un kopš 2003. gada to izmantoja vienīgi tam, lai piešķirtu finansējumu minētajai lidostai. To apstiprina tas, ka (rakstveida) kopsapulcē 2003. gada 10. un 11. aprīlī šie divi publiskie akcionāri noteica jaunu *EEL GmbH* finansēšanas darbību, lai veiktu ieguldījumus Nīderheinas-Vēzes lidostā. Šis mērķis atbilst *EEL GmbH* mērķim, kas noteikts 1999. gada 16. decembra dibināšanas lēmuma 2. pantā (*Gesellschaftsvertrag*)⁽⁶⁷⁾. Turklāt, kā jau paskaidrots 153. apsvērumā, *EEL GmbH* nav direktoru padomes. Abi rīkotājdirektori ir publisko iestāžu pārstāvji. Viens uzņēmuma rīkotājdirektors ir landrāts, kas ir Klēves apgabala vadītājs, bet otrs rīkotājdirektors ir Vēzes pašvaldības mērs. Turklāt *EEL GmbH* nav pastāvīgu darbinieku, un to vada viens valsts ierēdnis no Klēves apgabala. Šie aspekti liecina, ka ikvienu *EEL GmbH* lēmumu faktiski pieņem publisko akcionāru pārstāvji, kas ikdienā vada šo uzņēmumu, kā arī darbojas uzņēmuma vadībā. Tas apstiprina, ka pārbaudāmie pasākumi ir attiecināmi uz publiskajiem akcionāriem.
- (225) Piemērojot tirgus ekonomikas dalībnieka principu 4. pasākumam, ir pienācīgi jāņem vērā tas, ka labuma guvējs šajos finansēšanas pasākumos ir īpašam nolūkam dibināta sabiedrība, ko izveidoja un kas pieder struktūrām, kuras īstenoja 4. pasākumu, un ko izmantoja vienīgi precīzi definētam mērķim, kuru noteica šīs pašas struktūras. Turklāt šajā saistībā ir pienācīgi jāņem vērā pats mērķis, kuram izmantoja un kura vajadzībām uzturēja darbībā īpašam nolūkam dibināto sabiedrību.
- (226) Īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības parasti izveido un izmanto privāti uzņēmumi dažādos apstākļos. Iespējamā situācija, kad izmanto īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību, ir gadījumi, kad divi neatkarīgi uzņēmumi izveido kopuzņēmumu, lai attīstītu konkrētu projektu vai veiktu konkrētu darbību vai funkciju (piemēram, pētniecību un attīstību, ražošanu, izplatīšanu)⁽⁶⁸⁾, no kuras gūst labumu katrs uzņēmums. Tāpēc īpašam nolūkam dibināta sabiedrība ir juridiska vienība, kurai abi uzņēmumi piešķir līdzekļus (finansējumu, darbiniekus, aktīvus...), kas ir nepieciešami to kopīgā projekta īstenošanai, funkcijas vai darbības veikšanai, un ar kuras palīdzību tie īsteno šo kopīgo projektu vai veic šo kopīgo funkciju vai darbību. Dažās situācijās, piemēram, kad īpašam nolūkam dibinātai sabiedrībai ir tikai ražošanas vai pētniecības un attīstības funkcija, tā saņem finansējumu savu mātesuzņēmumu vārdā, pati negūstot peļņu, ko varētu sadalīt akcionāriem, piemēram, dividendu veidā. Tā vietā lai gūtu peļņu, sabiedrība veic darbības, kuras mātesuzņēmumi uzskata par nepieciešamām savu mērķu sasniegšanai.

⁽⁶⁶⁾ Skatīt 65. zemsvītras piezīmi.

⁽⁶⁷⁾ Skatīt 49. zemsvītras piezīmi.

⁽⁶⁸⁾ Skatīt Komisijas konsolidēto jurisdikcijas paziņojumu saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV C 95, 16.4.2008., 1. lpp.), 95. punkts.

- (227) Tāpēc ir skaidrs, ja divi neatkarīgi privāti uzņēmumi izveido un izmanto īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību precīzi definētām mērķim un nodrošina to ar finansējumu, tiem nav noteikti jānodrošina šis finansējums, lai gūtu finansiālu atdevi dividenžu vai procentu maksājumu veidā, kā to darītu ieguldītājs vai banka. Tā vietā tie sniedz šo finansējumu, lai sasniegtu mērķi, kuram izveidoja īpašam nolūkam dibināto sabiedrību.
- (228) Ņemot vērā šos apsvērumus, Klēves apgabala un Vēzes pašvaldības rīcība attiecībā pret *EEL GmbH* būtu jāanalizē, ņemot vērā to, ka šīs divas valsts iestādes ir vienīgās *EEL GmbH* akcionāres, un vienīgo *EEL GmbH* mērķi kopš 2003. gada, proti, piešķirt *FN GmbH* dažādus aizdevumus un atmaksas termiņu pagarinājumus, kas veido 1. pasākumu. Šajā saistībā būtu jāatgādina, ka dažādie pasākumi, kas veido 1. pasākumu, kā norādīts 8.3.2. iedaļā, ir skaidri attiecināmi uz Klēves apgabalu un Vēzes pašvaldību. Citiem vārdiem sakot, abas valsts iestādes izstrādāja un nolēma īstenot 1. pasākumu un nolēma šim mērķim izmantot *EEL GmbH*.
- (229) Tāpēc, piemērojot tirgus ekonomikas dalībnieka principu 4. pasākumam, tas, ka Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība nolēma īstenot 1. pasākumu un izmantot šim nolūkam *EEL GmbH*, būtu jāuzskata par sākumpunktu. Komisijai ir jānoskaidro šāds svarīgs jautājums: ja divi hipotētiski tirgus ekonomikas dalībnieki būtu nolēmuši īstenot tādus pasākumus kā tie, kas veido 1. pasākumu, vai tie izmantotu īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību, tādu kā *EEL GmbH*, un nodrošinātu to ar līdzīgu finansējumu tam, kas ietverts 4. pasākumā, lai sasniegtu šo mērķi?
- (230) Ņemot vērā šo informāciju, tas, ka dažus aizdevumus piešķīra *EEL GmbH* tā akcionāri ar likmēm, kas bija zemākas par parastām tirgus likmēm, garantiju piešķīra bez maksas vai kapitālu iepludināja bez skaidra mērķa gūt atdevi, nebūt nenozīmē, ka Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība nerīkojās attiecībā pret *EEL GmbH* tā, kā būtu rīkojušies parasti tirgus ekonomikas dalībnieki. Svarīgs ir šāds jautājums: vai tirgus ekonomikas dalībnieks uzskatītu, ka *EEL GmbH* piešķirtais finansējums 4. pasākumā ir pamatots, ņemot vērā *EEL GmbH* akcionāru mērķi, proti, īstenot 1. pasākumu.
- (231) Diviem piesardzīgiem tirgus ekonomikas dalībniekiem, kuriem ir viens mērķis, kā tas ir *EEL GmbH* publiskajiem akcionāriem, būtībā būtu bijušas divas izvēles iespējas: izveidot īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību, kas līdzīga *EEL GmbH*, (1. iespēja), vai piešķirt aizdevumu tieši *FN GmbH* bez īpašas sabiedrības (2. iespēja). Racionāls tirgus ekonomikas dalībnieks neizskatītu citas iespējas, piemēram, privātu finanšu starpnieku izmantošanu, kas pieprasītu samaksu par šāda pakalpojuma sniegšanu. Šis maksas dēļ šī iespēja palielinātu izmaksas, kas saistītas ar līdzekļu piešķiršanu *FN GmbH*.
- (232) Komisija norāda, ka, pieņemot lēmumu nodrošināt *EEL GmbH* finansējumu pašiem, nevis izmantot finanšu starpniekus, publiskie akcionāri ierobežoja savu finansiālo iesaistīšanos tiktāl, cik tas bija nepieciešams, lai finansētu *FN GmbH* 1. pasākuma ietvaros:
- a) finansējums, ko publiskie akcionāri piešķīra tieši *EEL GmbH* līdz 2010. gadam (EUR [20–40] miljoni ⁽⁶⁹⁾), bija proporcionāls summām, ko *FN GmbH* aizņēmas no *EEL GmbH* (EUR [20–40] miljoni ⁽⁷⁰⁾);
- b) *EEL GmbH* finansējuma noteikumus (datumu, summu un termiņu) saskaņoja ar noteikumiem finansējumam, ko *EEL GmbH* piešķīra *FN GmbH*:

Summa (miljoni EUR)	Datums aizdevumam, ko <i>EEL GmbH</i> piešķīra <i>FN GmbH</i>	Datums aizdevumam, ko Vācija piešķīra <i>EEL GmbH</i>	Summa (miljoni EUR)
[11–20]	11. 4.2003.	11.4.2003.	[5–15] (+ [2–5], ko saņēma no bankas 2003. gada 2. maijā)
[2–5]	17.6.2004.	16.6.2004.	[2–5]

⁽⁶⁹⁾ Skatīt 53. apsvērumu.

⁽⁷⁰⁾ Skatīt 3. tabulu.

Summa (miljoni EUR)	Datums aizdevumam, ko EEL GmbH piešķir FN GmbH	Datums aizdevumam, ko Vācija piešķir EEL GmbH	Summa (miljoni EUR)
[2–5]	28.7.2004.	28.7.2004.	[2–5]
Aizdevuma pārfinansēšana līdz 31.12.2010.	1.7.2005.	1.7.2005.	Aizdevuma pārfinansēšana līdz 31.12.2010. un parāda pārstrukturēšana
Aizdevuma pārfinansēšana līdz 31.12.2016.	29.11.2010.	29.11.2010.	Aizdevuma pārfinansēšana līdz 31.12.2016.

- c) EEL GmbH bilancē nav citu būtisku aktīvu, izņemot prasījumus attiecībā pret FN GmbH. (Maza) peļņa, kas gūta no FN GmbH finansēšanas, parādās tikai EEL GmbH kontos, taču tā neatainot skaidru naudu vai likviditāti, jo EEL GmbH nav atmaksājis parādu EEL GmbH;
- d) patiesi, ņemot vērā EEL GmbH stratēģiju finansēt FN GmbH, šie procenti ir paredzēti tikai tam, lai EEL GmbH varētu segt savus izdevumus un samaksāt procentus par pārfinansētajiem aizdevumiem, ko piešķir publiskie akcionāri un [...], kā to apliecina EEL GmbH ģenerālās asamblejas protokols;
- e) tāpēc EEL GmbH nevar samaksāt atlīdzību saviem diviem akcionāriem un [bankai], kamēr FN GmbH nav atmaksājis aizdevumus un procentus EEL GmbH. Tas nozīmē, ka EEL GmbH nevar iesaistīties citās saimnieciskās darbībās, kā apgalvoja Vācija.
- (233) Komisija uzskata, ka tāpēc abu akcionāru izvēlēta 1. iespēja atbilst to noteiktajam mērķim piešķirt EEL GmbH līdzekļus vienīgi FN GmbH finansēšanai.
- (234) Turklāt Komisija uzskata, ka 1. iespējā tādas īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības kā EEL GmbH administratīvās un vadības izmaksas tiek samazinātas līdz minimumam (nekādas aktīvu iesaldēšanas, izņemot prasījumus attiecībā uz FN GmbH, nekādi pastāvīgi darbinieki un vadība, gandrīz nekādas darbības izmaksas, nekādas finansiālas izmaksas, izņemot [bankas] piešķirtā aizdevuma atmaksa). Turklāt tad, kad abi publiskie akcionāri nolēma īstenot 1. pasākumu, EEL GmbH jau pastāvēja kā sabiedrība, kas neguva ienākumus, tāpēc tā nebija jāveido *ex nihilo*. Īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības izvēle arī veicināja finanšu darījumu ar trešām personām (piemēram, FN GmbH vai privātas bankas) pārvaldību, vienlaikus līdz minimumam samazinot abu akcionāru darījumu izmaksas. Savukārt, ja izvēlētos 2. iespēju, dublētos mehānismi FN GmbH atbalstam, kas palielinātu administratīvās un juridiskās izmaksas, kuras saistītas ar līdzekļu piešķiršanu FN GmbH (piemēram, juridisko līgumu dublēšanās), un, iespējams, ietekmētu projekta uzraudzības un vadības kvalitāti.
- (235) Tāpēc būtu racionāli, ja divi piesardzīgi tirgus ekonomikas dalībnieki, kuru ilgtermiņa mērķis ir gūt peļņu un darboties EEL GmbH publisko akcionāru vietā, izvēlētos 1. iespēju, nevis 2. iespēju. Komisija uzskata, ka tirgus ekonomikas ieguldītāja pārbaude ir izturēta un ka EEL GmbH nav guvis ekonomisku priekšrocību.

8.6.4. Konkurences kropļojumi un ietekme uz tirdzniecību

- (236) Kopš 2003. gada EEL GmbH darbība bija stingri ierobežota un saistīta tikai ar finansējuma piešķiršanu FN GmbH. EEL GmbH nevarēja iesaistīties citās darbībās. Piemēram, tā nevarēja piešķirt aizdevumus citām struktūrām.
- (237) Tāpēc vienīgā darbība, attiecībā uz kuru 4. pasākums varētu ietekmēt konkurences dinamiku, būtu finansējuma piešķiršana FN GmbH. Šāda ietekme uz konkurenci būtu iespējama, ja, neīstenojot 4. pasākumu, citiem finansējuma piešķirējiem, piemēram, bankām vai citiem ieguldītājiem, nevis EEL GmbH, būtu lielākas iespējas piešķirt finansējumu FN GmbH, lai gūtu peļņu.

- (238) Tomēr, kā norādīt 8.5.3. iedaļā, Klēves apgabala un Vēzes pašvaldības skaidrs nodoms bija pašiem īstenot 1. pasākumu, lai piešķirtu finansējumu *FN GmbH*. Patiesi, vienīgais 4. pasākuma loģiskais pamats ir 1. pasākuma īstenošana.
- (239) Neīstenojot 4. pasākumu, *EEL GmbH* nevarētu pats īstenot 1. pasākumu. Tomēr 4. pasākuma iztrūkums tikai nozīmētu, ka Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība būtu nolēmuši īstenot 1. pasākumu, neizmantojot *EEL GmbH*, piemēram, veidojot tiešas juridiskas attiecības ar *FN GmbH*. Tāpēc, ja neīstētu 4. pasākumu, bankām vai citiem ieguldītājiem nebūtu lielākas iespējas piešķirt finansējumu *FN GmbH*, lai gūtu peļņu, jo nepieciešamo finansējumu jebkurā gadījumā piešķirtu Klēves apgabals un Vēzes pašvaldība.
- (240) Tāpēc, pieņemot, ka 4. pasākums radītu ekonomisku priekšrocību *EEL GmbH* (*quod non*), šī priekšrocība nekādā veidā neietekmētu konkurenci un tirdzniecību, un tāpēc 4. pasākums nebūtu valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

8.6.5. Secinājums

- (241) Iepriekš minēto iemeslu dēļ 4. pasākums nav valsts atbalsts *EEL GmbH* LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

8.7. Jauns vai pastāvošs atbalsts

- (242) Situācijas, kurās pasākums ir pastāvošs atbalsts, ir izsmelši uzskaitītas Regulas (EK) Nr. 659/1999 1. pantā ⁽⁷¹⁾.
- (243) Nav apstrīdams tas, ka pārbaudāmos pasākumus neīstenoja pirms Vācijas pievienošanās ES (minētā panta b) punkta i) apakšpunkts), tos nedrīkst uzskatīt par spēkā esošiem tādēļ, ka Komisija lēmumu nebija pieņēmusi noteiktajos procesuālajos termiņos (minētā panta b) punkta iii) apakšpunkts), kā arī pasākumus nevar uzskatīt par pastāvošu atbalstu tāpēc, ka beidzas noilguma termiņš (minētā panta b) punkta iv) apakšpunkts). Tie nekļuva par atbalstu, jo attīstījās kopējais tirgus un dalībvalstis neieviesa izmaiņas (minētā panta b) punkta v) apakšpunkta pirmais teikums) ⁽⁷²⁾.
- (244) Ir skaidrs, ka šis novērtējums ir spēkā 2. pasākuma gadījumā, lai gan Vācija apgalvoja, ka tas ir pastāvošs atbalsts (skatīt 102. apsvērumu). *Leipzig Halle* spriedumā Eiropas Savienības Tiesa apstiprināja, ka kopš 2000. gada ⁽⁷³⁾, tas ir, pirms 2. pasākuma īstenošanas 2002. gada 15. oktobrī (skatīt 46. apsvērumu), noteikumi par valsts atbalstu attiecas arī uz lidostas infrastruktūras būvniecību. Komisija uzskata, ka tāpēc pasākums bija valsts atbalsts laikā, kad to īstenoja. Pretēji Vācijas apgalvotajam, izvērtējumu neietekmē tas, ka pasākumu apstiprināja, pamatojoties uz 1993. gada rīkojumu. 1993. gada rīkojums ir tikai tiesisks pamats, kas atļauj īstenot atbalsta pasākumus reģionālām lidostām, ko Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme varētu darīt no 1993. gada, taču tas nepiešķir nekādas juridiskas pilnvaras šīm lidostām, kā skaidri noteikts 1993. gada rīkojuma 1. pantā.
- (245) 2. pasākuma īstenošanas datums ir 2002. gada 15. oktobris, proti, pēc *Aéroports de Paris* sprieduma pasludināšanas. Tāpēc 2. pasākums jau bija valsts atbalsts, kad to īstenoja, kā paskaidrots 8.4.6. iedaļā, un nekļuva par atbalstu pēc tam, jo attīstījās kopējais tirgus. Turklāt 2. pasākumu īstenoja mazāk nekā desmit gadus pirms Komisija sāka oficiālo izmeklēšanas procedūru par to, un tāpēc tas nekļuva par pastāvošu atbalstu pēc noteiktā perioda beigām. Tāpēc 2. pasākums nekvalificējas kā pastāvošs atbalsts.

⁽⁷¹⁾ Regulas (EK) Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta otrais teikums: "Ja daži pasākumi kļūst par atbalstu tādēļ, ka Kopienas tiesību akti nosaka kādas darbības liberalizāciju, tad pēc datuma, kas noteikts liberalizācijai, šādus pasākumus neuzskata par pastāvošu atbalstu."

⁽⁷²⁾ "Atbalsts, ko uzskata par pastāvošu atbalstu, jo ir iespējams konstatēt, ka tā ieviešanas laikā tas nav bijis atbalsts, bet pēc tam kopējā tirgus attīstības dēļ – dalībvalstij neieviešot izmaiņas – tas kļuvis par atbalstu. Ja daži pasākumi kļūst par atbalstu tādēļ, ka Kopienas tiesību akti nosaka kādas darbības liberalizāciju, tad pēc datuma, kas noteikts liberalizācijai, šādus pasākumus neuzskata par pastāvošu atbalstu."

⁽⁷³⁾ 38. un 39. apsvērumi.

8.8. Atbalsta likumīgums

- (246) Saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu dalībvalstīm ir jāpaziņo par plāniem, ar kuriem paredzēts piešķirt atbalstu vai to grozīt, un tās nevar īstenot paredzētos pasākumus, pirms paziņošanas procedūrā nav pieņemts galīgais lēmums.
- (247) Tā kā Vācija nepaziņoja par visiem pārbaudāmajiem publiskajiem pasākumiem, 1., 2. un 3. pasākums ir nelikumīgs atbalsts.

9. SADERĪBA

9.1. 2014. un 2005. gada Aviācijas pamatnostādņu piemērošana

- (248) Šis atbalsts ir vērtējams saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, kurā ir noteikts, ka par atbalstu, kas ir saderīgs ar iekšējo tirgu, var uzskatīt "palīdzību, kas veicina atsevišķu saimniecisko darbību vai atsevišķu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādai palīdzībai nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas būtu pretrunā kopējām interesēm".
- (249) Šajā saistībā 2014. gada Aviācijas pamatnostādnes ir pamats, lai novērtētu, vai atbalsts lidostām var tikt atzīts par saderīgu atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam.
- (250) Saskaņā ar 2014. gada Aviācijas pamatnostādņēm Komisija uzskata, ka tās paziņojumu par noteikumiem, kas piemērojami nelikumīga valsts atbalsta novērtēšanai, nedrīkst piemērot gadījumos, kad nelikumīgs darbības atbalsts ir piešķirts lidostām līdz 2014. gada 4. aprīlim. Tā vietā Komisija piemēros 2014. pamatnostādnes izklāstītos principus visām lietām, kas attiecas uz darbības atbalstu (izskatīšanā esošiem paziņojumiem un nelikumīgu nepaziņotu atbalstu) lidostām, pat ja atbalsts piešķirts līdz 2014. gada 4. aprīlim un pārejas perioda sākuma ⁽⁷⁴⁾.
- (251) Attiecībā uz ieguldījumu atbalstu lidostām Komisija saskaņā ar paziņojumu par noteikumiem, kas piemērojami nelikumīga valsts atbalsta novērtēšanai, nelikumīgam atbalstam lidostām piemēro noteikumus, kas bija spēkā, kad piešķīra atbalstu. Attiecīgi gadījumos, kad nelikumīgs ieguldījumu atbalsts ir piešķirts līdz 2014. gada 4. aprīlim, tā piemēros principus, kas izklāstīti 2005. gada Aviācijas pamatnostādņēs ⁽⁷⁵⁾.
- (252) Komisija jau ir secinājusi, ka 2. un 3. pasākums ir nelikumīgs valsts atbalsts, ko piešķīra līdz 2014. gada 4. aprīlim, bet 1. un 4. pasākums nekvalificējās kā valsts atbalsts.
- (253) Ņemot vērā 2014. gada pamatnostādņu noteikumus, kas minēti 250. un 251. apsvērumā, Komisijas pienākums ir noteikt, vai pārbaudāmie pasākumi ir darbības vai ieguldījumu nelikumīgs atbalsts.

9.2. Ieguldījumu atbalsts salīdzinājumā ar darbības atbalstu

9.2.1. 1. pasākums

- (254) Kā secināts 8.3.6. iedaļā, *FN GmbH* guva labumu no valsts atbalsta, ko piešķīra ar 4. aizdevumu un 1. pagarinājumu, un, iespējams, 2. pagarinājumu, kas veido 1. pasākumu. Komisija izvērtēs katru apakšpasākumu atsevišķi.
- (255) Komisija norāda, ka 4. pasākumu īstenoja, lai finansētu *FN GmbH* veiktos ieguldījumus: kā minēts 39. apsvērumā, 2005. gada 1. jūlijā noslēgtā aizdevuma līguma 1. punkta 2. apakšpunktā ir noteikts, ka aizdevumu piešķir tikai ieguldījumiem. Komisija secina, ka *EL GmbH* ir ieviesis kontroles mehānismus, kas noteikti aizdevuma līguma 2. punktā un kas nozīmē, ka *FN GmbH* (un *EEL GmbH*, pamatojoties uz pieprasījumu) bija jāpārbauda, vai rēķini

⁽⁷⁴⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 172. apsvēruma.

⁽⁷⁵⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 173. apsvēruma.

bija saistīti tikai ar lidostas pabeigšanu un vai *EEL GmbH* (un nevis *FN GmbH*) maksāja rēķinus no aizdevuma. Šie kontroles mehānismi ir izrādījušie efektīvi, jo Vācija apliecināja, ka maksājumi no aizdevuma palīdzēja segt tikai ieguldījumu izmaksas. Tāpēc Komisija uzskata, ka 4. aizdevums ir nelikumīgs ieguldījumu atbalsts, ko piešķir līdz 2014. gada 4. aprīlim, un tā saderība ir jāvērtē saskaņā ar 2005. gada Aviācijas pamatnostādņem.

- (256) Attiecībā uz 1. pagarinājumu Komisija norāda, ka tā ir 1., 2. un 3. aizdevuma pārfinansēšana. Pēc būtības šis pagarinājums nav paredzēts jaunu ieguldījumu finansēšanai, ko Vācija nespēja apliecināt. Komisija uzskata, ka šo pagarinājumu piešķir tikai tāpēc, lai atbrīvotu *FN GmbH* no tā īstermiņa pienākuma atlīdzināt visus uzkrātos aizdevumus un procentus. Tādējādi *EEL GmbH* un tā publiskie akcionāri gribēja nodrošināt, ka nemazinās *FN GmbH* likviditāte, kas varētu likt atbalsta saņēmējam samazināt tā ieguldījumus vai veicināt uzņēmuma nonākšanu grūtībās. Tāpēc Komisija uzskata, ka 1. aizdevums ir nelikumīgs darbības atbalsts, ko piešķir līdz 2014. gada 4. aprīlim, un tā saderība ir jāvērtē saskaņā ar 2014. gada Aviācijas pamatnostādņem.
- (257) Līdzīgi apsvērumi attiecas arī uz 2. pagarinājumu, ja to atzītu par valsts atbalstu.

9.2.2. 2. pasākums

- (258) *FN GmbH* guva labumu no 2. pasākuma, lai kompensētu pamatlīdzekļu iegādes un uzstādīšanas izmaksas, kā paskaidrots 46. apsvērumā. Saskaņā ar 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 25. punktu "ieguldījumu atbalsts" ir atbalsts, lai finansētu pamatlīdzekļus, jo īpaši, lai segtu kapitāla izmaksu finansējuma deficītu". Tāpēc visas izmaksas, ko sedz no 2. pasākuma, ir ieguldījumu izmaksas. Tāpēc 2. aizdevums ir nelikumīgs ieguldījumu atbalsts, ko piešķir līdz 2014. gada 4. aprīlim, un tā saderība ir jāvērtē saskaņā ar 2005. gada Aviācijas pamatnostādņem.

9.2.3. 3. pasākums

- (259) Kā paskaidrots 3.3. iedaļā, pārbaudāmo 3. pasākumu īstenoja, lai piešķirtu *FN GmbH* pārejas finansējumu lidostas nekustamā īpašuma (615 hektāri zemes un 650 dažādas ēkas, lai pārveidotu lidostu par civilu lidostu) iegādes izmaksu segšanai. Kā noteikts 2002. gada 14. marta aizdevuma līguma preambulas 3. punktā un 1. pantā, pārejas finansējumu piešķir ar bezprocentu aizdevumu vienīgi, lai finansētu ieguldījumu izmaksas, kas nepieciešamas, lai pabeigtu *EuZZLG* (skatīt 21. apsvērumu).
- (260) Tāpēc šis pārejas finansējums ir nelikumīgs ieguldījumu atbalsts, ko piešķir līdz 2014. gada 4. aprīlim, un tā saderība ir jāvērtē saskaņā ar 2005. gada Aviācijas pamatnostādņem.

9.2.4. Secinājums

- (261) Kā paskaidrots iepriekš, Komisija uzskata, ka 1. pasākuma 4. aizdevums, 2. pasākums un 3. pasākums ir ieguldījumu valsts atbalsts, savukārt 1. pasākuma 1. un, iespējams, 2. pagarinājums ir uzskatāms par darbības atbalstu.

9.3. Ieguldījumu atbalsta pasākumu saderīgums

- (262) Saskaņā ar 2005. gada pamatnostādņu 61. punktu Komisijai ir jāpārbauda, vai:
- infrastruktūras būvēšana un ekspluatācija atbilst skaidri noteiktam vispārējo interešu mērķim (reģionālai attīstībai, pieejamībai u. c.);
 - infrastruktūra ir vajadzīga un tā ir samērīga attiecībā pret noteikto mērķi;
 - prognozes par infrastruktūras izmantošanu vidējā termiņā ir apmierinošas, jo īpaši ņemot vērā esošās infrastruktūras izmantošanu;

- d) infrastruktūra ir vienlīdzīgi un bez diskriminācijas pieejama visiem potenciālajiem lietotājiem;
- e) ietekme uz tirdzniecības attīstību nav pretrunā Kopienas interesēm.

(263) Papildus prasībai, saskaņā ar kuru jāizpilda konkrēti saderības kritēriji, kas izklāstīti 2005. gada Aviācijas pamatnostādņēs, lidostām paredzētajam valsts atbalstam – kā jebkuram citam valsts atbalsta pasākumam – jābūt nepieciešamam un samērīgam ar sasniedzamo likumīgo mērķi, lai to varētu atzīt par saderīgu atbalstu ⁽⁷⁶⁾.

9.3.1. *Infrastrukturās būvēšana un ekspluatācija atbilst skaidri noteiktam vispārējo interešu mērķim (reģionālai attīstībai, pieejamībai u. c.)*

- (264) Pārbaudāmā ieguldījumu atbalsta mērķis bija finansēt bijušās Lielbritānijas militārās bāzes Vēzē pārveidi par civilo lidostu un ievērojami attīstīt lidostu. Šie pasākumi būtiski veicināja reģiona attīstību un jaunu darba vietu izveidi reģionā, kura ekonomiku ietekmēja Lielbritānijas militārās bāzes slēgšana. Kā norāda Vācija, pēc Lielbritānijas militārās bāzes slēgšanas aptuveni 6 300 cilvēku devās prom no šā reģiona, tāpēc tika zaudēts 400 civilo darba vietu, kas bija tieši saistītas ar militārās bāzes darbību, un aptuveni 80 uzņēmumi zaudēja aptuveni EUR 102 miljonus ieņēmumos. Turklāt pēc tam, kad devās prom Lielbritānijas karaspēks, tika pamestas 1 600 dzīvojamās vienības, kas ir vairāk nekā 30 % kopējā mājokļu fonda tikai Vēzes kopienā vienā.
- (265) Komisija norāda, ka saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju, izveidojot un attīstot civilo lidostu, tika izveidots vairāk nekā 1 200 darba vietu Klēves apgabalā un lidostas uzņēmējdarbības parka telpās sapulcējās pakalpojumu uzņēmumi.
- (266) Kā norāda Vācija, Komisija jau ir zināmā mērā atzinusi šā projekta devumu reģiona ekonomikas attīstībā – un tādejādi ekonomikas kohēzijā, kas ir svarīgs Savienības mērķis. Komisija patiesi ir piešķirusi struktūrfondu līdzekļus Nīderheinas-Vēzes lidostai saskaņā ar *Konver II* – programmu, kas bija paredzēta vienīgi tam, lai finansētu bijušo militāro telpu pārveidi Klēvē.
- (267) Pārbaudāmie ieguldījumu atbalsta pasākumi arī uzlaboja piekļuvi teritorijai. Patiesi, Nīderheinas-Vēzes lidostai tuvākās lidostas ir Diseldorfā (76 km jeb 51 minūšu attālumā, ceļojot pa sauszemi) un Eindhovenā Nīderlandē (88 km jeb 1 stundas 12 minūšu attālumā, ceļojot pa sauszemi) ⁽⁷⁷⁾.
- (268) Satiksme Diseldorfas un Eindhovenas lidostā pastāvīgi palielinājās 2003. gadā: satiksme Diseldorfā palielinājās no 14,3 miljoniem pasažieru 2003. gadā līdz aptuveni 21 miljoniem 2013. gadā, savukārt Eindhovenas lidostā satiksme palielinājās no 0,4 miljoniem 2003. gadā līdz 3,4 miljoniem 2013. gadā. Šajā laikposmā pastāvīgo pieaugumu ietekmēja vienīgi pašu pārslodzes problēmas un jaudas ierobežojumi (jo īpaši nepietiekamais brīvo laika intervālu skaits Diseldorfā). Diseldorfas lidostas jauda sasniedza 22 miljonu pasažieru ierobežojumu 2013. gadā, bet Eindhovenas lidosta varēja apkalpot tikai 2,5 miljonus pasažieru 2012. gadā. Kaut arī Nīderheinas-Vēzes lidostā satiksme palielinājās, Komisija secina, ka kopš 2012. gada ir sākti vai pabeigti paplašināšanas darbi, lai palielinātu abu lidostu jaudu ⁽⁷⁸⁾.
- (269) Tāpēc Komisija secina, ka ieguldījumi Nīderheinas-Vēzes lidostā nav pašreizējās neienesīgās infrastruktūras dublēšana. Tieši pretēji, Nīderheinas-Vēzes lidostai ir bijusi svarīga nozīme Diseldorfas atslēgšanā, neierobežojot plānus paplašināt Diseldorfas un Eindhovenas lidostu. Neistenojot izvērtējamo projektu, pastāvētu risks, ka reģions netiktu pietiekami apkalpots.
- (270) Tāpēc Komisija var secināt, ka infrastruktūras būvniecība un darbība atbilst precīzi definētam kopīgu interešu mērķim, proti, attīstīt reģiona ekonomiku un uzlabot piekļuvi reģionam.

⁽⁷⁶⁾ Skatīt, piemēram, lietu SA.34586 (12/N) – *Griekija – Hanjas lidostas modernizācija*, 49. punkts.

⁽⁷⁷⁾ Lai gan oficiāli Māstrihtas lidosta atrodas mazāk nekā 100 km (98 km) attālumā no Nīderheinas-Vēzes lidostas, līdz tai var nokļūt vienīgi vienā stundā un 14 minūtēs, ceļojot pa sauszemi. Komisija uzskata, ka šo lidostu nevajadzētu uzskatīt par tādu, kas atrodas Nīderheinas-Vēzes lidostas aptvēruma teritorijā.

⁽⁷⁸⁾ Pēc paplašināšanas 2012.–2013. gadā Eindhovenas lidostas jaudu palielināja līdz pieciem miljoniem pasažieru; paplašināšanas darbus Diseldorfas lidostā ir plānots sākt 2014. gada vasarā.

9.3.2. *Infrastruktūra ir vajadzīga un samērīga ar noteikto mērķi*

- (271) Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju plānotā Nīderheinas-Vēzes lidostas modernizācija bija nepieciešama, lai pabeigtu bijušās militārās bāzes pārveidi par civilo aviācijas lidostu. Lai sāktu civilos lidojumus, bija jāveic manevrēšanas ceļu un peronu būvniecība un modernizācija.
- (272) Kā apgalvo Vācija, infrastruktūras projektu īstenoja tikai tik lielā apmērā, cik tas bija nepieciešams, lai sasniegtu noteiktos mērķus: kaut arī infrastruktūru būvēja ne vairāk kā 3,5 miljonu pasažieru lielai satiksmei, 1. tabulā minētā satiksmes statistika liecina, ka līdz 2010. gadam satiksme pastāvīgi palielinājās, sasniedzot 2,9 miljonus pasažieru, kas bija augstākais rādītājs, pirms tā atkal samazinājās līdz 2,2 miljoniem 2012. gadā. Tas nozīmē, ka plānotā satiksme lielā mērā bija atbilstoša faktiskajai satiksmei un projekts nav nesamērīgi liels vai sīki izstrādāts.
- (273) Tāpēc Komisija var secināt, ka attiecīgā infrastruktūra ir vajadzīga un samērīga ar noteiktajiem mērķiem.

9.3.3. *Prognozes par infrastruktūras vidējā termiņa izmantošanu ir apmierinošas, jo īpaši ņemot vērā esošās infrastruktūras izmantošanu*

- (274) Kā paskaidrots iepriekš, Nīderheinas-Vēzes lidosta 2010. gadā sasniedza pasažieru skaitu (2,9 miljoni pasažieru), kas bija tuvs maksimālajai lidostas jaudai (3,5 miljoni pasažieru). Šādu satiksmi sasniedza vien sešos darbības gados, kas ir daudz ātrāk nekā citas Vācijas lidostas, kuras piemēro to pašu ZIP stratēģiju (piemēram, Kaseles vai Hānas lidosta). Nīderheinas-Vēzes lidostas vērā ņemamo izaugsmi veicina lidostas lielā nozīme Diseldorfas un Eindhovenas lidostas atslogošanā, kā arī iedzīvotāju blīvums aptvēruma teritorijā (vairāk nekā 35 miljoni iedzīvotāju).
- (275) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem pasažieru skaita rādītājiem, vidējā termiņā Nīderheinas-Vēzes lidostas attīstības projekts sniedza labas izmantošanas perspektīvas, jo īpaši attiecībā uz sākotnējo militāro infrastruktūru lidostā, ko sākotnējie ieguldījumi palīdzēja pārvērst par civilu platformu.

9.3.4. *Infrastruktūra ir vienlīdzīgi un bez diskriminācijas pieejama visiem potenciālajiem lietotājiem*

- (276) Komisija secina, ka pastāvošā civilā infrastruktūra vienmēr ir bijusi pieejama visiem potenciālajiem lietotājiem bez diskriminācijas.

9.3.5. *Ietekme uz tirdzniecības attīstību nav pretrunā ES interesēm*

- (277) Kad 2002. gada 15. oktobrī piešķīra atbalstu, Nīderheinas-Vēzes lidosta apkalpoja mazāk nekā vienu miljonu pasažieru, tāpēc saskaņā ar 2005. gada Aviācijas pamatnostādnēm kvalificējās kā maza reģionālā lidosta (D kategorija) ⁽⁷⁹⁾.
- (278) Nīderheinas-Vēzes lidostas aptvēruma teritorija ir Vācijas rietumu reģioni un Nīderlandes austrumu reģioni. Kā norādīts iepriekš, Nīderheinas-Vēzes lidosta nav būtiski kaitējusi konkurencei aptvēruma teritorijā, tas ir, Diseldorfas un Eindhovenas lidostā, kas saskārās ar lielām pārslodzes problēmām un nepietiekamu skaitu brīvo laika intervālu (skatīt 268. apsvērumu).
- (279) Turklāt atšķirībā no abiem konkurentiem Nīderheinas-Vēzes lidostai nav ne savienojuma ar vilcienu, ne autoceļu sistēmu.
- (280) Turklāt Komisija norāda, ka darījumu braucienų segments aizņem 40 % tirgus Diseldorfas lidostā, bet tikai 7 % Nīderheinas-Vēzes lidostā.
- (281) Attiecībā uz Eindhovenas lidostu Komisija secina, ka no tās veic gan civilos, gan militāros lidojumus un infrastruktūras izmaksu finansējumu nodrošina gan civilās lidostas administratori, gan Nīderlandes militārais dienests. Eindhovenas lidosta 2010. un 2011. gadā maksāja aptuveni EUR 1 miljonu gadā, lai kompensētu Nīderlandes militārajam dienestam galvenokārt infrastruktūras uzturēšanas, drošības, gaisa kontroles izmaksas, taču tai nebija jāsedz sākotnējās izmaksas, kādas bija jāsedz (daļēji) Nīderheinas-Vēzes lidostai.

⁽⁷⁹⁾ Skatīt 15. punktu.

- (282) Turklāt kopējā projekta atbalsta intensitāte (skatīt turpmāko iedaļu par atbalsta nepieciešamību un samērīgumu) nepārsniedz projekta finansējuma deficītu. Lidostas ekspluatanta akcionāri finansēs vairāk nekā 50 % ieguldījumu izmaksu.
- (283) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija var secināt, ka ietekme uz tirdzniecības attīstību nav pretrunā kopīgām interesēm.

9.3.6. Atbalsta nepieciešamība un samērīgums

- (284) Komisijai jānosaka, vai *FN GmbH* piešķirtais valsts atbalsts ir mainījis saņēmēja uzņēmuma rīcību tādējādi, ka tas veic darbības, ar kurām tiek veicināta vispārējās nozīmes mērķa sasniegšana un kuras tas i) neveiktu atbalsta nepiešķiršanas gadījumā vai ii) veiktu ierobežotā vai atšķirīgā veidā. Turklāt atbalsts tiek uzskatīts par samērīgu tikai tad, ja tādu pašu rezultātu nevarētu sasniegt ar mazāku atbalstu un mazākiem kropļojumiem. Tas nozīmē, ka atbalsta summai un intensitātei jābūt ierobežotai līdz minimumam, kas nepieciešams, lai atbalstāmā darbība varētu notikt.
- (285) Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju atbalsts bija nepieciešams, jo lidostas attīstība būtu pakļauta riskam, ņemot vērā *FN GmbH* grūto finansiālo situāciju laikā, kad piešķīra atbalstu. Vācija arī piebilst, ka tad, ja projektu īstenotu tieši valsts iestādes, šīm iestādēm būtu jāsedz būvniecības izmaksas, kā arī sākotnējie ar darbību saistītie zaudējumi. Komisija piekrīt šim viedoklim un norāda, ka publisko atbalstu piešķīra laikā, kad *FN GmbH* privātie akcionāri veica ļoti būtiskus ieguldījumus infrastruktūrā projekta sākotnējā posmā (EUR [20–60] miljoni 2002.–2003. gadā), vienlaikus sedzot sākotnējos ar darbību saistītos lidostas zaudējumus. Ir apšaubāmi, ka tādas vietējās pašvaldības ar ierobežotiem finanšu līdzekļiem kā Klēves apgabals un Vēzes komūna varētu pašas segt šāda liela mēroga projekta radīto finanšu slogu, vienlaikus sasniedzot tādu pašu rezultātu kā ar ierobežotu privātās iniciatīvas atbalstu. Ņemot vērā to, ka projekts ir riskants, jo tajā iesaistīta viena no retajām privātajām lidostām Eiropā, ierobežots valsts atbalsts šķiet pamatots tā sākotnējā posmā.
- (286) Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju bez atbalsta ieguldījumus nebūtu iespējams veikt tādā apjomā kā ar 1., 2. un 3. pasākumu. Kā pareizi norādīja Vācija, varēja veikt tikai ierobežotus ieguldījumus, piemēram, skrejceļa paplašināšanā. Dažus ieguldījumus nāktos atlikt uz ievērojamu laiku, tādējādi būtiski apgrūtinot lidostas darbību vai izraisot situāciju, kad lidosta nespēj apmierināt aptvēruma teritorijā esošo aviokompāniju un pasažieru plānoto pieprasījumu. Tāpēc var secināt, ka 1., 2. un 3. atbalsta pasākumam ir stimulējoša ietekme, jo tie ļāva atbalsta saņēmējam veikt ieguldījumus.
- (287) Attiecībā uz 2. pasākuma samērīguma novērtējumu lidostai piešķirtā publiskā finansējuma faktiskā summa bija EUR [2–5] miljoni. Kā paskaidrots 46. apsvērumā, šis atbalsts finansēja 50 % attiecināmo izdevumu saskaņā ar 1993. gada rīkojumu. Pārējo summu (EUR [2–5] miljoni) finansēja *FN GmbH*. Tādējādi atbalsta intensitāte ir 50 %.
- (288) Tā kā 2005. gada Aviācijas pamatnostādnes nesniedz atbildi uz jautājumu par atbalsta intensitāti, maksimālā pieļaujamā atbalsta summa ir jāierobežo līdz nepieciešamajam minimumam. Komisija norāda, ka ieguldījumus, ko atbalstīja ar 2. pasākumu, finansēja saskaņā ar *pari passu* noteikumiem. Tāpēc šajā gadījumā atbalsta intensitāte 50 % šķiet pamatota.
- (289) Attiecībā uz 1. pasākuma 4. aizdevuma un 3. pasākuma samērīgumu Komisija norāda, ka aizdevums ar zemu procenta likmi vai bezprocentu aizdevums ir mazāk kropļojošs pasākums nekā tieša dotācija. Turklāt, tā kā valsts iestādes pilnīgi nodrošināja aizdevumus, to finansiālā iesaistīšanās bija ļoti ierobežota. Attiecībā uz atteikuma atmaksāt pusi pārejas finansējuma saderīgumu Komisija piekrīt Vācijai, ka nosacījums izveidot 350 darba vietas ir stimulējošs lidostas privātajiem īpašniekiem būvēt un attīstīt lidostas infrastruktūru. Komisija norāda, ka šis stimulējošs darbojas, jo atteikuma laikā (2004. gadā), ilgi pirms līguma darbības termiņa beigām (2007. gada beigās), bija izveidotas 445 darba vietas.

9.3.7. Secinājums par 1. (4. aizdevums), 2. un 3. pasākumu

- (290) Ņemot vērā iepriekš minēto izvērtējumu, Komisija secina, ka 1. (4. aizdevums), 2. un 3. pasākums ir saderīgs ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

9.4. Darbības atbalsta saderīgums

- (291) 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 5.1.2. iedaļā ir noteikti kritēriji, kurus Komisija piemēros, izvērtējot darbības atbalsta saderīgumu ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Proti, saskaņā ar 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 172. punktu Komisija piemēros šos kritērijus visos gadījumos, kad ir piešķirts darbības atbalsts lidostai, tostarp attiecībā uz izskatīšanā esošiem paziņojumiem un nelikumīgu nepaziņotu atbalstu, pat ja atbalsts piešķirts līdz 2014. gada 4. aprīlim, tas ir, pirms stājās spēkā 2014. gada Aviācijas pamatnostādnes. Saderīguma kritēriji darbības atbalstam, ko var piešķirt 10 gadus ilgā pārejas periodā, kas sākas 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu publicēšanas dienā, ir šādi:
- a) *ieguldījums precīzi definēta kopīgu interešu mērķa sasniegšanā*: šo noteikumu izpilda, ja cita starpā atbalsts palielina ES iedzīvotāju mobilitāti un savienojumus starp reģioniem vai veicina reģionālo attīstību ⁽⁸⁰⁾;
 - b) *valsts iejaukšanās nepieciešamība*: valsts atbalsts būtu jāvērs uz situācijām, kurās atbalsts var sniegt reālus uzlabojumus, ko nevar nodrošināt tirgus ⁽⁸¹⁾;
 - c) *stimulējošas ietekmes pastāvēšana*: šo noteikumu izpilda, ja ir ticams, ka bez darbības atbalsta un ņemot vērā iespējamo ieguldījumu atbalstu un pasažieru plūsmas apjomu, saimnieciskās darbības līmenis attiecīgajā lidostā tiktu būtiski samazināts ⁽⁸²⁾;
 - d) *atbalsta summas samērīgums (līdz nepieciešamajam minimumam ierobežots atbalsts)*: lai darbības atbalsts būtu samērīgs, tam ir jāaprobežojas ar minimumu, kas nepieciešams, lai atbalstītā darbība notiktu ⁽⁸³⁾;
 - e) *izvairīšanās no nepamatotas negatīvas ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību* ⁽⁸⁴⁾.
- (292) Pieņemot, ka darbības atbalstu, ko ietvēra 1. pasākuma 1. pagarinājums un, iespējams, 2. pagarinājums, pilnīgi piešķīra, pirms stājās spēkā 2014. gada Aviācijas pamatnostādnes, šos saderīguma kritērijus piemēro, ņemot vērā 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 137. punktā izklāstītos apsvērumus (proti, dažus nosacījumus nepiemēro).

9.4.1. Darbības atbalsts ir ieguldījums precīzi definēta kopīgu interešu mērķa sasniegšanā

- (293) Pārbaudāmā valsts atbalsta mērķis bija uzturēt Nīderheinas-Vēzes lidostas darbību noteiktā līmenī.
- (294) Saskaņā ar 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 113. punktu lidostām piešķirts darbības atbalsts palīdzēs kopīgu interešu mērķu sasniegšanai, ja tas palielina Savienības iedzīvotāju mobilitāti un savienojumus starp reģioniem, ir vērstas uz satiksmes pārslodzes novēršanu lidostās, kas ir svarīgākie Eiropas Savienības transporta mezgli, vai veicina reģionālo attīstību.
- (295) Kā secināts 270. apsvērumā, Nīderheinas-Vēzes lidostas būvniecība un darbība atbilst precīzi definētiem kopīgu interešu mērķiem, proti, attīstīt reģiona ekonomiku un uzlabot piekļuvi reģionam.

9.4.2. Valsts iejaukšanās nepieciešamība

- (296) Saskaņā ar 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 116. punktu un turpmākajiem punktiem darbības atbalsts lidostām tiks uzskatīts par nepieciešamu, ja tas veicina būtiskus uzlabojumus, ko nevarētu nodrošināt pats tirgus. Pamatnostādņēs arī norādīts, ka parasti mazu lidostu vajadzība pēc publiska finansējuma darbības izmaksu segšanai būs salīdzinoši lielāka augstu pastāvīgo izmaksu dēļ un lidostas, kurās pasažieru skaits ir no 200 000 līdz 700 000 pasažieriem gadā, var nebūt spējīgas lielā mērā segt savas kapitāla izmaksas.

⁽⁸⁰⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 137. un 113. punkts.

⁽⁸¹⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 137. un 116. punkts.

⁽⁸²⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 137. un 124. punkts.

⁽⁸³⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 137. un 125. punkts.

⁽⁸⁴⁾ 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 137. un 131. punkts.

- (297) Kopš 2003. gadā sāka darboties jaunais terminālis, pasažieru skaits gadā Nīderheinas-Vēzes lidostā sasniedza 207 992 200 3. gadā, 796 745 200 4. gadā un 591 744 200 5. gadā (skatīt 1. tabulu). Komisija secina, ka šajā sākuma posmā pasažieru plūsma ir bijusi ļoti atšķirīga, jo īpaši laikposmā no 2004. gada līdz 2005. gadam, kad tā samazinājās par 34 %. Tāpēc Komisija uzskata, ka pēdējos trīs gados vidējā pasažieru plūsma ir bijusi no 200 000 līdz 700 000 pasažieru. Vienlaikus Komisija arī norāda, ka *FN GmbH* vienmēr cieta zaudējumus (skatīt 5. tabulu) un pat nevarēja segt savas darbības izmaksas (koriģētais *EBITDA* ir negatīvs 2004. un 2005. gadā), kas 2014. gada Aviācijas pamatnostādņēs ir atzīts par raksturīgu šāda izmēra lidostām.
- (298) Tāpēc Komisija uzskata, ka darbības atbalsts, ko piešķir Nīderheinas-Vēzes lidostai, ir nepieciešams.

9.4.3. Valsts atbalsta kā politikas instrumenta piemērotība

- (299) Saskaņā ar 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 120. punktu darbības atbalstam ir jābūt piemērotam politikas instrumentam, lai sasniegtu paredzēto mērķi vai atrisinātu problēmu. Tā kā Nīderheinas-Vēzes lidosta cieš zaudējumus darbības līmenī, vienīgais piemērotais instruments ir darbības atbalsts, kas ļauj lidostai turpināt darbību, nodrošinot Nīderheinas reģiona savienojamību. Citi instrumenti, piemēram, ieguldījumu atbalsts vai tiesiskā regulējuma pasākumi, nešķiet piemēroti, lai risinātu Nīderheinas-Vēzes lidostas finansiālās problēmas darbības līmenī. Tāpēc Komisija uzskata, ka darbības atbalsts, ko piešķir Nīderheinas-Vēzes lidostai, ir piemērots instruments.

9.4.4. Atbalsta stimulējoša ietekme un atbalsta summas samērīgums (līdz nepieciešamajam minimumam ierobežots atbalsts)

- (300) Saskaņā ar 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 124. punktu darbības atbalstam ir stimulējoša ietekme, ja ir ticams, ka bez darbības atbalsta un ņemot vērā iespējamo ieguldījumu atbalstu un pasažieru plūsmas apjomu, saimnieciskās darbības apmērs attiecīgajā lidostā tiktu būtiski samazināts.
- (301) Nīderheinas-Vēzes lidosta saņēma ieguldījumu atbalstu jauna termināļa būvniecībai un jaunu drošības un drošuma prasību īstenošanai. Tas ļāva lidostai apmierināt Nīderheinas reģiona savienojamības un transporta vajadzības, kas izpaudās kā pasažieru skaita pieaugums pēdējos gados. Kaut arī pasažieru skaits pieaug, lidosta nespēj segt savas darbības izmaksas. Bez darbības valsts atbalsta lidosta nevarētu uzturēt pašreizējo satiksmes un ieguldījumu apmēru un tās saimnieciskā darbība samazinātos. Tomēr atbalsts nepārsniedza apmēru, kas nepieciešams, lai segtu darbības izmaksas, tādējādi atbalsta apmērs ir ierobežots līdz nepieciešamajam minimumam.
- (302) Tāpēc Komisija uzskata, ka darbības atbalstam Nīderheinas-Vēzes lidostai ir stimulējoša ietekme un tas ir samērīgs.

9.4.5. Izvairīšanās no nepamatotas negatīvas ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību

- (303) Saskaņā ar 2014. gada Aviācijas pamatnostādņu 131. punktu, izvērtējot lidostas darbības atbalsta saderību, Komisija ņems vērā konkurences kropļojumus un ietekmi uz tirdzniecību. Iespējama norāde uz konkurences kropļojumiem vai ietekmi uz tirdzniecību var būt tas, ka lidosta atrodas citas tādas lidostas aptvēruma teritorijā, kuras jauda nav pilnīgi izmantota.
- (304) Kā minēts 276. apsvērumā, Komisija jau ir secinājusi, ka ietekme uz tirdzniecības attīstību nav pretrunā kopīgām interesēm.

9.5. Secinājums par atbalsta saderīgumu

- (305) Visi pasākumi, uz kuriem attiecas izmeklēšana un kuri kvalificējas kā valsts atbalsts, ir saderīgi ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Šis secinājums nekādi neietekmē novērtējumu, ko Komisija varētu veikt nākotnē attiecībā uz citiem valsts atbalsta noteikumiem, kurus valsts iestādes varētu īstenot par labu *FN GmbH*.

10. VALODA

(306) Vācija 2014. gada 18. jūnija vēstulē piekrita, ka šo lēmumu pieņem angļu valodā. Tāpēc autentisks ir tikai teksts angļu valodā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Aizdevumi, ko *EEL GmbH* piešķīra *FN GmbH* 2004. gada 11. aprīlī, 2004. gada 17. jūnijā un 2004. gada 28. jūlijā, kā arī Klēves apgabala un Vēzes pašvaldības piešķirtais atbalsts *EEL GmbH* nav atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta izpratnē.

2. pants

1. Aizdevums, ko *EEL GmbH* piešķīra *FN GmbH* 2005. gada 1. jūlijā, kā arī *EEL GmbH* iepriekšējo aizdevumu *FN GmbH* pārfinansēšana 2005. gada 1. jūlijā, atbalsts, ko Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme piešķīra *FN GmbH*, un atbalsts, ko Klēves apgabals piešķīra tieši *FN GmbH* saistībā ar Nīderheinas-Vēzes lidostas nekustamā īpašuma iegādi, ir valsts atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta izpratnē un Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta izpratnē.

2. *EEL GmbH* iepriekšējo aizdevumu *FN GmbH* pārfinansēšana 2010. gada 29. novembrī, ja tā ir valsts atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta izpratnē, ir saderīga ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Vācijas Federatīvajai Republikai.

Briselē, 2014. gada 23. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2015/1825**(2014. gada 31. jūlijs)****par nepaziņotu valsts atbalstu SA.34791 (2013/C) (ex 2012/NN) – Beļģija – Atbalsts uzņēmuma AS Val Saint-Lambert glābšanai**

(izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 5402)

(Autentisks ir tikai teksts franču valodā)**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc uzaicinājuma ieinteresētajām personām iesniegt piezīmes saskaņā ar minētajiem pantiem ⁽¹⁾,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Beļģija 2012. gada 11. maijā paziņoja Komisijai par uzņēmuma *Val Saint-Lambert SA* (turpmāk – “VSL”) glābšanas atbalstu atvieglotu nosacījumu aizdevuma veidā EUR 1 miliona apmērā. Konstatējot, ka glābšanas atbalsta daļa EUR 400 000 apmērā jau bija piešķirta 2012. gada 3. aprīlī, Komisija reģistrēja šo lietu nepaziņoto atbalstu reģistrā. Šis atbalsts palika nepaziņots, un par to arī vēlāk netika saņemts neviens paziņojums.
- (2) Beļģijas iestādes 2012. gada 3. oktobrī paziņoja par pārstrukturēšanas atbalstu uzņēmumam *VSL*. Šis atbalsts ir EUR 1 miliona aizdevuma termiņa pagarinājums par 10 gadiem.
- (3) Komisija ar 2013. gada 1. februāra vēstuli paziņoja Beļģijai savu lēmumu sākt Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk – “LESD”) 108. panta 2. punktā noteikto procedūru attiecībā uz abiem iepriekš minētajiem atbalstiem un citiem uzņēmumam *VSL* piešķirtajiem pasākumiem.
- (4) Komisijas lēmums par procedūras sākšanu ir publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽²⁾ (turpmāk – “lēmums par procedūras sākšanu”). Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes par konkrēto atbalstu un pasākumiem.
- (5) Komisija no trešām personām nav saņēmusi piezīmes par šo jautājumu.
- (6) Beļģija 2013. gada 21. martā iesniedza savas piezīmes par lēmumu par procedūras sākšanu.
- (7) Beļģijas iestādes ar 2013. gada 14. novembra vēstuli informēja Komisiju, ka tās vēlas atsaukt paziņojumu par pārstrukturēšanas atbalstu. Tāpēc attiecīgais pasākums šajā lēmumā nav izvērtēts.
- (8) Komisija ar 2013. gada 17. oktobra un 14. novembra, kā arī 2013. gada 10. decembra vēstulēm Beļģijas iestādēm prasīja sniegt papildu informāciju. Beļģijas iestādes atbildēja ar 2013. gada 12. decembra un 11. decembra vēstulēm. Iestādes prasīja piešķirt papildu laiku, lai atbildētu uz 2013. gada 14. novembra informācijas pieprasījumu. Papildu laiku piešķīra ar 2013. gada 19. decembra vēstuli. Beļģijas iestāžu atbilde visbeidzot tika saņemta 2014. gada 6. janvārī. Komisija 2014. gada 7. februārī nosūtīja jaunu informācijas pieprasījumu. Beļģijas

⁽¹⁾ Valsts atbalsts SA.34791 20.../C (ex 2012/NN) – Beļģija – Atbalsts uzņēmuma *Val Saint-Lambert* glābšanai – un Valsts atbalsts SA.35528 20.../C (ex 2012/N) – Beļģija – Atbalsts uzņēmuma *Val Saint-Lambert* pārstrukturēšanai – Uzaicinājums iesniegt piezīmes saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktu (OV C 213, 26.7.2013., 38. lpp.).

⁽²⁾ Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.

iestādes un Valonijas Pārvaldības un līdzdalības sabiedrības (turpmāk – “SOGEPA”) advokāts atbildēja attiecīgi 2014. gada 25. un 27. februārī. Beļģijas iestādēm 2014. gada 11. aprīlī tika nosūtīts jauns informācijas pieprasījums. Ar 2014. gada 30. aprīļa vēstuli Komisija Beļģijas iestādēm noteikto termiņu pagarināja līdz 2014. gada 23. maijam. Komisija noteiktajā datumā saņēma iestāžu atbildi.

- (9) Beļģijas iestādes ar 2014. gada 18. jūnija vēstuli atļāva Komisijai pieņemt un paziņot šo lēmumu tikai franču valodā.

2. PASĀKUMU UN ATBALSTA APRAKSTS

2.1. Atbalsta saņēmējs

- (10) Uzņēmums VSL ražo augstas kvalitātes vai luksusa kristāla priekšmetus. Tas atrodas Serēnā, Valonijā, tajā strādā 52 cilvēki, un tā gada apgrozījums ir aptuveni EUR 2 miljoni. Uzņēmuma ražojumiem ir laba reputācija, taču tā darbības vēsturē ir bijuši vairāki maksātnespējas gadījumi. Konkrēti, 2002. gadā sabiedrība SA *Cristallerie du Val Saint-Lambert* kļuva maksātnespējīga, un tās darbību pārņēma 2002. gada 19. decembrī izveidotā sabiedrība SA *La cristallerie du Val Saint-Lambert* (turpmāk – “CVSL”). Vēlāk Lježas komercietis ar 2008. gada 11. augusta spriedumu pasludināja CVSL maksātnespēju. Uzņēmuma darbību pārņēma divi privāti akcionāri: *Châteaux Finances Corporation* (turpmāk – “CFC”) – pārvaldītājsabiedrība, kurai pieder vairākas nekustamo īpašumu sabiedrības un ar vīna un gastronomijas nozari saistītas sabiedrības, un *Société de Promotion d’Espaces Commerciaux et Industriels* (turpmāk – “SPECI”) – uzņēmums, kas nodarbojas ar nekustamo īpašumu pārvaldību un attīstību.
- (11) Sākotnēji CFC un SPECI piederēja attiecīgi 70 % un 30 % VSL akciju. CFC un Valonijas reģions 2011. gada martā veica kapitāla palielināšanu, kurā SPECI nepiedalījās. Pašlaik 76 % VSL akciju pieder CFC, 17 % – Valonijas reģionam un 7 % – SPECI.
- (12) Kopš 2013. gada 14. oktobra VSL atkal ir maksātnespējas procesā.
- (13) VSL gūst labumu no ekskluzīvas licences attiecībā uz VSL preču zīmju, rasējumu un paraugu izmantošanu. Šo licenci uzņēmumam 2009. gada janvārī piešķīra Valonijas reģions, kas ir pašreizējais preču zīmju īpašnieks. Pirms tam līdz 2005. gada oktobrim VSL preču zīmes piederēja *Compagnie financière du Val* (turpmāk “CFV”), kas ir pēctece *Val Saint-Lambert* preču zīmju pārvaldījuma sabiedrībai, kura 100 % pieder SOGEPA (kas savukārt 100 % pieder Valonijas reģionam).
- (14) Ar 2005. gada 5. oktobra nodošanas līgumu CFV nodeva preču zīmju izmantošanas tiesības CVSL mātesuzņēmumam SA *Interagora* par EUR 500 000–800 000] (*). 2008. gada 11. augustā sabiedrība SA *Interagora*, kas bija kļuvusi par SA *Val Saint-Lambert International* (turpmāk – “VSLI”), kļuva maksātnespējīga un nesamaksāja CFV maksājuma starpību EUR 280 000 apmērā. Valonijas reģions izmantoja pirmpirkuma tiesības un 2008. gadā ieguva īpašumā preču zīmes par EUR [700 000–1 000 000].

2.2. Pasākumu un atbalsta apraksts

2.2.1. 1. pasākums. 2012. gada 3. aprīlī piešķirts glābšanas atbalsts EUR 1 miliona apmērā

- (15) Atbalsts VSL glābšanai ir EUR 1 miliona aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem, kuru 2012. gada 3. aprīlī piešķīra Valonijas reģions, ko pārstāvēja SOGEPA (SOGEPA rīkojas reģiona vārdā visos pasākumos, kas ietver SOGEPA intervenci); aizdevumu piešķīra uz sešu mēnešu laikposmu ar procentu likmi 3,07 % (bāzes likme – 2,07 + 100 punkti). Likmi vēlāk palielināja par rezervi 100 bāzes punktu apmērā kā izmaksu atlīdzību SOGEPA, proti, līdz 4,07 %. Daļu no EUR 1 miliona aizdevuma, proti, EUR 400 000, piešķīra kredītliguma noslēgšanas dienā 2012. gada 3. aprīlī, nedarot to zināmu Komisijai saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu. Pārējo aizdevuma daļu, proti, EUR 600 000, piešķīra vēlākā datumā, kas Komisijai netika darīts zināms. Tomēr Komisija uzskata, ka tika piešķirta visa aizdevuma summa, proti, EUR 1 miljons, jo tā ir ierakstīta Lježas komercietisai adresētajā prasījumā saistībā ar VSL maksātnespēju, ko minētā tiesa pasludināja 2013. gada 14. oktobrī.

(*) Komerccnoslēpums.

2.2.2. 2. pasākums. Pārstrukturēšanas atbalsts

- (16) Beļģijas iestādes 2012. gada 3. oktobrī paziņoja par pārstrukturēšanas atbalstu. Šis atbalsts ir EUR 1 miliona aizdevuma (1. pasākums) termiņa pagarinājums par 10 gadiem. Tomēr Beļģijas iestādes ar 2013. gada 14. novembra vēstuli informēja Komisiju, ka tās ir atsaukušas paziņojumu par pārstrukturēšanas atbalstu. Beļģijas iestādes 2013. gada 12. decembra vēstulē apstiprināja, ka šāds atbalsts nav izmantots. Tāpēc attiecīgais atbalsts šajā lēmumā nav izvērtēts.

2.2.3. 3.–8. pasākums

- (17) Pirms iepriekš minētā glābšanas atbalsta (1. pasākums) Valonijas reģions, ko pārstāvēja SOGEPA un citas reģionam piederošas publiskas struktūras, kuras rīkojās tā vārdā, piemēram, CFV, laikposmā no 2008. gada līdz 2011. gadam VSL labā veica šādus sešus intervences pasākumus: EUR 150 000 nodrošinājums (3. pasākums), Val Saint-Lambert preču zīmju izmantošana un nodošana (4. pasākums), aizdevums EUR 1,5 miljonu apmērā (5. pasākums), kapitāla palielināšana par EUR 1,5 miljoniem (6. pasākums), ierobežota apjoma atbalsts (7. pasākums) un finansējums piesārņojuma mazināšanas darbiem projekta *Cristal Park* ietvaros (8. pasākums).

3. pasākums. Nodrošinājums EUR 150 000 apmērā 2008. gada septembrī

- (18) Lježas komercietība 2008. gada 11. augustā atzina sabiedrības CVSL, kura ekspluatēja kristāla izstrādājumu ražotni pirms VSL, maksātnespēju. Lai, neraugoties uz maksātnespēju, nodrošinātu ražotnes darbības nepārtrauktību nolūkā atrast pārņēmēju, Valonijas reģions ar 2008. gada 28. augusta lēmumu norīkoja SOGEPA izsniegt CVSL maksātnespējas administratoriem EUR 150 000 nodrošinājumu attiecībā uz bankas ING EUR 300 000 aizdevumu. Šo nodrošinājumu CVSL administratoriem piešķīra bez atlīdzības 2008. gada 24. septembrī.

4. pasākums. Val Saint-Lambert preču zīmju nodošana un izmantošana, 2009. gada janvārī

- (19) Ir norādīts, ka VSL preču zīmes līdz 2005. gada oktobrim piederēja CFV.
- (20) Ar 2005. gada 5. oktobra nodošanas līgumu CFV nodeva preču zīmju izmantošanas tiesības CVSL mātesuzņēmumam SA *Interagora* par EUR [500 000–800 000]. Bija paredzēts EUR 700 000 maksājumu izpildīt, samaksājot daļu EUR [100 000–500 000] apmērā un veicot desmit ikgadējus maksājumus EUR [10 000–50 000] apmērā. Ar minētā līguma 7. pantu Valonijas reģionam tika piešķirtas pirmpirkuma tiesības gadījumā, ja līdz 2010. gada 5. oktobrim SA *Interagora* vai tā tiesību pārņēmēji paredzētu nodot preču zīmes, dizainparaugus un citus priekšmetus.
- (21) 2008. gada 11. augustā sabiedrība SA *Interagora*, kas bija kļuvusi par VSLL, piedzīvoja maksātnespēju un nesamaksāja CFV atlikušo maksājumu EUR 280 000 apmērā.
- (22) 2008. gada 1. oktobrī CVSL maksātnespējas administratori parakstīja vienošanās protokolu ar CFC un SPECI (CVSL darbības pārņēmējiem), kas ietvēra arī Val Saint-Lambert preču zīmju atpirkšanu no VSLL par EUR [700 000–1 000 000]. Tāpēc Valonijas reģions izmantoja savas pirmpirkuma tiesības (2005. gada 5. oktobra līguma 7. pants) par tādu pašu cenu un par to informēja administratorus 2008. gada 7. novembrī. Reģions 2009. gada 29. janvāra līgumā, kas noslēgts starp CFV un VSL, izvirzīja šādus nosacījumus:

— tas piešķir ekskluzīvu, neierobežotu pasaules mēroga licenci, lai VSL varētu izmantot intelektuālā īpašuma tiesības, kas saistītas tikai ar Val Saint-Lambert preču zīmēm, logotipiem un uzrakstiem, kuri paliek Valonijas reģiona īpašumā. Šo licenci piešķir pret atlīdzību 1,5 % apmērā no ieņēmumiem pirms procentu, nodokļu, nolietojuma un amortizācijas atskaitījumiem (EBITDA) pirmajos piecos fiskālajos gados un 5 % apmērā no sestā fiskālā gada. Licences darbība beidzas, ja uzņēmums VSL kļūst maksātnespējīgs, tiek likvidēts vai ir iesaistījies nolīgumā ar kreditoriem vai ja līgums tiek izbeigts VSL vainas dēļ,

— VSL tiek piešķirta pirktāna iespēja attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesībām. VSL varēs izmantot šo iespēju ar ceturto gadu pēc līguma noslēgšanas un līdz piektā gada pēdējai dienai par cenu EUR [700 000–1 000 000] (cena, ko pārņēmēji piedāvājuši 1. oktobra uzņēmuma pārņemšanas protokolā). VSL varēs izmantot šo iespēju arī par vienādu cenu EUR 800 000, kas ir indeksēta saskaņā ar Beļģijas patērētāju cenu indeksu, no sestā līdz desmitajam gadam. Sākot ar vienpadsmito gadu, Valonijas reģions varēs VSL prasīt atpirkt intelektuālā īpašuma tiesības par vienādu indeksētu cenu EUR [700 000–1 000 000],

— gadījumā, ja tiek izmantota pirkšanas iespēja, VSL jāsamaksā visas CFV pienākošās summas (kas minētas 21. apsvērumā).

- (23) Beļģijas iestādes savos apsvērumos informēja Komisiju, ka, noslēdzot 2012. gada 28. februārī sāktu juridiskās pārstrukturēšanas procedūru ⁽³⁾, nesamaksātais atlikums bija vairs tikai EUR 61 250, nevis EUR 280 000, jo juridiskās pārstrukturēšanas procedūrā tika pieņemts lēmums summu samazināt par EUR 43 750, kā arī pirms procedūras piemērošanas tika atmaksāti EUR 105 000.

5. pasākums. EUR 1,5 miljonu aizdevuma piešķiršana 2009. gada augustā

- (24) 2009. gada 31. augustā Valonijas reģions, ko pārstāvēja SOGEPA, piešķīra VSL aizdevumu EUR 1,5 miljonu apmērā ar procentu likmi 4,7 % uz 7 gadiem, lai uzņēmums varētu iegādāties jaunas krāsnis. Šā aizdevuma nodrošinājums bija 1. pakāpes hipotēka uz VSL nekustamajiem īpašumiem, kuru vērtība saskaņā ar Beļģijas iestāžu sniegto informāciju, iespējams, bija lielāka par aizdevuma summu.

6. pasākums. Kapitāla palielināšana par EUR 1,5 miljoniem 2011. gada martā

- (25) Valonijas reģions 2011. gada 17. martā nolēma veikt kapitāla ieguldījumu VSL EUR 1,5 miljonu apmērā jaunas krāsnis iegādei. Laikposmā no 2009. gada 25. maija līdz 2011. gada 29. martam CFC (VSL vairākuma akcionārs) minētajā sabiedrībā ieguldīja prasījuma tiesības kopā EUR 5,2 miljonu apmērā.

7. pasākums. Iepriekšējs ierobežota apjoma atbalsts

- (26) Laikposmā no 2010. gada februāra līdz 2012. gada novembrim VSL saņēma EUR 197 503, ko piešķīra ar vairākiem ierobežota apjoma atbalsta pasākumiem. SOGEPA 2011. gada 25. martā izmaksāja atbalstu *Interim Manager* EUR 97 785 apmērā. Taču, konstatējot, ka ir pārsniegta Komisijas Regulā (EK) Nr. 1998/2006 ⁽⁴⁾ paredzētā EUR 200 000 maksimālā robežvērtība, SOGEPA 2012. gada 25. septembrī prasīja atmaksāt šo atbalstu ar procentiem.

8. pasākums. VSL nekustamo īpašumu attīrīšana projekta *Cristal Park* ietvaros un SPAQuE īstenota dažu nekustamo īpašumu nodošana bezatlīdzības lietošanā uzņēmumam VSL

- (27) Projektā *Cristal Park* bija paredzēts veikt VSL piederošo nekustamo īpašumu piesārņojuma mazināšanu par valsts līdzekļiem.
- (28) Ar 2012. gada 20. augusta vēstuli SPAQuE (publiska sabiedrība vides kvalitātes atbalstam) VSL nosūtīja nekustamo īpašumu iegādes piedāvājumu ar nosacījumiem par EUR 2 040 000, atskaitot piesārņojuma mazināšanas izmaksas, kas vēl nebija novērtētas. Minēto cenu EUR 2 040 000 apmērā noteica neatkarīgs *Cushman & Wakefield* eksperts 2012. gada 29. martā, precizējot, ka viņš nav kompetents novērtēt sanācijas izmaksas. Ar 2012. gada 5. septembra vēstuli VSL darīja zināmu SPAQuE piesārņojuma mazināšanas izmaksu summu, ko sabiedrība GEOLYS 2012. gada augustā bija noteikusi EUR 219 470 apmērā. Šajā vēstulē VSL informēja SPAQuE arī par piekrišanu pārdot nekustamos īpašumus par cenu EUR 2 040 000, atskaitot EUR 220 000. Attiecīgos nekustamos īpašumus pārdeva SPAQuE 2012. gada 13. decembrī par cenu EUR 2 040 000, atskaitot piesārņojuma mazināšanas izmaksas, kas bija novērtētas EUR 220 000 apmērā, t. i., par EUR 1 820 000. Taču Beļģijas iestāžu nosūtītajā 2011. gada 1. decembra piezīmē piesārņojuma mazināšanas izmaksas bija novērtētas vairāku miljonu euro apmērā.
- (29) Pirms 2012. gada 13. decembra pārdošanas darījuma Serēnas pilsētas dome tās 2012. gada 10. septembra sanāksmē apstiprināja divus iespēju līguma projektus: vienu starp SPAQuE un Serēnas pilsētu un otru – starp Serēnas pilsētu un SPECI. Šajos projektos izklāstīti nosacījumi, ar kādiem sabiedrībai SPAQuE pārdotos nekustamos īpašumus pēc to piesārņojuma mazināšanas nodod tālāk starp minētajiem trīs subjektiem.
- (30) Līdz šim ir īstenots tikai 2012. gada 13. decembra pārdošanas darījums. Darbības, kas paredzētas Serēnas pilsētas domes apstiprinātajos līgumu projektos un iepriekš minētas 28. un 29. apsvērumā, nav īstenotas. Piesārņojuma mazināšanas darbi nav sākti.

⁽³⁾ Juridiskās pārstrukturēšanas procedūras mērķis ir ar tiesneša pārraudzību saglabāt grūtībās nonākuša uzņēmuma vai tā darbību pilnīgu vai daļēju nepārtrauktību. Procedūra tika izmantota pirms 2013. gada 14. oktobra sprieduma par maksātnespēju.

⁽⁴⁾ Komisijas 2006. gada 15. decembra Regula (EK) Nr. 1998/2006 par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (OV L 379, 28.12.2006., 5. lpp.).

- (31) Turklāt 2012. gada 11. decembrī SPAQuE un VSL parakstīja līgumu par Val Saint-Lambert kristāla izstrādājumu ražotnes daļas nodošanu pagaidu lietošanā. Saskaņā ar šo līgumu sabiedrība SPAQuE uz noteiktu laiku un bez atlīdzības nodod VSL lietošanā dažas ēkas, par kuru īpašnieci tā ir kļuvusi (sk. 27. apsvērumu). Savukārt VSL apņemas sadarboties ar SPAQuE, lai nodotu visu svarīgo informāciju, kas vajadzīga atjaunošanas un piesārņojuma mazināšanas darbu veikšanai ražotnē.

2.3. Formālas izmeklēšanas procedūras sākšanas iemesli

- (32) Komisija uzskatīja, ka visi izmeklētie pasākumi ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē. Komisija apšaubīja 1. pasākuma (glābšanas atbalsts), 3. pasākuma (nodrošinājums bez atlīdzības) un 4. pasākuma (preču zīmju izmantošana un nodošana) atbilstību tirgus ekonomikas privātā ieguldītāja principam. Attiecībā uz 5. pasākumu (aizdevums EUR 1,5 milj. apmērā) Komisija puda šaubas par to, vai aizdevuma procentu likme nebija atbalsts. Komisija apšaubīja arī 6. pasākuma (kapitāla palielināšana) *pari passu* raksturu un pasākuma atbilstību tirgus ekonomikas privātā ieguldītāja principam. Attiecībā uz 7. pasākumu, kurā ietilpst ierobežota apjoma pasākumi, Komisija nebija pārliecināta, vai katrs no tiem atbilst iepriekš minētā regulējuma⁽⁵⁾ nosacījumiem. Visbeidzot, attiecībā uz 8. pasākumu (nekustamo īpašumu pārdošana un dažu nekustamo īpašumu nodošana bezatlīdzības lietošanā) Komisija apšaubīja, ka zemesgabalu, ko uzņēmums VSL nodeva SPAQuE, pārdošanas cena nav uzskatāma par valsts atbalstu sakarā ar neskaidrībām par piesārņojuma mazināšanas izmaksu novērtējumu. Komisijai radās jautājumi arī par atbalsta klātesamību darījumā, ar kuru SPAQuE nodeva nekustamos īpašumus bezatlīdzības lietošanā uzņēmumam VSL. Attiecībā uz 3. pasākumu Komisija vēlējas noskaidrot arī to, vai starp CVSL un VSL ir bijusi saimnieciskā pēctecība. Visbeidzot, Komisija apšaubīja pasākumu kopuma saderību ar iekšējo tirgu un, konkrētāk, ar Kopienas pamatnostādņem par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai⁽⁶⁾ (turpmāk "glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes") (1., 2. un 3. pasākums).

3. BEĻĢIJAS PIEZĪMES SAISTĪBĀ AR LĒMUMU PAR PROCEDŪRAS SĀKŠANU

3.1. VSL kvalificēšana par grūtībās nonākušu uzņēmumu

- (33) Beļģijas iestādes neapstrīd to, ka VSL bija grūtības nonācis uzņēmums kopš 2012. gada 8. februāra – dienas, kad tika iesniegts juridiskās pārstrukturēšanas prasības pieteikums (kas, kā turpmāk redzams, ir norādīts vairāku attiecīgo pasākumu novērtējumā). Tomēr iestādes uzskata, ka uzņēmumu VSL pirms tam nevarēja kvalificēt kā grūtībās nonākušu uzņēmumu, jo, viņuprāt, VSL bija jaunizveidots uzņēmums un saņēma beznosacījumu atbalstu no vairākuma akcionāra, proti, CFC, atbilstoši glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. un 11. punktam un Komisijas pieņemtajiem lēmumiem⁽⁷⁾.

3.2. Glābšanas atbalsts (1. pasākums)

- (34) Komisija lēmumā par procedūras sākšanu uzskatīja, ka šis aizdevums, kas bez nekāda nodrošinājuma piešķirts grūtībās nonākušam uzņēmumam, varēja būt atbalsts, jo VSL nebūtu varējis saņemt aizdevumu ar šādiem nosacījumiem no privātas bankas.
- (35) Beļģijas iestādes savās piezīmēs neapstrīd to, ka Valonijas reģiona 2012. gada 3. aprīlī piešķirtais EUR 1 miliona aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem ir atbalsts. Taču tās uzskata, ka šis atbalsts ir glābšanas atbalsts saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 13. punktu, jo uzņēmuma VSL grūtības ir saistītas tikai ar šo uzņēmumu, nav sakarā ar patvaļīgu izmaksu sadalījumu grupas iekšienē un ir pārāk nopietnas, lai tās varētu novērst pati grupa. Iestādes skaidro, ka sabiedrība CFC tās darbības veidu un kapitālieguldījumu daudzveidības dēļ nevarēja VSL piešķirt visus savus līdzekļus. Kopš 2011. saimnieciskā gada beigām CFC likvidie aktīvi būtiski samazinājās un 2012. gada 19. oktobrī bija tikai EUR 130 000. Beļģijas iestādes arī atgādina, ka, ņemot vērā biežumu, kādā CFC izsniedza avansā līdzekļus VSL (EUR 9,5 milj. kopš VSL nodibināšanas), un VSL pastāvīgi neapmierinošos finanšu rezultātus, CFC vairs nevarēja ar grupas līdzekļu palīdzību atrisināt VSL radušās grūtības.

⁽⁵⁾ Skatīt 4. zemsvītras piezīmi.

⁽⁶⁾ OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.

⁽⁷⁾ 2010. gada 8. februāra Lēmums N541/2009 – Zviedrija – Valsts garantija uzņēmuma Saab Automobile AB labā.

- (36) Turklāt attiecībā uz “vienreiz un pēdējoreiz” principu, saskaņā ar kuru 1. pasākums būtu pretrunā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 72. punktu un turpmākajiem punktiem, jo 3., 5., 6. un 7. pasākums ir glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalsts, Beļģijas iestādes uzskata gluži pretēji, ka:
- 3. pasākums (nodrošinājums EUR 150 000 apmērā) 2008. gada septembrī tika piešķirts CVSL administratoriem, nevis VSL. Beļģijas iestādes turklāt uzskata, ka starp VSL un CVSL nav bijusi saimnieciskā pēctecība,
 - 5. pasākums (aizdevums EUR 1,5 milj. apmērā) nesatur atbalsta elementus, ņemot vērā piemēroto procentu likmi un nodrošinājuma kvalitāti,
 - 6. pasākums (kapitāla palielināšana par EUR 1,5 milj.) nesatur atbalsta elementus, jo tas notika vienlaicīgi ar CFC kapitāla ieguldījumu EUR 5,2 milj. apmērā parādsaistību konversijas veidā,
 - ierobežota apjoma atbalsts grūtībās nonākušajam uzņēmumam netika piešķirts, un tas nav jāņem vērā, izvērtējot “vienreiz un pēdējoreiz” principu. Turklāt šis atbalsts ir ievērojami mazāks par avansiem, ko CFC piešķirā no 2009. gada.

3.3. Pārstrukturēšanas atbalsts (2. pasākums)

- (37) Paziņojums par šo pasākumu tika atsaukts, un Beļģijas iestādes to neīstenoja, tāpēc šis lēmums uz minēto pasākumu neattiecas un Beļģijas iestāžu piezīmes šajā sakarā vairs nav būtiskas.

3.4. Nodrošinājums EUR 150 000 apmērā (3. pasākums)

- (38) Komisija lēmumā par procedūras sākšanu uzsvēra, ka EUR 150 000 nodrošinājums bez atlīdzības tika piešķirts grūtībās nonākušam uzņēmumam. Sabiedrība CVSL tolaik bija maksātnespējīga. Tāpēc šķiet, ka tas rada priekšrocības CVSL, jo neviens privāts uzņēmējdarbības veicējs nebūtu piešķīris šādu nodrošinājumu bez atlīdzības.
- (39) Beļģijas iestādes nav paudušas savu viedokli par to, vai šis pasākums ir kvalificējams kā atbalsts.
- (40) Iestādes turklāt precizēja, ka šis nodrošinājums bija piešķirts administratoriem un nevis maksātnespējīgajai sabiedrībai CVSL. Tās apgalvo, ka starp CVSL un VSL nebija saimnieciskās pēctecības. Iestādes uzskata, ka tās ir pietiekami uzskatāmi pierādījušas to, ka saimnieciskā pēctecība starp CVSL un VSL bija pārtraukta. Tās apgalvo, ka uzņēmumam VSL nodoto aktīvu klāsts bija daudz plašāks un pilnībā atšķirīgs no CVSL īpašumā esošo aktīvu klāsta, tāpēc pēctecības varbūtība ir jāizslēdz.
- (41) Beļģijas iestādes atgādina arī, ka VSL jaunie akcionāri vēlējās CVSL pārņemšanu saistīt ar lielu nekustamo īpašumu un tūrisma projektu, proti, *Cristal Park*. Tāpēc, viņuprāt, pārņemšanas ekonomiskais pamatojums ir pilnīgi nesaistīts ar kristāla izstrādājumu ražotnes ekspluatāciju, ko veica CVSL un kas bija balstīta tikai uz kristāla ražošanu.

3.5. Val Saint-Lambert preču zīmju izmantošana un nodošana (4. pasākums)

- (42) Komisija lēmumā par procedūras sākšanu norādīja, ka VSL piešķirtās koncesijas atlīdzības mehānisms, kura pamatā ir VSL turpmākie ieņēmumi pirms procentu, nodokļu, nolietojuma un amortizācijas atskaitījumiem, šķiet, rada ekonomisku priekšrocību. Valonijas reģions ar koncesiju ir nodevis aktīvu bez atlīdzības nodrošinājuma, pastāvot iespējai, ka VSL ieņēmumi pirms procentu, nodokļu, nolietojuma un amortizācijas atskaitījumiem var būt negatīvi, kā tas bija iepriekšējos gados, un necerot gūt peļņu koncesijas beigās, izņemot inflācijai (indeksam) pielāgotas summas, kas rastos tikai no sestā gada. Privāts uzņēmējdarbības veicējs, iespējams, būtu izvēlējies atlīdzību ar stabilu un drošu pamatu. Turklāt lēmumā par procedūras sākšanu bija minēts, ka preču zīmju nodošanas nosacījumi varētu saturēt atbalsta elementus.

- (43) Beļģijas iestādes uzskata, ka nav pamatoti atsaukties uz VSL priekšteču sliktajiem rezultātiem (kā to ir darījusi Komisija), lai kritizētu to, kā ir aprēķināta atlīdzība, ko Valonijas reģions saņem apmaiņā pret piešķirto preču zīmju licenci.
- (44) Tās uzskata gluži pretēji, ka atlīdzības par preču zīmju izmantošanu aprēķināšana, pamatojoties uz ieņēmumiem pirms procentu, nodokļu, nolietojuma un amortizācijas atskaitījumiem, nav ekonomiski nepamatota izvēle. Viņuprāt, šī izvēle ir pamatota, ja ieņēmumi pirms procentu, nodokļu, nolietojuma un amortizācijas atskaitījumiem ir viens no grāmatvedības rādītājiem, kas ļauj Valonijas reģiona iestādēm novērtēt komerciālos panākumus saistībā ar to izstrādājumu pārdošanu, kuru preču zīmes tām pieder.
- (45) Beļģijas iestādes nav iesniegušas piezīmes par nosacījumiem attiecībā uz preču zīmju turpmāko pārdošanu VSL.

3.6. Aizdevums EUR 1,5 miljonu apmērā (5. pasākums)

- (46) Komisija lēmumā par procedūras sākšanu apšaubīja nodrošinājuma kvalitāti. Pamatojoties uz Komisijai iesniegtajiem dokumentiem, noskaidrots, ka hipotēka vismaz daļēji attiecās uz atjaunojamiem VSL nekustamajiem īpašumiem. Taču šo īpašumu faktiskā vērtība nebija zināma, un tā, iespējams, bija negatīva. Tādēļ šķita, ka aizdevumam noteiktā likme 4,7 % apmērā bija pārāk zema. Atkarībā no nodrošinājuma kvalitātes bāzes likmei 1,778 % būtu jāpievieno 400–1 000 bāzes punkti.
- (47) Beļģijas iestādes secināja, ka nodrošinājumu vērtība bija teicama, jo tā aptvēra visu aizdevuma summu. To novērtējuma pamatā ir biroja *Marengo* 2009. gada janvārī un februārī sagatavots ekspertu vērtējums.

3.7. Kapitāla palielināšana par EUR 1,5 miljoniem (6. pasākums)

- (48) Komisija lēmumā par procedūras sākšanu konstatējusi, ka lēmums palielināt kapitālu bija pieņemts, pamatojoties uz vienkāršu finanšu plānojumu, nevis uzņēmējdarbības plānu. Plānojumā nav sniegti paskaidrojumi ne par to, kā uzņēmums plāno atveseļoties, ne par atlīdzību, ko tas plāno sniegt kapitāla nodrošinātājam, proti, Valonijas reģionam. Turklāt nešķiet, ka Valonijas reģions un CFC būtu vienādā situācijā un pakļauti tiem pašiem riskiem. Valonijas reģions pirms šī pasākumā nebija VSL akcionārs, un tam nav nekādu ar to saistītu ekonomisku interešu. Turpretī CFC ir VSL akcionārs, un tas ir ieinteresēts, lai uzņēmums atveseļotos vai vismaz samazinātu savus zaudējumus.
- (49) Beļģijas iestādes uzskata, ka šā pasākuma piešķiršanas brīdī VSL nebija nonācis grūtībās, jo vairākuma akcionārs tam pilnībā uzticējās un sniedza finansiālu atbalstu tā meitasuzņēmumam.
- (50) Iestādes pārmet Komisijai, ka tā ir pamatojusies uz ieguldījuma *ex post* rentabilitāti, lai noteiktu, vai tas ir valsts atbalsts vai nav. Šāda rīcība ir pretrunā ar Eiropas judikatūru.
- (51) Tās apgalvo, ka kapitāla ieguldījums bija maznozīmīgs un notika vienlaicīgi ar CFC veikto ieguldījumu. Turklāt arī tad, ja Valonijas reģions nebija VSL akcionārs, tam bija ekonomiska priekšrocība attiecībā uz kapitāla palielināšanu, jo, kā uzskata iestādes, tas bija ieinteresēts atbalstīt darbību uzņēmuma atveseļošanas un aizdevuma turpmākas atmaksas nolūkā.

3.8. De minimis atbalsts (7. pasākums)

- (52) Komisija lēmumā par procedūras sākšanu uzskatīja, ka VSL ir grūtībās no 2009. gada līdz pat šodienai un tāpēc nav varējis saņemt šāda veida atbalstu.
- (53) Beļģijas iestādes uzskata, ka VSL nevar kvalificēt kā grūtībās nonākušu uzņēmumu tāpēc, ka tas ir pirms mazāk nekā trīs gadiem jaunizveidots uzņēmums un līdz juridiskās pārstrukturēšanas procedūras sākumam baudīja vairākuma akcionāra uzticību. Tāpēc šie pasākumi ir *de minimis* regulas darbības jomā un nav uzskatāmi par atbalstu.

3.9. VSL nekustamo īpašumu piesārņojuma mazināšanas projekta *Cristal Park* ietvaros un SPAQuE īstenota dažu nekustamo īpašumu nodošana bezatlīdzības lietošanā uzņēmumam VSL (8. pasākums)

- (54) Komisija lēmumā par procedūras sākšanu uzskatīja, ka SPAQuE bija apņēmusies iegādāties nekustamos īpašumus, nezinot to sanācijas izmaksas.
- (55) Beļģijas iestādes paskaidro, ka attiecībā uz piesārņojuma mazināšanas izmaksām Valonijas tiesību akti ierobežo piesārņotā nekustamā īpašuma īpašnieka pienākumu apjomu vēsturiska piesārņojuma gadījumā un atkarībā no izmantošanas zonām, kurās ir izvietoti piesārņotie nekustamie īpašumi attiecībā pret telpisko plānojumu. Beļģijas iestādes uzskata, ka pienākums tikt galā ar piesārņojumu būtu attiecināms uz VSL, taču tam var prasīt veikt teritorijas sanāciju tikai, lai to padarītu atbilstošu tam izmantošanas mērķim, kāds ir noteikts zonas, kurā tas atrodas, attīstības plānā, proti, rūpnieciskai izmantošanai. Tāpēc teritorijas piesārņojuma mazināšanas izmaksas ir jānovērtē, lai to pielāgotu tam izmantošanas mērķim, kāds bija spēkā pārdošanas brīdī, proti, šajā gadījumā – rūpnieciskai izmantošanai. Beļģijas iestādes uzskata, ka izmaksas bija novērtētas GEOLYS ziņojumā. Izmaksas pēc tam atskaitīja no pārdošanas cenas.
- (56) Beļģijas iestādes arī skaidro, ka pēc tam, kad SPAQuE būs iegādājusies nekustamos īpašumus, to piesārņojuma mazināšanas darbus ar valsts finansējuma atbalstu veiks valsts iestāde – SPAQuE. Saskaņā ar pamatnostādņiem par valsts atbalstu vides aizsardzībai attīrīšanas darbi, ko valsts iestāde veic vienā vai vairākos tai piederošajos zemesgalos, nav uzskatāmi par valsts atbalstu.
- (57) Jautājumā par nekustamo īpašumu nodošanu bezatlīdzības lietošanā uzņēmumam VSL Beļģijas iestādes uzskata, ka šis nodošanas darījums attiecas uz privātai akciju sabiedrībai SPECI piederošiem nekustamajiem īpašumiem.

4. TREŠO PERSONU PIEZĪMES PAR LĒMUMU PAR PROCEDŪRAS SĀKŠANU

- (58) Komisija nav saņēmusi piezīmes.

5. ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS

5.1. Valsts atbalsta izmantošanas novērtējums saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu

- (59) LESD 107. panta 1. punktā noteikts, ka ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (60) Šis noteikums paredz – lai izmeklētus pasākumus atzītu par valsts atbalstu, tiem: i) jābūt valstiskas izcelsmes, t. i., jābūt finansētiem no valsts līdzekļiem un attiecināmiem uz valsti; ii) jārada ekonomiska priekšrocība to saņēmējam; iii) jābūt selektīviem; un iv) jādraud radīt konkurences izkropļojumus un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (61) Beļģija nav apstrīdējusi glābšanas atbalsta (1. pasākums) kvalificēšanu par atbalstu. Komisija lēmumā par procedūras sākšanu to ir ņēmusi vērā. Attiecībā uz 2. pasākumu Beļģija pēc formālās izmeklēšanas procedūras sākšanas atsauc savu paziņojumu. Tāpēc tas šajā lēmumā nav izvērtēts. Taču Komisija apstrīd 3.–6., 7. un 8. pasākuma atzīšanu par atbalstu, jo tie nerada ekonomisku priekšrocību to saņēmējam vai ir *de minimis*.

5.1.1. Valsts līdzekļu izmantošana

1., 3., 5. un 6. pasākums

- (62) Sabiedrība SOGEP Valonijas reģiona vārdā piešķīra 1. pasākumu (aizdevums EUR 1 miljona apmērā), 3. pasākumu (nodrošinājums EUR 150 000 apmērā), 5. pasākumu (aizdevums EUR 1,5 miljonu apmērā) un 6. pasākumu (kapitāla palielināšana par EUR 1,5 miljoniem). Tā ir pilnībā valsts sabiedrība, tāpēc tās līdzekļus var uzskatīt par valsts līdzekļiem LESD 107. panta 1. punkta nozīmē ⁽⁸⁾.

⁽⁸⁾ Skatīt 2002. gada 16. maija spriedumu lietā C-482/99 Francija/Komisija, EU:C:2002:294, 38. punkts.

4. pasākums

- (63) Komisija norāda, ka līgums, ar ko uzņēmumam VSL piešķir ekskluzīvu un neierobežotu koncesiju attiecībā uz *Val Saint-Lambert* preču zīmju izmantošanu un ar kuru organizē to nodošanu, bija noslēgts starp VSL un Valonijas reģionu. Šis pasākums un preču zīmju turpmākās pārdošanas nosacījumi ir saistīti ar valsts līdzekļu izmantošanu.

7. pasākums

- (64) Pamatojoties uz Beļģijas iestāžu nosūtīto informāciju, noskaidrots arī, ka kāda valsts iestāde vai sabiedrība ir piešķirusi atbalstu, ko Beļģijas iestādes kvalificējušas kā *de minimis*, taču Beļģija nav precizējusi to, vai katrs no šiem gadījumiem ir saistīts ar Valonijas reģionu vai SOGEPa. Jebkurā gadījumā runa ir par valsts līdzekļiem, un Beļģijas iestādes neapstrīd šo pasākumu valstisko izcelsmi.

8. pasākums

- (65) Komisija konstatē, ka SPAQuE ir valsts kapitāla uzņēmums un Valonijas reģionālās ieguldījumu sabiedrības (SRIW) meitasuzņēmums un ka Valonijas valdība tam jau bija piešķirusi līdzekļus, kas paredzēti VSL nekustamo īpašumu piesārņojuma mazināšanai⁽⁹⁾. Darījums, ar kuru SPAQuE iegādājās zemesgabalus VSL un tos nodeva bezatbildības lietošanā, daļēji ir saistīts ar valsts līdzekļu izmantošanu.

5.1.2. Attiecināmības kritērijs

- (66) Lai spriestu par attiecināmību, Tiesa pamatojas uz “netiešu pierādījumu kopumu, kurš izriet no attiecīgā gadījuma apstākļiem un konteksta, kādā šis pasākums ir īstenots”⁽¹⁰⁾.
- (67) Divas Valonijas reģiona publiskas struktūras, kuras rīkojās tā vārdā, proti, SOGEPa un SPAQuE, īstenoja 2.2. punktā minēto pasākumu piešķiršanu.
- (68) Valonijas Pārvaldības un līdzdalības sabiedrība – SOGEPa – ir akciju sabiedrība ar valsts kapitālu, kura pilnībā pieder Valonijas reģionam. Tā nodrošina Valonijas valdības lēmumu īstenošanu attiecībā uz intervenci tirdzniecības sabiedrībās un šādas intervences pārvaldību. Tā tika izveidota 1999. gadā, apvienojot Valonijas Dzelzs un tērauda sabiedrību (SWS) un Sabiedrību Valonijas reģiona līdzdalības tirdzniecības sabiedrībās pārvaldīšanai (SOWAGEP).
- (69) SOGEPa rīkojas saskaņā ar Valonijas valdības rīkojumiem. Tās statūtu 3. panta 1. punktā noteiks, ka “sabiedrības mērķis ir izpildīt visus uzdevumus, ko tai uzticējusi Valonijas valdība, (...). Tā jo īpaši nodrošina to lēmumu īstenošanu, ko Valonijas valdība pieņēmusi attiecībā uz intervenci tirdzniecības sabiedrībās, un pārvalda līdzdalību, obligācijas, avansus vai procentus, ko Valonijas reģions vai tā pati tur minētajās sabiedrībās”.
- (70) Sabiedrība SPAQuE tika izveidota 1991. gadā, un tā nodarbojas ar atkritumu poligonu un piesārņotu, pamestu rūpniecisko teritoriju piesārņojuma mazināšanu. Tās uzdevums ir apzināt piesārņotās vietas Valonijā. Sabiedrība SPAQuE ir Valonijas reģionālās ieguldījumu sabiedrības (SRIW) meitasuzņēmums, kuras 98,66 % pieder Valonijas reģionam un kuras uzdevums ir sekmēt Valonijas ekonomikas attīstību, finansiāli atbalstot tos Valonijas uzņēmumus vai Valonijā reģistrētus uzņēmumus, kuri īsteno rūpnieciskus projektus vai tādu pakalpojumu projektus, kas rada pievienoto vērtību.
- (71) Pamatojoties uz 2007. gada jūlijā noslēgto līgumu starp Valonijas reģionu un SPAQuE laikposmam no 2008. līdz 2012. gadam, kurš 2012. gada oktobrī tika pagarināts vēl uz sešiem mēnešiem, SPAQuE veic darbības to uzdevumu ietvaros, ko tai deleģējis Valonijas reģions. Tātad tā rīkojas pēc reģiona rīkojuma. Reģions jo īpaši sastāda prioritāro objektu sarakstu un nosaka īpašus sanācijas pilnvarojumus.
- (72) Ņemot vērā šo informāciju, Komisija uzskata, ka Valonijas reģions pieņem lēmumus, ko pēc tam īsteno SOGEPa. Attiecībā uz SPAQuE, šķiet, ka reģions ar deleģēto uzdevumu starpniecību var tieši ietekmēt SPAQuE veiktās darbības.

⁽⁹⁾ Saskaņā ar teritoriju plānošanas ministra 2012. gada 27. aprīļa lēmumu.

⁽¹⁰⁾ EKT 2002. gada 16. maija spriedums lietā C-482/99 Francijas Republika/Komisija.

- (73) Tādēļ Komisija šajā procedūras posmā konstatē, ka izmeklētie pasākumi ir saistīti ar valsts līdzekļu izmantošanu un ir attiecināmi uz valsti.

5.1.3. *Selektivitātes kritērijs*

- (74) Selektivitātes nosacījums ir viegli izpildīts. Komisija lēmumā par procedūras sākšanu konstatējusi, ka visi izmeklētie pasākumi tika piešķirti tikai vienai sabiedrībai – VSL – vai 3. pasākuma (nodrošinājums EUR 150 000 apmērā) gadījumā – CVSL administratoriem.

5.1.4. *Ekonomiskās priekšrocības esamība*

- (75) Tagad, pamatojoties uz piezīmēm, ko Beļģijas iestādes iesniegušas sakarā ar lēmumu par procedūras sākšanu, ir jāizvērtē ekonomiskās priekšrocības kritērijs attiecībā gan uz glābšanas atbalstu, gan citiem izmeklētajiem pasākumiem.

1. pasākums. Glābšanas atbalsts EUR 1 miliona apmērā

- (76) Glābšanas atbalsts, kas piešķirts kā aizdevums EUR 1 miliona apmērā ar likmi 3,07 %, ko palielināja par 100 procentu punktiem kā atlīdzību SOGEPA, sniedz ekonomisku priekšrocību VSL. Šo aizdevumu bez nekāda nodrošinājuma piešķir grūtībās nonākušam uzņēmumam, kurš divus mēnešus iepriekš bija iesniedzis juridiskās pārstrukturēšanas prasības pieteikumu (sk. 5.2.1. punktu). Beļģijas iestādes atzina, ka VSL kā grūtībās nonācis uzņēmums nekad nebūtu varējis saņemt aizdevumu no privātas bankas. Tāpēc šis pasākums sniedza VSL priekšrocību līdz EUR 1 miliona apmērā (aizdevuma vērtība).

3. pasākums. Nodrošinājums EUR 150 000 apmērā

- (77) Komisija apšaubīja šī valsts intervences pasākuma saderību ar tirgus ekonomikas privātā ieguldītāja principu.
- (78) Beļģijas iestādes savās piezīmēs nav aplūkojušas ekonomiskās priekšrocības kritēriju, bet gan tikai apspriedušas jautājumu par to, vai starp CVSL un VSL ir bijusi saimnieciska pēctecība.
- (79) Visbeidzot, Komisijas rīcībā esošā informācija liecina, ka šis nodrošinājums attiecās uz aizdevumu EUR 300 000 apmērā, ko banka ING piešķir CVSL administratoriem. Nodrošinājumu piešķir EUR 150 000 apmērā bez atlīdzības. Šī aizdevuma mērķis bija nodrošināt CVSL darbības turpināšanu līdz sabiedrības iespējai pārņemšanai.
- (80) Komisija norāda, ka Beļģijas iestādes to informēja, ka nodrošinājuma piešķiršanas laikā netika sagatavots un parakstīts neviens nodrošinājuma līgums starp ieinteresētajām personām. Līdz ar to vienīgais tās rīcībā esošais elements ir SOGEPA 2008. gada 24. septembra vēstule bankai ING, kurā SOGEPA apstiprina savu nodrošinājumu darbības turpināšanas rezultātā radušos zaudējumu segšanai EUR 150 000 apmērā. Komisija tāpēc norāda, ka SOGEPA maksātnespējīga uzņēmuma administratoriem piešķir nodrošinājumu, nesaņemot atlīdzību. Turklāt Beļģijas iestādes paziņoja, ka ING piešķir aizdevumu ar nosacījumu, ka tiks saņemts nodrošinājums. Pamatojoties uz šiem elementiem, Komisija uzskata, ka bez valsts intervences visa aizdevuma summa nebūtu piešķirta. Komisija norāda arī, ka Valonijas reģionam nebija tiesas juridiskas vai komerciālas saiknes ar CVSL. Reģions tieši vai netieši (ar SOGEPA starpniecību) nebija CVSL akcionārs. Tāpēc reģionam nebija nekādas komerciālas intereses CVSL piešķirt šo bezatlīdzības nodrošinājumu.
- (81) Komisija no tā secina, ka, piešķirot nodrošinājumu bez atlīdzības, CVSL ir sniegta priekšrocība. Priekšrocība atbilst atlīdzībai, ko privāts uzņēmums būtu prasījis par nodrošinājuma piešķiršanu līdzīgos apstākļos un no kuras SOGEPA atteicās.
- (82) Beļģijas iestādes norādīja, ka 2009. gada 28. jūlijā administratori no pieejamiem līdzekļiem un izmantojot nodrošinājumu EUR 150 000 apmērā pilnībā atmaksāja EUR 300 000 aizdevumu.

- (83) Līdz ar to atbalsta summa atbilst starpībai starp aizdevuma procentu likmi, kādu CVSL administratori būtu maksājuši tirgū, ja nebūtu valsts nodrošinājuma, un procentu likmi, kāda patiesībā maksāta, izmantojot nodrošinājumu.
- (84) Šāda pieeja atbilst 4.2. punktam Komisijas paziņojumā par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā ⁽¹¹⁾: "Attiecībā uz individuālu garantiju skaidras naudas dotācijas ekvivalentu aprēķina kā starpību starp garantijas tirgus cenu un faktiski samaksāto cenu. Ja tirgū netiek sniegta garantijas attiecīgajam darījumam, nav arī datu par garantijas tirgus cenu. Minētajā gadījumā atbalsta elementu aprēķina tāpat kā dotācijas elementu aizdevumos ar atvieglotiem nosacījumiem, proti, kā starpību starp attiecīgo tirgus procentu likmi, kādu šis uzņēmums maksātu, ja nebūtu garantijas, un procentu likmi, kādu tas iegūst, izmantojot valsts garantiju, pēc tam, kad ņemtas vērā visas samaksātās prēmijas."

- (85) Šī summa jāaprēķina pēc šādas formulas:

$$\text{atbalsta summa} = (14,59 \% - 10,75 \%) \times 300\,000 \times 343/365 = \text{EUR } 10\,825,64$$

- (86) 14,59 % iegūst šādi: 4,59 % (Beļģijas bāzes likme 2008. gada augustā ⁽¹²⁾), kam jāpieskaita 1 000 bāzes punkti atbilstoši CVSL stāvoklim (uzņēmums, kura novērtējums ir CCC ar zemu nodrošinājuma līmeni ⁽¹³⁾). 10,75 % ir likme, kāda ir noteikta bankas ING aizdevumam, un 343 dienas ir periods no aizdevuma piešķiršanas līdz tā atmaksai.

4. pasākums. *Val Saint-Lambert* preču zīmju nodošana un izmantošana

- (87) Komisija šaubījās par VSL preču zīmju pārdošanas un izmantošanas atlīdzības nosacījumu (atlīdzība 1,5 % apmērā no EBITDA pirmajos piecos fiskālajos gados un 5 % apmērā no sestā fiskālā gada) atbilstību tirgus ekonomikas privātā ieguldītāja principam ⁽¹⁴⁾.
- (88) 2009. gada 29. janvāra līgums starp Valonijas reģionam piederošo uzņēmumu *Compagnie financière du Val* un VSL paredz piešķirt ekskluzīvu licenci preču zīmju izmantošanai un nosacījumus, ar kādiem VSL var atpirkt preču zīmes (sk. 19. un turpmākos apsvērumus).
- (89) Komisija norāda, ka uz ekskluzīvu licenci preču zīmju izmantošanai attiecas tādi nosacījumi, kādus privāts uzņēmējdarbības veicējs nebūtu noteicis. Proti, Valonijas reģions apmaiņā pret darījumu VSL noteica šādu prasību: "Valonijas reģions šo izmantošanas licenci var izbeigt jebkurā laikā bez iepriekšēja brīdinājuma, ja VSL (vai tā tiesību pārņēmēji) nevar pierādīt, ka *Val Saint-Lambert* ražotnē Serēnā notiek kristāla izstrādājumu ar augstu pievienoto vērtību rūpnieciska ražošana un ir nodarbināti vismaz 60 % darbinieku pilna laika ekvivalenta izteiksmē, kuri nav pagaidu bezdarba (ekonomiskā bezdarba) situācijā dienā, kad CVSL ir kļuvis maksātne-spējīgs (...)." Komisija secina, ka Valonijas reģions apmaiņā pret ekskluzīvās licences piešķiršanu ir uzņēmumam VSL noteicis pienākumu saglabāt ražošanu Serēnā esošajā ražotnē un nodrošināt iepriekš noteiktu nodarbinātības līmeni. Šie nosacījumi ietekmēja atlīdzību par licenci un preču zīmju turpmākās pārdošanas cenu.
- (90) Komisija uzskata, ka politikas nosacījumu (darbības saglabāšana Serēnā un noteikta nodarbinātības līmeņa uzturēšana) dēļ samazinājās atlīdzība par licences izmantošanu un pārdošanas cenu. Tāpēc atlīdzību 1,5 % apmērā no EBITDA pirmajos piecos fiskālajos gados un 5 % apmērā no sestā fiskālā gada nevar uzskatīt par tirgus cenai atbilstošu atlīdzību. Cenu EUR [700 000–1 000 000] apmērā, ko 2008. gada oktobrī pārņemšanas procedūras ietvaros piedāvāja pārņēmēji, arī nevar uzskatīt par tirgus cenu, jo tā ir saistīta ar iepriekš minētajiem nosacījumiem, kurus privāts ieguldītājs tirgus ekonomikā nebūtu noteicis un kuri varēja atturēt dažus ieguldītājus no piedāvājuma izteikšanas.
- (91) Preču zīmju izmantošanas rezultātā radusies atbalsta summa ir vienāda ar starpību starp atlīdzību, kādu privāts ieguldītājs būtu piedāvājis, ja nebūtu Valonijas reģiona politikas nosacījumu, un faktiski piemēroto atlīdzību. Beļģijas iestādēm atgūšanas procedūras ietvaros ir jāieceļ neatkarīgs eksperts, kas ir kvalificēts veikt šāda veida

⁽¹¹⁾ OVC 155, 20.6.2008., 10. lpp.

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/base_rates_eu27_en.pdf

⁽¹³⁾ Komisijas paziņojums par atsaucis likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Skatīt 21.–23. apsvērumu.

novērtējumu un kuru izraugās atklātā un pārredzamā procedūrā un ieceļ, vienojoties ar Komisiju. Eksperts sagatavos pētījumu, lai noteiktu atbildību saskaņā ar parasti lietotām metodēm, kas ir atļautas intelektuālā īpašuma aktīvu pārvaldīšanā.

- (92) VSL maksātspējas dēļ ar nodošanu saistītais pasākums nekad netika īstenots. Preču zīmju nodošana nenotika, un Valonijas reģions joprojām ir preču zīmju īpašnieks. Tāpēc Komisija uzskata, ka nav pamata pieprasīt atgūšanu, jo nodošana nav notikusi.

5. pasākums. Aizdevums EUR 1,5 miljonu apmērā

- (93) Komisijai apšaubīja aizdevuma nodrošinājuma vērtību un procentu likmi. Komisija uzskatīja, ka nodrošinājumam izmantoto zemesgabalu faktiskā vērtība, iespējams, bija mazāka vai pat negatīva, jo šajos zemesgabalos vai to daļā bija jāmazina piesārņojums.
- (94) Komisija konstatē, ka, pamatojoties uz tai iesniegtajiem dokumentiem, hipotēka attiecās daļēji uz VSL nekustamajiem īpašumiem, kuri pārdošanas gadījumā būtu jāsanē vai kuros būtu jāmazina piesārņojums. Beļģijas iestādes atbildēja, ka ekspertu ziņojuma izstrādes dienā attiecīgo nekustamo īpašumu īpašniekam nebija nekādu juridisku saistību. Tāpēc nekustamo īpašumu vērtībā nebija jāieskaita iespējamās piesārņojuma mazināšanas izmaksas.
- (95) Beļģijas iestādes savās piezīmēs par lēmumu par procedūras sākšanu sniedza ekspertu biroja *Marengo* 2009. gada janvārī un februārī sagatavotu ekspertu vērtējumu, saskaņā ar kuru ieķīlāto nekustamo aktīvu tirgus vērtība bija novērtēta EUR 3 137 000 apmērā. Labprātīgas izsoles gadījumā šo aktīvu vērtība būtu EUR 2 871 000, bet paātrinātas izsoles gadījumā – EUR 1 915 000. Beļģijas iestādes secināja, ka nodrošinājuma vērtība bija teicama, jo tā aptvēra visu attiecīgā aizdevuma summu.
- (96) Turklāt Valdes vadības ziņojumā, kas pievienots 2009. gada 31. decembrī noslēgtā fiskālā gada finanšu pārskatiem, precizēts, ka biroja *Marengo* ziņojumā, kura mērķis ir novērtēt VSL nekustamos aktīvus 2009. gadā, ir norādīts, ka noteiktās vērtības ir precīzas tikai, pieņemot, ka zemesgabalos un ēkās veikta piesārņojuma mazināšana, kas vēl nav izdarīts. Ziņojumā norādīts arī, ka VSL saņēma piedāvājumu par visu zemesgabalu un ēku to pašreizējā stāvoklī iegādi par EUR 2 000 000, ko veiktu sabiedrība, kas ir atbildīga par projekta *Cristal Park* īstenošanu. Lai nodrošinātu labāku atbilstību reālajai situācijai, Valde nolēma bilancē iekļaut tikai vērtību, kura atbilst iegādes piedāvājumam, kas ir pastarpināts attīrīto zemesgabalu un nekustamo īpašumu paātrinātai izsolei un labprātīgai izsolei.
- (97) Tāpēc Komisija uzskata, ka, ņemot vērā neatkarīga eksperta novērtējumu un iegādes piedāvājumu, nodrošinājumu vērtību var uzskatīt par augstu.
- (98) Turklāt 2009. gada vasarā radušās datorkļūmes dēļ Beļģija nevarēja Komisijai iesniegt uzņēmuma grāmatvedības pārskatu 2009. gada 31. augustā – aizdevuma piešķiršanas dienā. Komisijai nebija informācijas par uzņēmuma finanšu stāvokli 2009. gada 31. augustā, taču tai bija zināms finanšu stāvoklis 2009. gada 31. decembrī. Iepriekš minētajā datumā VSL uzrādīja EUR 2 miljonu zaudējumus ar sākotnējo pamatkapitālu EUR 2 miljonu apmērā. Uzņēmumam bija arī ievērojami krājumi EUR 3 miljonu apmērā un EUR 5,759 miljonu parāds. VSL ieņēmumi pirms procentu, nodokļu, nolietojuma un amortizācijas atskaitījumiem bija negatīvi. Tāpēc, nesaņemot no Beļģijas citu informāciju, Komisija secina, ka VSL finanšu stāvoklis, neraugoties uz regulāriem vairākuma akcionāra ieguldījumiem, bija nedrošs. Komisija uzskata, ka, pamatojoties uz iepriekš minēto grāmatvedības informāciju, VSL novērtējums aizdevuma piešķiršanas laikā bija CCC, ko noteica saskaņā ar Komisijas paziņojumu par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (turpmāk “paziņojums par atsauces likmi”) ⁽¹⁵⁾.
- (99) Komisija secina, ka 2009. gada 31. augustā piešķirtajam aizdevumam Beļģijas iestādes noteica likmi 4,7 % apmērā. Paziņojumā par atsauces likmi paredzēts, ka 1,77 % likmei ⁽¹⁶⁾, kas Beļģijai bija spēkā laikā, kad tika piešķirts aizdevums uzņēmumam, kura vērtējumu varētu kvalificēt kā CCC un kura nodrošinājuma līmenis ir augsts, pieskaita 400 bāzes punktus, iegūstot likmi 5,77 % apmērā (1,77 % + 400 bāzes punkti).

⁽¹⁵⁾ OVC 14, 19.1.2008., 6. lpp.

⁽¹⁶⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

(100) Komisija konstatē, ka 2009. gada 31. augustā piešķirtā aizdevuma likme, ko Valonijas reģions (kuru pārstāvēja SOGEPA) noteica 4,7 % apmērā septiņu gadu laikposmam, ir mazāka nekā saskaņā ar paziņojumu noteiktā likme – 5,77 %, un tas liecina par VSL atbalsta elementu.

(101) Šis atbalsta elements atbilst 1,07 %, t. i., abu minēto likmju starpībai (5,77 % – 4,7 %) jeb EUR 16 050 gadā.

6. pasākums. Kapitāla palielināšana par EUR 1,5 miljoniem

(102) Komisija apšaubīja šā pasākuma iespējamo *pari passu* raksturu un *in fine* šā pasākuma atbilstību tirgus ekonomikas privātā ieguldītāja principam, no vienas puses, sakarā ar sabiedrības ekonomisko un finanšu stāvokli kapitāla palielināšanas laikā un, no otras puses, sakarā ar to, ka dokumenti, ko Beļģijas iestādes iesniegušas, lai pierādītu šā pasākuma pamatotību, sniedz pārāk vispārīgu informāciju.

(103) Beļģijas iestādes savās piezīmēs uzskatīja, ka Komisija nevar pamatoties uz ieguldījuma *ex post* rentabilitāti, lai kādu pasākumu kvalificētu kā valsts atbalstu. Tās uzskatīja arī, ka Valonijas reģions bija ieinteresēts atbalstīt VSL darbību kā nozīmīgs kreditors, kaut arī tas nebija minētā uzņēmuma akcionārs (sk. 4. pasākumu).

(104) Komisija secina, ka Valonijas reģions piešķīra jaunus finanšu līdzekļus, savukārt sabiedrība CFC ieguldīja prasījumus, kādi tai ir attiecībā uz pašas meitasuzņēmumu. Pretēji Beļģijas iestāžu apgalvojumam reģiona 2011. gada 17. marta intervence nebija vienlaicīga ar CFC akcionāra intervenci. CFC ieguldījums EUR 5,2 miljonu apmērā patiesībā ir vairāku avansa maksājumu summa, kas izmaksāta laikposmā no 2009. gada 25. maija līdz 2011. gada 29. martam. Turklāt Valonijas reģions un CFC nav vienādā situācijā un nav pakļauti tiem pašiem riskiem. Valonijas reģions pirms šī pasākumā nebija VSL akcionārs. Turpretī CFC ir VSL akcionārs, un tas ir ieinteresēts, lai uzņēmums atveseļotos vai vismaz samazinātu savus zaudējumus. Tāpēc Komisija uzskata, ka kapitāla palielināšanu nevar uzskatīt par *pari passu*.

(105) Tas, ka Valonijas reģions pirms diviem gadiem piešķīra aizdevumu, nav pietiekams pamatojums pārdomātai kapitāla palielināšanai. Turklāt Valonijas reģionam bija, no vienas puses, prasījuma tiesības ar sākotnējo summu EUR 280 000, kas kapitāla palielināšanas laikā, bez šaubām, bija mazāka, jo, kā norādīja Beļģijas iestādes, VSL šo prasījumu ik gadu no 2008. gada 5. oktobra atmaksāja līdz EUR 35 000 apmērā, taču, no otras puses, tas 2009. gadā piešķīra aizdevumu EUR 1,5 miljonu apmērā; iepriekš minētais nepamato pārdomātu EUR 1,5 miljonu papildu ieguldījumu sabiedrībā, kuras finanšu stāvoklis turpināja pasliktināties (sk. 5.2.1. punktu).

(106) Komisija secina, ka lēmums palielināt kapitālu bija pieņemts, pamatojoties uz vienkāršu finanšu plānojumu vienas lappuses apjomā, nevis uzņēmējdarbības plānu. Minētajā plānojumā nav sniegti paskaidrojumi ne par to, kā uzņēmums plāno atveseļoties, ne par atbildību, ko tas plāno sniegt kapitāla nodrošinātājam, proti, Valonijas reģionam. 2008.–2009. saimnieciskais gads jau parādīja, ka uzņēmuma ekonomiskais un finanšu stāvoklis ir nedrošs (sk. 4. pasākumu). Apgrozījuma vienkārša palielināšanās nevar pati par sevi attaisnot kapitāla palielināšanu par EUR 1,5 miljoniem, neņemot vērā citus kritērijus, piemēram, EBITDA vai uzņēmuma pārdaistību apjomu.

(107) Šādu kapitāla palielināšanu nevar pielīdzināt privāta ieguldītāja rīcībai tirgus ekonomikā; tā ir pielīdzināma atbalstam EUR 1,5 miljonu apmērā, kas atbilst pilnai kapitāla palielinājuma summai.

7. pasākums. Iepriekšējs ierobežota apjoma atbalsts

(108) 7. pasākumā ietilpst priekšrocības, kas piešķirtas VSL kopā EUR 197 503,04 apmērā. Komisija uzskata, ka šīs priekšrocības uzskatāmas par tādām, kas neatbilst visiem Līguma 107. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, un tāpēc nav atbalsts pēc tam, kad spēkā ir stājušies Komisijas Regula (ES) Nr. 1407/2013⁽¹⁷⁾. Tās 7. pants nosaka, ka šo regulu piemēro atbalstam, kas piešķirts pirms tās stāšanās spēkā, ja tas atbilst šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem.

⁽¹⁷⁾ Komisijas 2013. gada 18. decembra Regula (ES) Nr. 1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (OV L 352, 24.12.2013., 1. lpp.).

(109) Saņēmējs nav uzņēmums, uz kura darbības nozari attiecas regulējuma 1. pantā minētie izņēmumi. Beļģijas iestādes saskaņā ar iepriekš minētās regulas 3. panta 1. punktu apstiprināja, ka reģiona piešķirto pasākumu kopsumma jebkurā triju fiskālo gadu periodā nepārsniedz EUR 200 000. Regulas 6. pantā paredzēto uzraudzību veica SOGEPA. Komisija no tā secina, ka attiecīgie pasākumi atbilst regulas nosacījumiem. Turklāt, ņemot vērā to veidu (dotācijas), attiecīgos pasākumus var uzskatīt par pārredzamiem regulas 4. panta nozīmē. Visbeidzot, atšķirībā no iepriekšējās regulas pašreiz spēkā esošā regula neizslēdz *de minimis* atbalstu grūtībās nonākušiem uzņēmumiem.

(110) Tāpēc uzskata, ka attiecīgie pasākumi neatbilst visiem Līguma 107. panta 1. punkta nosacījumiem un tie nav atbalsts.

8. pasākums. VSL nekustamo īpašumu attīrīšana projekta *Cristal Park* ietvaros un SPAQuE īstenota dažu nekustamo īpašumu nodošana bezatlīdzības lietošanā uzņēmumam VSL

(111) Komisija jautāja, vai sakarā ar neskaidrībām par uzņēmumam VSL radušos piesārņojuma mazināšanas izmaksu novērtēšanu SPAQuE iegādāto zemesgabalu un nekustamo īpašumu pārdošanas cena (proti, EUR 2 040 000) bija tirgus cena. Komisija jautāja arī par SPAQuE piederošo nekustamo īpašumu nodošanu bezatlīdzības lietošanā uzņēmumam VSL.

(112) Komisija konstatēja šādu faktu hronoloģiju:

— 2011. gada aprīlis: *Antea Group* sagatavoja dokumentu ar nosaukumu "Pētījumi par prioritāšu noteikšanas raksturlielumiem, tehniskā dokumentācija, tehniskā specifikācija Nr. 6: rezultātu interpretācija", kurā precīzi aprakstīts augsnes piesārņojums un tā atrašanās vieta.

— 2011. gada decembris: sagatavota 2011. gada piezīme, kuras mērķis ir rast risinājumus, kā attīrīt zemesgabalus un dažas ēkas, kas šobrīd ir *Val Saint-Lambert* (VSL SA) īpašums. Sanācijas un piesārņojuma mazināšanas darbi novērtēti ± EUR 7,5 miljonu apmērā.

— 2012. gada augusts: GEOLYS apstiprināta eksperta 2012. gada 23. augusta ziņojums vienu lappusi garas vēstules veidā, kurā minēts šāds precizējums: "Attiecīgā novērtējuma pamatā ir tikai *Antea* sākotnējais pētījums (2011. gada marts) un šādi pieņēmumi: (...)" Sanācijas darbu izmaksas novērtētas EUR 219 740 apmērā.

— 2012. gada decembris: SPAQuE (publiska sabiedrība vides kvalitātes atbalstam) iegādājās nekustamos īpašumus par EUR 2 040 000 (novērtējumu veica neatkarīgs birojs *Cushman & Wakefield*), atskaitot piesārņojuma mazināšanas izmaksas, kas novērtētas EUR 220 000 apmērā, proti, par EUR 1 820 000. Tajā pašā laikā SPAQuE, pamatojoties uz jau sagatavotu, bet vēl neparakstītu līgumu, Serēnas pilsētai piešķīra to pašu nekustamo īpašumu pirkšanas iespēju par EUR 2 090 000. Serēnas pilsēta ar otru līgumu, kurš jau bija sagatavots, bet vēl nebija parakstīts, apņēmas nodot šo pirkšanas iespēju SPECI.

— 2014. gada janvāris: Beļģijas iestādes informēja Komisiju, ka piesārņojuma mazināšanas un sanācijas darbi nav sākti un ka SPAQuE joprojām strādā, lai pabeigtu teritorijas piesārņojuma raksturojuma pētījumu.

(113) Šajā gadījumā Komisijai ir iesniegti divi dokumenti, kuros sniegti divi atšķirīgi piesārņojuma mazināšanas izmaksu novērtējumi.

(114) Beļģijas iestādes minēja šādus iemeslus, lai atceltu 2011. gada decembra piezīmi. Tās uzskata, ka vispirms šī piezīme neattiecas uz sanācijas un piesārņojuma mazināšanas darbiem nolūkā nodrošināt teritorijas atbilstību rūpnieciskām vajadzībām; tās mērķis ir ļaut attīstīt tirdzniecības ciematu, kura tematika ir saistīta ar mājokļu aprīkojumu, dekorēšanu un atpūtas iespējām, kas atbilst plānotajam teritorijas lietojumam. Viņuprāt, šī piezīme ir paredzēta tikai iekšējai lietošanai, un to nav sagatavojis apstiprināts eksperts, un tā daļēji attiecas uz zemesgabaliem, kas nebija nodoti SPAQuE. Visbeidzot, Beļģijas iestādes precizē, ka piezīmes pamatā ir priekšizpēte, kuras vienīgais mērķis ir pārbaudīt piesārņojuma iespējamu klātbūtni un sniegt tā raksturojumu. Piezīmē norādīts arī, ka raksturojuma pētījums ⁽¹⁸⁾ joprojām tiek veikts.

⁽¹⁸⁾ Beļģijas iestādes norāda, ka raksturojuma pētījumā tiek precīzi aprakstīts augsnes piesārņojums un tā atrašanās vieta, lai valde varētu lemt par sanācijas nepieciešamību un noteikumiem.

- (115) Beļģijas iestādes apgalvo arī, ka 2011. gada decembra piezīmē minētās ēkas nav iespējams identificēt, un paskaidro, ka to kopējā platība bija $\pm 67\,000\text{ m}^2$, kas ir lielāka nekā 2012. gada 13. decembra pārdošanas līgumā minēto ēku kopējā platība ($50\,299\text{ m}^2$). Viņuprāt, $17\,000\text{ m}^2$ starpība pamato to, kāpēc sanācijas izmaksas ir mazākas. Beļģijas iestādes precizēja arī, ka senā rūpniecības rajona centrālās ēkas, proti, ēkas Nr. 18, 19, 22 un 22A, nebija paredzēts pārdot SPAQuE un tās palika VSL īpašumā. Tās norāda, ka šajās ēkās bija koncentrēts rūpnieciskās darbības radītais piesārņojums.
- (116) Komisija secina, ka vispirms pārdošanas cena tika noteikta, pamatojoties uz neatkarīga ekspertu biroja 2012. gada maija aplēsēm. Saskaņā ar šīm aplēsēm pārdošanas cena ir EUR 2 090 000. Ziņojumā arī precizēts, ka piesārņojuma mazināšanas izmaksu novērtējumu teritorijas pašreizējā īpašnieka uzdevumā veic specializēts pētījumu birojs. Tātad – arī piesārņojuma mazināšanas izmaksas novērtēja neatkarīgs un specializēts ekspertu birojs, proti, GEOLYS.
- (117) Beļģijas iestādes 2014. gada 23. maija atbildē apstiprināja, ka GEOLYS ziņojumā novērtētie zemesgabali un nekustamie īpašumi ir tie paši, ko pārdeva 2012. gada 13. decembrī. Beļģijas iestādes precizēja arī, ka Valonijā piemērojami tiesību akti ierobežo piesārņoto zemesgabalu un nekustamo īpašumu īpašnieka pienākumu jomu vēsturiska piesārņojuma gadījumā un atkarībā no izmantošanas zonām, kurās izvietoti piesārņotie zemesgabali un nekustamie īpašumi attiecībā pret attīstības zonām. Tāpēc vērā jāņem un no zemesgabalu un nekustamo īpašumu vērtības jāatņem tikai tās piesārņojuma mazināšanas izmaksas, kas paredzētas, lai teritoriju pielāgotu tam izmantošanas mērķim, kāds bija spēkā pārdošanas laikā, proti, – rūpnieciskai izmantošanai. Komisija norāda, ka GEOLYS vēstulē ir skaidri precizēts, ka izmaksas bija novērtētas attiecībā uz teritorijas rūpniecisku izmantošanu.
- (118) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija secina, ka pārdošanas cena, par kādu VSL nekustamie īpašumi tika pārdoti SPAQuE (kas atbilst eksperta novērtētajai pārdošanas cenai, no kuras atskaitītas Geolys novērtētās piesārņojuma mazināšanas izmaksas), ir tirgus cena un nesatur atbalsta elementus.
- (119) SPAQuE dažu nekustamo īpašumu nodošanu bezatlīdzības lietošanā Beļģijas iestādes pamato ar to, ka VSL bija uzņēmies saistības sadarboties ar SPAQuE, lai nodotu visu svarīgo informāciju, kas vajadzīga atjaunošanas un piesārņojuma mazināšanas darbu veikšanai ražotnē.
- (120) Komisija vispirms norāda, ka Beļģijas iestādes savās piezīmēs minēja, ka nekustamie īpašumi pieder SPECI. Taču SPECI nebija līgumslēdzēja puse SPAQuE un VSL noslēgtajam līgumam par nekustamo īpašumu nodošanu bezatlīdzības lietošanā. Beļģijas iestādes nav iesniegušas pierādījumus tam, ka šie nekustamie īpašumi piederēja SPECI.
- (121) Turklāt Komisija konstatē, ka minētajam pamatojumam nav pievienots neviens pierādījums, lai varētu izvērtēt, vai nomas maksa, no kuras SPAQuE brīvprātīgi atteicās, ir līdzvērtīga VSL uzņemtajām saistībām. Beļģijas iestādes nav iesniegušas nekādas ziņas par šo saistību noteikumiem un efektīvu izpildi.
- (122) Tāpēc Komisija uzskata, ka to zemesgabalu nodošana bezatlīdzības lietošanā, kuri minēti 2012. gada 11. decembra līgumā par *Cristalleries du Val Saint-Lambert* ražotnes daļas nodošanu pagaidu lietošanā, rada priekšrocību VSL.
- (123) Atbalsta apjoms atbilst nomas maksas summai, kas VSL būtu jāmaksā saskaņā ar nomas noteikumiem tirgū. Šo summu jāaprēķina, pamatojoties uz Beļģijas kompetento iestāžu (proti, Kadastra, reģistrācijas un īpašumu administrācijas (ACED)) noteikto kadastrālo (indeksēto) ienākumu par katru iznomāto īpašumu un ņemot vērā nomas termiņu. Kadastrālo (indeksēto) ienākumu nosaka tā, lai atspoguļotu vidējo neto ienākumu, ko, ņemot vērā nomas tirgus apstākļus, īpašnieks gadā gūtu no nekustamā īpašuma; tāpēc Komisija to uzskata par saprātīgu pamatu, lai aprēķinātu attiecīgo īpašumu nomas vērtību. Beļģijas iestādes atgūšanas procedūras ietvaros var, pamatojoties uz atzinumu, ko sagatavo neatkarīgs un pilnvarots eksperts, kurš Komisijai jāapstiprina, iesniegt pierādījumu, ka šī summa ir jākoriģē, lai ņemtu vērā attiecīgo īpašumu īpašās iezīmes.

5.1.5. Konkurences kropļošana un ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm

- (124) Attiecībā uz nosacījumiem, kas saistīti ar konkurences kropļošanu un ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm, Komisija ņem vērā, ka Eiropas Savienībā ir daudz kristāla un kristāla priekšmetu ražotāju un ka kristāla priekšmeti tiek izmantoti kā praktiski piederumi vai kā mākslas un greznuma priekšmeti. Saskaņā ar Beļģijas sniegto informāciju noskaidrots, ka, piemēram, šādu uzņēmumu ražojumi vismaz daļēji ir līdzīgi VSL ražojumiem: *Baccarat* (Francija), *Saint-Louis* (Francija), *Lalique* (Francija), *Daum* (Francija), *Arc International* (Francija), *Montbronn* (Francija) un *Bohemian glassworks* (Čehijas Republika). Komisija norāda, ka šo uzņēmumu un citu tirgus dalībnieku ražojumi tiek tirgoti starp dalībvalstīm.
- (125) Attiecībā konkrēti uz 3. pasākumu (nodrošinājums EUR 150 000 apmērā) un 5. pasākumu (aizdevums EUR 1,5 miljonu apmērā) atbalsta summa, pat ja to nevar precīzi aprēķināt dažu datu trūkuma dēļ, ir mazāka par *de minimis* atbalsta robežvērtību. Komisija tomēr uzskata, ka šo pasākumu nevar kvalificēt kā *de minimis* atbalstu un tas kropļo konkurenci un ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm. Pasākumus, ko piešķīra 2008. un 2009. gadā, nevar kvalificēt kā *de minimis* atbalstu, jo saskaņā ar iepriekšējo regulu, kas bija spēkā līdz 2013. gada 31. decembrim⁽¹⁹⁾, grūtībās nonākuši uzņēmumi nevarēja saņemt šāda veida atbalstu. Nodrošinājuma saņemšanas laikā CVSL bija maksātnespējas procesā. Turklāt jaunā regula, kas ir spēkā no 2014. gada 1. janvāra⁽²⁰⁾, līdzīgi kā iepriekšējā regula attiecas tikai uz pārredzamu atbalstu. Taču attiecīgo nodrošinājumu par tādu nevar uzskatīt. Regulas 4. panta 6. punkta a) apakšpunktā noteikts: "Atbalstu garantiju veidā uzskata par pārredzamu *de minimis* atbalstu, ja saņēmējam netiek piemērota kolektīva maksātnespējas procedūra (...)." Taču, kā minēts iepriekš, CVSL nodrošinājuma saņemšanas brīdī bija maksātnespējas procesā. Attiecībā uz aizdevumu 4. panta 3. punkta a) un b) apakšpunkts nosaka, ka "atbalstu aizdevumu veidā uzskata par pārredzamu *de minimis* atbalstu, ja saņēmējam netiek piemērota kolektīva maksātnespējas procedūra (...) un aizdevuma nodrošinājums ir vismaz 50 % apmērā no aizdevuma un aizdevuma summa nepārsniedz EUR 1 000 000 (...) piecu gadu laikā vai EUR 500 000 (...) desmit gadu laikā". Attiecīgais aizdevums neatbilst šim pēdējam nosacījumam.
- (126) Komisija uzskata, ka valsts atbalsta jēdziens neprasa, lai konkurences izkropļošana vai ietekme uz tirdzniecību būtu jūtama vai faktiskā. Tas, ka atbalsta summa ir neliela vai saņēmējs ir mazs uzņēmums, pats par sevi neizslēdz konkurences izkropļošanu vai draudus radīt konkurences izkropļojumus, tomēr ar nosacījumu, ka kropļošanas iespējamība nav tikai hipotētiska. Attiecīgajā gadījumā, ņemot vērā 124. apsvērumā aprakstīto tirgus raksturu, šī iespējamība nav hipotētiska. Beļģijas iestādes norādīja, ka Eiropā un ārpus tās darbojas aptuveni četrdesmit kristāla izstrādājumu ražotņi. *Saint Lambert Val* darbojas kristāla tirgū, kas saistīts ar galda piederumiem vai dekoriem. No brīža, kad patērētājam ir izvēles iespēja starp vairākiem līdzīgiem produktiem, piemēram, starp VSL karafi vai citas kristāla ražotnes vai atšķirīgu zīmolu karafi, jebkāds atbalsts, ko saņem ražotājs šajā tirgus segmentā, rada tirgus izkropļojumus attiecībā pret citiem ražotājiem.
- (127) Komisija secina, ka visi izmeklētie pasākumi, izņemot 7. pasākumu, ir atbalsts, kas varētu kropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

Secinājums par atbalsta izmantošanu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē

- (128) Komisija secina, ka visi izmeklētie pasākumi, izņemot 7. pasākumu un VSL nekustamo īpašumu pārdošanu SPAQuE (daļa no 8. pasākuma), ir atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

5.2. Atbalsta saderība ar iekšējo tirgu

- (129) LESD 107. panta 1. punktā paredzētais valsts atbalsta aizliegums nav nedz absolūts, nedz beznosacījuma. Jo īpaši LESD 107. panta 2. un 3. punkts veido juridisku pamatu, saskaņā ar kuru dažus atbalsta veidus var uzskatīt par saderīgiem ar iekšējo tirgu. Šajā gadījumā galvenokārt ir jānovērtē, vai izmeklētos pasākumus varētu uzskatīt par saderīgiem, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punktu un piemērojot kritērijus, kas minēti glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēs. Šim nolūkam vispirms ir jānosaka, kurā periodā CVSL un VSL varēja uzskatīt par grūtībās nonākušiem uzņēmumiem.

⁽¹⁹⁾ Regula (EK) Nr. 1998/2006.

⁽²⁰⁾ Regula (ES) Nr. 1407/2013.

- (130) Turklāt attiecībā uz 2008. gada septembrī piešķirto 3. pasākumu – lai konstatētu, vai VSL ir guvis priekšrocības saistībā ar šā pasākuma piešķiršanu, jānosaka arī, vai ir bijusi saimnieciskā pēctecība starp maksātnespējīgo CVSL un darbībām, kas nodotas pārņēmējiem, kuri izveidoja VSL. Šajā novērtējumā gūtiem secinājumiem ir būtiska ietekme uz pasākumu 1. un 3. pasākuma saderības novērtējumu.

5.2.1. VSL un CVSL atbilstība saskaņā ar pamatnostādņēm

- (131) Jānosaka, kurā periodā CVSL un VSL varēja uzskatīt par grūtībās nonākušiem uzņēmumiem.
- (132) Beļģijas iestādes savās piezīmēs neapstrīd, ka nodrošinājuma piešķiršanas laikā 2008. gada septembrī (3. pasākums) CVSL bija grūtībās nonācis uzņēmums, taču, viņuprāt, attiecīgais pasākums deva labumu CVSL, nevis VSL.
- (133) Turklāt tās uzskata, ka VSL var kvalificēt kā grūtībās nonākušu uzņēmumu tikai no 2012. gada 8. februāra – dienas, kad tika iesniegts juridiskās pārstrukturēšanas prasības pieteikums. VSL nevarēja pirms tam kvalificēt kā grūtībās nonākušu uzņēmumu, jo, kā uzskata iestādes, VSL bija jaunizveidots uzņēmums un saņēma beznosacījumu atbalstu no VSL vairākuma akcionāra, proti, CFC, atbilstoši glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. un 11. punktam un Komisijas pieņemtajiem lēmumiem.
- (134) Komisija norāda, ka 3. pasākuma piešķiršanas brīdī CVSL bija maksātnespējīgs no 2008. gada 11. augusta sprieduma dienas.
- (135) Attiecībā uz 5., 6. un 8. pasākumu Beļģijas iestādes pamatojas uz lēmumu *Saab* lietā⁽²¹⁾, lai attaisnotu to, ka VSL nebija nonācis grūtībās. Tās sagatavoja vispārējo pārskatu hronoloģisku izklāstu, kurā uzskaitītas finanšu plūsmas starp VSL un tā vairākuma akcionāru CFC, lai parādītu, ka CFC rīcību patiešām var pielīdzināt uzņēmuma *General Motors* rīcībai, kurš turpināja atbalstīt tam piederošo *Saab* meitasuzņēmumu, ieludinot kapitālu un skaidru naudu, lai kompensētu tā zaudējumus, un tādēļ Komisija uzskatīja, ka *Saab* nav grūtībās nonācis uzņēmums tādā izpratnē, kā definēts pamatnostādņēs (sk. lēmuma 59. apsvērumu).
- (136) Kopš 2009. gada 25. maija CFC patiešām regulāri ieludināja arvien vairāk kapitāla, ko apmaksāja uzņēmuma pārņemšanas brīdī, – vairāk nekā EUR 8 miljonus, kas parāda, ka pirmajā periodā pēc CVSL aktīvu likvidēšanas VSL nevarētu uzskatīt par grūtībās nonākušu uzņēmumu saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 12. un 13. punktu. Šajā periodā VSL vairākuma akcionārs spēja uzņēmumu atbalstīt ar regulārām iemaksām, kas liecina par to, ka VSL grūtības varēja atrisināt tā vairākuma akcionārs. Tāpēc Komisija uzskata, ka no 2009. gada janvāra līdz 2012. gada februārim VSL neatbilda grūtībās nonākušā uzņēmuma kritērijiem, kā definēts pamatnostādņēs.
- (137) Turpretī 2012. gada februārī VSL atkal tika piemērota juridiskās pārstrukturēšanas procedūra. Turklāt Beļģijas iestādes ir pierādījušas, ka CFC vairs nebija spējīgs atbalstīt savu meitasuzņēmumu, kā tas bija darīts līdz šim. Lēmumā par procedūras uzsākšanu norādīts, ka CFC skaidrās naudas apjoms bija EUR 1,26 miljoni, un tāpēc, piešķirot VSL ekvivalentu summu (tā glābšanai nepieciešamo minimumu), CFC būtu zaudējis gandrīz visus likvidos aktīvus. Tāpēc jāuzskata, ka glābšanas atbalsta piešķiršanas brīdī (1. pasākums) 2012. gada aprīlī VSL bija grūtībās nonācis uzņēmums, kā definēts glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punkta c) apakšpunktā.
- (138) Kopumā Komisija uzskata, ka CVSL bija nonācis grūtībās no 2008. gada 11. augusta (dienas, kad pieņemts spriedums par maksātnespējas pasludināšanu) līdz 2008. gada novembra beigām (VSL dibināšanas dokuments). VSL bija uzskatāms par grūtībās nonākušu uzņēmumu no 2012. gada 9. februāra (juridiskās pārstrukturēšanas procedūras dienas) līdz 2013. gada 14. oktobra spriedumam (dienai, kad pieņemts spriedums par maksātnespējas pasludināšanu).
- (139) No tā izriet, ka 1. un 3. pasākuma piešķiršanas brīdī CVSL un VSL bija grūtībās nonākuši uzņēmumi. Tāpēc saderības novērtējums ir jāveic, pamatojoties uz pamatnostādņēm.

⁽²¹⁾ SA N 541/09 – Zviedrija – Valsts garantija uzņēmuma *Saab Automobile AB* labā, 2010. gada 8. februāris.

5.2.2. Atbalsta saderība (1. un 3. pasākums)

1. pasākums. 2012. gada 3. aprīlī piešķirts glābšanas atbalsts

- (140) Beļģija uzskata, ka šis atbalsts ir saderīgs, pamatojoties uz glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņem. Turpretim Komisija uzskata, ka nav ievērots pamatnostādņu 72. punktā un turpmākajos punktos minētais "vienreiz un pēdējoreiz" princips. Tātad – VSL 2008. gada septembrī saņēma nesaderīgu glābšanas atbalstu (sk. 141. apsvērumu). Tādēļ uzņēmums nevarēja saņemt jaunu glābšanas atbalstu pirms 2018. gada. Turklāt Beļģijas iestādes ir apstiprinājušas, ka attiecībā uz EUR 1 miljona aizdevumu 2013. gada 5. novembrī administratoriem tika iesniegts prasījums par labu SOGEPA. Šis prasījums tika ierakstīts VSL pasīvos un līdz šai dienai nav atmaksāts. Līdz ar to aizdevums nav atmaksāts sešu mēnešu laikā pēc tā piešķiršanas dienas, kā prasīts pamatnostādņu 25. punkta a) apakšpunktā. Komisija tāpēc uzskata, ka 2012. gada 3. aprīļa glābšanas atbalsts, kas ir vienāds ar aizdevuma summu – EUR 1 miljonu, nav saderīgs ar kopējo tirgu.

3. pasākums. Nodrošinājums EUR 150 000 apmērā

- (141) Komisija 5.2.1. punktā uzskatīja, ka nodrošinājuma piešķiršanas brīdī CVSL bija grūtībās nonācis uzņēmums. Atbalsta elementu, kas izriet no nodrošinājuma piešķiršanas bez maksas, varētu uzskatīt par saderīgu tikai tad, ja ir izpildīti glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nosacījumi. Tomēr, kā jau minēts, šis nodrošinājums tika piešķirts bez atlīdzības. Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 25. punkta a) apakšpunktā noteikts, ka likviditātes atbalsts aizdevuma nodrošinājumu vai aizdevumu veidā jāpiešķir "ar tādu procentu likmi, kas ir vismaz salīdzināma ar procentu likmēm aizdevumiem dzīvotspējīgiem uzņēmumiem (...)". Turklāt Beļģijas iestādes, neraugoties uz īpašu informācijas pieprasījumu par šo punktu, nav sniegušas nekādas ziņas par to, vai ir ievērots pienākums izbeigt nodrošinājumu sešu mēnešu laika posma beigās (pamatnostādņu 25. punkta a) apakšpunkts). Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka atbalsta elementu, kurš izriet no nodrošinājuma piešķiršanas bez maksas, nevar uzskatīt par glābšanas atbalstu, kas saderīgs ar kopējo tirgu, vai atzīt par saderīgu ar citu pamatojumu.
- (142) 3. pasākums ir nesaderīgs glābšanas atbalsts, ko piešķīra 2008. gadā pirms CVSL pārņemšanas, tāpēc, lai konstatētu, vai VSL ir guvis priekšrocības saistībā ar šā pasākuma piešķiršanu, jānosaka, vai ir pastāvējusi saimnieciskā pēctecība starp maksātnespējīgo CVSL un darbībām, kas tika nodotas pārņēmējiem – VSL dibinātājiem.

5.2.3. CVSL un VSL saimnieciskās pēctecības novērtējums

- (143) Komisija lēmumā par procedūras sākšanu apšaubīja, vai ir iespējams konstatēt saimniecisko pēctecību starp CVSL un VSL, citiem vārdiem – vai priekšrocības, kas saistītas ar EUR 150 000 nodrošinājuma piešķiršanu 2008. gada septembrī, tika nodotas CVSL pārņēmējiem, kuri izveidoja VSL. Šī novērtējuma secinājumi ir atkarīgi gan no tā uzņēmuma noteikšanas, uz kuru attieksies atmaksāšanas pienākumus nelikumīga, nesaderīga atbalsta gadījumā, un no 1. pasākuma saderības novērtējuma, jo īpaši attiecībā uz "vienreiz un pēdējoreiz" principu.
- (144) Šajā sakarā Beļģijas iestādes uzskata, ka šis pasākums deva labumu CVSL, nevis VSL un ka saimnieciskā pēctecība starp CVSL un pārņēmējiem bija pārtraukta.
- (145) No judikatūras izriet, ka atgūšanas pienākumu varētu attiecināt uz jaunizveidotu sabiedrību, kam saņēmeja sabiedrība ir nodevusi īpašuma tiesības uz saviem aktīviem, ja šī īpašuma tiesību nodošana ļauj konstatēt saimniecisko pēctecību starp abām sabiedrībām ⁽²²⁾. Nevar noliegt iespēju, ka atgūšanas pienākums tiek attiecināts uz citu uzņēmumu, tiklīdz ir konstatēts, ka tas ir faktiskais atbalsta saņēmējs sakarā ar abu uzņēmumu saimniecisko pēctecību.
- (146) Saskaņā ar Tiesas 2003. gada 8. maija spriedumu apvienotajās lietās C-328/99 un C-399/00 Itālija/Komisija ⁽²³⁾ saimniecisko pēctecību starp kādreizējo uzņēmumu un jaunizveidotajām struktūrām izvērtē, izmantojot vairākus rādītājus: jo īpaši pārdošanas priekšmetu (aktīvi un pasīvi, darbaspēka saglabāšana, grupētie aktīvi), iekšējo cenu noteikšanu, jaunizveidotā uzņēmuma akcionāru vai īpašnieku identitāti, nodošanas laiku (pēc izmeklēšanas sākuma, pēc formālās izmeklēšanas procedūras sākuma vai pēc galīgā lēmuma pieņemšanas) vai darījuma ekonomisko pamatojumu.

⁽²²⁾ Vispārējās tiesas 2012. gada 28. marta spriedums lietā T-123/09 *Ryanair Ltd*/Eiropas Komisija, EU:T:2012:164, 155. punkts.

⁽²³⁾ *Recueil I-4035*. lpp.

Pārdošanas priekšmeta kritērija (aktīvi un pasīvi, darbaspēka saglabāšana, grupētie aktīvi) novērtējums

- (147) Vispirms Beļģijas iestādes precizēja, ka ar CVSL saistītos aktīvus sadalīja pa vairākiem uzņēmumiem (mātesuzņēmumu VSLI, SARL VSLI Francijā un CVSL). Lai atvieglotu pārņemšanu, administratori 2008. gada 23. oktobrī noslēdza darījuma līgumu, ar kuru maksātnespējīgajai sabiedrībai nodod tiesības uz aktīviem, kas sadalīti pa vairākām sabiedrībām.
- (148) Saskaņā ar 2008. gada 1. oktobra vienošanās protokolu un 2009. gada 31. augusta pārņemšanas līgumu VSL pārņēma visus CVSL piederošos aktīvus, izņemot apgrozāmos aktīvus: ēkas, kurās atrodas CVSL darbnīcas un glabātavas, zemesgabalus, uz kuriem tās būvētas, aprīkojumu un CVSL nemateriālās vērtības, proti, ražošanas rīkus, veidnes, patentus un, iespējams, pakārtotās preču zīmes, kas līdz šim piederēja CVSL, esošos pasūtījumus, krājumus, tostarp krājumus, kas pārdoti SARL *Val Saint-Lambert International* – Francijā reģistrētai sabiedrībai, ko administratori bija apņēmušies darīt pieejamu pārņēmējiem.
- (149) Tika nodota arī daļa VSLI piederējušo aktīvu: preču zīmes, dizainparaugi un cits intelektuālais īpašums (2005. gada 5. oktobra līgumā minētie elementi, kā arī projekti, veidnes, zīmējumi, skices u. c.), zeme un ēkas, kas VSLI piederēja Serēnā, VSL produkcijas krājumi, Serēnas (izstāžu zāle) nemateriālās vērtības un Serēnas un Briseles (Sablonas) veikalu krājumi.
- (150) Uzņēmumam VSL tika nodotas arī pilnas īpašumtiesības uz nomātajiem ražošanas līdzekļiem (griešanas mašīnu, krāsni un krāsns priekškurtuvi).
- (151) VSL apņēmas pēc CVSL darbības pilnīgas izbeigšanas turpināt visus darba līgumus, kurus parakstījis VSL un kuri ir spēkā 2008. gada 30. septembrī. VSL apņēmas arī ievērot sociālos, kolektīvos un individuālos protokolus, kas noslēgti, paturot uzņēmumam tikai iespēju kopīgi pārskatīt dažus noteikumus, lai attiecīgā gadījumā tos pielāgotu jaunajiem apstākļiem.
- (152) Visbeidzot, VSL pārņēma arī pasīvu EUR 280 000 apmērā, kas izriet no CFV īstenotas CVSL intelektuālā īpašuma tiesību nodošanas. Saskaņā ar SA *Compagnie financière du Val* un VSL 2009. gada 29. janvāra līgumu VSL aizstāja sabiedrību *Interagora* un pārņēma saistības, ko SA *Interagora* ar 2005. gada 5. oktobra līgumu bija uzņēmusies pret CFV. Ar šo līgumu CFV sabiedrībai SA *Interagora* nodeva visas preču zīmes un dizainparaugus, kas tieši vai netieši ir saistīti ar CVSL. Cena, par kuru bija panākta vienošanās, palika nesamaksāta līdz EUR 280 000 apmērā.
- (153) Lježas komerciesa 2009. gada 20. oktobrī apstiprināja CVSL aktīvu pārņemšanu.
- (154) Ņemot vērā šos faktus, Komisija jautājumā par pārdošanas priekšmetu secina, ka pārņemšana attiecas uz gandrīz visiem CVSL aktīviem (tostarp esošajiem pasūtījumiem), visiem maksātnespējīgās sabiedrības noslēgtajiem darba līgumiem, kuri bija spēkā 2008. gada 30. septembrī, kā arī uz preču zīmju un intelektuālā īpašuma tiesību izmantošanu.
- (155) Komisija norāda, ka pārņemto darbību joma bija tāda pati kā CVSL un pārņemšana sniedzas tālāk par CVSL un ietver arī VSLI aktīvus, kas vajadzīgi kristāla ražotnes darbības turpināšanai.

Iekšējo cenu noteikšanas novērtējums

- (156) Lai noteiktu, vai pēc CVSL aktīvu pārdošanas bija saimnieciskā pēctecība, ir jāizvērtē arī, vai pārdošanas darījums notika par tirgus cenu. Šo nosacījumu vienādi piemēro gan materiāliem, gan nemateriāliem aktīviem.
- (157) Beļģijas iestādes precizēja, ka saskaņā ar Beļģijas maksātnespējas tiesību aktiem noteicošais kritērijs aktīvu realizēšanai ir kreditoru intereses. Saskaņā ar maksātnespējas likuma 75. panta 3. punktu kreditori vai maksātnespējīgā persona var iebilst pret aktīvu realizēšanu, ja tie uzskata, ka plānotā realizācija var tiem radīt kaitējumu. Beļģijas iestādes precizēja, ka valsts nodrošinājuma EUR 150 000 apmērā piešķiršana bija attiecīgi motivēta ar vēlmi saglabāt darbības nepārtrauktību un sekmēt aktīvu nodošanas procesu.

- (158) Komisija norāda, ka CVSL aktīvu pārdošana notika, izmantojot atklātu procedūru, ko vadīja šā likvidējamā uzņēmuma administratori. Administratoriem tika iesniegti 36 piedāvājumi, no kuriem pirmā posma beigās bija atlasīti 12 piedāvājumi. Tika organizēta datu telpas procedūra, kurā apkopoja informāciju par CVSL. Acīmredzot reklāma attiecās uz visu aktīvu kopu, tos iepriekš nesadalot grupās.
- (159) Komisija norāda, ka šī procedūra ļāva *a priori* pēc iespējas palielināt katra CVSL aktīva pārdošanas cenu.
- (160) Tomēr divi elementi liek Komisijai uzskatīt, ka šī procedūra pati par sevi nav pietiekama, lai nodrošinātu to, ka pārņēmēju piedāvātā aktīvu cena atbilst tirgus cenai.
- (161) CVSL aktīvus pārdeva ar nosacījumu, ka tiek pārņemti visi darba līgumi. Tas liecina, ka šī pārdošana nebija beznosacījuma un šā nosacījuma dēļ varēja samazināties pārdošanas cena.
- (162) Visbeidzot, arī ekskluzīva licence preču zīmju izmantošanai ir pakļauta tādiem nosacījumiem, kādus privāts uzņēmējdarbības veicējs nebūtu noteicis. Turpretim 2009. gada 29. janvāra pārjaunojuma līgumā, kas noslēgts starp Valonijas reģionu (ko pārstāvēja CFV) un VSL, Valonijas reģions apmaiņā pret darījumu VSL noteica šādu prasību: "Valonijas reģions šo izmantošanas licenci var izbeigt jebkurā laikā bez iepriekšēja brīdinājuma, ja VSL (vai tā tiesību pārņēmēji) nevar pierādīt, ka *Val Saint-Lambert* ražotnē Serēnā notiek kristāla izstrādājumu ar augstu pievienoto vērtību rūpnieciska ražošana un ir nodarbināti vismaz 60 % darbinieku pilna laika ekvivalenta izteiksmē, kuri nav pagaidu bezdarba (ekonomiskā bezdarba) situācijā dienā, kad CVSL ir kļuvis maksātne-spējīgs (...)." Komisija secina, ka Valonijas reģions apmaiņā pret ekskluzīvās licences piešķiršanu ir uzņēmumam VSL noteicis pienākumu saglabāt ražošanu Serēnā esošajā ražotnē un nodrošināt iepriekš noteiktu nodarbinātības līmeni. Šie politikas nosacījumi varēja samazināt pārdošanas cenu un atturēt citus potenciālos pārņemšanas kandidātus, tādējādi kropļojot konkurenci konkursa procedūrā un izraisot to, ka finansiāli izdevīgākais piedāvājums neatbilst faktiskajai tirgus vērtībai ⁽²⁴⁾.
- (163) Ņemot vērā šos faktus, Komisija uzskata, ka iekšējo cenu noteikšanas kritērijs nav izpildīts.

Darījuma ekonomiskā pamatojuma novērtējums

- (164) Darījuma ekonomiskā pamatojuma kritērija mērķis ir pārbaudīt, vai aktīvu pārņēmējs nodotos aktīvus izmanto tādā pašā veidā kā cesionārs, lai turpinātu to pašu saimniecisko darbību.
- (165) Beļģijas iestādes uzskata, ka VSL ekonomiskais pamatojums būtiski atšķirās no tā priekšteču pamatojuma jo īpaši tāpēc, ka kristāla izstrādājumu ražotnes pārņemšana bija saistīta ar nekustamā īpašuma projektu *Cristal Park*.
- (166) Komisija norāda, ka Beļģijas iestādes nav pierādījušas, ka kopš 2008. gada pastāv tieša saikne starp CVSL pārņemšanu un projektu *Cristal Park*. Beļģijas iestāžu iesniegtie dokumenti saistībā ar projektu *Cristal Park* nav senāki par 2011. gada decembri.
- (167) Jebkurā gadījumā Komisija norāda, ka pārņēmēji iegādājās preču zīmi, lai to turpinātu izmantot, kā arī nopirka visus aktīvus un ražošanas līdzekļus. VSL 2008. gada 20. novembra dibināšanas dokumentā minētais uzņēmējdarbības mērķis ir ļoti līdzīgs CVSL. VSL mērķis ir turpināt CVSL kristāla izstrādājumu ražotnes darbību ar tiem pašiem cilvēkresursiem un ražošanas līdzekļiem. Turklāt nodrošinājumu piešķir ar mērķi saglabāt darbības nepārtrauktību.
- (168) Tāpēc iepriekš minēto iemeslu dēļ Komisija secina, ka pastāv saimnieciskā pēctecība starp CVSL un VSL. Visu ražošanas līdzekļu (par nosacījumiem pakļautu cenu, kas neatbilst faktiskajai tirgus vērtībai), darba līgumu un preču zīmju ekskluzīvas un neierobežotas izmantošanas tiesību pārņemšana nolūkā turpināt kristāla priekšmetu ražošanu ir būtisks rādītājs, lai noteiktu saimniecisko pēctecību. Priekšrocība, ko radīja nodrošinājuma piešķiršana tolaik maksātne-spējīgajam CVSL, pēc pārņemšanas joprojām bija spēkā, un VSL turpināja to izmantot.

⁽²⁴⁾ Skatīt pēc analogijas Komisijas 2008. gada 27. februāra Lēmumu 2008/717/EK par valsts atbalstu C 46/07 (ex NN 59/07), ko īsteno Rumānija saistībā ar *Automobile Craiova* (agrākais *Daewoo Romania*) (OV L 239, 6.9.2008., 12. lpp.).

5.2.4. 4. pasākuma (preču zīmju nodošana un izmantošana), 5. pasākuma (aizdevums EUR 1,5 miljonu apmērā), 6. pasākuma (kapitāla palielināšana par EUR 1,5 miljoniem) un 8. pasākuma (SPAQuE īstenota dažu nekustamo īpašumu nodošana bezatlīdzības lietošanā uzņēmumam VSL) saderība

- (169) Beļģijas iestādes piezīmēs par lēmumu par procedūras sākšanu nav minējušas šo pasākumu saderības pamatojumu, un Komisijas rīcībā nav pierādījumu, lai secinātu, ka ir piemērojams kāds no LESD 107. panta 2. un 3. punktā minētajiem izņēmumiem. Tāpēc Komisija uzskata, ka minētais atbalsts nav saderīgs ar kopējo tirgu.

5.3. Atgūšana

- (170) Komisija atgādina, ka saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 ⁽²⁵⁾ 14. panta 1. punktu jebkurš nelikumīgs atbalsts, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu, jāatgūst no saņēmēja.

- (171) No iepriekšējiem apsvērumiem izriet, ka turpmāk minētie pasākumi satur atbalsta elementus, šis atbalsts ir nelikumīgs un nesaderīgs un ir jāatgūst tiktāl, ciktāl tas ir bijis nodots VSL rīcībā:

1. pasākums. EUR 1 miliona aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem, kuru 2012. gada 3. aprīlī uzņēmumam VSL piešķīra Valonijas reģions, ko pārstāv Valonijas Pārvaldības un līdzdalības sabiedrība (turpmāk "SOGEPA")

Aizdevums kopumā ir atbalsts. EUR 400 000 tika piešķirti jau līguma noslēgšanas dienā. Atlikušos EUR 600 000 piešķīra vēlākā dienā, ko Beļģijas iestādes nepaziņoja.

2. pasākums. Pārstrukturēšanas atbalsts EUR 1 miliona aizdevuma termiņa pagarinājuma veidā

Šis pasākums netika īstenots, tāpēc to nav jāpieprasa atgūt.

3. pasākums. Nodrošinājums EUR 150 000 apmērā, ko SOGEPA 2008. gada 24. septembrī piešķīra CVSL administratoriem

Šis nodrošinājums satur atbalsta elementu tiktāl, ciktāl nodrošinājums netika apmaksāts par tirgus cenu. Atbalsta elements ir jāaprēķina, izmantojot šajā lēmumā norādīto metodi.

4. pasākums. *Val Saint-Lambert* preču zīmju nodošana un izmantošana, par ko 2009. gada 29. janvārī bija noslēgts līgums starp CFV un VSL

Preču zīmju nodošanas pasākums netika īstenots, tāpēc to nav jāpieprasa atgūt. Ar preču zīmes izmantošanu saistīto atbalsta elementu ir jāaprēķina saskaņā ar vispārlietotām metodēm, kas ir atļautas intelektuālā īpašuma aktīvu pārvaldīšanā.

5. pasākums. EUR 1,5 miljonu aizdevums, ko SOGEPA 2009. gada 31. augustā piešķīra VSL

Šis aizdevums satur atbalsta elementu uzņēmumam VSL, un tas atbilst starpībai starp tirgū piedāvāto procentu likmi un likmi, ar kādu aizdevums tika piešķirts, proti, 1,07 %, (5,77 % – 4,7 %) vai EUR 16 050 gadā. Šis atbalsts tika īstenots nelikumīgi, tāpēc tas ir jāatmaksā.

6. pasākums. Kapitāla palielināšana par EUR 1,5 miljoniem, ko Valonijas reģions veica uzņēmumā VSL un par ko lēmums tika pieņemts 2011. gada 17. martā

Šī kapitāla palielināšana kopumā ir atbalsts tiktāl, ciktāl tā nav pielīdzināma privāta ieguldītāja rīcībai. Šis atbalsts tika īstenots nelikumīgi, tāpēc tas ir jāatmaksā.

8. pasākums. Pasākuma daļa, kas attiecas uz *Cristalleries du Val Saint-Lambert* ražotnes daļas nodošanu bezatlīdzības lietošanā

Līgums par *Cristalleries du Val Saint-Lambert* ražotnes daļas nodošanu pagaidu lietošanā, kas 2012. gada 11. decembrī noslēgts starp SPAQuE un VSL, rada priekšrocību VSL; tā atbilst nomas maksas summai, no kuras SPAQuE labprātīgi atteicās. Šī atbalsta precīzu summu aprēķinās, kā norādīts 123. apsvērumā.

⁽²⁵⁾ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

- (172) Šī atbalsta atgūšanas nolūkos Beļģijas iestādēm ir atbalsta summai jāpieskaita atgūšanas procenti, ko aprēķina, sākot no datuma, kad atbalsts nodots uzņēmuma rīcībā, līdz šī atbalsta faktiskai atgūšanai saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ⁽²⁶⁾ V nodaļu.

6. SECINĀJUMI

- (173) Komisija konstatē, ka Beļģija ir nelikumīgi īstenojusi visus pasākumus, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu. Šie pasākumi ir šādi: glābšanas atbalsts EUR 1 miliona apmērā (1. pasākums), nodrošinājums EUR 150 000 apmērā (3. pasākums), *Val Saint-Lambert* preču zīmju nodošana un izmantošana (4. pasākums), aizdevums EUR 1,5 miljonu apmērā (5. pasākums), kapitāla palielināšana par EUR 1,5 miljoniem (6. pasākums) un SPAQuE īstenota dažu nekustamo īpašumu nodošana bezatlīdzības lietošanā uzņēmumam VSL (daļa no 8. pasākuma).
- (174) Beļģijas iestādes ar 2014. gada 18. jūnija vēstuli atļāva Komisijai pieņemt un paziņot šo lēmumu tikai franču valodā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Šādi pasākumi – glābšanas atbalsts EUR 1 miliona apmērā (1. pasākums), nodrošinājums EUR 150 000 apmērā (3. pasākums), *Val Saint-Lambert* preču zīmju nodošana un izmantošana (4. pasākums), aizdevums EUR 1,5 miljonu apmērā (5. pasākums), kapitāla palielināšana par EUR 1,5 miljoniem (6. pasākums) un SPAQuE īstenota dažu nekustamo īpašumu nodošana bezatlīdzības lietošanā uzņēmumam VSL (daļa no 8. pasākuma) – satur atbalstu, ko Beļģija nelikumīgi īstenojusi, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu, un nav saderīgi ar iekšējo tirgu.

Pēc lēmuma par formālās izmeklēšanas procedūras sākšanu Beļģija saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 659/1999 8. panta 2. punktu atsauc savu paziņojumu par 2. pasākumu (pārstrukturēšanas atbalsts).

2. pants

1. Beļģijai no atbalsta saņēmējiem ir jāatgūst 1. pantā minētais atbalsts.
2. Atgūstamajās summās ir iekļaujami procenti, ko aprēķina, sākot no datuma, kad atbalsts nodots saņēmēja rīcībā, līdz šo summu faktiskai atgūšanai.
3. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 794/2004 V nodaļu un Komisijas Regulu (EK) Nr. 271/2008 ⁽²⁷⁾, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 794/2004.

3. pants

1. Šā lēmuma 1. pantā minētā atbalsta atgūšana ir tūlītēja un faktiska.
2. Beļģija nodrošina šā lēmuma izpildi četru mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas.

4. pants

1. Divos mēnešos pēc šā lēmuma paziņošanas Beļģija iesniedz Komisijai šādu informāciju:
 - a) kopējā no saņēmēja atgūstamā summa (pamatsumma ar procentiem);
 - b) šā lēmuma izpildes nodrošināšanas nolūkā veikto un plānoto pasākumu precīzs apraksts;
 - c) dokumenti, kas pierāda, ka saņēmējs ir brīdināts par atbalsta atmaksāšanu.

⁽²⁶⁾ Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽²⁷⁾ Komisijas 2008. gada 30. janvāra Regula (EK) Nr. 271/2008, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 82, 25.3.2008., 1. lpp.).

2. Beļģija līdz 1. pantā minētā atbalsta pilnīgai atgūšanai informē Komisiju par šā lēmuma izpildei noteikto valsts pasākumu īstenošanas gaitu. Pēc Komisijas vienkārša pieprasījuma tā nekavējoties sniedz ziņas par pasākumiem, kas jau veikti un ieplānoti, lai izpildītu šo lēmumu. Tā sniedz arī precīzu informāciju par atbalsta summām un procentiem, kas jau ir atgūti no atbalsta saņēmēja.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Beļģijai.

Briselē, 2014. gada 31. jūlijā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA*

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2015/1826**(2014. gada 15. oktobris)****par valsts atbalstu SA.33797 – (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2011/CP), ko Slovēķija sniegusi NCHZ**

(izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 7359)

(Autentisks ir tikai teksts slovēķu valodā)**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punktu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā lēmumus, ar kuriem Komisija sāka Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktā noteikto procedūru ⁽¹⁾,

pēc uzaicinājuma ieinteresētajām personām iesniegt piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem un ņemot vērā to piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Komisija 2011. gada 13. oktobra e-pasta vēstulē saņēma sūdzību ⁽²⁾ par to, ka Slovēķija, iespējams, piešķirusi nelikumīgu atbalstu uzņēmumam *Novácké chemické závody, a.s. v konkurze* (turpmāk "NCHZ").
- (2) Komisija 2011. gada 17. oktobrī pārsūtīja šo sūdzību Slovēķijai, pievienojot informācijas pieprasījumu. Slovēķijas iestādes pieprasīja dokumentus slovēķu valodā, un tie tika nosūtīti 2012. gada 16. janvāra e-pasta vēstulē.
- (3) Slovēķijas iestādes iesniedza pieprasīto informāciju 2012. gada 17. februāra vēstulē. Komisija 2012. gada 22. martā un 2012. gada 21. jūnijā nosūtīja papildu informācijas pieprasījumus. Slovēķija sniedza atbildi 2012. gada 23. aprīlī un 2012. gada 11. septembrī.
- (4) Sūdzības iesniedzējs 2012. gada 14. jūnijā nosūtīja papildu informāciju par savu sūdzību. Saskaņā ar sūdzības iesniedzēja pieprasījumu 2013. gada 24. janvārī notika Komisijas un sūdzības iesniedzēja tikšanās. Sūdzības iesniedzējs 2013. gada 8. un 22. marta e-pasta vēstulēs sniedza papildu informāciju.
- (5) Komisija 2013. gada 2. jūlija vēstulē informēja Slovēķiju par savu lēmumu sākt procedūru, kas attiecībā uz atbalstu paredzēta Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktā.
- (6) Komisijas lēmums par procedūras sākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽³⁾. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes par iespējamu atbalsta pasākumu.
- (7) Slovēķija 2013. gada 3. septembrī un 2013. gada 2. un 30. decembrī sniedza piezīmes par lēmumu sākt procedūru. Saskaņā ar Slovēķijas iestāžu pieprasījumu Slovēķijas un Komisijas pārstāvju tikšanās norisinājās 2013. gada 7. oktobrī un 2014. gada 17. februārī.
- (8) Komisija saņēma divas piezīmes no ieinteresētajām personām (abas 2013. gada 12. novembrī). Komisija 2014. gada 2. decembrī tās pārsūtīja Slovēķijai, pievienojot papildu jautājumus. Slovēķijai tika sniegta iespēja reaģēt; Slovēķijas piezīmes tika saņemtas 2014. gada 14. janvāra vēstulē.

⁽¹⁾ Komisijas 2013. gada 2. jūlija Lēmums C(2013) 3555 final (OV C 297, 12.10.2013., 85. lpp.).

⁽²⁾ Sūdzības iesniedzējs lūdza neatklāt viņa identitāti.

⁽³⁾ Sk. 1. zemspējas piezīmi.

- (9) Komisija 2014. gada 2. maijā uzdeva Slovākijai papildu jautājumus, uz kuriem Slovākija atbildēja 2014. gada 14. un 30. maijā. Komisija arī vienai no ieinteresētajām trešām personām 2014. gada 20. marta e-pasta vēstulē nosūtīja papildu pieprasījumu sniegt skaidrojumus, un trešā persona 2014. gada 6. maijā beidzot atbildēja uz šo e-pasta vēstuli.

2. PRIEKŠVĒSTURE UN PASĀKUMU APRAKSTS

2.1. Atbalsta saņēmējs

- (10) NCHZ (kura darbības pašlaik veic uzņēmums *Fortischem, a.s.*) bija ķīmisko produktu ražotājs ar trim uzņēmējdarbības vienībām. Uzņēmuma galvenā darbība bija kalcija karbīda un tehnisko gāzu ražošana, polivinilhlorīda (PVH) un tā apstrādes produktu ražošana un pieaugošā apjomā pamata un īpašu zemas tonnāžas ķīmisko produktu ražošana.
- (11) NCHZ vadīja ķīmisko produktu rūpnīcu (dibināta 1940. gadā), kas atrodas Trenčīnas (*Trenčín*) reģionā Slovākijas rietumu daļā, un tas ir reģions, uz ko attiecināms atbalsts, ko piešķir saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu. Uzņēmums bija privātīpašumā ⁽⁴⁾.

2.2. NCHZ bankrota procedūra

- (12) NCHZ bankrota procedūra tika sākta 2009. gada 8. oktobrī, kā iemeslu minot to, ka pēc tam, kad Komisija piemēroja naudas sodu EUR 19,6 miljonu apmērā saistībā ar uzņēmuma dalību kalcija karbīda kartelī, nebija iespējams turpināt uzņēmuma darbību ⁽⁵⁾. Komisija norāda, ka naudas sods tomēr nebija vienīgās nozīmīgās NCHZ saistības un ka NCHZ bankrota procedūras pieteikumu iesniedza, pirms bija pienācis samaksas termiņš naudas sodam, kas piemērots saistībā ar karteli.

2.2.1. Likums par stratēģiski nozīmīgiem uzņēmumiem

- (13) Vienu mēnesi pēc tam, kad NCHZ sāka bankrota procedūru, Slovākija pieņēma 2009. gada 5. novembra Likumu Nr. 493 par dažiem pasākumiem saistībā ar stratēģiski nozīmīgiem uzņēmumiem, saskaņā ar kuru valstij tiek piešķirtas pirmpirkuma tiesības iegādāties stratēģiskus uzņēmumus bankrota procedūras laikā un noteikts pienākums bankrota administratoram nodrošināt stratēģiska uzņēmuma darbības turpināšanu procedūras laikā. Valdība 2009. gada 2. decembrī, t. i., vienu dienu pēc šā likuma stāšanās spēkā, atzina, ka NCHZ ir stratēģisks uzņēmums saskaņā ar šo likumu. Likums zaudēja spēku 2010. gada 31. decembrī. NCHZ bija vienīgais uzņēmums, kam likums tika piemērots.

2.2.2. Lēmums turpināt darbību bankrota laikā

- (14) 2011. gada janvārī, pamatojoties uz Kreditoru komitejas un nodrošināto kreditoru lēmumu, uzņēmuma bankrota administratoram tika dots rīkojums turpināt NCHZ darbību bankrota laikā pat pēc tam, kad likums zaudēja spēku. Šis lēmums tika balstīts uz ekonomisko ziņojumu, kurā analizēts uzņēmuma stāvoklis un secināts, ka bankrota procedūras rezultāts būtu daudz labvēlīgāks kreditoriem, ja uzņēmums turpinātu savu darbību. Lēmumu turpināt darbību apstiprināja arī Trenčīnas Tiesa 2011. gada februārī.
- (15) Lēmuma pieņemšanā attiecībā uz to, vai turpināt NCHZ darbību, piedalījās divas būtiskas kreditoru struktūras – Kreditoru komiteja, kurā ietilpa piecas vienības ⁽⁶⁾, no kurām četras ir privātīpašumā; viena valsts struktūra, kas ietilpa komitejā, bija Slovākijas Nacionālā īpašuma fonds (*Fond národného majetku Slovenskej Republiky*). Turklāt NCHZ bija seši nodrošināti kreditori. No šiem sešiem nodrošinātajiem kreditoriem četri bija valsts struktūras – Nacionālais īpašuma fonds, Vides fonds (*Environmentálny fond*), Slovākijas Garantiju un attīstības banka (*Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.*) un *Nováky* pilsēta.

2.2.3. NCHZ uzņēmējdarbības pārdošana

- (16) Bankrota procedūras laikā notika divi atklāti konkursi, ko organizēja administrators, lai pārdotu NCHZ uzņēmējdarbību. Pirmais no tiem bija neveiksmīgs, jo noslēguma posmā piedalījās tikai viens pretendents, izsakot piedāvājumu EUR 2 miljonu apmērā. Administrators noraidīja šo piedāvājumu, un konkurss tika atcelts ar

⁽⁴⁾ Uzņēmuma īpašnieks bija *Disor Holdings Limited*, kas ir uzņēmums, kura uzņēmējdarbība nav deklarēta, kurš reģistrēts Kiprā un kura galīgie īpašnieki nav publiski zināmi.

⁽⁵⁾ Naudas sods tika piemērots ar Komisijas 2009. gada 22. jūlija lēmumu lietā COMP/39.396 – Tēraudrūpniecībā un gāzes ieguves rūpniecībā izmantojamais kalcija karbīds un reaģenti, kuru sastāvā ir magnijs (OV C 301, 11.12.2009., 18. lpp.).

⁽⁶⁾ Saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem Kreditoru komitejas locekļi ir nenodrošināti kreditori, kas ievēlēti visu kreditoru sanāksmē, kurā katra kreditora balss atbilst šā kreditora prasību summai.

Trenčinas Tiesas lēmumu. Uzņēmējdarbība tika pārdota pēc otrā konkursa, ko organizēja 2011. gadā. Tajā konkursā divi pretendenti kvalificējās pēdējam posmam, un viens no tiem izteica piedāvājumu EUR 2 046 000 apmērā, bet otrs – EUR 2 200 000 apmērā. Tika izvēlēts pretendents, kas piedāvāja augstāko cenu. Pretendents, kurš uzvarēja, ir Čehijas uzņēmums *Via Chem Slovakia*. Pārdošanas līgums ar *Via Chem Slovakia* tika noslēgts 2012. gada 16. janvārī, un pārdošana tika slēgta 2012. gada 31. jūlijā. NCHZ saņēma [...] (*)), kas tika iekļauta pārdošanas ienākumos. Turklāt *Via Chem Slovakia* piekrita pārņemt NCHZ uzņēmējdarbības privātās saistības, kas radušās bankrota procedūras laikā un sasniedza EUR [10–13] miljonus.

- (17) Saskaņā ar otrā konkursa nosacījumiem potenciālajiem pretendentiem bija divas iespējas – iesniegt piedāvājumu, pārņemot “Īpašumtiesību saņēmēja saistības”, kas noteiktas konkursa nosacījumu 1.7. punktā, vai nepārņemot šīs saistības. Saistības ietvēra nosacījumus, ka:
- piecu gadu laikā pēc NCHZ uzņēmējdarbības iegādes ražošanas apjoms tiks nodrošināts tādā līmenī, kas veido vismaz 75 % no 2010. gada ražošanas apjoma,
 - ieguldījums vismaz EUR 11 miljonu apmērā tiks veikts vides noteikumu izpildes pasākumos, kas nepieciešami ķīmisko produktu ražošanas turpināšanai, un
 - piecu gadu laikā pircējs nepārdos un nenodos NCHZ uzņēmējdarbību tādā veidā, kas varētu apdraudēt uzņēmuma darbības turpināšanu.
- (18) Konkursa noteikumi paredzēja, ka tad, ja augstākās cenas piedāvājumu izsaka tāds pretendents, kurš nepārņem saistības, pretendents, kurš piedāvā augstāko cenu un pārņem saistības, ir iespēja tikt pielīdzinātam augstākās cenas piedāvājumam. Saskaņā ar Slovākijas Republikas sniegto informāciju neviens no otrā konkursa dalībniekiem neizteica piedāvājumu, pārņemot saistības. Tāpēc NCHZ uzņēmējdarbību pārdeva pretendents, kurš neuzņēma saistības.
- (19) *Via Chem Slovakia* par EUR [...] pārdeva uzņēmumam *Fortischem* NCHZ galveno uzņēmējdarbību – ķīmiskās uzņēmējdarbības vienību – 2012. gada 1. augustā, vienu dienu pēc darījuma noslēgšanas starp bankrotējušo NCHZ un *Via Chem Slovakia*. *Fortischem* arī pārņēma visas saistības un līgumus, kas bija saistīti ar ķīmiskās uzņēmējdarbības vienību. Lielākā daļa no NCHZ 1 412 darbiniekiem arī tika nodoti *Fortischem*. Slovākija apgalvo, ka tika nodoti mazāk nekā 60 % no sākotnējā NCHZ īpašuma, jo netika nodoti nekustamie aktīvi. Tomēr, pamatojoties uz līgumu, *Fortischem* drīkst izmantot nekustamo īpašumu, kas sākotnēji piederēja nodotajai uzņēmējdarbībai, bet tika atstāts *Via Chem Slovakia* turējumā.
- (20) Lai gan visi NCHZ aktīvi tika pārdoti bankrota procedūras laikā, procedūra vēl nav pabeigta (viens no iemesliem ir procesā esošas tiesas lietas attiecībā uz dažām prasībām). 2012. gadā daļa no valsts kreditoru prasībām aptuveni EUR 4,0 miljonu apmērā tika atmaksāta no ienākumiem, kas gūti no NCHZ uzņēmējdarbības pārdošanas. Tomēr joprojām ir aktīvu pārdošanas ienākumi, kas vēl nav sadalīti.

2.3. Pasākumu apraksts

- (21) Novērtējamie pasākumi ir pret dažādām valsts struktūrām esošo saistību nenomaksāšana NCHZ bankrota procedūras laikā.
- (22) Tās NCHZ nesamaksātās saistības pret valsts struktūrām vai valsts īpašumā esošiem uzņēmumiem, kuras radās bankrota procedūras laikā, 2012. gada 1. augustā – NCHZ uzņēmējdarbības pārdošanas datumā – veidoja EUR 13 353 877,46. Šīs saistības ir tikai tās saistības, kas radušās bankrota procedūras laikā (tās nav visas valstij maksājamās saistības kopā). Šādas saistības ir definētas Slovākijas Likuma par bankrotu (7) 87. pantā kā “prasības pret mantojumu”. Prasības pret mantojumu ietver prasības, kas rodas pēc bankrota paziņošanas attiecībā uz to aktīvu administrēšanu un likvidēšanu, uz kuriem attiecas bankrots, un prasības, kas rodas pēc bankrota paziņošanas attiecībā uz bankrotējušā uzņēmuma nodokļiem, maksām, maksājumiem, veselības apdrošināšanas prēmijām, sociālā nodrošinājuma prēmijām un darbinieku darba samaksu. Jebkuras saistības, kuras radušās no uzņēmuma darbības turpināšanas bankrota procedūras laikā un kuras nevar samaksāt no ienākumiem, kas gūti no šādas darbības turpināšanas, arī tiek uzskatītas par prasībām pret mantojumu.

(*) Konfidenciāla informācija.

(7) Zákon č. 7/2005 Z.z. z 9. decembra 2004 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (2004. gada 9. decembra Likums Nr. 7/2005 par bankrotu un restruktūrizāciju un dažu likumu grozījumiem).

- (23) NCHZ saistības pret valsti, kas radās bankrota procedūras laikā, ir parādītas 1. tabulā.

1. tabula

Tās NCHZ saistības pret valsti vai valsts īpašumā esošiem uzņēmumiem, kuras radušās bankrota procedūras laikā (stāvoklis 2012. gada 1. augustā)

Valsts iestādes/valsts īpašumā esoši uzņēmumi	Saistību apjoms EUR
Sociālā nodrošinājuma institūts	[...]
Všeobecná zdravotná poisťovňa (Veselības apdrošināšanas uzņēmums, kas ir valsts īpašumā)	[...]
Valsts ūdens pārvaldības uzņēmums (<i>Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.</i>)	[...]
Nováky pilsēta (maksa par atkritumiem, nekustamā īpašuma nodoklis)	[...]
Vides fonds	[...]
RTVS, s.r.o.	[...]
Vairākas pašvaldības (maksa par atkritumiem, nekustamā īpašuma nodoklis)	[...]
Vienots veselības apdrošināšanas uzņēmums (<i>Spoločná zdravotná poisťovňa</i>)	[...]
Mehānisko transportlīdzekļu nodokļu iestāde (<i>Daň z motorových vozidiel</i>)	[...]
KOPĀ	13 353 877,46

- (24) Saskaņā ar Slovākijas Likuma par bankrotu 88. panta 5. punktu administrators sedz saistības, kas rodas uzņēmējdarbības veikšanas rezultātā, no šādas darbības ienākumiem saistību termiņa secībā.
- (25) No Komisijai pieejamās informācijas izriet, ka vismaz dažas valsts iestādes (piemēram, Sociālā nodrošinājuma uzņēmums) bankrota procedūras laikā mēģināja piedzīt saņemamās summas. Tomēr NCHZ darbības turpināšana nenesa pietiekamus ienākumus, lai segtu visas tās pamatdarbības izmaksas, tostarp sociālā nodrošinājuma iemaksas un citas summas, kas jāsaņem valstij, kuras radās bankrota procedūras laikā. NCHZ ienākumi tika izmantoti galvenokārt to izmaksu segšanai, kuras bija tieši saistītas ar uzņēmējdarbības veikšanu (izejmateriālu piegāde, elektroenerģija u. c.), lai nodrošinātu tā komercdarbību, savukārt saistības pret valsti netika segtas un turpināja palielināties bankrotējošā NCHZ darbības turpināšanas laikā.
- (26) NCHZ darbības turpināšana, kas bija šo uzkrāto saistību galvenais iemesls, bija balstīta uz šādiem diviem dažādiem dokumentiem bankrota procedūras laikā: uz likumu – no 2009. gada decembra līdz 2010. gada decembrim – un uz kreditoru 2011. gada janvāra lēmumu.

2.3.1. Darbība saskaņā ar likumu

- (27) No brīža, kad 2009. gada 1. decembrī spēkā stājās likums un 2009. gada 2. decembrī stājās spēkā valdības lēmums, līdz brīdim, kad 2010. gada 31. decembrī likums zaudēja spēku, NCHZ guva labumu no “stratēģiska uzņēmuma” statusa. Saskaņā ar likumu bankrota administratora pienākums bija: i) nodrošināt stratēģiska uzņēmuma darbības turpināšanu pat tad, ja tā ienākumi pilnībā nesedz pamatdarbības izmaksas, tostarp nodokļus un sociālā nodrošinājuma iemaksas; un ii) novērst darbinieku nepamatotu kolektīvu atlaišanu.

- (28) Likums bija piemērojams stratēģiski nozīmīgiem komercuzņēmumiem, uz kuriem attiecās bankrota procedūra. Likuma mērķis bija nodrošināt to uzņēmumu darbību, uz kuriem attiecās bankrota procedūra, bet kurus Slovērijas valdība bija atzinusi par stratēģiski nozīmīgiem uzņēmumiem. Turklāt likums nodrošināja Slovērijas valdībai pirmpirkuma tiesības attiecībā uz bankrotējošiem stratēģiskiem uzņēmumiem.
- (29) Lai uzņēmumam varētu piemērot likumu, bija jāizpilda visas šīs prasības:
- uzņēmumam bija jābūt tādai komercsabiedrībai, uz kuras aktīviem attiecas paziņotā bankrota procedūra,
 - uzņēmumam bija jābūt nozīmīgam veselības aizsardzībā, valsts drošības jomā vai ekonomikas atbilstīgā darbībā,
 - uzņēmumā bija jābūt nodarbinātiem vairāk nekā 500 darbiniekiem, vai tam bija nozīmīgā veidā jānodrošina iedzīvotājiem, citām rūpniecības nozarēm un valsts mēroga transporta pārvadājumu nozarei elektroenerģija, gāze, siltums vai rafinēšanas rūpniecības produkti vai jānodrošina ūdensapgāde, valsts notekūdeņu attīrīšanas rūpniecības darbība, valsts kanalizācija vai valsts ūdensapgāde,
 - jābūt Slovērijas valdības izdotam atzinumam, ka uzņēmums ir stratēģiski nozīmīgs.
- (30) NCHZ bija vienīgais uzņēmums, kas guva labumu no šā likuma. Likumu pieņēma 2009. gada 5. novembrī, un tas stājās spēkā 2009. gada 1. decembrī. Slovērijas valdība 2009. gada 2. decembrī ar Lēmumu Nr. 534/2009 atzina, ka NCHZ ir stratēģisks uzņēmums.
- (31) Lemjot, ka NCHZ bija stratēģiska nozīme, Slovērijas valdība norādīja, ka uzņēmuma bankrots varētu izraisīt vairāk nekā 1 700 darba vietu tiešu zudumu un apdraudēt vēl 5 000 darba vietu NCHZ piegādātājiem Slovērijā. Tā arī paziņoja, ka ražošanas pārtraukšana NCHZ negatīvi ietekmētu ķīmiskās rūpniecības sniegumu un konkurētspēju Slovērijā un tādējādi būtiski pasliktinātu visas Slovērijas ekonomikas stāvokli ⁽⁸⁾.

2.3.2. Darbība saskaņā ar Kreditoru komitejas lēmumu

- (32) Pēc tam, kad likums zaudēja spēku 2010. gada 31. decembrī, bankrota administrators, kurš rīkojās saskaņā ar Kreditoru komitejas norādījumiem, nolēma turpināt NCHZ darbību saskaņā ar Slovērijas Likuma par bankrotu noteikumiem.
- (33) Saskaņā ar Slovērijas Likumu par bankrotu visu to nenodrošināto saņemamo summu kreditori, kuras reģistrētas bankrota procedūras laikā, ievēl Kreditoru komiteju, lai izmantotu savas tiesības bankrota laikā. Komitejai ir pilnvaras dot norādījumus bankrota administratoram apstākļos, kas skaidri paredzēti Slovērijas Likumā par bankrotu, tostarp, ja bankrotējošās uzņēmējdarbības nodrošināšanas izmaksas pārsniedz ienākumus, kas gūti no darbības, un ja darbības turpināšana tādējādi rada papildu saistību uzkrāšanu. Šādā situācijā administratoram jāsaņem norādījumi attiecībā uz apmēru, kādā jānodrošina uzņēmuma darbības turpināšana (Slovērijas Likuma par bankrotu 88. pants). Par šādiem norādījumiem nepieciešams Kreditoru komitejas un nodrošināto kreditoru balsojums, kuru pēc tam bankrota tiesa apstiprina un kurš kļūst saistošs.
- (34) NCHZ bankrota procedūras gadījumā komiteju veidoja piecas struktūras, no kurām četras struktūras bija privātpašumā ⁽⁹⁾. Vienīgais publiskā sektora loceklis bija Valsts īpašuma fonds (*Fond národného majetku*). Turklāt saskaņā ar Komisijas rīcībā esošo informāciju NCHZ bija seši nodrošinātie kreditori. Četri no šiem nodrošinātajiem kreditoriem bija valsts īpašumā esoši/valsts uzņēmumi: Valsts īpašuma fonds, Vides fonds (*Environmentálny fond*), Slovērijas Garantiju un attīstības banka (*Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.*) un *Nováky* pilsēta.

⁽⁸⁾ Paskaidrojuma raksts valdības 2009. gada 2. decembra Lēmumam Nr. 534/2009, ar ko atzīst, ka NCHZ ir stratēģisks uzņēmums.

⁽⁹⁾ Kreditoru komitejas privātie locekļi bija šādi: *INVEST – KREDIT, s.r.o.* (īpašnieks – *DISOR HOLDINGS LIMITED*, kas ir NCHZ vienīgais akcionārs); *Novácká Energetika, a.s.* (sākotnēji NCHZ meitasuzņēmums, kopš 2011. gada janvāra vairākuma akcionārs ir *STUPEFY HOLDINGS LIMITED*); *M-ENERGO, s.r.o.* (vairākuma akcionārs – *STUPEFY HOLDINGS LIMITED*) un *DAK KIABA, s.r.o.*

- (35) Kā paredzēts Slovērijas Likumā par bankrotu, administrators informēja gan nenodrošinātos, gan nodrošinātos kreditorus (apvienotajā sanāksmē 2011. gada 26. janvārī), ka NCHZ uzņēmējdarbības nodrošināšanas izmaksas bija lielākas nekā darbības ienākumi. Administrators arī nodrošināja kreditoriem ekonomisko analīzi, kura datēta ar 2010. gada 23. decembri, norādot vairākus iespējamus scenārijus un salīdzinot izmaksas un ienākumus no NCHZ kreditoru viedokļa. Analīzē tika secināts, ka kreditoru interesēs bija turpināt NCHZ darbību un to pārdot kā uzņēmumu, kas turpina darbību. Administratora analīze bija papildināta ar NCHZ vadības prezentāciju, kuras nosaukums bija "NCHZ Nováky – Pētījums par pārstrukturēšanas iespējamību", kurā arī tika apgalvots, ka kreditoriem labākais risinājums būtu pārdot NCHZ kā uzņēmumu, kurš darbojas. Ņemot vērā šos pētījumus, visi kreditori no Kreditoru komitejas un visi nodrošinātie kreditori 2011. gada 26. janvārī piekrita, ka tiek turpināta uzņēmuma darbība. Šo lēmumu apstiprināja Trenčīnas Tiesa ar savu 2011. gada 23. februāra nolēmumu, un tas kļuva saistošs administratoram.
- (36) Pēc kreditoru un Trenčīnas Tiesas apstiprinājuma NCHZ uzņēmējdarbība tika turpināta bez pārtraukumiem līdz brīdim, kad tā 2012. gada jūlijā tika pārdota *Via Chem Slovakia* kā uzņēmums, kas darbojas.

2.3.3. Komisijas lēmums sākt oficiālās izmeklēšanas procedūru

- (37) 2013. gada 2. jūlija lēmumā par procedūras sākšanu konstatēts, ka bankrota procedūras laikā NCHZ nebija pilnībā maksājis ne sociālā nodrošinājuma iemaksas par saviem darbiniekiem, ne arī jebkuras citas saistības pret dažādām valsts struktūrām. Parāda pret valsti apjoms 2009.–2011. gadā bija EUR 12,1 miljons. Ņemot vērā NCHZ finanšu grūtības pirms bankrota pieteikuma iesniegšanas, tas, ka NCHZ darbības turpināšana tika atļauta, pakļāva valsti reālam riskam, ka NCHZ uzkrās saistības pret valsti, kuras tas nevarētu izpildīt. Tādējādi, ja bankrota procedūras laikā NCHZ darbība tiktu pārtraukta, būtu bijis iespējams izvairīties no nesamaksātā parāda vai vismaz būtiski to samazināt.
- (38) Turklāt bija nepārprotamas pazīmes, ka kreditoru lēmums turpināt NCHZ darbību pēc tam, kad likums zaudēja spēku, bija attiecināms uz valsti un nodrošināja uzņēmumam nepamatotas, selektīvas ekonomiskās priekšrocības.
- (39) Tādējādi Komisija sākotnēji secināja, ka, ļaujot turpināt uzņēmuma darbību un tirgus aktivitātes, būtiskā laikposmā neveicot sociālā nodrošinājuma iemaksas un nepildot citas saistības pret valsti, NCHZ tika piešķirtas tādas priekšrocības salīdzinājumā ar tā konkurentiem, kuras uzņēmums nebūtu varējis saņemt parastos tirgus apstākļos.
- (40) Komisijai bija šaubas arī par to, vai konkurss, kurā tika pārdots NCHZ, bija bez nosacījumiem, jo dažiem pretendentiem bija iespēja palielināt savus piedāvājumus vēlākā posmā, kad visi piedāvājumi jau bija iesniegti. Tāpēc Komisijai bija šaubas par to, vai cena, ko konkursa uzvarētājs samaksājis par uzņēmuma aktīviem, bija tirgus cena, ar ko nodrošināja ienākumu maksimālo apmēru, lai apmierinātu kreditorus, t. sk. valsti. Turklāt bija nepārprotamas pazīmes, ka ekonomiskā pēctecība starp NCHZ un jauno uzņēmumu nebija pārtraukta. Tas nozīmētu, ka jebkurš nesaderīgs valsts atbalsts, kas sniegts NCHZ, varētu tikt atgūts no uzņēmuma uzņēmējdarbības jaunā īpašnieka.
- (41) Tāpēc Komisija nolēma sākt Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

3. IEINTERESĒTO PERSONU PIEZĪMES

- (42) Divas trešās personas – sūdzības iesniedzējs un vēl viena ieinteresētā trešā persona, kas vēlējas palikt anonīma, – iesniedza piezīmes par lēmumu sākt procedūru. Abas šīs ieinteresētās personas apstiprināja faktus un argumentus, ko Komisija bija izklāstījusi lēmumā par oficiālās izmeklēšanas procedūras sākšanu.
- (43) Trešās personas uzsvēra, ka pastāv acīmredzama laika saikne starp NCHZ ekonomiskajām grūtībām un Likuma par stratēģiskiem uzņēmumiem pieņemšanu, kas tika veikta saskaņā ar paātrinātu likumdošanas procedūru. Turklāt tikai vienu dienu pēc likuma stāšanās spēkā Slovērijas valdība pieņēma lēmumu, atzīstot, ka NCHZ ir stratēģisks uzņēmums šā likuma nozīmē. Abas ieinteresētās personas apgalvoja, ka valsts, nepiešķirot NCHZ stratēģiskā uzņēmuma statusu, būtu varējusi novērst paredzamo risku, ka uzkrāsies nesamaksātas saistības pret valsti.

- (44) Turklāt NCHZ, iespējams, guva labumu no priekšrocības, ka tam bija tāda uzņēmuma statuss, kurš saskaņā ar tiesību aktiem nevar iziet no tirgus un tādējādi bija uzticams uzņēmējdarbības partneris, jo citu uzņēmumu, kas atradās tādā pašā situācijā kā NCHZ, t. i., bankrota procedūrā, uzņēmējdarbības attiecības ar piegādātājiem un klientiem, visticamāk, būtu pasliktinājušās, ņemot vērā iespēju, ka uzņēmums var iziet no tirgus.
- (45) Attiecībā uz NCHZ darbību pēc Kreditoru komitejas lēmuma viena no ieinteresētajām personām apgalvo, ka Kreditoru komitejas loceklis, kura īpašnieks ir valsts, varēja mēģināt un tam vajadzēja mēģināt panākt citādu iznākumu, pārliecinot citus komitejas locekļus vai vismaz balsojot pret NCHZ darbības turpināšanu. Šie paši argumenti attiecas uz valsti kā uz vienu no nodrošinātajiem kreditoriem, kam saskaņā ar ieinteresēto personu apgalvojumu bija veto tiesības attiecībā uz lēmumu par NCHZ darbības turpināšanu. Ieinteresētās personas uzskata, ka šāda bezdarbība nozīmēja, ka Kreditoru komitejas un nodrošināto kreditoru lēmumu iespējams attiecināt uz valsti.
- (46) Jebkurā gadījumā ieinteresētās personas arī apgalvoja, ka Trenčīnas Tiesas lēmums atļaut NCHZ darbības turpināšanu arī bija attiecināms uz valsti.
- (47) Abas ieinteresētās personas apgalvoja, ka NCHZ darbības turpināšana kropļoja konkurenci, jo īpaši kalcijs karbīda tirgū, un ka tajā periodā NCHZ īstenoja ļoti agresīvu cenu politiku.
- (48) Attiecībā uz NCHZ pārdošanu viena no ieinteresētajām personām apgalvoja, ka konkursa saistību dēļ konkursa iznākums bija neskaidrs un ka tas bija iemesls tam, kāpēc attiecīgā ieinteresētā persona konkursā nepiedalījās, kaut arī būtu bijusi ieinteresēta NCHZ uzņēmējdarbības iegādē.
- (49) Visbeidzot, ieinteresētās personas paziņoja, ka kopumā *Fortischem* darbība un klātbūtne tirgū būtībā bija identiska kādreizējai NCHZ uzņēmējdarbībai. Vienīgā pamanāmā pārmaiņa bija nosaukuma un īpašnieka maiņa.

4. SLOVĀKIJAS PIEZĪMES

Ekonomiskā priekšrocība uzņēmumam NCHZ

- (50) Slovēķija apgalvoja, ka NCHZ bankrota procedūras administratoram bija pienākums turpināt uzņēmuma darbību līdz 2010. gada 31. decembrim, pamatojoties uz likumu. Attiecībā uz šā likuma būtību Slovēķija apgalvoja, ka tas bija vispārējs pasākums, kas bija piemērojams visiem uzņēmumiem, kuri bija atbilstīgi likuma nosacījumiem.
- (51) Slovēķija apgalvoja, ka, kaut arī pirmā perioda laikā ne kreditori, ne tiesa nepieņēma lēmumu, bija iespējams, ka tad, ja likums nebūtu ticis apstiprināts, kreditori jebkurā gadījumā būtu nolēmuši turpināt NCHZ darbību. Slovēķija sniedza atsauci uz sākotnējo analīzi un publiskajiem paziņojumiem, ko sniedza administrators 2009. gada oktobrī (t. i., pirms likuma stāšanās spēkā), norādot, ka priekšroka tiek dota NCHZ darbības turpināšanai. Likumam tāpēc nebija būtiskas ietekmes, jo NCHZ būtu turpinājis darbību pat tad, ja likums nebūtu pieņemts, – pamatojoties tikai uz standarta bankrota noteikumiem.
- (52) Pēc tam, kad likums zaudēja spēku 2010. gada decembrī, administrators pieprasīja Kreditoru komitejai norādījumus attiecībā uz uzņēmuma darbības turpināšanu. Komiteja vienojās, un šo lēmumu apstiprināja Trenčīnas Tiesa⁽¹⁰⁾. Slovēķija iesniedza ekonomisko analīzi, kas bija sagatavota kā pamatojums, lai Kreditoru komiteja varētu pieņemt savu lēmumu. Uzņēmums turpināja darboties līdz pārdošanas brīdim 2012. gadā.
- (53) Slovēķija arī sniedza administratora sagatavotu hipotētisku analīzi, kuras pamatā bija metodika, ko izmantoja analīzei otrajā periodā (darbības turpināšana, pamatojoties uz kreditoru un tiesas lēmumu), un kura parāda, ka, ja likvidācija būtu apsvērtā pirmā perioda sākumā (darbības turpināšana, pamatojoties uz likumu), analīzes rezultāts būtu bijis tāds pats. Neraugoties uz to, ka pašreizējo saistību apmērs ir mazāks un sasniedz EUR 8,5 miljonus, ienākumi no likvidācijas nebūtu pārsnieguši izmaksas un pašreizējās saistības.

⁽¹⁰⁾ *Obchodný vestník* (Komerčiālais Vēstnesis) Nr. 37B, 2011. gada 23. februāris.

- (54) Ņemot vērā iepriekš minēto, Slovēķija apgalvoja, ka valsts rīcība visas bankrota procedūras laikā bija saskaņā ar tirgus ekonomikas kreditoru principu. Tāpēc tā nesniedza NCHZ ekonomisku priekšrocību un nebija valsts atbalsts.

Slovēķijas prasību atgūšana no bankrotējošā NCHZ

- (55) Slovēķija apgalvoja, ka, pārvaldot un atgūstot prasības pret NCHZ, galvenais kreditors – Sociālā nodrošinājuma uzņēmums (*Sociálna poisťovňa*) – rīkojās saskaņā ar Likumu Nr. 461/2003 par sociālo nodrošinājumu un tā grozījumiem un saskaņā ar Slovēķijas Likumu par bankrotu. *Sociálna poisťovňa* izmantoja visus saskaņā ar tiesību aktiem pieejamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus. Tas nepiekrita nesamaksātajiem prēmiju maksājumiem un atbilstīgi iesniedza savu prasību administratoram.
- (56) Sociālā nodrošinājuma uzņēmumam nebija nekādu reģistrētu prasību pret NCHZ, kas būtu radušās pirms bankrota pasludināšanas, ko būtu vajadzējis reģistrēt bankrota procedūras laikā saskaņā ar Slovēķijas Likuma par bankrotu 28. pantu ⁽¹⁾. Tāpēc tas nevarēja kļūt par kreditoru struktūru locekli, kas lemj par NCHZ darbības turpināšanu.
- (57) Tāpēc vienīgais pieejamais līdzeklis, lai nodrošinātu tā prasību samaksu, bija tās reģistrēt bankrota procedūras laikā kā prasības pret mantojumu. Tieši to Sociālā nodrošinājuma uzņēmums (izmantojot savu Prjevidzas (*Prjevidza*) filiāli) regulāri darīja saskaņā ar Slovēķijas Likuma par bankrotu 87. un 88. pantu (sīkāku informāciju sk. 2. tabulā).
- (58) Saskaņā ar Slovēķijas Likuma par bankrotu 87. panta 3. punktu administratoram prasības pret mantojumu jāapmierina no attiecīgā mantojuma aktīvu likvidācijas ienākumiem līdz maksājuma veikšanas datumam. Administratoram ir atbildība pret kreditoriem, kam ir prasība pret mantojumu, par zaudējumiem, ko tie uzturējuši, kad to prasība pret mantojumu nav tikusi atbilstīgi un savlaicīgi apmierināta saskaņā ar šo noteikumu, izņemot gadījumus, kad administrators var pierādīt, ka rīkojies, ievērojot pienācīgu profesionālu rūpību. Sociālā nodrošinājuma uzņēmuma un NCHZ pārstāvju sanāksme notika Prjevidzas filiālē 2011. gada 24. augustā. Sanāksmē administrators informēja Sociālā nodrošinājuma uzņēmuma pārstāvjus, ka viņš nevar apmierināt prasības pret mantojumu, jo jānodrošina uzņēmējdarbības turpināšanas prioritāte, lai uzņēmumu varētu pārdot par iespējami labāko cenu.
- (59) Saskaņā ar Slovēķijas Likuma par bankrotu 47. panta 1. punktu līdz ar bankrota pasludināšanu tiek atliktas visas juridiskās un citas procedūras attiecībā uz aktīviem, uz kuriem attiecas bankrota procedūra un kuri pieder bankrotējošai personai. Termini, ko nosaka vai paredz šīs procedūras, nebeidzas atlikšanas perioda laikā.
- (60) Saskaņā ar Slovēķijas Likuma par bankrotu 47. pantu Sociālā nodrošinājuma uzņēmums nedrīkst ne izvirzīt prasību, izmantojot lēmumu saskaņā ar Slovēķijas Likumu par sociālo nodrošinājumu, ne arī pēc tam atgūt prasību, sākot piedziņas procedūru (sk. Slovēķijas Likuma par bankrotu 48. pantu). Turpmāk 2. tabulā sniegts pārskats par prasībām, ko reģistrējis Sociālā nodrošinājuma uzņēmums periodā no 2009. gada septembra līdz 2012. gada janvārim.
- (61) Tomēr 2011. gada 15. novembrī Sociālā nodrošinājuma uzņēmuma Prjevidzas filiāle iesniedza sūdzību pret personām, kas pilnvarotas rīkoties NCHZ vārdā, Prjevidzas apgabala prokuratūrā, norādot, ka periodā no 2011. gada jūnija līdz 2011. gada septembrim tie, iespējams, veica noziedzīgu nodarījumu, nepiemērojot un nemaksājot apdrošināšanas iemaksas saskaņā ar grozītā Likuma Nr. 300/2005 (“Kriminālkodeksa”) 277. un 278. pantu. 2012. gada 7. februārī izmeklētājs Prjevidzas apgabala policijas direktorātā atlika kriminālprocesu, jo nebija iespējams konstatēt faktus, kas ļautu sākt attiecīgo personu kriminālvajāšanu.

2. tabula

Prasības, ko Sociālā nodrošinājuma uzņēmums reģistrējis bankrota procedūras laikā no 2009. gada septembra līdz 2012. gada janvārim (tūkstošos EUR) ⁽¹⁾

Prasības apraksts	Datums, kad bankrota administrators veicis reģistrāciju	Summa tūkstošos EUR
Sociālais nodrošinājums un pensiju apdrošināšana	11.10.2010.	[...]
Sociālais nodrošinājums un pensiju apdrošināšana	24.6.2011.	[...]

⁽¹⁾ Sociālā nodrošinājuma uzņēmums nebija nodrošinātais kreditors, jo saistības pret to radās tikai pēc bankrota procedūras sākuma.

Prasības apraksts	Datums, kad bankrota administrators veicis reģistrāciju	Summa tūkstošos EUR
Sociālais nodrošinājums un pensiju apdrošināšana	2011. gada decembris	[...]
Garantiju apdrošināšana	11.10.2010.	[...]
Garantiju apdrošināšana	24.6.2011.	[...]
Garantiju apdrošināšana	18.1.2012.	[...]
Kopējā to prasību summa, kuras reģistrētas līdz 2012. gada 31. janvārim		[...]

(¹) Visi skaitļi ir noapaļoti.

NCHZ pārdošana

- (62) Attiecībā uz NCHZ pārdošanu Slovākija apgalvoja, ka pārdošana notika atvērtā, pārredzamā un beznosacījuma veidā un ka konkursā atbilstīgi tika izvēlēts pretendents, kas piedāvāja augstāko cenu. Attiecībā uz pārdošanas veidu Slovākija apgalvoja, ka šis gadījums būtu jāuzskata par aktīvu darījuma īpašu gadījumu, kad visi aktīvi tiek nodoti kopā ar to tiesībām un dažām saistībām, kas uz tiem attiecas.
- (63) Slovākija papildus apgalvoja, ka šajā īpašajā gadījumā nosacījumiem, kas bija spēkā otrajā konkursā, nevajadzēja ietekmēt iespēju iegūt augstāko iespējamo cenu, jo neviens no diviem pretendentiem, kas piedalījās otrajā konkursā, negatavojās pārņemt saistības. Turklāt beigās iegūtā cena (EUR 2,2 miljoni) bija ļoti tuva cenai pirmajā konkursā, kurš tika atcelts (EUR 2 miljoni). Pirmajā konkursā netika ietvertas nekādas saistības.
- (64) Ņemot vērā, ka NCHZ saskaņā ar Slovākijas viedokli bija pārdots pietiekami atvērtā, pārredzamā un beznosacījuma konkursā, par NCHZ aktīviem tika iegūta tirgus cena. Saskaņā ar Slovākijas viedokli starp NCHZ, *Via Chem Slovakia* un tagad arī *Fortischem* nav ekonomiskās pēctecības. Slovākija apgalvoja, ka darījumā starp *Via Chem Slovakia* un *Fortischem* tika nodoti mazāk nekā 60 % no uzņēmējdarbības, jo īpaši tāpēc, ka pārdošanā nebija iekļauts nekustamais īpašums. Visbeidzot, Slovākija apgalvoja, ka Komisijai nebija nekādu pierādījumus, kas apliecinātu, ka NCHZ tika pārdots kā uzņēmums, kurš turpina darbību, ar nolūku izvairīties no valsts atbalsta atgūšanas.
- (65) Slovākija apstiprināja, ka visas nemonētārās saistības, kas attiecas uz līgumiem ar darbiniekiem, arī tika nodotas jaunajam pircējam – *Via Chem Slovakia*. Slovākija arī paskaidroja, ka nav sagatavots novērtējuma ziņojums, kurā novērtēti kopējie aktīvi vai uzņēmums kā tāds uzņēmums, kurš turpina darbību. Papildus Slovākija apstiprināja, ka visas saistības pret valsti, kas radušās bankrota procedūras laikā, palika NCHZ un tiktu segtas no pārdošanas ienākumiem.

5. PASĀKUMA NOVĒRTĒJUMS

5.1. Valsts atbalsta esība

- (66) Pamatojoties uz LESD 107. panta 1. punktu, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (67) Lai konstatētu valsts atbalsta esību, jāizvērtē, vai šajā gadījumā ir atbilstība kumulatīvajiem LESD 107. panta 1. punktā ietvertajiem kritērijiem (t. i., valsts līdzekļu nodošana, piedēvējamība valstij, selektīva priekšrocība, potenciāla konkurences kropļošana un ietekme uz ES iekšējo tirgu). Šis būtu jāvērtē jo īpaši saistībā ar sociālā nodrošinājuma iemaksu nemaksāšanu un citām saistībām pret valsti bankrotējošā NCHZ darbības turpināšanas laikā: i) pamatojoties uz likuma piemērošanu pēc tam, kad bija pieņemts valdības lēmums par to, ka NCHZ ir stratēģisks uzņēmums likuma nozīmē (sk. 5.2. punktu), un ii) turpinot darbību saskaņā ar Kreditoru komitejas lēmumu un valsts kreditoru piekrišanu (sk. 5.3. punktu).

- (68) Novērtējums būs jāveic, ievērojot, ka, valdība, atzīstot NCHZ par stratēģisku uzņēmumu, uzņēmās reālu risku, ka NCHZ uzkrās tādas saistības pret valsti, kuras pēc tam nevarēs segt, ņemot vērā NCHZ finansiālās grūtības periodā līdz bankrota paziņošanai. Pastāvēja būtisks risks, ka NCHZ darbības turpināšana bankrota procedūras laikā nenodrošinātu pietiekamus ienākumus, lai segtu visas pamatdarbības izmaksas, tostarp sociālā nodrošinājuma iemaksas un citas valstij maksājamās summas, un ka pieaugošās saistības pret valsti netiks atbilstīgi samaksātas. Tā kā šis scenārijs faktiski īstenojās 2010. gadā, risks, ka nesamaksātās saistības pret valsti turpinās pieaugt, bija vēl skaidrāks 2011. gada sākumā pēc tam, kad, likumam zaudējot spēku, Kreditoru komiteja nolēma turpināt NCHZ darbību. Faktiski administrators īpaši brīdināja NCHZ kreditorus saistībā ar šo jautājumu.
- (69) Bankrotējoša uzņēmuma darbības turpināšana radīja parāda valstij pieaugumu. Nesamaksātā parāda summa, kas uzkrājās bankrota procedūras laikā (2009.–2012. gads), pārsniedz EUR 13,3 miljonus.
- (70) Tāpat arī jānorāda, ka ir maz ticams, ka uzkrātās saistības pret valsti tiks pilnībā segtas no NCHZ uzņēmējdarbības pārdošanas ienākumiem (pārdošanas cena EUR 2,2 miljonu apmērā un [...] atdeve [...] apmērā). Tiesām līdz šim valsts struktūru prasības tikai aptuveni EUR 4,0 miljonu apmērā ir tikušas atmaksātas no pārdošanas ienākumiem.

5.2. Likuma piemērošana NCHZ

- (71) Trīspadsmit mēnešus (no likuma spēkā stāšanās brīža 2009. gada 1. decembrī līdz brīdim, kad tas zaudēja spēku 2010. gada 31. decembrī) likuma piemērošana NCHZ nodrošināja pamatojumu NCHZ darbības turpināšanai, neraugoties uz to, ka uzņēmējdarbības izmaksas bija konsekventi lielākas nekā no darbības gūtie ienākumi, kas tādējādi radīja parāda pieaugumu.
- (72) Saskaņā ar likuma 5. panta a) punktu bankrota administratora pienākums bija nodrošināt tāda uzņēmuma darbību, ko valdība atzinusi par stratēģiski nozīmīgu uzņēmumu. Savā atbildē uz informācijas pieprasījumu administrators norādīja, ka bankrotējoša uzņēmuma darbības turpināšana bija no likuma tieši izrietošo viņa pienākumu izpildes nepieciešams rezultāts. Tādējādi NCHZ varēja turpināt darboties un uzturēt savas uzņēmējdarbības attiecības, neraugoties uz savu stāvokli, kurā administratoram būtu bijis pienākums apsvērt iespēju pārtraukt darbību un likvidēt uzņēmējdarbību (jo uzņēmums nevarēja samaksāt visus savus parādus).

5.2.1. Valsts līdzekļu nodošana un piedāvājuma valstij

- (73) Kā norādīts iepriekš, Slovēnija pieņēma likumu un atzina NCHZ par stratēģisku uzņēmumu, pamatojoties uz šo likumu. Tāpēc likuma piemērošanas rezultātā administratoram bija pienākums turpināt NCHZ darbību bankrota procedūras laikā.
- (74) Pamatojoties uz šo atzinumu, uzņēmuma darbība tika nodrošināta, kaut arī bija skaidrs risks (kurš tiesām piepildījās), ka ienākumi nebūs pietiekami, lai segtu uzņēmējdarbības nodrošināšanas izdevumus bankrota procedūras laikā, tostarp sociālā nodrošinājuma iemaksas un citas saistības pret valsti.
- (75) Tāpēc šo paredzamo risku, ka uzkrāsies nesamaksātas saistības pret valsti, valsts būtu varējusi novērst, izmantojot savu rīcības brīvību saskaņā ar likumu un nepiešķirot NCHZ stratēģiska uzņēmuma statusu, kas noteica administratora pienākumu turpināt NCHZ uzņēmējdarbību bankrota procedūras laikā.
- (76) Turklāt darbības turpināšana un papildu saistību uzkrāšana likuma piemērošanas rezultātā apgrūtināja NCHZ valsts kreditoriem iespēju atgūt esošās prasības.
- (77) Tāpēc Komisija secina, ka, atzīstot NCHZ par stratēģisku uzņēmumu, tika īstenota valsts līdzekļu nodošana LESD 107. panta 1. punkta nozīmē. Šī nodošana attiecās uz iespējamiem ienākumiem no sociālā nodrošinājuma iemaksām un citām NCHZ neatmaksātām valsts prasībām periodā, kad uz to attiecās likums. Komisija arī norāda, ka lēmumu atzīt NCHZ par stratēģisku uzņēmumu pieņēma valdība, un tāpēc tas ir skaidri piedāvājams Slovēnijas valstij.

5.2.2. Ekonomiska priekšrocība

- (78) Likuma piemērošana NCHZ nodrošināja tam ekonomisku priekšrocību, jo tas aizsargāja uzņēmumu no parastās bankrota procedūras gaitas saskaņā ar standarta bankrota tiesību aktiem. Gandrīz 13 mēnešus NCHZ turpināja savu darbību tikai likuma piemērošanas dēļ. Bankrota administratoram bija jānodrošina uzņēmuma darbība pat tad, ja uzņēmuma ienākumi pilnībā nesedza tā pamatdarbības izmaksas, tostarp nodokļus vai sociālā nodrošinājuma iemaksas. Tādējādi likuma piemērošana neļāva administratoram un kreditoriem izmantot savu rīcības brīvību izlemt, vai uzņēmuma darbības turpināšana bija ekonomiski izdevīga.
- (79) Tā kā darbības turpināšana radīja zaudējumus, NCHZ nevarēja pilnībā samaksāt savas saistības, tostarp sociālā nodrošinājuma un veselības apdrošināšanas iemaksas par saviem darbiniekiem un citas saistības pret dažādām valsts iestādēm, bankrota procedūras laikā.
- (80) Likuma piemērošana NCHZ noteica, ka administratoram: i) jānodrošina NCHZ darbība un ii) jānovērš nepamatota darbinieku kolektīva atļaišana. Pamatojoties uz to, administrators pats paziņoja, ka, ņemot vērā likuma piemērošanu, viņam bija pienākums turpināt NCHZ darbību pilnā apmērā, bez jebkādas iespējas analizēt alternatīvas un izvēlēties bankrotējoša uzņēmuma kreditoriem visizdevīgāko alternatīvu.
- (81) Kamēr likums bija spēkā, nevarēja notikt kreditoru sanāksme, kurā lemtu par NCHZ ekonomisko nākotni, un netika veikta analīze, lai novērtētu, vai NCHZ darbības turpināšana tajā laikā bija kreditoru interesēs. Tikai tad, kad likums bija teju zaudējis spēku, administrators pasūtīja visaptverošu ekonomisko analīzi un sasauca uzņēmuma kreditoru sanāksmi, lai lemtu, vai turpināt NCHZ darbību.
- (82) Turklāt likuma piemērošana NCHZ bija balstīta nevis uz apsvērumiem, ko uzņēmuma kreditori būtu ņēmuši vērā, bet uz citiem valsts politikas apsvērumiem. Paskaidrojuma rakstā valdības 2009. gada 2. decembra lēmumam par NCHZ atzīšanu par stratēģisku uzņēmumu saskaņā ar likumu minēts drauds, ka tad, ja NCHZ pārtrauks darbību, NCHZ tieši zaudēs 1 700 darba vietu un NCHZ piegādātāji – papildus 5 000 darba vietu. Tajā arī minēts, ka ražošanas pārtraukšana NCHZ negatīvi ietekmētu visas ķīmiskās rūpniecības sniegumu un konkurētspēju Slovēnijā un tādējādi būtiski pasliktinātu visas Slovērijas ekonomikas stāvokli. Tāpēc valdības lēmums NCHZ piemērot likumu acīmredzami nebija balstīts uz tirgus ekonomikas kreditoru principu. Slovēkija uzskata, ka, lai gan pirmajā periodā lēmumu nepieņēma ne kreditori, ne tiesa, ir iespējami, ka kreditori būtu nolēmuši turpināt NCHZ darbību pat tad, ja uzņēmumam netiktu piemērots likums. Slovēkija atsaucas uz 2009. gada 26. oktobra sākotnējo analīzi un administratora publiskajiem paziņojumiem 2009. gada oktobrī (t. i., pirms likuma stāšanās spēkā), norādot, ka NCHZ darbības turpināšana bija viņa vēlamais risinājums.
- (83) Tomēr administratora sākotnējā analīze ir diezgan virspusēja, nesatur alternatīvu risinājumu (aktīvu pārdošanas vai likvidācijas) analīzi un tāpēc nav uzskatāma par stabilu pamatu, ko kreditori būtu izmantojuši, lai pieņemtu lēmumu par NCHZ darbības turpināšanu. Turklāt 2009. gada decembrī tiesa aizstāja sākotnējo NCHZ administratoru ar citu administratoru, kurš būtu varējis izdarīt citu secinājumu, pamatojoties uz padziļinātāku novērtējumu. Tomēr jebkādu problēmas papildu novērtējumu atlika likuma stāšanās spēkā, un tādējādi kreditoriem un tiesai netika sniegta iespēja apspriest šo lietu un pieņemt lēmumu attiecībā uz to, ņemot vērā viņu ekonomiskās intereses.
- (84) Lai gan kreditori un tiesa nolēma turpināt NCHZ darbību pēc tam, kad likums zaudēja spēku, šis lēmums tika pieņemts citā ekonomiskajā situācijā un tika balstīts uz būtiski sarežģītāku un stabilāku ekonomisko novērtējumu, kas tika sagatavots 2010. gada decembrī, ņemot vērā likuma darbības beigas. Šajā analizē galvenokārt bija jāņem vērā tas, ka pēc pirmā perioda NCHZ bija tādas nesamaksātas saistības (gan pret valsti, gan privātpersonām) no iepriekšējās darbības turpināšanas, kuru kopsumma bija EUR 16 miljoni, un šīm saistībām bija prioritāte salīdzinājumā ar saistībām, kas radušās pirms bankrota. Tāpēc situācija kreditoriem nebija tāda pati kā bankrota procedūras sākumā, kad liela daļa šo saistību vēl nebija radusies.
- (85) Turklāt nenoteiktība, kas automātiski radās lēmuma pieņemšanas procesā saskaņā ar standarta bankrota noteikumiem, tika novērsta, NCHZ piemērojot likumu, un tas nodrošināja, ka vismaz līdz brīdim, kad likums zaudēs spēku 2010. gada beigās, NCHZ darbība būtu pilnīga. Tas bija nepārprotams signāls uzņēmuma

piegādātājiem un klientiem, kas tika pārliecināti, ka var turpināt tirgoties ar NCHZ, jo uzņēmums pilnībā saglabātu darbību, ņemot vērā tā stratēģiskā uzņēmuma statusu saskaņā ar likumu. Tā kā piegādes drošība ir nozīmīgs aspekts klientiem ķīmijas nozarē, likuma piemērošana nodrošināja NCHZ būtisku priekšrocību salīdzinājumā ar standarta bankrota procedūru. Tas deva NCHZ klientiem būtiski lielāku pārliecību, ka, neraugoties uz papildu zaudējumiem un NCHZ kreditoru uzskatiem un interesēm, NCHZ turpinātu darboties vismaz līdz brīdim, kad likums zaudē spēku. NCHZ tādējādi saņēma privileģētu attieksmi salīdzinājumā ar saviem konkurentiem līdzīgā situācijā.

- (86) Risks, ka klienti pāriet pie citiem piegādātājiem bankrota rezultātā, nav tikai hipotētisks risks. Faktiski, pat neraugoties uz aizsardzību, ko sniedza likuma piemērošana, daži klienti tika zaudēti 2009. un 2010. gadā, kā norādīts administratora ekonomiskajā analīzē, kas tika sagatavota pēc tam, kad likums zaudēja spēku. Ja likums netiktu piemērots, risks, ka pat vēl vairāk pārdošanas darījumu tiktu zaudēti, ņemot vērā nenoteiktību, ko radīja bankrota procedūra, būtu bijis būtiski lielāks. Tas arī būtu palielinājis risku, ka kreditori varētu uzskatīt, ka NCHZ darbības turpināšanai vairs nav ekonomiskas jēgas.
- (87) Slovēģija sniedza administratora sagatavotu hipotētisku analīzi, kas balstīta uz otrajā periodā analīzes vajadzībām izmantojamu metodoloģiju un kas parāda, ka tad, ja likvidācija būtu tikusi apsvērta pirmā perioda sākumā, analīzes rezultāts nebūtu bijis atšķirīgs no otrajā periodā veiktās analīzes rezultāta. Kaut arī pašreizējo saistību līmenis būtu bijis zemāks, proti, EUR 8,5 miljoni, ienākumi no likvidācijas nebūtu lielāki kā izmaksas un pašreizējās saistības. Tomēr šī analīze ir ļoti īsa un hipotētiska, un to sagatavoja administrators tikai pēc notikuma ⁽¹²⁾, jo tā nebija sagatavota un iesniegta līdz 2014. gada martam.
- (88) Slovēģija nav parādījusi, ka NCHZ darbības turpināšana būtu tiešām tikusi apstiprināta bankrota perioda sākumā, pamatojoties uz atbilstīgu padziļinātu analīzi un apspriešanu, kurā iesaistītas visas ieinteresētās personas, pat tad, ja likums nebūtu ticis piemērots NCHZ. Faktiski, ja likums nebūtu ticis piemērots NCHZ, uzņēmums būtu saskāries ar papildu negatīvām sekām (piemēram, klientu pāriešana pie drošākiem piegādātājiem), un tas būtu nozīmīgi palielinājis risku, ka kreditori izvēlas darbības pārtraukšanu tajā brīdī.
- (89) Likuma piemērošana tādējādi nodrošināja NCHZ selektīvu ekonomisku priekšrocību, jo tas aizsargāja uzņēmumu no bankrota procedūras parastās gaitas saskaņā ar standarta bankrota tiesību aktiem. Tā neļāva administratoram, kreditoriem un tiesai izmantot iespēju pārtraukt NCHZ darbību vai veikt nozīmīgu personāla samazinājumu (sk. 27. apsvērumu) ne bankrota procedūras sākumā, ne vēlāk (t. i., 2010. gada laikā), ņemot vērā NCHZ ekonomiskās situācijas attīstību. Tas arī nodrošināja NCHZ un trešām personām (piemēram, klientiem un piegādātājiem) noteiktību, ka darbība tiks turpināta, kas nekad netiek garantēts saskaņā ar standarta bankrota noteikumiem.
- (90) Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija uzskata, ka likuma piemērošana nodrošināja NCHZ nepamatotu ekonomisku priekšrocību.

5.2.3. Pasākuma selektivitāte

- (91) Lēmums NCHZ piemērot likumu, tādējādi garantējot tā darbības turpināšanu, ir individuāls pasākums, ko valdība pieņēmusi īpaši attiecībā uz NCHZ, un tāpēc pēc definīcijas ir selektīvs.
- (92) Slovēģijas iestādes apgalvo, ka likums bija vispārējs pasākums, ko piemēro visiem uzņēmumiem, kas atbilst tajā noteiktajiem kritērijiem. Neņemot vērā to, ka attiecīgais pasākums ir nevis pats likums, bet gan tā piemērošana NCHZ saskaņā ar valdības lēmumu, Komisija norāda, ka saskaņā ar ES tiesu iedibināto judikatūru fakts, ka likums bija vispārējs pasākums, neizslēdz iespēju, ka tas piešķir konkrētai vienībai selektīvu priekšrocību.
- (93) Pirmkārt, kaut gan likums bija vispārējs likumdošanas pasākums, lietas apstākļi vedina domāt, ka tas faktiski bija mērķēts īpaši uz NCHZ (dažos laikrakstu rakstos likums pat tika saukts par "lex NCHZ"). Likums tika pieņemts vienu mēnesi pēc tam, kad tika paziņots uzņēmuma bankrots, un NCHZ bija vienīgais uzņēmums, kam likums tika piemērots.

⁽¹²⁾ 2012. gada 5. jūnija spriedums, Komisija pret EDF, C-124/10, ECLI:EU:C:2012:318, 83.–85. un 105. punkts; 2002. gada 16. maija spriedums, Francija pret Komisiju, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, 71. un 72. punkts; 1998. gada 30. aprīļa spriedums, City Flyer Express Ltd pret Komisiju, T-16/96, ECLI:EU:T:1998:78, 76. punkts.

- (94) Otrkārt, lai likumu piemērotu konkrētam uzņēmumam, bija nepieciešams valdības lēmums, ar kuru uzņēmums tiek atzīts par stratēģisku uzņēmumu, jo likums automātiski nebija piemērojams katram uzņēmumam, kurš atbilda likuma 1. panta 2. punktā noteiktajiem nosacījumiem. Turklāt, ņemot vērā šo nosacījumu vispārīgo formulējumu, valdībai bija nozīmīga rīcības brīvība attiecībā uz to, kurus uzņēmumus tā uzskatīja par stratēģiskiem uzņēmumiem ⁽¹³⁾.
- (95) Tāpēc Komisija uzskata, ka pasākums, kas pieļauj valstij nesamaksāto NCHZ parādu uzkrāšanos, ir selektīvs pasākums LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

5.2.4. Konkurences kropļojumi un ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm

- (96) NCHZ darbības turpināšana, pamatojoties uz likuma piemērošanu, samazināja izmaksas, kas pretējā gadījumā būtu radušās NCHZ. NCHZ darbība neradīja pietiekamus ienākumus, lai segtu visas tās pamatdarbības izmaksas, tostarp sociālā nodrošinājuma iemaksas un citas valstij maksājamas summas, kuras radās bankrota procedūras laikā. Neraugoties uz nespēju segt visas savas saistības, it īpaši saistības pret valsti (kuras netika samaksātas 13 mēnešus, kamēr likums bija spēkā), NCHZ turpināja darbību tirgū, piedāvājot savus produktus, konkurējot ar citiem Eiropas ķīmisko produktu ražotājiem.
- (97) Turklāt, kā aprakstīts iepriekš, likuma piemērošana nodrošināja NCHZ ekonomiskas priekšrocības, kādu nebija citiem uzņēmumiem līdzīgā situācijā. Jo īpaši tas, iespējams, būtiski samazināja risku zaudēt klientus un piegādātājus bankrota procedūras laikā. Fakts, ka uzņēmumam saskaņā ar likumu bija pienākums turpināt darbību, iedrošināja NCHZ uzņēmējdarbības partnerus saglabāt savas attiecības ar uzņēmumu. NCHZ klientiem piegādes drošība, kas ir īpaši svarīga ķīmijas rūpniecībā, tika nodrošināta ar uzņēmuma uzņēmējdarbības turpināšanu saskaņā ar likumu. Ja likums nebūtu ticis piemērots, NCHZ klienti aiz bailēm, ka uzņēmuma darbība pēkšņi tiks pārtraukta saistībā ar bankrotējošā uzņēmuma finanšu un ekonomiskās situācijas pasliktināšanos, iespējams, būtu meklējuši alternatīvus piegādes avotus.
- (98) Viena uzņēmuma izmaksu samazināšana ir darbības atbalsts un tādējādi kropļo konkurenci, jo NCHZ konkurentiem bija jāsedz šīs izmaksas vai jāuzņemas maksātnespējas sekas. Turklāt pasākumi varēja kropļot konkurenci, mākslīgi saglabājot NCHZ kalcija karbīda tirgū un citos tā darbības tirgos.
- (99) Tā kā ES ir tikai ierobežots skaits kalcija karbīda ražotāju un produkti tiek tirgoti visā Eiropā, minētais pasākums arī nepārprotami ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

5.2.5. Secinājums par valsts atbalsta esību

- (100) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka NCHZ atzīšana par stratēģisku uzņēmumu saskaņā ar likumu bija selektīva priekšrocība par labu šim uzņēmumam, bija piedēvējama valstij un ietvēra valsts līdzekļu izlietojumu, lai radītu konkurences kropļojumus tirgū, kas atvērts tirdzniecībai starp dalībvalstīm. Pasākums tādējādi ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.
- (101) Atbalsta summa atbilst tām nesamaksātajām saistībām pret valsti un valsts struktūrām, kuras uzkrātas periodā, kad likums tika piemērots NCHZ. Pamatojoties uz Slovākijas sniegto informāciju, nesamaksātais parāds perioda sākumā bija EUR 735 817,44 ⁽¹⁴⁾. Kad likums zaudēja spēku, nesamaksātās saistības bija EUR 5 519 241,54 ⁽¹⁵⁾. Tāpēc atbalsta summa ir EUR 4 783 424,10.

⁽¹³⁾ Saistībā ar šo sk. jo īpaši spriedumu lietā T-152/99 *Hijos de Andrés Molina, SA (HAMSA)* pret Komisiju, ECLI:EU:T:2002:188, 157. punktu.

⁽¹⁴⁾ Šī summa atbilst nesamaksātajiem parādiem, kas bija maksājami valsts kreditoriem 2009. gada 31. decembrī. Slovākijas iestādes apgalvo, ka nav precīzas informācijas par summām konkrētā datumā, kad NCHZ tika atzīts par stratēģisku uzņēmumu. Tāpēc skaitlis ir visprecīzākā pieejamā aplēse (un diezgan piesardzīga aplēse) par nesamaksāto saistību summu likuma piemērošanas perioda sākumā.

⁽¹⁵⁾ Šī summa atbilst nesamaksātajiem parādiem, kas bija maksājami valsts kreditoriem 2010. gada 31. decembrī. Slovākijas iestādes apgalvo, ka nav precīzas informācijas par summām konkrētā datumā, kad NCHZ pārstāja būt par stratēģisku uzņēmumu saskaņā ar likumu. Tāpēc skaitlis ir visprecīzākā pieejamā aplēse (un diezgan piesardzīga aplēse) par nesamaksāto saistību summu likuma piemērošanas perioda beigās.

5.3. Darbības turpināšana saskaņā ar Kreditoru komitejas lēmumu

- (102) Pēc tam, kad likums zaudēja spēku, administratoram juridiski vairs nebija pienākuma turpināt uzņēmuma darbību. Viņš informēja kreditorus (gan nodrošinātos, gan nenodrošinātos), ka NCHZ zaudējumi bija nepārtraukti palielinājušies kopš bankrota paziņošanas un ka uzņēmuma darbības izmaksas bija lielākas nekā ienākumi no tā darbības. Neraugoties uz informāciju par uzņēmuma sliktu stāvokli, visi kreditori un Kreditoru komiteja un nodrošinātie kreditori 2011. gada janvārī vienojās, ka NCHZ būtu jāturpina darbība. Šo lēmumu pēc tam apstiprināja bankrota tiesa saskaņā ar Slovākijas likumu par bankrotu, un tas kļuva saistošs administratoram.

5.3.1. Piedāvājuma un ekonomiska priekšrocība

- (103) NCHZ darbības turpināšana pēc tam, kad likums bija zaudējis spēku, bija balstīta uz lēmumu, ko pieņēma Kreditoru komiteja (nenodrošināto kreditoru pārstāvniecības struktūra), kuras locekļi bija galvenokārt privāti uzņēmumi. Oficiālās izmeklēšanas procedūra atklāja, ka saskaņā ar Slovākijas likumu par bankrotu nevienam no Kreditoru komitejas locekļiem vai nodrošinātajiem kreditoriem nebija veto tiesību. Faktiski balsošana šajās struktūrās notika pēc vairākuma principa. Tāpēc neviena no valsts iestādēm nebūtu varējusi īstenot savas intereses un apturēt turpmāku parādu uzkrāšanos.
- (104) Tāpēc var secināt, ka NCHZ darbības turpināšana bija balstīta uz lēmumu, ko noteica privātie kreditori, jo valsts kreditoriem nebija veto tiesību, lai pārtrauktu NCHZ darbības turpināšanu. Tāpēc lēmumu turpināt NCHZ darbību pēc tam, kad likums zaudēja spēku, nevar uzskatīt par piedāvājumu valstij.
- (105) Tas arī parāda, ka dažādu valsts kreditoru lēmums aktīvi atbalstīt NCHZ darbības turpināšanu otrajā periodā tika pieņemts tajā pašā laikā un tajos pašos apstākļos (*pari passu*) kā lēmumi, ko pieņēma salīdzināmi privātie kreditori, un tas nozīmē, ka valsts kreditori rīkojās saskaņā ar turgus ekonomikas kreditoru principu.
- (106) Turklāt pilnīguma labad Komisija pārbaudīja administratora sagatavoto ekonomisko analīzi, kas bija pieejama kreditoriem un tiesai attiecīgajā brīdī. Analīzē konstatēti vairāki iespējami scenāriji un salīdzinātas izmaksas un ienākumi, vērtējot no NCHZ kreditoru viedokļa. Jo īpaši analīzē norādīts, ka NCHZ darbības pārtraukšana radītu nozīmīgas izmaksas, kas pārsniegtu EUR 48 miljonus. Lielākā daļa izmaksu bija saistītas ar ķīmisko produktu ražotņu slēgšanu un vides sakopšanu (aptuveni EUR 37,3 miljoni) un personāla izmaksām (EUR 10,5 miljoni, ja visas juridiskās saistības tiktu segtas). Vienlaikus no atsevišķu aktīvu pārdošanas gaidāmie ienākumi bija robežās EUR 47–52 miljoni (neņemot vērā papildu izmaksas, ko rada iekārtu demontāža un aizvākšana).
- (107) Tā kā nesamaksājām (valsts un privātajām) saistībām, kas radās no darbības bankrota procedūras laikā (EUR 16 miljoni tajā laikā), bija preferenciāls statuss, netiktu segtas nevienas no prasībām, kas radās pirms bankrota. Tomēr analīzē iekļauts viedoklis, ka tāda uzņēmuma pārdošana, kura darbība tiek turpināta, iespējams, nestu lielākus ienākumus, jo dažas tehnoloģiskās iekārtas tiktu neatgriezeniski sabojātas, ja darbība tiktu pārtraukta. Analīzē arī konstatēts, ka, neraugoties uz to, ka pirmais konkurss nenotika, bija daži ieinteresēti pircēji. Kopumā analīzē secināts, ka kreditoru interesēs bija turpināt NCHZ darbību un pārdot uzņēmējdarbību kā uzņēmumu, kura darbība turpinās.
- (108) Administratora sagatavotajai ekonomiskajai analīzei tika pievienota arī NCHZ vadības sagatavota analīze. Tajā analīzē iekļauts viedoklis, ka uzņēmuma aktīvu gaidāmā reālā vērtība gadījumā, ja darbība tiktu pārtraukta, sasniegtu tikai EUR 15,5 miljonus, vēl vairāk mazinot NCHZ darbības pārtraukšanas pievilcību kreditoru acīs. Turklāt pētījumā apgalvots, ka uzņēmumu varētu veiksmīgi pārdot, ja tiktu apstiprināti noteikti restrukturizācijas pasākumi; tā kā likuma dēļ personāla atlaišana bija diezgan apgrūtināta, NCHZ veica personāla samazināšanu tikai pēc tam, kad likums zaudēja spēku otrā perioda sākumā. Kopumā pētījumā arī konstatēts, ka kreditoriem būtu visizdevīgāk, ja NCHZ pārdotu kā uzņēmumu, kurš darbojas.
- (109) Priekšlikumu attiecībā uz darbības turpināšanu, kas bija balstīts uz šiem dokumentiem, pēc tam pieņēma visi kreditori, gan valsts, gan privātie. Komisija norāda, ka vismaz dažiem privātajiem kreditoriem maksājāmie parādi arī palielinājās bankrota perioda laikā, beigās sasniedzot EUR 11,5 miljonus.

- (110) Turklāt padziļināta izmeklēšana parādīja, ka tikai divi no četriem valsts kreditoriem, kas bija pārstāvēti kreditoru struktūrās (Valsts īpašuma fonds, Vides fonds, Slovērijas Garantiju un attīstības banka un *Nováky* pilsēta), bija tieši apdraudēti, ka NCHZ darbības turpināšanas laikā NCHZ parādi šiem kreditoriem varētu turpināt uzkrāties. Šie kreditori bija Vides fonds, kura papildu prasības otrajā periodā bija tikai EUR [100–500] tūkstoši, un *Nováky* pilsēta, kuras papildu nesamaksātās prasības otrajā periodā sasniedza EUR [300–800] tūkstošus. Galvenie valsts kreditori, pret kuriem parādsaistības pieauga bankrota procedūras laikā, jo īpaši valsts veselības apdrošināšanas un sociālā nodrošinājuma uzņēmumi, nebija pārstāvēti nevienā no kreditoru struktūrām, kas lēma par NCHZ darbības turpināšanu. Tāpēc tiem nebija iespējas tieši ietekmēt lēmumu pieņemšanu, un tādējādi tie nevarēja novērst NCHZ darbības turpināšanu. Šie valsts kreditori darīja visu, ko varēja, lai atgūtu parādus, reģistrējot savas prasības pie bankrota administratora un izmantojot visus piedziņas mehānismus, kas bija pieejami saskaņā ar Likumu par bankrotu.
- (111) Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija uzskata, ka dažādo valsts struktūru rīcība bija atbilstoša privāto kreditoru pārbaudei.
- (112) Tāpēc Komisija secina, ka NCHZ neguva labumu no tās priekšrocības salīdzinājumā ar saviem konkurentiem, kuru tas nebūtu ieguvis parastos tirgus apstākļos otrajā periodā, kad likums vairs nebija piemērojams un NCHZ turpināja savu darbību, pamatojoties uz Kreditoru komitejas lēmumu.

5.3.2. Secinājums par valsts atbalsta esību

- (113) Tā kā vismaz divi no kumulatīvajiem valsts atbalsta noteikšanas nosacījumiem (piedēvējamība valstij un ekonomiskās priekšrocības esība) nav izpildīti, Komisija secina, ka NCHZ darbības turpināšana saskaņā ar Kreditoru komitejas lēmumu nav valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

5.4. Nelikumīgs atbalsts

- (114) Komisija norāda, ka, tā kā likuma piemērošana NCHZ ir valsts atbalsts, tas tika piešķirts, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punkta noteikumu par paziņošanu un atturēšanos no rīcības. Tādējādi Komisija norāda, ka NCHZ piešķirtais atbalsts ir nelikumīgs valsts atbalsts.

5.5. Pasākumu saderība ar iekšējo tirgu

- (115) Ja iepriekš konstatētais pasākums ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, tā saderība jāvērtē, ņemot vērā minētā panta 2. un 3. punktā paredzētos izņēmumus.
- (116) Saskaņā ar Tiesas judikatūru dalībvalsts norāda saderības iespējamo pamatojumu un parāda, ka šādas saderības nosacījumi ir izpildīti ⁽¹⁶⁾. Slovērijas iestādes uzskata, ka pasākumi nav valsts atbalsts, un nav norādījusi nekādu iespējamu pamatojumu saderības novērtēšanai.
- (117) Komisija tomēr ir novērtējusi, vai kāds no pamatojumiem, kas paredzēti LESD, būtu piemērojami vērtējamiem pasākumiem *prima facie*.
- (118) Tā kā uz NCHZ attiecās bankrota procedūra laikā, kad pasākumi tika piešķirti, tas nepārprotami bija grūtībās nonācis uzņēmums Kopienas pamatnostādņu par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (turpmāk "Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes") ⁽¹⁷⁾ nozīmē.
- (119) Tāpēc jebkurš novērtējums par valsts atbalsta saderību ar iekšējo tirgu principā būtu jāveic, pamatojoties minētajās pamatnostādnēs noteiktajiem kritērijiem.
- (120) Komisija norāda, ka Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 3.1. punktā paredzētie glābšanas atbalsta nosacījumi, šķiet, nav izpildīti; jo īpaši pasākumi nav likviditātes atbalsts aizdevuma garantiju vai aizdevumu veidā, un tos nepapildināja Slovērijas saistības paziņot Komisijai pārstrukturēšanas plānu vai likvidācijas plānu un tamlīdzīgi.

⁽¹⁶⁾ Spriedums lietā C-364/90 Itālija pret Komisiju, ECLI:EU:C:1993:157, 20. punkts.

⁽¹⁷⁾ OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.

- (121) Saistībā ar pārstrukturēšanas atbalstu, kā noteikts Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 3.2. punktā, Komisija norāda, ka Slovākija nepaziņoja nevienu no iepriekšminētajiem pasākumiem kā pārstrukturēšanas atbalstu un ka tā nav parādījusi, ka pastāv kāds no nepieciešamajiem elementiem, kas ļautu šos pasākumus par tādu uzskatīt (pārstrukturēšanas plāns, pašu ieguldījums, kompensācijas pasākumi un tamlīdzīgi elementi).
- (122) Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 34. punktā noteikta prasība, ka atbalsta piešķiršana ir atkarīga no pārstrukturēšanas plāna īstenošanas, kam jābūt Komisijas apstiprinātam visos individuālā atbalsta gadījumos. Šajā gadījumā atbalsts tika piešķirts bez ticama pārstrukturēšanas plāna, kas atbilstu Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nosacījumiem. Šis apstāklis vien ir pietiekams, lai izslēgtu pasākumu saderību ar iekšējo tirgu.
- (123) Turklāt Komisija norāda, ka Slovākija nav pievērsusi Komisijas uzmanību jebkādiem faktiem, kas nodrošinātu atbilstību prasībām, kuras nepieciešamas, lai pārstrukturēšanas atbalstu atzītu par saderīgu: NCHZ ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana, pieņemami pašu ieguldījuma līmeņi, atbilstīgi kompensējoši pasākumi un tamlīdzīgas prasības.
- (124) Komisija secina, ka iepriekš norādītais pasākums nav saderīgs, pamatojoties uz Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēm, un tādējādi ir valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

5.6. Atbalsta atgūšana

- (125) Saskaņā ar Līgumu un Tiesas iedibināto judikatūru Komisijai parasti būtu jālemj, ka attiecīgajai dalībvalstij jāatceļ nelikumīgi piešķirtais atbalsts, ja ir konstatēts, ka šāds atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu⁽¹⁸⁾. Tiesa arī vienmēr ir atzinusi, ka dalībvalsts pienākums atcelt atbalstu, kas atzīts par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, ir paredzēts, lai atjaunotu iepriekšējo situāciju⁽¹⁹⁾.
- (126) Šajā kontekstā Tiesa ir nolēmusi, ka šis mērķis ir sasniegts, kad saņēmējs ir atmaksājis summas, kas tam piešķirtas, sniedzot nelikumīgu atbalstu, un tādējādi zaudē priekšrocību, kas tam bija tirgū salīdzinājumā ar tā konkurentiem, un situācija pirms atbalsta maksājuma ir atjaunota⁽²⁰⁾.
- (127) Saskaņā ar judikatūru Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999⁽²¹⁾ 14. panta 1. punkts paredz, ka "kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja (...)".
- (128) Tādējādi, tā kā neviens no minētajiem pasākumiem netika paziņots Komisijai, pārkāpjot Līguma 108. pantu, bet tie ir uzskatāmi par nelikumīgu un nesaderīgu atbalstu, piešķirtās summas ir jāatgūst, lai atjaunotu tirgus situāciju, kāda tā bija pirms to piešķiršanas. Atgūšanai būtu jāaptver laiks no brīža, kad priekšrocība atbalsta saņēmējam uzkrājas, t. i., kad atbalsts tika nodots saņēmēja rīcībā, līdz faktiskai atgūšanai, un atgūstamajām summām būtu jāpiemēro procenti līdz faktiskajai atgūšanai. Atgūšanā ņems vērā tās nesamaksāto parādu summas, kuras ir valsts atbalsts un par kurām ir pierādījumi, ka tās ir jau atmaksātas no NCHZ aktīvu pārdošanas ienākumiem.
- (129) Ņemot vērā NCHZ uzņēmējdarbības pārdošanu *Via Chem Slovakia* un *Fortischem*, Komisija pārbaudīs iespējamo ekonomisko pēctecību starp šiem uzņēmumiem, lai analizētu, vai atbalsta atgūšana būtu attiecināma uz tiem.

5.7. NCHZ ekonomiskā pēctecība, pamatojoties uz uzņēmējdarbības pārdošanu

- (130) Kā norādīts, ja Komisija pieņem negatīvu lēmumu par uzņēmumam piešķirta nesaderīga atbalsta atgūšanu LESD 107. un 108. panta kontekstā, attiecīgajai dalībvalstij jāatgūst nesaderīgais atbalsts. Atgūšanas pienākumu var attiecināt uz jaunu sabiedrību, kurai attiecīgā sabiedrība ir nodevusi vai pārdevusi daļu no saviem aktīviem, ja šāda nodošana vai pārdošana ļauj starp abām sabiedrībām konstatēt ekonomisko pēctecību⁽²²⁾.

⁽¹⁸⁾ Sk. spriedumu lietā C-70/72 Komisija pret Vāciju, ECLI:EU:C:1973:87, 13. punkts.

⁽¹⁹⁾ Sk. spriedumu apvienotajās lietās C-278/92, C-279/92 un C-280/92 Spānija pret Komisiju, ECLI:EU:C:1994:325, 75. punkts.

⁽²⁰⁾ Sk. spriedumu lietā C-75/97 Beļģija pret Komisiju, ECLI:EU:C:1999:311, 64. un 65. punkts.

⁽²¹⁾ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

⁽²²⁾ Vispārējās tiesas 2012. gada 28. marta spriedums, *Ryanair Ltd* pret Eiropas Komisiju, lieta T-123/09, 155. punkts.

- (131) Attiecībā uz darījuma mērķi Komisija norāda, ka, lai gan tās rīcībā nav tiešu pierādījumu, ka darījuma mērķis bija izvairīties no iespējamā atgūšanas lēmuma ietekmes, tomēr Slovēnijas iestādēm bija skaidrs, ka Komisija veica sākotnējo izmeklēšanu saistībā ar sūdzību pret NCHZ kopš 2011. gada 17. oktobra (sk. 2. apsvērumu) un ka bija prasība par karteļa naudas soda maksājumu EUR 19,6 miljonu apmērā, kas tika noteikts NCHZ ar 2009. gada 22. jūlija lēmumu (sk. 12. apsvērumu).
- (132) Saskaņā ar Tiesas lēmumu lietā "Itālija un SIM 2 pret Komisiju" ⁽²³⁾, uz ko Komisija balstīja savus lēmumus par uzņēmumiem *Olympic Airlines*, *Alitalia* un *SERNAM* ⁽²⁴⁾, ekonomiskās pēctecības novērtējums starp atbalsta saņēmēju un uzņēmumu, kuram tika nodoti atbalsta saņēmēja aktīvi, tika veikts, pamatojoties uz rādītāju kopumu. Var ņemt vērā šādus faktorus: pārdošanas cenas atbilstība vai neatbilstība tirgus cenai, pārdoto aktīvu apjoms (aktīvi un saistības, darbaspēka saglabāšana, aktīvi kopumā), pircēja(-u) identitāte, pārdošanas brīdis (pēc sākotnējā novērtējuma sākšanas, oficiālās izmeklēšanas procedūras vai galīgā lēmuma) un darījuma ekonomiskā loģika. Šo rādītāju kopumu Tiesa apstiprināja savā 2012. gada 28. marta lēmumā lietā "*Ryanair* pret Komisiju", kas apstiprināja *Alitalia* lēmumu ⁽²⁵⁾.
- (133) Ņemot vērā NCHZ uzņēmējdarbības pārdošanu *Via Chem Slovakia* un pēc tam *Fortischem*, Komisija, pamatojoties uz iepriekš minētajiem kritērijiem, tādējādi analizēs, vai starp NCHZ un uzņēmējdarbību, ko galu galā iegādājās un pašlaik nodrošina *Fortischem*, ir ekonomiskā pēctecība.
- (134) Komisija uzskata, ka nav atbilstīgi atsevišķi analizēt divu tādu darījumu ekonomisko pēctecību, kuru rezultātā *Fortischem* iegādājās NCHZ uzņēmējdarbību, t. i., vispirms pārdošana *Via Chem Slovakia* un pēc tam pārdošana *Fortischem*. *Via Chem Slovakia* pārdeva uzņēmējdarbību *Fortischem* otrajā darījumā 2012. gada 1. augustā, t. i., tikai vienu dienu pēc pirmā darījuma beigām. Tāpēc *Via Chem Slovakia* nekad faktiski nav vadījusi iegādāto NCHZ uzņēmējdarbību un nodrošinājusi uzņēmuma darbību.
- (135) Komisija atzīst, ka šo abu darījumu apjoms nav gluži vienāds, jo *Via Chem Slovakia* saglabāja dažu nekustamo aktīvu (ēkas un zeme) īpašumtiesības. Tomēr no sniegtās informācijas ir acīm redzams, ka visas NCHZ saimnieciskās darbības, ko iegādājās *Via Chem Slovakia*, tika nekavējoties nodotas *Fortischem*. *Fortischem* pārņēma no *Via Chem Slovakia* visus aktīvus un tiesības saistībā ar ķīmisko produktu ražošanu (ražošanas mašīnas un iekārtas, līgumus u. c.), izņemot vienīgi nekustamos aktīvus, kā arī saistības attiecībā uz ķīmisko produktu ražošanu (tostarp visus darba līgumus). Nekustamie aktīvi, kas netika pārdoti *Fortischem*, bet bija nepieciešami NCHZ saimnieciskās darbības turpināšanai, bija pieejami *Fortischem* uz nomas līguma pamata. Tāpēc Komisija tieši analizēs, vai starp NCHZ un tā uzņēmējdarbību, ko iegādājās *Fortischem*, ir ekonomiskā pēctecība. Šo abu darījumu īpašās iezīmes tiks ņemtas vērā, ciktāl tās ir būtiskas šim novērtējumam.

5.7.1. Pārdošanas cena

- (136) Komisija savā lēmumā par oficiālās izmeklēšanas procedūras sākšanu izteica bažas par to, vai cena EUR 2,2 miljonu apmērā, ko *Via Chem Slovakia* –uzvarējušais pretendents – samaksāja par uzņēmuma aktīviem, atbilda tirgus cenai.
- (137) Konkurss bija ar nosacījumiem, kas, iespējams, samazināja aktīvu vērtību. Saskaņā ar konkursa nosacījumiem potenciālie pretendenti varēja izvēlēties, vai izteikt savu piedāvājumu, pārņemot īpašumtiesību saņēmēja saistības vai tās nepārņemot (sīkāku informāciju sk. 17. un 18. apsvērumā).
- (138) Konkursa noteikumi paredzēja, ka tad, ja augstākās cenas piedāvājumu izteica pretendents, kurš izvēlējās nepārņemt saistības, augstākās cenas piedāvājuma izteicējam, kurš uzņēmās šīs saistības, bija iespēja tikt pielīdzinātam augstākās cenas piedāvājumam. Komisija uzskata, ka šī iespēja vienam pretendētājam paaugstināt savu piedāvājumu pēc tam, kad visi piedāvājumi ir iesniegti, iespējams, atturēja potenciālos dalībniekus un/vai tam bija negatīva ietekme uz iesniegtajiem piedāvājumiem.

⁽²³⁾ Tiesas 2003. gada 8. maija spriedums, Itālijas Republika un *SIM 2 Multimedia SpA* pret Eiropas Kopienu Komisiju, apvienotās lietas C-328/99 un C-399/00.

⁽²⁴⁾ Komisijas 2008. gada 17. septembra lēmums, valsts atbalsts N 321/08, N 322/08 un N 323/08 – Grieķija – *Vente de certains actifs d'Olympic Airlines/Olympic Airways Services*; Komisijas 2008. gada 12. novembra lēmums, valsts atbalsts N 510/08 – Itālija – *Alitalia* aktīvu pārdošana; Komisijas 2012. gada 4. aprīļa lēmums SA.34547 – Francija – *Reprise des actifs du groupe SERNAM dans le cadre de son redressement judiciaire*.

⁽²⁵⁾ Vispārējās tiesas 2012. gada 28. marta spriedums lietā T-123/09 *Ryanair Ltd* pret Eiropas Komisiju.

- (139) Faktiski viens no elementiem, kas nodrošina, ka konkursā tiek sasniegta augstākā cena, ir nenoteiktība attiecībā uz cenām, ko piedāvā citi pretendenti. Ja pretendents, kas iesniedz piedāvājumu, pārņemot saistības, zina, ka viņa piedāvājumam ir jābūt augstākās cenas piedāvājumam tikai starp piedāvājumiem, kas izteikti, pārņemot saistības, un ka viņam būs iespēja pielīdzināt savu piedāvājumu tā pretendenta piedāvājumam, kurš izteicis augstākās cenas piedāvājumu, nepārņemot saistības, viņš var izteikt zemākas cenas piedāvājumu nekā tad, ja konkursa nosacījumos nebūtu nodrošināta iespēja pielīdzināt piedāvājumu.
- (140) Turklāt šis nosacījums varētu atturēt pretendētus, kuri nevēlas izteikt piedāvājumu, pārņemot saistības, jo viņi zina, ka pat tad, ja viņu piedāvājums ir ar augstāko cenu, to var noraidīt, jo cits pircējs, kurš ir gatavs pārņemt saistības, var paaugstināt savu piedāvājumu. Ja tas notiek, pretendentam, kurš nepārņem saistības, netiek dota iespēja no jauna iesniegt piedāvājumu un piedāvāt augstāku pirkuma cenu.
- (141) Ņemot vērā iepriekš minēto, konkursa nosacījumi, šķiet, dod priekšroku pretendentiem, kuri pārņem saistības, jo tad, ja divi pretendenti piedāvā vienu un to pašu cenu – viens, pārņemot saistības, bet otrs, nepārņemot saistības –, piedāvājumam, pārņemot saistības, tiek dota priekšroka salīdzinājumā ar otro piedāvājumu. Tā, šķiet, ir norāde, ka cena, ko varētu sasniegt tad, ja nebūtu jāpārņem saistības, varētu būt potenciāli augstāka nekā cena, ko piedāvāja uzvarējušais pretendents. Var saprātīgi pieņemt, ka pienākumam segt saistības ir finansiāla ietekme uz pircēju, ko pircējs ņem vērā, iesniedzot savu piedāvājumu. Nepārņemot saistības, tāda pircēja piedāvātā cena, tādējādi, iespējams, būtu augstāka.
- (142) Slovēģija apgalvo, ka pat pretendents, kas izsaka piedāvājumu, pārņemot saistības, nevarēja būt pārliecināts, ka nebūs cita pretendenta, kurš izsaka piedāvājumu, pārņemot saistības un piedāvājot potenciāli augstāku cenu. Tomēr tas nemaina faktu, ka uz pretendentiem, kas neuzņemas saistības, tika attiecināts mazāk labvēlīgs režīms nekā uz pretendentiem, kas uzņemas saistības, un ka potenciālie pretendenti, kas nevēlējas pārņemt saistības, varēja tādējādi tikt atturēti no piedalīšanās.
- (143) Slovēģija arī apgalvo, ka, ņemot vērā saistību kopsummu, kas pārsniedza EUR 11 miljonus, bija ļoti maz ticams, ka kāds pretendents iesniegs piedāvājumu, pārņemot šīs saistības. Tā apgalvo, ka, jo īpaši ņemot vērā pirmajā konkursā piedāvāto cenu, kas sasniedza tikai EUR 2 miljonus, neviens racionāli domājošs pretendents nebūtu konkursā uzņēmis saistības ar šādu finansiālu ietekmi. Saistības faktiski ietver ieguldījumus vismaz EUR 11 miljonu apmērā. Tomēr ieguldījums ir iezīmēts to pasākumu finansēšanai, kuri nodrošina atbilstību piemērojamiem vides noteikumiem, kas nepieciešama ķīmisko produktu ražošanas turpināšanai. Jebkuram pretendentam, kurš vēlētos turpināt ķīmisko produktu ražošanu, būtu jāveic šāds ieguldījums, un šī summa tādējādi jāņem vērā arī pretendentiem, kas nepārņem saistības. Lai gan divām pārējām saistībām (minēts 17. apsvērumā) bija potenciāla ietekme uz cenu, pircējam, kurš plānoja uzturēt vai pat paplašināt NCHZ darbību, šīs saistības nebūtu pārlieku apgrūtināšas, ņemot vērā priekšrocību, kas konkursā tika piešķirta pretendentiem, kas uzņemas saistības. Tāpēc iespēja, ka tiek saņemts piedāvājums, pārņemot saistības, nevar tikt atņemta kā "ļoti maz ticama", un šī iespēja tāpēc varēja ietekmēt konkursā piedāvāto cenu.
- (144) Lai arī galu galā netika saņemti piedāvājumi, pārņemot saistības, nosacījumi neļāva iekļaut augstāko iespējamo tādu pretendentu skaitu, kuri izsaka savus vislabākos piedāvājumus, konkurējot cits ar citu, kas ir priekšnoteikums, lai veiktu pārdošanu par augstāko iespējamo tirgus cenu.
- (145) Turklāt pārdošana tika organizēta kā visa tāda uzņēmuma pārdošana, kurš turpina darbību, t. i., ar visiem aktīviem apvienotiem paketē, un neviens pretendents nevarēja nopirkt kādu aktīvu atsevišķi. Tas izslēdza iespēju maksimāli palielināt galīgo cenu, izsakot piedāvājumu par atsevišķām NCHZ darbības jomām (vienlaikus izvairoties no potenciālām grūtībām, kas rodas no iespējamās darbības pārtraukšanas, vai tās ierobežojot). Komisija norāda, ka Slovēģijas iestāžu iesniegtie dokumenti norāda, ka bija potenciāli pretendenti, kas bija ieinteresēti iegādāties tikai dažas NCHZ uzņēmējdarbības daļas (piemēram, *bluO Epsilon Limited* bija ieinteresēts iegādāties tikai karbīda ražošanas iekārtas). Tāpēc nav iespējams izslēgt iespēju, ka, pārdodot atsevišķas NCHZ uzņēmējdarbības jomas, būtu iegūta augstāka kopējā pārdošanas cena.
- (146) Attiecībā uz *Via Chem Slovakia* veikto pārdošanas darījumu ar *Fortischem*, tas bija darījums starp divām privātpersonām, kad netika organizēts konkurss. Cena vienkārši tika noteikta sarunu procedūrā starp divām privātpersonām, nesniedzot citām personām iespēju piedāvāt augstāku cenu. Tāpēc šaubas par to, vai cena, ko maksāja *Via Chem Slovakia*, atbilda tirgus cenai, arī tiek attiecinātas uz cenu, ko maksāja *Fortischem*.
- (147) Ņemot vērā iepriekš minēto, šķiet ticami, ka NCHZ aktīvi netika pārdoti tādā veidā, kas nodrošināja maksimālu ienākumu gūšanu par nodoto uzņēmējdarbību.

- (148) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka cena, ko *Via Chem Slovakia* maksāja par NCHZ uzņēmējdarbību, iespējams, nebija patiesa tirgus cena, jo konkursa nosacījumi, kā arī fakts, ka pretendentiem bija jāizsaka piedāvājums par visiem aktīviem, kas apvienoti paketē, ietekmēja cenu.

5.7.2. Darījuma apmērs

- (149) Lai novērstu ekonomisko pēctecību, nodotās uzņēmējdarbības aktīviem un citiem elementiem jābūt tikai daļai no iepriekšējā uzņēmuma vai tā darbības. Jo lielāka ir sākotnējās uzņēmējdarbības daļa, kas tiek nodota jaunajai vienībai, jo lielāka iespēja, ka saimnieciskā darbība, kas saistīta ar šiem aktīviem, turpina gūt labumu no nesaderīga atbalsta.
- (150) Lai gan Slovēģija apgalvo, ka pārdošana bija darījums ar aktīviem, pārdošanas nosacījumi faktiski norāda, ka uzņēmums tika pārdots kā uzņēmums, kas darbojas. Kā norādīts iepriekš 19. apsvērumā, visi aktīvi un vismaz daļa nododamo saistību tika pārdota jaunajam īpašniekam.
- (151) Slovēģijas konkurences uzraudzības iestāde 2012. gada 19. jūlijā apstiprināja NCHZ pārdošanu *Via Chem Slovakia*. No šā lēmuma ir skaidrs, ka paziņotā apvienošanās un tādējādi arī pārdošana aptvēra visu NCHZ kā uzņēmumu, kas turpina darbību ⁽²⁶⁾.
- (152) *Fortischem* iegādātās uzņēmējdarbības darbības joma saglabājas tāda pati kā NCHZ iepriekšējā darbības joma. To pierāda pašā bankrota procedūras sākumā ⁽²⁷⁾ veiktais NCHZ ražošanas programmas salīdzinājums ar pašreizējo ražošanas programmu, kas sniegta *Fortischem* interneta vietnē ⁽²⁸⁾. Abos gadījumos galvenās NCHZ un *Fortischem* darbības jomas attiecīgi ir neorganiski (elektrolītiski) ķīmiski produkti, tostarp kalcija karbīds, organiski ķīmiski produkti, polimēri un PVH apstrādes produkti. Visus 14 šo ražošanas jomu galvenos produktus, kas veido 99 % no NCHZ ienākumiem 2008. GADĀ ⁽²⁹⁾, ražo arī *Fortischem*. Ienākumi, ko rada minētie *Fortischem* pārdotie produkti, bija EUR 161,3 miljoni 2013. gadā ⁽³⁰⁾. Šie ienākumi ir salīdzināmi ar NCHZ ienākumiem aptuveni EUR 150–160 miljonu apmērā bankrota procedūras laikā ⁽³¹⁾. Tāpēc gan nodotās uzņēmējdarbības ražošanas programma, gan tās ienākumi saglabājās tādi paši kā NCHZ. Vairāk nekā 95 % no NCHZ 1 412 darbiniekiem arī tika nodoti *Fortischem*. Darbinieki netika atlaisti un pēc tam atkal pieņēmti darbā *Fortischem*, tā vietā darbinieku darba līgumi tika vienkārši nodoti *Fortischem*.
- (153) Slovēģija apgalvo, ka mazāk nekā 60 % no uzņēmējdarbības tika nodota, jo īpaši tāpēc, ka nebija ietverts nekustamais īpašums. Tomēr, kā skaidrots iepriekš (sk. 134. apsvērumu), *Fortischem* no *Via Chem Slovakia* nomā nekustamo īpašumu (zemi un ēkas), kas nepieciešams ķīmisko produktu ražošanai. Izņemot nekustamo īpašumu, *Fortischem* pārņēma visus pārējos NCHZ aktīvus, tiesības un saistības. Tādējādi *Fortischem* veic NCHZ uzņēmējdarbību un turpina to pašu produktu portfeli.
- (154) Turklāt *Fortischem* arī saglabāja esošo NCHZ vadību. Piemēram, NCHZ izpilddirektors pirms uzņēmējdarbības nodošanas ir kļuvis par *Fortischem* valdes priekšsēdētāju.
- (155) NCHZ uzņēmējdarbības iegādes laikā *Fortischem* arī publiski paziņoja presē, ka tas neplāno nekādas būtiskas pārmaiņas attiecībā uz personālu vai ražošanu un ka tas saglabās esošo vadību ⁽³²⁾.

⁽²⁶⁾ Sk. jo īpaši 25.–29. apsvērumu lēmumā par apvienošanās apstiprināšanu (Lēmums Nr. 2012/FH/3/1/032), pieejams <http://www.antimon.gov.sk/2012fh31032/>.

⁽²⁷⁾ Sk. bankrota administratora 2009. gada 26. oktobra prezentāciju *Novácké chemické závody, a.s. – Prezentácia správcu*, 4.–5. slaidi.

⁽²⁸⁾ Sk. www.fortischem.sk.

⁽²⁹⁾ Sk. 5. slaidu bankrota administratora 2009. gada 26. oktobra prezentācijā *Novácké chemické závody, a.s. – Prezentácia správcu*.

⁽³⁰⁾ Sk. *Energochemica Group*, kuras lielākais uzņēmums ir *Fortischem*, gada pārskatu par 2013. gadu, pieejams http://www.energochemica.eu/data/files/Vyrocka_ECH_2013.pdf.

⁽³¹⁾ Sk., piemēram, ekonomisko analīzi, ko administrators sagatavoja 2010. gada decembrī, 3. lpp. (sk. 106. apsvērumu).

⁽³²⁾ Sk., piemēram, 2012. gada 2. augusta rakstu *Novácku chemičku buďe prevádzkovať spoločnosť Fortischem* (NCHZ vadīs *Fortischem*), kas publicēts *Webnoviny*; <http://www.webnoviny.sk/ekonomika/novacku-chemicku-bude-prevadzkovat-s/526742-clanok.html>.

- (156) Tāpēc, kas attiecas uz darījuma apmēru, *Fortischem* faktiski pārņēma visu NCHZ saimniecisko darbību kopā ar visiem saistītajiem aktīviem, tiesībām un pienākumiem. Fakts, ka daļa aktīvu tiek izmantoti, pamatojoties uz nomas līgumu, nevis tiešām īpašuma tiesībām, nemaina faktu, ka *Fortischem* vienkārši turpina NCHZ saimniecisko darbību tādā pašā apmērā kā pirms darījuma.
- (157) Turklāt abas ieinteresētās personas, kas iesniedza piezīmes, arī apgalvo, ka *Fortischem* turpina rīkoties tādā pašā veidā, kā to darīja NCHZ, piedāvājot to pašu produktu portfeli tajos pašos ģeogrāfiskajos tirgos, un ka vienīgā redzamā pārmaiņa ir nosaukuma maiņa.
- (158) Tāpēc *Fortischem* turpina NCHZ uzņēmējdarbību bez jebkādam būtiskām pārmaiņām tirdzniecības, personāla vai ražošanas politikā.

5.7.3. Īpašnieku identitāte

- (159) Ja iegādātājam uzņēmējsabiedrībai un uzņēmējsabiedrībai, kura veic pārdošanu, ir vieni un tie paši īpašnieki, tā būtu nepārprotama norāde uz ekonomisko pēctecību.
- (160) Šajā gadījumā Komisija nevarēja iegūt pierādījumus, kas apstiprinātu sūdzības iesniedzēja apgalvojumus, ka starp sākotnējiem un jaunajiem galīgajiem NCHZ uzņēmējdarbības īpašniekiem ir saikne. Lai gan tiešie īpašnieki ir atšķirīgi, tomēr no neatkarīgiem un ticamiem avotiem nav iespējams pārbaudīt to, kas ir galīgais īpašnieks dažiem Kiprā reģistrētām tiešiem vai netiešiem mātesuzņēmumiem.
- (161) Tomēr Slovākijas iestādes iesniedza ar zvērestu apliecinātas *Energochemica – Fortischem* pašreizējā mātesuzņēmuma – rakstiskas deklarācijas, kurās paziņots, ka *Fortischem* īpašnieki nekādā veidā nav saistīti ar iepriekšējiem NCHZ īpašniekiem.
- (162) Ņemot vērā, ka nav pierādījumu par pretējo, Komisija pieņem, ka nav saiknes starp sākotnējiem un jaunajiem tās NCHZ uzņēmējdarbības īpašniekiem, kura tika nodota *Fortischem*.

5.7.4. Pārdošanas laiks

- (163) Pārdošana notika pēc tam, kad Komisija bija sākusi sūdzības sākotnējo izmeklēšanu un nosūtījusi sūdzību valstij piezīmju sniegšanai. Tāpēc vismaz Slovākijas valsts bija informēta, ka pastāv iespēja, ka attiecīgie pasākumi var būt nelikumīgs un nesaderīgs atbalsts, kas var būt jāatmaksā.

5.7.5. Darījuma ekonomiskā loģika

- (164) Ekonomiskās loģikas kritērija mērķis ir pārbaudīt, vai aktīvu iegādātājs tos izmanto tādā pašā veidā kā pārdevējs vai gluži pretēji iegādātājs iesaista aktīvus savā tirdzniecības stratēģijā un tādējādi īsteno sinerģijas, attaisnojot savu interesi par aktīvu iegādi.
- (165) Iegādē, ko veica *Fortischem*, bija iesaistīta visa NCHZ ķīmiskās uzņēmējdarbības vienība, t. i., galvenā NCHZ uzņēmējdarbības daļa kā uzņēmums, kas darbojas, kopā ar vairāk nekā 95 % darbinieku un saistītajām tiesībām un pienākumiem. Kā parādīts iepriekš, *Fortischem* ražošanas portfelis un darbības joma ir tāda pati kā NCHZ.
- (166) *Fortischem* arī publiski paziņoja presē, ka tas neplānoja nekādas būtiskas pārmaiņas NCHZ uzņēmējdarbības veidā un apmērā⁽³³⁾. Kaut arī *Fortischem* veido daļu no lielākas uzņēmumu grupas – *Energochemica* grupas –, nešķiet, ka tam ir būtiska sinerģija ar citiem grupas uzņēmumiem. Kaut arī daži no tiem arī darbojas ķīmijas rūpniecībā, to darbības joma ir atšķirīga (gaismas stabilizatori, fenolsveķi, mazgāšanas līdzekļi u. c.), un tāpēc nešķiet, ka ir jebkāda būtiska saikne ar *Fortischem* darbību.
- (167) Tāpēc nebija pārmaiņas tirdzniecības stratēģijā, un *Fortischem* vienkārši izmanto aktīvus tādā pašā veidā kā pārdevējs.

⁽³³⁾ Sk. 31. zemsvītras piezīmi.

5.7.6. *Secinājums par ekonomisko pēctecību starp NCHZ un saimniecisko darbību, ko iegādājās un nodrošina Fortischem*

- (168) Kopumā šķiet, ka vienīgās pārmaiņas attiecas uz uzņēmuma nosaukumu un juridisko personu, kam tas pieder. Konkursa noteikumu 1.2. punktā noteikts, ka paredzēts NCHZ pārdot kā vienotu kopumu, kā kustamo un nekustamo aktīvu paketi kopā ar personālu. Saskaņā ar 3.1. punktu pārdošanas nolīgumā, kas 2012. gada 16. janvārī noslēgts starp *Via Chem Slovakia* un NCHZ, "uzņēmums, kurš darbojas un kuru nodod saskaņā ar šo līgumu, ietver visus nekustamos aktīvus, kustamos aktīvus, citas tiesības un īpašuma vērtības, kas: i) tiek izmantotas uzņēmuma, kas darbojas, darbībā vai, ņemot vērā to būtību, ir paredzētas izmantošanai šādam mērķim un ii) sākot ar noteikto datumu, pieder pārdevējam". Turklāt iegādātājs turpina NCHZ ražošanas portfeli un tirdzniecības politiku. Visbeidzot, cena, kas tika samaksāta par NCHZ uzņēmējdarbību, iespējams, nav tirgus cena.
- (169) Tāpēc Komisija secina, ka starp NCHZ un *Fortischem* ir ekonomiskā pēctecība.
- (170) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka priekšrocība, ko Slovēģija piešķir NCHZ, ir nelikumīgs un nesaderīgs valsts atbalsts un ka šā nesaderīgā NCHZ piešķirtā valsts atbalsta atgūšana ir jāattiecina arī uz jauno uzņēmējdarbības īpašnieku. Turpinot savu darbību tirgū, *Fortischem* turpina gūt labumu no valsts atbalsta, kas tika saņemts NCHZ saimnieciskajai darbībai, un turpina kropļot tirgu.

6. SECINĀJUMS

- (171) Komisija secina, ka Slovēģijas valdības lēmums atzīt NCHZ par stratēģisku uzņēmumu saskaņā ar likumu, tādējādi pasargājot to no Likuma par bankrotu piemērošanas parastajā kārtībā, ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.
- (172) Komisija arī uzskata, ka šāds atbalsts tika piešķirts nelikumīgi, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktā paredzēto noteikumu par paziņošanu un atturēšanos no rīcības.
- (173) Visbeidzot, Komisija secina, ka šāds atbalsts ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu, jo 2004. gada Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu attiecīgie nosacījumi netika izpildīti un netika konstatēts cits saderības pamatojums.
- (174) Šis atbalsts jāatgūst no NCHZ, un rīkojums par atgūšanu būtu arī jāattiecina uz *Fortischem*, kam ir ekonomiskās pēctecības saikne ar NCHZ,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalstu EUR 4 783 424,10 apmērā, kas tika piešķirts NCHZ, to atzīstot par stratēģisku uzņēmumu saskaņā ar Likumu par stratēģiski nozīmīgiem uzņēmumiem, tādējādi pasargājot to no Likuma par bankrotu piemērošanu parastajā kārtībā, Slovēģija īstenoja nelikumīgi, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu, un tas ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu.

2. pants

Lēmums atļaut NCHZ darbības turpināšanu pēc tam, kad likums zaudēja spēku, pamatojoties uz Kreditoru komitejas lēmumu, nebija valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

3. pants

1. Slovēģija atgūst no NCHZ nesaderīgo atbalstu, kas minēts 1. pantā.
2. Ņemot vērā ekonomisko pēctecību starp NCHZ un *Fortischem*, pienākums atmaksāt atbalstu būtu jāattiecina arī uz *Fortischem*.

3. Atgūstamām summām pieskaita procentus, sākot no dienas, kad tās bija pieejamas NCHZ, līdz to faktiskās atgūšanas dienai.
4. Procentus aprēķina, izmantojot salikto procentu likmi, saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ⁽³⁴⁾ V nodaļu un Komisijas Regulu (EK) Nr. 271/2008 ⁽³⁵⁾, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 794/2004.

4. pants

1. Atbalstu, kas minēts 1. pantā, atgūst nekavējoties un efektīvi.
2. Slovēģija nodrošina šā lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas.

5. pants

1. Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas Slovēģija iesniedz šādu informāciju:
 - a) no atbalsta saņēmējiem atgūstamo kopsummu (pamatsummu un atgūšanas procentus);
 - b) šā lēmuma izpildes nolūkā veikto vai plānoto pasākumu sīku aprakstu;
 - c) dokumentus, kas apliecina, ka atbalsta saņēmējam ir pieprasīts atmaksāt atbalstu.
2. Slovēģija informē Komisiju par šā lēmuma īstenošanas nolūkā veikto valsts pasākumu norisi, līdz 1. pantā minētā atbalsta atgūšana ir pabeigta. Pēc Komisijas pieprasījuma Slovēģija nekavējoties iesniedz informāciju par pasākumiem, kas jau veikti šā lēmuma izpildes nolūkā, kā arī par pasākumiem, kas vēl paredzēti. Tā sniedz arī sīku informāciju par atbalsta summām un atgūšanas procentiem, kas jau ir atgūti no atbalsta saņēmējiem.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Slovēģijas Republikai.

Briselē, 2014. gada 15. oktobrī

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA*

⁽³⁴⁾ Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽³⁵⁾ Komisijas 2008. gada 30. janvāra Regula (EK) Nr. 271/2008, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai (OV L 82, 25.3.2008., 1. lpp.).

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2015/1827**(2015. gada 23. marts)****par valsts atbalstu SA.28876 (12/C) (ex CP 202/09), ko Grieķija īstenojusi attiecībā uz *Piraeus Container Terminal S.A.* un *Cosco Pacific Limited***

(izziņots ar dokumenta numuru C(2015) 66)

(Autentisks ir tikai teksts grieķu valodā)**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

uzaicinājusi ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes atbilstīgi 6. pantam Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai ⁽¹⁾, un ņemot vērā no Grieķijas un no *Piraeus Container Terminal S.A.* saņemtās piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Pirejas prefekts 2009. gada 30. aprīļa vēstulē Komisijai iesniedza sūdzību, kurā apgalvoja, ka Grieķijas valsts ir piešķirusi nelikumīgu valsts atbalstu jaunajam Pirejas ostas daļas koncesijas turētājam *Piraeus Container Terminal S. A.* ("PCT"), kas ir *COSCO Pacific Limited* ("COSCO") īpaša nolūka meitasuzņēmums. Iespējamais atbalsts tika piešķirts kā atbrīvojumi no nodokļiem un labvēlīgi noteikumi, kas tika iekļauti koncesijas līgumā pēc piedāvājumu konkursa.
- (2) Grieķijas Ostu strādnieku federācija 2009. gada 7. maijā nosūtīja vēstuli ⁽²⁾, kurā informēja Komisiju par iespējamiem nodokļu atvieglojumiem, ko Grieķijas valsts piešķirusi PCT. 2009. gada 31. augusta vēstulē Grieķijas Ostu strādnieku federācija apstiprināja, ka tās sākotnējā vēstule ir uzskatāma par sūdzību, un apgalvoja, ka atbalsts tika piešķirts nodokļu atvieglojumu veidā, kā arī koncesijas līgumā iekļautu labvēlīgu noteikumu veidā.
- (3) Starptautiskā Ostu strādnieku padome 2009. gada 23. septembra vēstulē ⁽³⁾ iesniedza sūdzību, kurā bija sīki aprakstīti pasākumi, kuri, iespējams, veidoja valsts atbalstu.
- (4) Komisija 2009. gada 14. oktobra vēstulē lūdza Grieķiju sniegt informāciju par iespējamajiem valsts atbalsta pasākumiem. Grieķijas iestādes 2009. gada 12. novembra vēstulē lūdza piešķirt termiņa pagarinājumu atbildes sniegšanai, kam Komisija piekrita 2009. gada 18. novembra vēstulē. Komisija 2010. gada 3. februārī nosūtīja atgādinājumu par šo lūgumu, un 2010. gada 23. februārī Grieķijas iestādes atbildēja uz šo informācijas pieprasījumu.
- (5) Komisijas dienesti 2010. gada 5. maijā tikās ar Grieķijas iestāžu pārstāvjiem, lai apspriestu papildu skaidrojumus.
- (6) Komisija 2010. gada 27. oktobra vēstulē Grieķijas iestādēm lūdza sniegt papildu informāciju. Grieķijas iestādes 2011. gada 18. novembra vēstulē lūdza piešķirt termiņa pagarinājumu, kam Komisija piekrita 2011. gada 2. decembra vēstulē. Grieķijas iestādes uz šo informācijas pieprasījumu atbildēja 2011. gada 8. februārī.

⁽¹⁾ OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.⁽²⁾ Komisija reģistrējusi 2009. gada 13. maijā.⁽³⁾ Komisija to reģistrēja tajā pašā dienā.

- (7) Komisija 2012. gada 11. jūlija vēstulē ⁽⁴⁾ informēja Grieķiju par savu lēmumu, ka atšķirības starp koncesijas līgumu un līguma paziņojumu, kā arī fiskālais pasākums saistībā ar atbrīvojumu no uzņēmumu ienākuma nodokļa par precēm, būvdarbiem un pakalpojumiem, kas sniegti PCT ārpus Grieķijas, neveido valsts atbalstu. Tā arī nolēma uzsākt procedūru, kas noteikta Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktā, attiecībā uz visiem pārējiem iespējamajiem valsts atbalsta pasākumiem.
- (8) Komisijas lēmums sākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2012. gada 5. oktobrī ⁽⁵⁾. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes par minētajiem pasākumiem.
- (9) Komisija 2012. gada 5. novembrī saņēma atbalsta saņēmēja piezīmes. Minētās piezīmes 2013. gada 14. janvārī tika nosūtītas Grieķijai, kam tika dota iespēja sniegt atbildi. Grieķijas piezīmes un papildu informācija tika saņemtas 2012. gada 2. novembra, 2013. gada 27. marta un 2013. gada 10. jūlija vēstulēs. 2013. gada 13. septembrī notika Komisijas dienestu un Grieķijas iestāžu tikšanās, kurā piedalījās arī atbalsta saņēmējs. Grieķijas iestādes 2013. gada 23. oktobrī iesniedza papildu informāciju. Komisija 2014. gada 17. janvārī nosūtīja atgādinājumu par joprojām trūkstošo informāciju. Grieķijas iestādes atbildēja 2014. gada 4. februārī, un vēl viena tikšanās notika 2014. gada 10. februārī. Pēc šīs tikšanās Grieķijas iestādes sniedza papildu informāciju 2014. gada 10. martā, un vēl viena tikšanās notika 2014. gada 12. martā. Pēc šīs tikšanās Grieķijas iestādes iesniedza papildu informāciju 2014. gada 31. martā, 16. aprīlī un 28. aprīlī. Papildu tikšanās ar Grieķijas iestādēm un atbalsta saņēmēju notika 2014. gada 19. maijā un 8. decembrī.

2. ATBALSTA SAŅĒMĒJA UN IESPĒJAMO ATBALSTA PASĀKUMU APRAKSTS

2.1. Pirejas osta

- (10) Pirejas osta ir sadalīta divās zonās – tirdzniecības ostā un pasažieru ostā. Tirdzniecības ostā ir trīs termināļi – konteineru terminālis, kravas terminālis un automobiļu terminālis.
- (11) Konteineru termināļi ir divas pietātnes. *Piraeus Port Authority* (Pirejas Ostas pārvalde) ("PPA") nolēma paplašināt konteineru termināļa infrastruktūru, paplašinot I pietātni, modernizējot II pietātnes aprīkojumu un uzbūvējot III pietātni.

2.2. Piraeus Port Authority S.A.

- (12) Uzņēmums *Piraeus Port Authority S.A.* tika izveidots ar Likumu Nr. 2688/1999, pārveidojot 1930. gadā dibināto *Piraeus Port Authority* – publisko tiesību subjektu – par komunālo pakalpojumu uzņēmumu.
- (13) Starp Grieķijas valsti un PPA 2002. gada 13. februārī tika parakstīts 40 gadu koncesijas līgums. Līgums tika ratificēts ar Likumu Nr. 3654/2008. Atbilstīgi šim līgumam PPA ir ekskluzīvas tiesības izmantot un ekspluatēt zemi, ēkas un infrastruktūru Pirejas ostas zemes zonā ⁽⁶⁾. Jo īpaši koncesijas līgumā ir paredzētas PPA tiesības par samaksu nodot trešai personai kā apakšuzņēmējam ostas daļas vadīšanu ⁽⁷⁾.

2.3. Koncesijas līgums starp PPA un PCT un ieguldījuma projekts

- (14) Nolūkā nodot II un III pietātni PPA sarīkoja publisku Eiropas līmeņa piedāvājumu konkursu ⁽⁸⁾ par ostas pārvaldības pakalpojumiem. Šajā piedāvājumu konkursā PPA saņēma divus pieteikumus no COSCO un no uzņēmumu konsorcijs, kurā ietilpst *Hutchinson Port Holdings L.T.D.*, *Hutchinson Ports Investments S.A.R.L.*, *Alapis Joint Stock Company S.A.* un *Lyd S.A.*

⁽⁴⁾ Komisijas 2012. gada 11. jūlija Lēmums C(2012) 4217 final lietā SA.28876 (12/C) (ex CP 202/09) – Grieķija – Pirejas konteineru termināļa osta & *Cosco Pacific Limited* (OVC 301, 5.10.2012., 55. lpp.).

⁽⁵⁾ Skatīt 4. zemsvītras piezīmi.

⁽⁶⁾ Skatīt koncesijas līguma 1. panta 1. punktu par tā darbības jomu un 3. iedaļu par izmantošanas un ekspluatēšanas tiesībām.

⁽⁷⁾ Skatīt koncesijas līguma 3. panta 1. punkta iii) apakšpunktu.

⁽⁸⁾ Publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*. Atsauce 2008/S 20-026332, 2008. gada 30. janvāris, grozīta ar atsauci 2008/S 54-072476, 2008. gada 18. marts, ar ko piedāvājumu iesniegšanas termiņu pagarina līdz 2008. gada 19. maijam.

- (15) Uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus bija paredzētas pārsūdzības procedūras. Tomēr neviens dalībnieks neiesniedza tiesu iestādēm pārsūdzības nedz par konkursa procedūru, nedz par gala rezultātu. Turklāt procedūru un līguma projektu pārbaudīja un apstiprināja Grieķijas Revīzijas palāta.
- (16) 2008. gada novembrī PPA parakstīja ar PCT koncesijas līgumu, ar kuru PPA nodeva PCT tiesības ekspluatēt un ekskluzīvi izmantot tā dēvēto "Jauno konteineru termināli (NCT)", kurā ietilpa esošā modernizējamā II piestātne, jaunā būvējamā III piestātne un tām blakusesošā platība, kā arī tiesības izmantot blakusesošo jūras teritoriju enkurošanas (novietošanas piestātnē) manevriem, kas dod iespēju droši pietauvt un apkalpot kuģus.
- (17) Atbilstīgi koncesijas līgumam PCT ir pienākums modernizēt esošo II piestātni, izbūvēt jauno III piestātni un sniegt veselu klāstu ostas pakalpojumu, kas saistīti ar konteineru termināļa darbību. Turklāt koncesijas turētājs pilnībā par saviem līdzekļiem finansēs visu II piestātnes modernizāciju, kā arī III piestātnes izbūvi un darbību. Tāpēc piedāvājumu konkursā, kā arī koncesijas līgumā bija paredzēts, ka koncesijas turētājs nesaņems par saviem ieguldījumiem nekādu valsts naudu.
- (18) Turklāt ir paredzēts, ka koncesijas turētājs uzņemas visus (komerciālos) riskus saistībā ar vajadzīgās infrastruktūras modernizāciju un izbūvi. Tas arī uzņemas vairākas saistības, nodrošinot garantētu Jaunā konteineru termināļa jaudu.
- (19) Koncesijas līgums starp PPA un PCT tika ratificēts ar Likumu Nr. 3755/2009 ("Likums"). Likuma 1. pantā ir iekļauts parakstītais koncesijas līgums, savukārt 2. pantā ir noteikti konkrēti PCT piemērojami atbrīvojumi no nodokļiem, un 3. pantā ir paredzēta iespēja ar koncesijas līgumu saistītiem PCT ieguldījumiem piemērot ārvalstu ieguldījumu īpašu aizsardzības režīmu, kas noteikts Leģislatīvajā dekrētā Nr. 2687/1953.

3. FORMĀLĀS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS SĀKŠANAS IEMESLI

- (20) Komisija 2012. gada 11. jūlija lēmumā nolēma⁽⁹⁾, ka atšķirības starp koncesijas līgumu un paziņojumu par līgumu, kā arī abiem fiskālajiem pasākumiem⁽¹⁰⁾ neveido valsts atbalstu. Tajā pašā lēmumā Komisija izklāstīja savas šaubas un sāka formālu izmeklēšanas procedūru attiecībā uz citiem iespējamiem valsts atbalsta pasākumiem:
1. Atbrīvojums no ienākuma nodokļa par uzkrātajiem procentiem līdz dienai, kad sāk darboties III piestātne⁽¹¹⁾.
 2. Tiesības uz PVN pārmaksas atmaksu neatkarīgi no līguma priekšmeta pabeigšanas stadijas; jēdziena "kapitālieguldījumu prece" definīcija PVN noteikumu nolūkos; tiesības uz kavējuma procentiem no pirmās dienas, sākot ar 60. dienu pēc PVN atmaksas pieprasījuma⁽¹²⁾.
 3. Zaudējumu pārņemšana bez ierobežojumiem laikā⁽¹³⁾.
 4. Izvēle starp trim nolietojuma metodēm attiecībā uz ieguldījumu izmaksām par II piestātnes rekonstrukciju un III piestātnes izbūvi⁽¹⁴⁾.
 5. Atbrīvojums no zīmognodevas attiecībā uz aizdevuma līgumiem un visiem papildlīgumiem par projekta finansēšanu⁽¹⁵⁾.

⁽⁹⁾ Skatīt 4. zemsvītras piezīmi.

⁽¹⁰⁾ i) Atbrīvojums no uzņēmumu ienākuma nodokļa par precēm, būvdarbiem un pakalpojumiem, ko ārpus Grieķijas uzņēmumam PCT snieguši uzņēmumi vai kopuzņēmumi, kuri veic uzņēmējdarbību ārpus Grieķijas, ar nosacījumu, ka starp Grieķiju un reģistrācijas valstīm pastāv divpusējs fiskālais nolīgums par dubultu neaplikšanu ar nodokļiem; ii) PVN atmaksas 60 dienās pēc attiecīgā pieteikuma iesniegšanas un procentu likme, kas piemērojama procentu aprēķinam gadījumā, ja valsts neatmaksā PVN pārmaksu 60 dienās pēc attiecīgā pieteikuma iesniegšanas.

⁽¹¹⁾ Likuma 2. panta 1. punkts.

⁽¹²⁾ Likuma 2. panta 3. un 4. punkts.

⁽¹³⁾ Likuma 2. panta 5. punkts.

⁽¹⁴⁾ Likuma 2. panta 6. punkts.

⁽¹⁵⁾ Likuma 2. panta 8. punkts.

6. Atbrīvojums no nodokļiem, zīmognodevas, iemaksām un visām tiesībām par labu valstij vai trešām personām attiecībā uz līgumiem starp aizdevuma līgumu kreditoriem, kuru ietvaros tiek nodoti no tām izrietošie pienākumi un tiesības ⁽¹⁶⁾.
 7. Atbrīvojums no zīmognodevas par jebkuru kompensāciju, ko PPA izmaksājusi PCT atbilstīgi koncesijas līgumam un kas neietilpst PVN kodeksa darbības jomā ⁽¹⁷⁾.
 8. Aizsardzība saskaņā ar ārvalstu ieguldījumu īpašo aizsardzības režīmu ⁽¹⁸⁾.
 9. Atbrīvojums no vispārējiem noteikumiem par piespiedu atsavināšanu.
- (21) Jo īpaši Komisija uzskatīja, ka konkrētie pasākumi piešķir PCT selektīvu priekšrocību, jo veido atkāpi no parasti piemērojamiem nodokļu uzlikšanas noteikumiem, ko nevar attaisnot ar Grieķijas iestāžu minētajiem ekonomiskās politikas apsvērumiem. Jo īpaši Komisija uzskatīja, ka mērķis veicināt lielos infrastruktūras projektos veiktus ieguldījumus ir ekonomiskās politikas apsvērumi, kas nav pamatā konkrētajai nodokļu sistēmai un nevar attaisnot atšķirīgo režīmu, kas ir labvēlīgs PCT.
- (22) Vēl Komisija uzskatīja, ka tas, ka daži no šādiem vai līdzīgiem nodokļu atbrīvojumiem bija iekļauti agrākos publiskajos līgumos, par kuriem Komisija pieņēma pozitīvus lēmumus, nav būtiski, lai pierādītu, ka šos pasākumus attaisno Grieķijas fiskālās sistēmas loģika.
- (23) Turklāt Komisija šaubās par konkrēto pasākumu saderību ar LESD 107. panta 3. punkta a) un c) apakšpunktu, kā to uzskata Grieķijas iestādes. Jo īpaši Komisija pauda šaubas par LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunkta piemērošanu, jo šā panta saderības nosacījumus Komisija ir izstrādājusi Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādņēs (RAP) 2007.–2013. gadam, un Grieķijas iestādes neiesniedza būtiskus argumentus attiecībā uz pasākumu atbilstību šo pamatnostādņu nosacījumiem. Attiecībā uz 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta piemērojamību Komisija pauda šaubas par pasākumu nepieciešamību un samērīgumu.

4. IEINTERESĒTO PERSONU UN GRIEĶIJAS PIEZĪMES

- (24) Grieķija un atbalsta saņēmējs iesniedza kopīgas piezīmes par šo lietu. Pēc formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanas Komisija nesaņēma piezīmes ne no vienas citas trešās personas.

4.1. Attiecībā uz valsts atbalsta pastāvēšanu

Priekšrocības neesība

- (25) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka atbrīvojums no vispārpiemērojama nodokļu noteikuma ne vienmēr piešķir selektīvu priekšrocību, un Komisija nenošķir starp selektivitātes un priekšrocības pastāvēšanu. Tāpēc pat tad, ja tiek konstatēts selektīvs pasākums, nevar apgalvot, ka tas automātiski piešķir priekšrocību, un otrādi. Viena un tā paša vispārējā noteikuma piemērošana dažādās situācijās var izraisīt diskrimināciju vai neizdevīgāku situāciju noteiktām personām, kurām šo noteikumu piemēro. Atbrīvojuma mērķis var būt nodrošināt, lai objektīvi atšķirīgas situācijas tiktu aplūkotas atšķirīgi un tādējādi nerastos nedz diskriminācija, nedz nejauši neizdevīgāka situācija.
- (26) Turklāt tās apgalvo, ka tāpat kā uzņēmumi, kam uzticēta vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu sniegšana, uzņēmumi, kam uzticētas ilgtermiņa koncesijas, lai izveidotu un vadītu publisko infrastruktūru ar privātu fondu starpniecību, uzņemas līgumsaistības ieguldīt ievērojamas naudas summas infrastruktūrā, ko atdos valstij koncesijas perioda beigās. Tādējādi konkrētie nodokļu pasākumi ir paredzēti tam, lai kompensētu šo

⁽¹⁶⁾ Likuma 2. panta 9. punkts.

⁽¹⁷⁾ Likuma 2. panta 10. punkts.

⁽¹⁸⁾ Likuma 3. pants.

uzņēmumu “strukturālos trūkumus”. Šajā sakarā tie atsaucas uz spriedumu lietā *Combus* ⁽¹⁹⁾, kurā Vispārējā tiesa apgalvoja, ka “strukturāla trūkuma” likvidēšana nav tas pats, kas “priekšrocības” piešķiršana, kas ietilpst LESD 107. panta 1. punkta darbības jomā.

Selektivitātes neesība un/vai pamatošana ar nodokļu sistēmas loģiku

i) Attiecībā uz pārbaudāmo pasākumu “atsauces sistēmu”

- (27) Pēc Grieķijas iestāžu un PCT apgalvojuma pareizā atsauces sistēma ir vispārējais režīms, ko piemēro publiskās infrastruktūras projektiem Grieķijā, tostarp publiskajām un privātajām partnerībām. Šo shēmu piemēro visiem uzņēmumiem, kuri iesaistās lielos infrastruktūras projektos, un publiskajām/privātajām partnerībām, un nenošķir starp tiem. Likuma Nr. 3755/2009 fiskālie noteikumi pārstāv šas vispārējās shēmas individuālu piemērošanu.
- (28) Tā kā šiem projektiem ir īpašas iezīmes ⁽²⁰⁾, kas tos atšķir no citiem projektiem, par publiskās infrastruktūras projektiem atbildīgi uzņēmumi objektīvi atrodas skaidri atšķirīgā juridiskajā un faktiskajā situācijā, salīdzinot ar citiem uzņēmumiem, kuri veic cita veida darbību. Tādējādi vispārpiemērojamos nodokļu noteikumus nevar uzskatīt par derīgu “atsauces sistēmu”. Pareizā atsauces sistēma ir tā, kurā ir ņemtas vērā šīs arī ES tiesību aktos atzītās iezīmes ⁽²¹⁾, kam jāpiemēro īpašs režīms ⁽²²⁾.
- (29) Tādējādi Grieķijas izveidotais mehānisms, lai nodrošinātu, ka tiek atbilstoši aplūkotas publiskās infrastruktūras projektu īpašas iezīmes, kas tos atšķir no citām darbībām, ir noteiktu fiskālo noteikumu ieviešana, kuri paskaidro noteiktās nodokļu uzlikšanas jomās piemērojamos noteikumus, i) kuru piemērošana varētu pretējā gadījumā izraisīt publiskās infrastruktūras projektu diskrimināciju; ii) kuru piemērošanu raksturo tas, ka trūkst skaidrības un saskaņas ar vispārējiem nodokļu sistēmas principiem; vai iii) par kuru piemērošanu stiprāka ir iepriekš minētā obligātā prasība par publisko resursu efektīvākās izmantošanas/sadales nodrošināšanu.
- (30) Turklāt tie norāda, ka nodokļa pasākuma ieviešanā izmantotā legislatīvā tehnika nenosaka pasākuma vispārējo raksturu. Atsaucoties uz spriedumu lietā *Gibraltar* ⁽²³⁾, tie apgalvo, ka tas, ka dalībvalsts ievieš atbrīvojumu no vispārpiemērojamiem noteikumiem, automātiski nerada selektivitāti un priekšrocību. Vienkārši ievērot “uz atkāpēm balstītu” pieeju būtu viegli apejama formālistiska metodoloģija.

ii) Attiecīgā pasākuma mērķis

- (31) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka, ņemot vērā lietas *Adria-Wien* judikatūru, pasākuma mērķis, atbilstīgi kuram ir jānovērtē noteikumi par labu PCT, ir veicināt publiskās infrastruktūras projektu veiksmīgu īstenošanu. Tie atspēko lēmumā sākt procedūru iekļauto Komisijas vērtējumu attiecībā uz šā veida mērķa “nebūtiskumu” un “nederīgumu”.

⁽¹⁹⁾ 2004. gada spriedums lietā T-157/01 *Danske Busvognmænd*/Komisija (*Recueil* 2004, I-917. lpp.).

⁽²⁰⁾ i) Līgumu ilgtermiņa raksturs; ii) vajadzība pēc ļoti nozīmīgiem sākotnējiem ieguldījumiem, kas praksē nozīmē samazinātus ieņēmumus vai šādu ieņēmumu neesību sākotnējā periodā; iii) vajadzība nodrošināt ārēju finansējumu; iv) neskaidrs finanšu ienākumu raksturs; v) vispārēja sabiedrības interese par jaunas publiskās infrastruktūras izveidi; vi) spēcīga un sabiedriska interese par projekta veiksmīgu un rentablu pabeigšanu.

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 11. jūlija Regula (ES) Nr. 670/2012, ar kuru groza Lēmumu Nr. 1639/2006/EK, ar ko izveido konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammu (2007. līdz 2013. gads), un Regulu (EK) Nr. 680/2007, ar ko paredz vispārīgus noteikumus Kopienas finansiālā atbalsta piešķiršanai Eiropas transporta un enerģētikas tīklu jomā (OV L 204, 31.7.2012., 1. lpp.), un Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra Regula (EK) Nr. 1370/2007 par sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, izmantojot dzelzceļu un autoceļus, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1191/69 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 1107/70 (OV L 315, 3.12.2007., 1. lpp.).

⁽²²⁾ Jo īpaši tie apgalvo, ka PSO Regulā (EK) Nr. 1370/2007 ir atzīts, ka tie bija attaisnoti ar vajadzību nodrošināt nodokļu atvieglojumu vai pilnu kapitāla nolietojumu saistībā ar ieguldījumiem ārējās infrastruktūrā, ritošajā sastāvā vai transportlīdzekļos, sabiedrisko pakalpojumu līgumam var būt ilgāks termiņš, nekā parasti atļauts.

⁽²³⁾ 2011. gada spriedums apvienotajās lietās C-106/09 P un C-107/09 P Komisija (C-106/09) un Spānijas Karaliste/*Government of Gibraltar* un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste (2011), ECLI:EU:C:2011:732, 90.–92. punkts.

- (32) Tie arī atsaucas uz mērķi, ko cenšas sasniegt ar dabas resursu nodokli, apgalvojot, ka Komisijas secinājums lēmumā sākt procedūru ir ar tādām sekām, ka nevienu nodokļu pasākumu ar konkrētu mērķi, kas nav nodokļu ieņēmumu iekasēšana, nekad nevarētu attaisnot ar vispārējās nodokļu sistēmas raksturu. Ievērojot atbilstību ES tiesībām, dalībvalstis var ar savām nodokļu sistēmām īstenot tādu politiku, kādu tās uzskata par atbilstošu.
- (33) Turklāt tie apgalvo, ka Komisija ir kļūdains secinājusi, ka minētais nodokļu sistēmas mērķis ir “nebūtisks”⁽²⁴⁾, jo Tiesa lietā *Azores*⁽²⁵⁾ neapgalvoja, ka šim mērķim nav nozīmes. Atbilstīgi selektivitātes analīzei mērķis nav noteikt, vai pārbaudāmā pasākuma “mērķis” “viens pats” ir vai nav “derīgs” vai “būtisks”. Pasākuma “mērķis” sastāv no “pamata”, uz kura var izdarīt uzņēmumu “juridiskās un faktiskās situācijas” salīdzinājumu.
- (34) Tie apgalvo, ka Komisija nepaskaidro, kāpēc politikas “mērķis” nav “derīgs” vai “būtisks” selektivitātes vērtējuma nolūkā. Šajā sakarā tie atsaucas uz spriedumiem lietā *Adria-Wien*⁽²⁶⁾, lietā *Regione Sardegna*⁽²⁷⁾ un lietā *British Aggregates*⁽²⁸⁾, iebilstot, ka Tiesa neizteicās pret minētajiem mērķiem, bet vienkārši novērtēja, vai konkrētie pasākumi bija selektīvi.

iii) **PCT juridiskā un faktiskā situācija, ņemot vērā attiecīgā pasākuma mērķi**

- (35) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka, ņemot vērā publiskās infrastruktūras projektu veiksmīgas īstenošanas mērķi, PCT un pārējie uzņēmumi, kuri uzņemas lielus infrastruktūras projektus, atrodas atšķirīgā juridiskajā un faktiskajā situācijā, salīdzinot ar citiem uzņēmumiem. Uz šā pamata tie apgalvo, ka Komisija lēmumā sākt procedūru nav ņēmusi vērā minēto projektu apstākļus/īpašās iezīmes. Nodokļu režīms, ko piemēro PCT un citiem salīdzināmā situācijā, nevar piešķirt konkurences priekšrocību pār citiem uzņēmumiem, kuriem šādu režīmu nepiemēro, jo abu veidu uzņēmumi nekonkurē attiecībā uz attiecīgo publiskās infrastruktūras projektu īstenošanu.
- (36) Visiem uzņēmumiem, kuri īsteno šādus projektus, vienādi piemēro šo shēmu, nevienu neizslēdzot, un nav noteikti ierobežojumi attiecībā uz piemērošanas reģionu vai jomu, budžetu vai termiņiem. Tādējādi šeit nav *de facto* selektivitātes.
- (37) Turklāt Grieķijas iestādes nav saglabājušas nekādu rīcības brīvību attiecībā uz to, kā piemērot šos fiskālos noteikumus, kas vairākus gadus ir sistemātiski ieviesti visos publiskās infrastruktūras projektos.

iv) **Nodokļu sistēmas loģika**

- (38) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka konkrētie fiskālie noteikumi un režīms, kura daļu tie veido, ir saskaņā ar pamata vai vadošajiem principiem, kuri regulē attiecīgos Grieķijas nodokļu noteikumus, jo: a) tie ir paredzēti, lai sasniegtu publiskās politikas mērķi, kas ir saskaņā ar vispārējās nodokļu sistēmas pamatprincipiem, jo īpaši nodokļu sistēmas samērīguma principu, ekonomiju un ieņēmumu gūšanas mērķi un Grieķijas galveno politiku attiecībā uz publiskās infrastruktūras izveidi; b) to mērķis ir nodrošināt, lai objektīvi atšķirīgas situācijas tiktu aplūkotas atšķirīgi, tādējādi piemērojot līdztiesības un samērīguma principus un nodrošinot, ka rezultāti, kurus vēlas sasniegt ar nodokļu sistēmu, netiek izkropļoti; c) tos piemēro uz objektīvu kritēriju pamata; d) tie ir izstrādāti konkrēti kā leģislatīvs mehānisms, kas risina galvenās finanšu problēmas, kuras rodas, īstenojot publiskās infrastruktūras projektus, un riskē apdraudēt privātā sektora līdzdalību⁽²⁹⁾.

⁽²⁴⁾ Komisijas lēmuma sākt procedūru 115. apsvērumš.

⁽²⁵⁾ 2006. gada spriedums lietā C-88/03 Portugāle/Komisija (Krājums 2006, I-7115. lpp., 81. punkts).

⁽²⁶⁾ 2001. gada sprieduma lietā C-143/99 *Adria-Wien Pipeline* (Recueil 2001, I-8384. lpp.).

⁽²⁷⁾ 2009. gada spriedums lietā C-169/08 *Presidente del Consiglio del Ministri/Regione Sardegna* (Krājums 2009, I-10821. lpp.).

⁽²⁸⁾ 2012. gada spriedums lietā T-210/02 RENV, *British Aggregates Association/Eiropas Komisija*.

⁽²⁹⁾ Šajā ziņā skatīt, piemēram, Vispārējās tiesas analīzi 2012. gada spriedumā lietā T-210/02 RENV, *British Aggregates Association/Eiropas Komisija*, 83.–91. punkts.

- (39) Turklāt, ar šiem noteikumiem nodrošinot juridisko noteiktību un tādējādi aizsargājot nodokļu maksātāja spēju samaksāt nodokli, tiek veicināts privātā sektora ieguldījums publiskajā infrastruktūrā un tādējādi nodokļu bāzes paplašinājums un palielinātu nodokļu ieņēmumu iekasēšana. Tādējādi konkrētos pasākumus attaisno sistēmas loģika.

Vērtējuma par nosacījumiem, kas attiecas uz konkurences izkropļošanu un ietekmi uz tirdzniecību, neesība

- (40) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka Komisija neapzināja konkurences vērtējumam būtiskos pakalpojumus un ģeogrāfiskos tirgus, neizanalizēja konkurences apstākļus konkrētajos tirgos un nenoteica, ka lēmumā sākt procedūru minētās konkurējošās ES ostas ir Pirejas ostas un PCT faktiskās vai potenciālās konkurentes.
- (41) Vēl tie apgalvo, ka Komisija nepārbaudīja konkrēto tirgu, kurā darbojas PCT konteineru terminālis, kā arī konkurences apstākļus konkrētajā tirgū. Šāda pārbaude pierādītu, ka konkrētajiem fiskālajiem noteikumiem nav nelabvēlīgas ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību Eiropas Savienībā.
- (42) Attiecībā uz konkurences apstākļiem tirgū tie apgalvo, ka, pamatojoties uz spriedumu lietā WAM⁽³⁰⁾, tikai tas, ka starp ES dalībvalstīm tiek tirgota konteinerkrava un ka ir dažādas ostas, kas savstarpēji konkurē par konteineru ostas struktūru pakalpojumu sniegšanu, automātiski nenozīmē, ka ikviens ostas operatoram piešķirts atbalsts atbilst LESD 107. panta 1. punktā noteiktajam kritērijam par ietekmi uz tirdzniecību un/vai konkurences izkropļošanu. Tāpēc tie apgalvo, ka Komisija neizanalizēja fiskālo noteikumu ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību konkrētajos tirgos.
- (43) PCT sniedza sīkāk izstrādātas piezīmes par iepriekš minētajiem argumentiem.

Konkrētā tirgus definīcija

- (44) Attiecībā uz "konkrētā tirgus" definīciju PCT atsaucas uz Komisijas lēmumiem apvienošanās jomā⁽³¹⁾, apgalvojot, ka ostas konteineru termināļa pakalpojumiem ir divi nošķirti konkrētie tirgi: kravu pārkraušana starp dziļjūras konteinerkuģiem un iekšzemes transportlīdzekļiem un kravu pārkraušana starp dziļjūras konteinerkuģiem un citiem kuģiem.
- (45) Tas arī apgalvo, ka attiecībā uz pārkraušanu starp dziļjūras konteinerkuģiem un iekšzemes transportlīdzekļiem Komisija savā lēmumā sākt procedūru, šķiet, uzskata, ka tirgus ģeogrāfiskais tvērums ietver "Grieķiju un Vidusjūras austrumu daļu", nepaskaidrojot, kāpēc tā to definē citādi nekā Grieķijas Konkurences komisija, kura noteica, ka uz šā veida pārkraušanu attiecināmo stividoru pakalpojumu tirgus ģeogrāfiskais tvērums ir ierobežots un ietver tikai Grieķijas centrālo un dienvidu daļu⁽³²⁾.
- (46) Turklāt PCT apgalvo, ka gan no piedāvājuma, gan pieprasījuma perspektīvas Grieķijas centrālā un dienvidu daļa ir no Grieķijas ziemeļu daļas nošķirts ģeogrāfiskais tirgus šādu iemeslu dēļ: a) PCT konteineru ostas termināļa jauda tik galā ar daudz lielāku satiksmes plūsmu nekā Saloniku osta vai jebkura cita Grieķijas osta un ar konkurētspējīgākiem noteikumiem, ņemot vērā tās lielāku tehnisko jaudu; b) rūpniecības, tirdzniecības un iedzīvotāju koncentrācija galvenokārt Atēnu konurbācijā, un pārsvarā valsts centrālajā/dienvidu daļā; c) Grieķijas topogrāfija, kas nosaka papildu izmaksas par konteineru pārvadājumu satiksmi starp Saloniku ostu Grieķijas ziemeļu daļā un valsts centrālo un dienvidu daļu, un otrādi.

⁽³⁰⁾ 2006. gada spriedums apvienotajās lietās T-304/04 un T-316/04 Itālija un WAM SpA/Komisija (Krājums 2006, II-64. lpp.).

⁽³¹⁾ Lietas COMP/M.5398 – HUTCHINSON/EVERGREEN, COMP/M.5450 – KUHNE/HGV/TIU/HAPAG-LLOYD, COMP/JV.55 – HUTCHINSON/RCPM/ECT, COMP/JV.56 – HUTCHINSON/ECT, COMP/M.3863 – TUI/CP SHIPS, COMP/M.5398 – HUTCHINSON/EVERGREEN, COMP/M.3576 – ECT/PONL/EUROMAX, COMP/M.3973 – CMA CGM/DELMAS, COMP/M.3829 MAERSK/PONL, COMP/M.1674 – MAERSK/ECT, IV/M.831 – P&O/ROYAL NEDLLOYD.

⁽³²⁾ 2009. gada 23. janvāra lēmums lietā 409/V/2009, 22. lpp.

- (47) Attiecībā uz konteineru pārkraušanas pakalpojumiem PCT atsauca uz Komisijas lēmumiem lietās *Maersk/ECT* un *Hutchinson/Evergreen*, kurās Komisija par konteineru pārkraušanas pakalpojumu konkrēto ģeogrāfisko tirgu apzināja Vidusjūras austrumu daļu un Melnās jūras apgabalu. Tas arī uzskata, ka Komisija savā lēmumā sākt procedūru uzskata tirgus ģeogrāfisko tvērumu par tādu, kas ietver "Grieķiju un Vidusjūras austrumu daļu".

Konkurences apstākļi konkrētajā tirgū

- (48) Attiecībā uz kravu pārkraušanas operācijām PCT apgalvo, ka PCT konteineru terminālis nekonkurē ar ES ostām par stividoru pakalpojumu sniegšanu dziļjūras konteineru pārkraušanas operācijās Vidusjūras austrumu daļā, izņemot PPA I piestātnes konteineru termināli. Turklāt tas apgalvo, ka Komisija nepaskaidroja, kāpēc tā uzskata, ka šajā tirgū ir dažādas ostas ES dalībvalstīs⁽³³⁾, kuras konkurē ar PCT konteineru ostas termināli. Pēc PCT domām, Komisijas apgalvojums, ka "(..) Saloniku ostu, Konstancas ostu Rumānijā, Koperas ostu Slovēnijā un vairākas ostas Itālijā var uzskatīt par tiešām konkurentēm", ir pretrunā Komisijas konstatējumiem lietā C 21/2009⁽³⁴⁾. Itālijas ostas un Koperas osta Slovēnijā atrodas nevis tirgus Vidusjūras austrumu daļas segmentā, ko Komisija apzinājusi pēc PCT apgalvojuma, bet drīzāk Vidusjūras centrālajā daļā. Turklāt pārkraušanas operācijas uz iekšzemes transportlīdzekļiem teritorijai, ko nosedz šīs ostas ("ūdensguves baseins"), pašlaik netiek veiktas Pirejas ostā⁽³⁵⁾.
- (49) No piedāvājuma perspektīvas PCT apgalvo, ka šīs ostas var zināmā mērā uzskatīt par PCT konteineru ostas termināļa aizstājējām, jo tās var apkalpot dažus konteinerkuģu veidus, ko varētu apkalpot arī PCT konteineru osta, bet ne visus, jo tiem ir mazāks jūras dziļums un celtnu jauda⁽³⁶⁾. No pieprasījuma perspektīvas šīs ostas nevar uzskatīt par Pirejas ostas aizstājējām, jo: a) Pirejas osta piedāvā īsāko un lētāko⁽³⁷⁾ novirzi no Suecas/Gibraltāra ass, kas ir galvenā līnija dziļjūras konteineru rēderejām Vidusjūrā⁽³⁸⁾; b) Pirejas osta piedāvā zemākās bunkuru degvielas cenas pasaules mērogā; c) Konstancas ostā jo īpaši būtu vajadzīgas papildu izmaksas par pilotiem Dardaneļu un Bosfora jūras šaurumā.
- (50) Ņemot vērā iepriekš minēto, PCT apgalvo, ka lēmumā sākt procedūru minētās ostas nevar uzskatīt par faktiskām vai potenciālām PCT konteineru ostas aizstājējām, kas attiecas uz stividoru pakalpojumiem kravu pārkraušanai Vidusjūras austrumu daļā.
- (51) Turklāt PCT atsauca uz Komisijas lēmumu attiecībā uz ieguldījumiem Pirejas ostā, kur Komisija uzskatīja, ka konkurence starp konkrētām ostām un Pirejas ostu ir nenozīmīga⁽³⁹⁾. Vēl tas apgalvo, ka Komisija neizanalizēja fiskālo noteikumu ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību konkrētajos tirgos. Turklāt, lai novērtētu šo ietekmi, būtu jāpārbauda konkrētajos tirgos piemērojamās līdzvērtīgās nodokļu sistēmas, jo citas ostas var gūt labumu no līdzīgiem vai līdzvērtīgiem fiskālajiem noteikumiem.

⁽³³⁾ Saloniku osta, Konstancas osta Rumānijā, Koperas osta Slovēnijā un vairākas ostas Itālijā (sal. ar lēmuma sākt procedūru 173. zemsvītras piezīmi).

⁽³⁴⁾ Komisijas 2009. gada 18. decembra lēmums par valsts atbalstu C 21/09 (ex N 105/08, N 168/08 un N 169/08) – Grieķija – Publiskais finansējums Pirejas ostas infrastruktūrai un aprīkojumam (OV C 402, 29.12.2012., 25. lpp.).

⁽³⁵⁾ Šādu iemeslu dēļ: Pirejas attālums no šīm zonām; trūkst moderna dzelzceļa savienojuma un pakalpojumu; ievērojamās papildu izmaksas, kas būtu iesaistītas; un pasākumi, ko īsteno lielās dziļjūras konteineru rēderejas, kas apkalpo Vidusjūras centrālo daļu caur konteineru ostas termināļiem Maltā (piemēram, *Maersk*), Taranto (piemēram, *Evergreen*), Venēcijā (piemēram, *MSC*) un Džoiijā Tauro (piemēram, *MSC*).

⁽³⁶⁾ Piemēram, Koperas osta piedāvā aptuveni deviņu metru jūras dziļumu salīdzinājumā ar 15–19 metriem, ko piedāvā Pirejas osta (kuģiem, kurus tā apkalpo, parasti vajag dziļumu, kas ievērojami pārsniedz 12 metrus). 13 500 LES (divdesmit pēdu ekvivalenta vienību) konteinerkuģi ienāk Pirejas ostā katru nedēļu, ko neviena no šīm ostām nevarētu apkalpot.

⁽³⁷⁾ Papildu brauciens [un] ievērojamas izmaksas, kas saistītas ar kravu pārkraušanas pārcelšanu uz jebkuru no šīm citām ostām, padarītu šīs ostas nepievilcīgas šā veida satiksmei.

⁽³⁸⁾ Pirejas attālums abos virzienos no šīs kuģošanas līnijas parastam dziļjūras kuģim ir aptuveni tikai 16 stundas kuģošanas laika, salīdzinot ar 44 stundām Salonikiem, 120 stundām Koperai un vairākām dienām Konstancai (jo ir jāpeld cauri Dardaneļiem un Bosfora jūras šaurumam, un tur ir satiksmes sastrēgumi).

⁽³⁹⁾ Atbilstoši Komisijas lēmuma 117. punktam: "Vienīgās ES ostas, kuras veido daļu no Vidusjūras austrumu tirgus, ir tās, kuras atrodas Melnajā jūrā (piemēram, Konstanca Rumānijā, Varna Bulgārijā). Tomēr īpašās situācijas dēļ ar jūras šaurumiem, kuri savieno Melno jūru ar Egejas jūru, Melnās jūras ostas nav Pirejas ostas galvenās konkurentes. Līdzīgi, pat ja nevar pilnīgi izslēgt, ka citas ES ostas, piemēram, Itālijas un Slovēnijas ostas Adrijas jūrā, arī var konkurēt ar Pirejas ostu, konkurence starp tām un Pirejas ostu ir nenozīmīga".

- (52) Tas arī apgalvo, ka vienīgā PCT konkurente konkrētajos tirgos ir PPA, kas vada I pietātnes konteineru termināli Pirejas ostā. Tomēr attiecībā uz PPA Komisija ir atzinusi, ka PCT piešķirtā koncesija palielinās konkurenci stividoru pakalpojumu jomā konteineru pārkraušanai Pirejas ostā ⁽⁴⁰⁾.
- (53) Attiecībā uz potenciālajiem konkurentiem, kuri varētu rasties no PPA privatizācijas un citām Grieķijas ostām, PCT apgalvo, ka Grieķijas ostu operatori, kuriem nav piešķirta līdzīga koncesija, nav līdzīgā situācijā, tādējādi konkrētie fiskālie noteikumi neizraisa nedz konkurences priekšrocību, nedz konkurences izkropļojumu.
- (54) Tas arī apgalvo, ka Komisija nesniedz nevienu pierādījumu, ka citu ostu operatoriem būtu interese veikt lielu ieguldījumu, lai izveidotu Grieķijā lielu konteineru ostas termināli. Pēc PCT domām, ir maz ticams, ka šāda konkurence radīsies, jo nevienai citai Grieķijas ostai nav visu Pirejas ostas iezīmju kopā ⁽⁴¹⁾.
- (55) Visbeidzot, attiecībā uz konkurenci no PPA puses tas apgalvo, ka Komisijas viedoklis ir neprecīzs, jo PCT jau konkurē ar PPA I pietātnes konteineru termināli, un koncesijas rezultātā tirgus tiks atvērts konkurencei, nevis konkurence tiks izkropļota. Šajā sakarā tas arī apgalvo, ka PPA gūst labumu no noteiktiem fiskālās dabas leģislatīvajiem noteikumiem, kurus ņemot vērā, dažu konkrēto fiskālo noteikumu pieņemšana tika uzskatīta par nepieciešamu mehānismu, lai nodrošinātu, ka PCT nenonāk neizdevīgos konkurences apstākļos.

4.2. Par iespējamo valsts atbalsta pasākumu salīdzinājumu ar līdzīgiem noteikumiem citos lielu infrastruktūras projektu līgumos ⁽⁴²⁾

- (56) Grieķijas iestādes un PCT norāda, ka Likuma 2. un 3. pantā paredzētajiem noteikumiem līdzīgi noteikumi tika iekļauti Grieķijas likumos, ar kuriem ratificēja vairākus atsevišķus publiskās infrastruktūras projektus, kā arī Likumā Nr. 3389/2005 par publiskajām un privātajām partnerībām. Tā kā Komisija izskatīja minētos likumus atbilstīgi LESD 107. panta 1. punktam un nolēma, ka tie nerada valsts atbalstu, secinājums, ka fiskālie noteikumi par labu PCT ir selektīvs pasākums un piešķir nepienācīgu priekšrocību, kas ietilpst LESD 107. panta 1. punkta darbības jomā, apdraudētu juridisko noteiktību un būtu pretrunā Komisijas praksei un agrākajiem apgalvojumiem attiecībā uz šādu noteikumu piemērošanu publiskās infrastruktūras projektiem Grieķijā.
- (57) Attiecībā uz Atēnu Starptautiskās lidostas lietu ⁽⁴³⁾, kurā Komisija uzskatīja, ka fiskālie noteikumi, ko piemēroja lidostas pakalpojumiem, tolaik nebija liberalizēti, tie apgalvo, ka tādu pašu secinājumu var izdarīt par ostas infrastruktūras pakalpojumiem šajā lietā. Turklāt Grieķijas iestādes uztur savus argumentus, ka Komisija tajā lietā pārbaudīja minētos noteikumus.
- (58) Attiecībā uz lietu *Athens Ring Road* ⁽⁴⁴⁾ un lietu *Rio Antirrio Motorway Bridge*, pēc viņu domām, Komisija rūpīgi pārbaudīja publiskā un privātā sektora finanšu ieguldījumus projekta izmaksās, kā arī attiecīgos fiskālos noteikumus. Tad Komisija secināja, ka publiskā sektora ieguldījumu (subsīdiju un valsts garantiju veidā) apjoms tika noteikts kā "tirgus cena" (proti, mazākais vajadzīgais publiskā sektora ieguldījuma apjoms) atvērtā, nediskriminējošā konkursā konkurences apstākļos. Lēmumā *Athens Ring Road* lietā Komisija secināja, ka fiskālie noteikumi veidoja piemērojamā nodokļu režīma paskaidrojumu, kura neesības dēļ varēja tikt apdraudēts projekta veiksmīgs iznākums, un neuzskatīja tos par daļu no koncesionāra atlīdzības. Jebkuru finanšu vērtību, ko var

⁽⁴⁰⁾ 4. zemsvītras piezīmē minētā Komisijas lēmuma lietā C 21/2009 114. un 115. punkts.

⁽⁴¹⁾ i) Tās atrašanās vieta Grieķijas lielākajā pilsētas teritorijā vairāk nekā ar pieciem miljoniem iedzīvotāju, lielākajā rūpnieciskajā/tirdzniecības apgabalā ar labākajiem valstī pieejamajiem dzelzceļa un autoceļu savienojumiem; ii) plaša enkurošanas (novietošanas pietātnē) platība, noliktavu struktūras un liela platība, kur kuģi var stāvēt reidā; iii) lielākais jūras dziļums; iv) vistuvākais attālums no Suecas/Gibraltāra ass; v) viens no pasaulē konkurētspējīgākajiem degvielas tirgiem; vi) lielas kuģu remonta struktūras un plašs kuģu operatoru pieprasīto pakalpojumu klāsts.

⁽⁴²⁾ Komisijas lēmumi lietās N 508/07 Ionia Odos, N 45/2008 Motorway Elefsina-Korinthos-Patras-Pirgos-Tsakona, N 566/07 Korinthos-Tripoli-Kalamata Motorway un Lefktro-Sparta Branch, N 565/07 Central Greece Motorway, N 633/07 Maliakos-Kleidi section of Patras-Athens-Thessaloniki-Evzona Motorway concession contract, N 134/07 Thessaloniki Submerged Tunnel concession contract, N 462/99 Attiki Odos, NN 143/97 Rio Antirrio Motorway Bridge, NN 27/96 Spata International Airport.

⁽⁴³⁾ Komisijas lēmums lietā NN 27/96 Spata International Airport.

⁽⁴⁴⁾ Komisijas lēmumi lietās N 462/99 Attiki Odos un NN 143/97 Rio Antirrio Motorway Bridge.

asociēt ar pieņemto fiskālo noteikumu piemērošanu, nevarēja uzskatīt par daļu no publiskā sektora ieguldījumu, jo to varēja precīzi noteikt tikai pēc koncesijas perioda beigām. Šie noteikumi bija tikai vajadzīgie paskaidrojumi, lai neatturētu privātos ieguldītājus jo īpaši attiecībā uz šo augsta riska nerentablu izbūves projektu veidu. Tāpēc PCT nevar nošķirt no koncesionāriem šajās lietās, jo minētie noteikumi visos gadījumos bija "paskaidrojums", nevis "atlīdzība", kā Komisija ir uzskatījusi savā lēmumā sākt procedūru.

- (59) Turklāt judikatūru⁽⁴⁵⁾, ko Komisija piemin savā lēmumā sākt procedūru, attiecībā uz faktu, ka Komisijas klusēšana par konkrētiem pasākumiem nenozīmē, ka tie ir apstiprināti⁽⁴⁶⁾, nevar piemērot paziņotajās lietās, uz ko atsaucas Grieķijas iestādes un PCT.
- (60) Attiecībā uz vēlākajiem valsts atbalsta lēmumiem par pārējiem infrastruktūras projektiem Komisijai nebija sīki jāatsaucas uz konkrētajiem fiskālajiem noteikumiem, jo tā nemainīja savu nostāju, kas pausta lietā *Rio Antirrio Motorway bridge* un lietā *Athens Ring Road*⁽⁴⁷⁾.
- (61) Tie apgalvo, ka jautājums rodas par to, vai, ņemot vērā Komisijas apstiprinājumu iepriekš minētajos agrākajos lēmumos, konkrētos fiskālos noteikumus var uzskatīt par saskaņīgiem ar valsts atbalsta noteikumiem, un nevis par to, vai uz šiem noteikumiem attiecas Komisijas agrāk veiktais vērtējums, kā norādīts lēmumā sākt procedūru. Turklāt, ja šie noteikumi būtu bijuši iekļauti šīs koncesijas konkursa dokumentos, Komisija būtu secinājusi to pašu, ko iepriekšējos Komisijas lēmumos.
- (62) Vēl tie apgalvo, ka atšķirība, ko Komisija savā lēmumā sākt procedūru ir izdarījusi starp pašreizējo lietu un agrākajām lietām, ir balstīta uz tehnisku aspektu, proti, fiskālo noteikumu pieņemšanu Likumā Nr. 3755/2009 pretēji to iekļaušanai koncesijas līgumā. Turklāt tas norāda, ka: i) konkursa piedāvājumu iesniedzēji zināja, ka šos fiskālos noteikumus piemēro kā standarta sistēmu, ko Grieķija izmanto publiskās infrastruktūras projektiem un attiecībā uz PPP Grieķijā; ii) PCT kontakti saistībā ar Pirejas un Saloniku konteineru ostas koncesijām tika īstenoti Grieķijas premjerministra un kuģniecības ministra līmenī, kuri ieguldītāju piesaistei veicināja šos projektus starptautiskā līmenī un piedāvāja pilnu pasākumu pakotni, kas Grieķijā ir ieviesti publiskās infrastruktūras projektiem, kurus finansē no privātā sektora līdzekļiem; iii) PCT zināja, ka Komisija bija pārbaudījusi visus šādus agrākos projektus un nebija par tiem cēlusi iebildumus; iv) PCT konkursa procedūras laikā lūdza Grieķijas valdībai un PPA iekļaut šos noteikumus koncesijas līgumā; v) PCT atkal apsprieda šo jautājumu ar Grieķijas premjerministru un kuģniecības ministru un vēlreiz saņēma apliecinājumus, ka šādi tiesību akti tiks ieviesti; vi) ņemot vērā šos apliecinājumus un visā konkursa un sava piedāvājuma sagatavošanas laikā PCT ņēma vērā, ka koncesijas līgums tiks vadīts uz tā paša pamata, uz kura visas pārējās publiskās infrastruktūras koncesijas un ka tādējādi aizdevējiem būs zināmi koncesijas noteikumi.
- (63) Tāpēc konkursa procesu, lai piešķirtu PCT koncesijas līgumu, nevar nošķirt no agrākajām lietām, jo lieliem infrastruktūras projektiem piemērojamā standarta fiskālā sistēma bija zināma visiem pretendentiem. Tie vēl norāda, ka nebija īpaša iemesla konkursa procesa kontekstā veikt šādas apmaiņas uzskaiti, jo PPA nav pilnvaru pieņemt šādus noteikumus, un katrā ziņā to piemērošana Grieķijā bija izveidojusies prakse saskaņā ar Komisijas precedentu.
- (64) Tādējādi, ja Komisija balstās uz tehnisku aspektu kā vienīgo iemeslu PCT nošķiršanai no visiem uzņēmumiem, kuri būvē publiskās infrastruktūras objektus Grieķijā, tad šī formalitāte būtu pretrunā juridiskās noteiktības un tiesiskās palāvības principam.
- (65) Attiecībā uz Komisijas apgalvojumu, ka "Grieķijas iestāžu iesniegtie pierādījumi pastiprina konstatējumu, ka pretendenti neņēma vērā īpašās priekšrocības (...)"⁽⁴⁸⁾, PCT apgalvo, ka tas nezina par minētajiem pierādījumiem un ka šo noteikumu pieņemšana ar likumu, kas ratificē koncesijas līgumu, neveido nekādus pierādījumus.

⁽⁴⁵⁾ 2009. gada spriedums apvienotajās lietās T-427/04 Francija/Komisija un T-17/05 France Telecom/Komisija (Krājums 2009, II-435. lpp., 264.–266. punkts), C-474/09 P līdz C-476/09 P *Territorio Historico de Vizcaya*, ECLI:EU:C:2011:522, 70. punkts.

⁽⁴⁶⁾ Skatīt lēmuma sākt procedūru 221. apsvērumu.

⁽⁴⁷⁾ Saskaņā ar tiem pašiem argumentiem Komisija apstiprināja arī shēmu par platjoslas infrastruktūru lauku apvidos (SA.32866 (11/N), kam juridiskais pamats bija Likums Nr. 3389/2005 par PPP, kurā ir iekļauti fiskālie noteikumi, kas līdzīgi Likuma Nr. 3755/2009 noteikumiem.

⁽⁴⁸⁾ Skatīt lēmuma sākt procedūru 225. un 226. apsvērumu.

4.3. Par iespējamo valsts atbalsta pasākumu saderību

- (66) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka gadījumā, ja Komisija secinās, ka konkrētie fiskālie noteikumi rada valsts atbalstu, šāds atbalsts būtu jāuzskata par saderīgu ar iekšējo tirgu uz 107. panta 3. punkta a) un c) apakšpunkta pamata, ņemot vērā attiecīgo ieguldījumu, infrastruktūras un pakalpojumu nozīmīgumu Grieķijas ekonomiskajai attīstībai un jo īpaši jūras konteineru satiksmes nozares attīstībai un modernizācijai.
- (67) Konkrētā ieguldījumu projekta mērķis ir attīstīt Pirejas ostu par modernu jūras konteineru termināli Vidusjūrā, ar lielāku jaudu un noliktavu platību, pastiprinot tās veiktspēju efektīvāk veikt jūras konteineru satiksmi. Veiktspējas dati saistībā ar II piestātnes darbību⁽⁴⁹⁾ jau pierāda šā mērķa sasniegšanu. Turklāt projekta mērķis ir vērsts uz Komisijas kopīgas intereses mērķi saistībā ar ES transporta politiku, kā tas ir analizēts dažādās ES regulās un paziņojumos.
- (68) Aprīkojuma iegādi un III piestātnes izbūvi uzskata par sākotnējo ieguldījumu saskaņā ar attiecīgajiem ES reģionālā atbalsta noteikumiem, kas attiecas uz LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunkta piemērošanu. Tie atbilst EUR [...] (*) miljoniem un ir radījuši aptuveni 900 tiešu un netiešu pilnslodzes darbvieta, kas paliks 35 gadu koncesijas periodā. Ņemot vērā lielo ieguldījumu apjomu, jebkura iespējama atbalsta summa būtu ievērojami zem maksimālās atbalsta robežvērtības 30 % apmērā, kas līdz 2010. gada beigām bija piemērojams Attiki reģionam, vai zem maksimālajām atbalsta summām, ko Komisija apstiprināja lēmumos par ostas infrastruktūru⁽⁵⁰⁾. Tādējādi atbalsta pasākumi sastāv no nepieciešamā minimuma un atbilstošiem pasākumiem šāda liela infrastruktūras projekta atbalstīšanai. Paša PCT ieguldījums projektā ne tuvu nepārsniedz reģionālā atbalsta noteikumos noteiktās robežvērtības. Turklāt jebkurš iespējams atbalsts būtu saderīgs ar kopējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu, ar tādu pašu pamatojumu kā atbalsts PPA, ko Komisija apstiprināja lietā C 21/2009⁽⁵¹⁾.
- (69) Jo īpaši atbalstu var uzskatīt par nepieciešamu, ņemot vērā publiskā finansējuma vajadzību ostas infrastruktūras attīstībai finanšu krīzes laikā, saskaņā ar ES politiku šajā sakarā⁽⁵²⁾, kā arī – lai nodrošinātu tādām koncesijām kā šī piemērojamās nodokļu sistēmas skaidrību, elastīgumu un paredzamību. Attiecībā uz vajadzību pēc atbalsta pasākumiem tie apgalvo, ka fiskālie noteikumi nodrošināja atbilstību privātā sektora projektu finanšu līgumiem un novērsa uzņēmuma nespēju samaksāt savus aizdevumus un potenciālās saistības. Bez šiem fiskālajiem noteikumiem projekta finanšu līgumi, ko PCT būtu varējis panākt, būtu materiāli ar lielāku slogu, kas potenciāli būtu varējis apdraudēt tā piedāvājumu vai koncesijas līguma izpildi (tirgus fiasko). Praksē šie fiskālie noteikumi bija vajadzīgi, lai nodrošinātu koncesionāra piekļuvi vajadzīgajam finansējumam no privātā sektora finansētājiem⁽⁵³⁾. Visbeidzot, naudas piešķiršana šo pasākumu vietā būtu bijusi nepiemērots un nevajadzīgs stimulants, ņemot vērā grūtības iepriekš precīzi aprēķināt finansējuma prasības, kas izriet no šā tirgus fiasko.
- (70) Vēl tie apgalvo, ka pasākumiem ir skaidra stimulējoša ietekme, jo koncesijas līguma un jebkuru ieguldījumu būvdarbu sākšana un īstenošana notika pēc minēto fiskālo noteikumu pieņemšanas. Ņemot vērā ekonomikas krīzi un finanšu kredītu trūkumu, kas bija bieža parādība Grieķijā un visā pasaulē 2008./2009. gadā, PCT bija

⁽⁴⁹⁾ 2012. gadā: a) satiksme II piestātnē ir palielinājusies par 76,5 %, salīdzinot ar 2011. gadu (2,108 miljoni LES 2012. gadā, salīdzinot ar 1,188 miljoniem LES 2011. gadā); b) jauda bija par 700 000 LES lielāka, nekā bija paredzēts koncesijas līgumā; c) ieņēmumi palielinājās par 43 %, salīdzinot ar 2011. gadu (no EUR 72,87 miljoniem līdz EUR 104,3 miljoniem). 2012. gadā PCT, TRAINOSE un Hewlett Packard parakstīja nolīgumu, saskaņā ar kuru Hewlett Packard laista savu produkciju pa kanāliem caur Grieķiju uz citām kaimiņvalstīm.

(*) Uz to attiecas pienākums neizpaust dienesta noslēpumu.

⁽⁵⁰⁾ Komisijas lēmumi lietās C 39/2009 – Latvija – Ventspils Brīvostas pārvalde (50 % atbalsta intensitāte), SA. 30742 Infrastruktūras izbūve prāmju terminālim Klaipēdā (65 % atbalsta intensitāte), SA 34940 (2012/N) Port of Augusta (68,87 % atbalsta intensitāte), N 649/2001 Freight facilities grant (94 % atbalsta intensitāte), C 21/2009 Publiskais finansējums Pirejas ostas infrastruktūrai un aprīkojumam.

⁽⁵¹⁾ Skatīt 34. zemsviras piezīmi.

⁽⁵²⁾ Regula (ES) Nr. 670/2012.

⁽⁵³⁾ Tādēļ tie atsaucas uz to, ka Ķīnas Attīstības banka, viena no PCT kreditorēm, gaidīja ratifikācijas likuma pieņemšanu, lai parakstītu aizdevumu PCT. Vēl tie atsaucas uz e-pastu, ko [...] 2009. gada janvārī nosūtīja PCT, paužot galvenās bažas par minētā koncesijas līguma finansēšanu. Atbilstīgi šim e-pastam koncesijas līgums nepiešķir aizsardzību pret vispārējām vai diskriminējošām izmaiņām likumā, un tie apgalvo, ka tas attiecas uz koncesijas līguma fiskālo satvaru.

stimuls turpināt īstenot koncesiju tikai pēc likuma pieņemšanas. Citādi tas būtu varējis pamest koncesiju, zaudējot par to tikai savu bankas garantijas vēstuli par EUR 5 miljoniem. Stimulējošo ietekmi pierādīja arī tas, ka PCT bija uzņēmies risku pilnīgi finansēt projektu.

- (71) Turpmāk tie apgalvo, ka to sniegtās aplēses ⁽⁵⁴⁾ rāda, ka fiskālie noteikumi ir par summu no EUR [...] miljoniem līdz EUR [...] miljoniem ⁽⁵⁵⁾ par visu koncesijas periodu, proti, no [...] % līdz [...] % no kopējām ieguldījumu izmaksām EUR [...] miljonu apmērā, kas ir daudz mazāk par atbalsta summām, ko Komisija apstiprinājusi ar ieguldījumiem ostās saistītos gadījumos.
- (72) Turklāt tie apgalvo, ka konkrēto priekšrocību *ex ante* kvantitatīva noteikšana nebija nepieciešama to apstiprināšanai vai ieguldījuma īstenošanai. Pēc viņu domām, šī *ex ante* pieeja, lai saistībā ar LESD 107. pantu vērtētu jebkuru iespējamu labumu, ko var uzskatīt par izrietošu no jebkura no fiskālajiem noteikumiem, ir atbilstoša saskaņā ar iedibināto judikatūru ⁽⁵⁶⁾.
- (73) Tie arī atsaucas uz noteiktiem Komisijas lēmumiem ⁽⁵⁷⁾, kuros Komisija apstiprināja nepaziņotu valsts atbalstu, konstatējot šāda atbalsta stimulējošo ietekmi un nepieciešamo un samērīgo raksturu, gadījumos, kad atbalsts nebija kvantitatīvi noteikts uz *ex ante* pamata un/vai nevarēja tikt kvantitatīvi noteikts pat Komisijas galīgā lēmuma pieņemšanas laikā. Tādējādi finanšu labuma aprēķins ⁽⁵⁸⁾ nebija nepieciešams, lai konstatētu stimulējošo ietekmi un samērīgumu.
- (74) Visbeidzot, tie ir norādījuši, ka neviens no pārbaudāmajiem pasākumiem nav ticis piemērots praksē.

5. PASĀKUMU VALSTS ATBALSTA RAKSTURA VĒRTĒJUMS

- (75) LESD 107. panta 1. punktā valsts atbalsts ir definēts kā jebkāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tādēļ, lai noteiktu, vai konkrētie pasākumi ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, jābūt atbilstībai visiem šādiem nosacījumiem. Konkrēti, pasākumam ir a) jābūt piešķirtam no valsts līdzekļiem,

⁽⁵⁴⁾ Sniegto aplēšu pamatā bija *PricewaterhouseCoopers Business Solutions S.A.* veiktais pētījums. Šajās aplēsēs bija salīdzināti *Cosco* uzņēmējdarbības plāna pieņemumi ratifikācijas likuma publicēšanas laikā (2009. gada martā) un vispārpiemērojamie noteikumi. No šā salīdzinājuma rezultāta tie atskaitīja summu, kas atbilst papildu finansējumam, ko PCT vajadzētu, ja nebūtu fiskālo pasākumu. Summa, kas iegūta no šiem aprēķiniem, galu galā tika aprēķināta diskontētās vērtībās (izmantojot gada diskonta likmi 9,0 %, proti, diskonta likmi, ko PPA izmanto, diskontējot minimālās garantētās koncesijas maksas, ko PCT piedāvāja konkursa laikā, kā arī 2009. gada marta gada diskonta likmi 4,47 %, proti, atsaucies likmi, kas norādīta Komisijas paziņojumā). Visbeidzot, šajos aprēķinos nav iekļauti Likuma 2. panta 3., 5., 9. un 10. punktā un 3. pantā minētie pasākumi.

⁽⁵⁵⁾ Pēc pesimistiskākās attīstības prognozes.

⁽⁵⁶⁾ Piemēram, 2001. gada spriedums lietā C-143/99 *Adria-Wien Pipeline GmbH un Wieterdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH/Finanzlandesdirektion für Kärnten (Recueil 2001, I-8365. lpp., 41. punkts)*; 2010. gada spriedums lietā T-335/08 *BNP Paribas un Banca Nazionale del Lavoro SpA (BNL)/Komisija (Krājums 2010, II-3323. lpp., 204. punkts)*; un 2010. gada spriedums lietās T-425/04, T-444/04, T-450/04 un T-456/04 Francija, *France Télécom, Bouygues SA, Bouygues Télécom SA un AFORS Télécom/Komisija (Krājums 2010, II-2009. lpp., 216. punkts)*.

⁽⁵⁷⁾ Komisijas lēmums lietā SA.21918 – Francija – Regulētie elektroenerģijas tarifi Francijā (OV C 398, 22.12.2012., 10. lpp.), Komisijas 1997. gada 16. septembra Lēmums 98/353/EK par valsts atbalstu *Gemeinnützige Abfallverwertung GmbH* (OV L 159, 3.6.1998., 58. lpp.), Komisijas 2007. gada 24. janvāra Lēmums C(2007) 134 valsts atbalsta lietā NN 67/05 – Lietuva – peļņas nodokļa likmes samazinājums uzņēmumam *UAB "Bite GSM"*, Komisijas 2002. gada 2. augusta Lēmums 2003/227/EK par dažādiem pasākumiem un valsts atbalstu, ko Spānija ieguldījusi *Terra Mítica SA*, tematiskajā parkā blakus Benidormai (Alikante) (OV L 91, 8.4.2003., 23. lpp.), Komisijas 2010. gada 14. aprīļa lēmums valsts atbalsta lietā NN 30/09 – Īrija – Viesnīcu kapitāla nodokļu atlaides viesnīcai *Ritz-Carlton Hotel, Powerscourt, Co. Wicklow*, Komisijas 2003. gada 5. marta Lēmums 2003/590/EK par valsts atbalstu, ko Apvienotā Karaliste plāno piešķirt *CDC Group plc* (OV L 199, 7.8.2003., 28. lpp.), Komisijas 2009. gada 28. janvāra Lēmums 2009/476/EK par atbalstu, ko kompensācijas fonda izveides veidā saistībā ar elektroenerģijas tirgus organizāciju īstenojusi Luksemburga (C 43/02 (ex NN 75/01)) (OV L 159, 20.6.2009., 11. lpp.), Komisijas 1997. gada 16. aprīļa Lēmums 98/212/EK par atbalstu, ko Itālija piešķirusi *Enirisorse SpA* (OV L 80, 18.3.1998., 32. lpp.), Komisijas 2007. gada 1. marta lēmums valsts atbalsta lietā NN4/07 – *Delitissue Sp. z o.o.* atbilstīgi dokumentam C(2007) 769.

⁽⁵⁸⁾ Pēc PCT aprēķiniem fiskālo noteikumu pieņemšanas ietekme uz reālo iekšējās atdeves koeficientu ("IRR"), kas ņemta vērā PCT 2009. gada marta uzņēmējdarbības plāna modelī, ir aplēsta [...] bāzes punktu apmērā (proti, [...] %), kas atspoguļo pieaugumu šajā IRR, kas konkrēto fiskālo noteikumu neesības gadījumā aprēķināts aptuveni [...] % apmērā (proti, no [...] % līdz [...] %).

b) jāpiešķir ekonomiska priekšrocība kādam uzņēmumam, c) jābūt selektīvam, d) jārada vai jādraud radīt konkurences izkropļojumi un jāietekmē tirdzniecība starp dalībvalstīm.

5.1. Uzņēmuma jēdziens

- (76) Pamatojoties uz LESD 107. panta 1. punktu, valsts atbalsta noteikumi ir piemērojami vienīgi tad, ja atbalsta saņēmējs ir "uzņēmums". Saskaņā ar iedibināto judikatūru uzņēmums ir struktūra, kas iesaistās saimnieciskajā darbībā, neatkarīgi no sava juridiskā statusa un tā finansēšanas veida ⁽⁵⁹⁾. Turklāt jebkura darbība, kas ietver preču un/vai pakalpojumu piedāvāšanu konkrētā tirgū, ir saimnieciska darbība ⁽⁶⁰⁾.
- (77) Komisija iepriekš ir atzinusi, ka dažu veidu infrastruktūras izbūve un ekspluatācija var tikt uzskatīta par saimniecisku darbību ⁽⁶¹⁾. Turklāt saskaņā ar iedibināto judikatūru ⁽⁶²⁾ infrastruktūras būvju nodošana trešām personām par atlīdzību ir saimnieciska darbība.
- (78) Tā kā PCT ir modernizējies esošo II pietātni, uzbūvējis jauno III pietātni un sniedz veselu klāstu ostas pakalpojumu, kas saistīti ar konteineru termināļa darbību, to var uzskatīt par uzņēmumu valsts atbalsta noteikumu nolūkā. Tādējādi uzņēmumam PCT piemēro valsts atbalsta noteikumus.

5.2. Valsts līdzekļi

- (79) Saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu iespējamo valsts atbalsta pasākumu piešķir dalībvalsts vai to piešķir valsts līdzekļiem. Pasākumu nolemj valsts, un tas ir piedēvējams valstij. Atļaujot PCT baudīt konkrētu nodokļu režīmu, Grieķijas valsts ziedo valsts līdzekļus, kurus tā būtu ieguvusi, ja nebūtu īstenojusi iespējamus labvēlīgus fiskālos noteikumus. Līdz ar to konkrētie pasākumi ietver valsts līdzekļu zaudējumu, un var uzskatīt, ka tie ir piešķirti no valsts līdzekļiem.

5.3. Selektīvu priekšrocību esība

- (80) Saskaņā ar iedibināto judikatūru, lai noteiktu, vai valsts pasākums veido valsts atbalstu, ir jākonstatē, vai saņēmējs uzņēmums saņem ekonomisku priekšrocību, ko tas nebūtu ieguvis parastos tirgus apstākļos, proti, bez valsts intervences ⁽⁶³⁾.
- (81) No svara ir tikai pasākuma ietekme uz uzņēmumu, bet ne valsts intervences iemesls vai mērķis ⁽⁶⁴⁾. Lai to izvērtētu, uzņēmuma finansiālais stāvoklis pēc pasākuma ir jāsalīdzina ar tā finansiālo stāvokli situācijā, ja pasākums nebūtu veikts. Atbalsta jēdzienā ir ietverti ne tikai pozitīvie guvumi, bet arī pasākumi, kas dažādā veidā

⁽⁵⁹⁾ 2000. gada spriedums apvienotajās lietās no C-180/98 līdz C-184/98 *Pavlov un citi* (*Recueil* 2000, I-6451. lpp.).

⁽⁶⁰⁾ 1987. gada spriedums lietā 118/85 *Komisija/Itālija* (*Recueil* 1987, 2599. lpp., 7. punkts); 1998. gada spriedums lietā C-35/96 *Komisija/Itālija* (*Recueil* 1998, I-3851. lpp., 36. punkts); 2000. gada spriedums apvienotajās lietās C-180/98 līdz C-184/98 (*Recueil* 2000, I-6451. lpp.).

⁽⁶¹⁾ Komisijas lēmumi šādās valsts atbalsta lietās: lieta N 44/10 – Publiskais finansējums ostas infrastruktūrai Krievu salā (OV C 215, 21.7.2011., 21. lpp.), 60.–68. punkts; lieta C-39/09 – Publiskais finansējums ostas infrastruktūrai Ventspils ostā (OV C 62, 20.3.2010., 7. lpp.), 53.–58. punkts, lieta N 60/06 – *Port of Rotterdam* (OV C 196, 24.8.2007., 1. lpp.), 42.–52. punkts; lieta N 520/03 *Flemish ports* (OV C 176, 16.7.2005., 12. lpp.), 34.–54. punkts.

⁽⁶²⁾ Skatīt *inter alia* 2002. gada 24. oktobra spriedumu lietā C-82/01 *P Aéroport de Paris* (*Recueil* 2002, I-9297. lpp.), kā arī 2011. gada 24. marta spriedumu apvienotajās lietās T-455/08 *Flughafen Leipzig-Halle GmbH un Mitteldeutsche Flughafen AG c/Komisija* un 2011. gada spriedumu lietā T-443/08 *Freistaat Sachsen un Land Sachsen-Anhalt/Komisija* (Krājums 2011, II-1311. lpp.).

⁽⁶³⁾ 1996. gada spriedums lietā C-39/94 *SFEI un citi* (*Recueil* 1996, I-3547. lpp., 60. punkts); 1999. gada spriedums lietā C-342/96 *Spānija/Komisija* (*Recueil* 1999, I-2459. lpp., 41. punkts).

⁽⁶⁴⁾ 1974. gada spriedums lietā 173/73 *Itālija/Komisija* (*Recueil* 1974, 709. lpp., 13. punkts).

atvieglo to slogu, kurš parasti gulstas uz uzņēmuma budžetu un kas, kaut nebūdamas subsīdijas šī jēdziena šaurā izpratnē, tomēr ir līdzīga rakstura un ar tādām pašām sekām⁽⁶⁵⁾. Runājot par nodokļiem, Tiesa ir precizējusi, ka pasākums, ar kuru valsts iestādes atsevišķiem uzņēmumiem piešķir nodokļu atbrīvojumu, kas nostāda saņēmēju finansiāli izdevīgākā stāvoklī nekā pārējos nodokļu maksātājus, ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Tāpat pasākums, kas ļauj dažiem uzņēmumiem gūt labumu no nodokļu samazinājuma vai atlikt parasti maksājamā nodokļa maksājumu, var būt valsts atbalsts⁽⁶⁶⁾.

- (82) Pārbaudāmie pasākumi sastāv no tā, ka atbrīvo no vai atliek parasto nodokļu maksājumus vai maksas, kas PCT būtu jāmaksā, ja nebūtu attiecīgo noteikumu, vai ka piemēro diferencētu režīmu, kas atļauj PCT nodrošināt labāku naudas plūsmu pirmajos izbūves posma gados (skatīt šē turpmāk parastās nodokļu sistēmas vai atsaucies sistēmu aprakstu). Tādējādi ar šiem pasākumiem PCT finansiālā situācija ir uzlabota salīdzinājumā ar tā situāciju bez pasākumiem. Tādējādi tie piešķir priekšrocību PCT.
- (83) Priekšrocības pastāvēšanu var izslēgt gadījumā, kad konkrētais uzņēmums sniedz vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumus, kuri atbilst *Altmark* lietas judikatūrā⁽⁶⁷⁾ noteiktajiem kritērijiem, vai kad valsts intervence ir notikusi saskaņā ar parastajiem tirgus apstākļiem⁽⁶⁸⁾. Tomēr šīs abas attīstības prognozes nav piemērojamas šajā lietā.
- (84) Attiecībā uz “strukturālo trūkumu”, ko piemin saņēmējs un Grieķijas iestādes, Komisija vispirms norāda, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru strukturāla trūkuma pastāvēšana nav būtiska, lai izslēgtu priekšrocības un tādējādi valsts atbalsta pastāvēšanu⁽⁶⁹⁾. Turklāt *Combus* lieta nekādā ziņā nav piemērojama pārbaudāmajā lietā. Tajā lietā *Combus* tik tiešām bija strukturāls trūkums, salīdzinot ar tā privātā sektora konkurentiem, un pasākums tajā gadījumā tik tiešām izslēdza priekšrocības pastāvēšanu. Tas bija tāpēc, ka vairākumam *Combus* šoferu bija amatpersonu statuss, kas nozīmēja lielākas darbinieku izmaksas nekā ja uzņēmums būtu nodarbinājis šoferus uz līguma pamata kā visi pārējie autobusu operatori. Tomēr PCT nav strukturāla trūkuma, salīdzinot ar tā konkurentiem, jo tas, ka šis uzņēmums apņēmas ieguldīt lielā publiskās infrastruktūras projektā, pats par sevi nav strukturāls trūkums, bet privāta ieguldītāja lēmums, ko pieņēma tā mātesuzņēmums *Cosco* savas parastās uzņēmējdarbības kontekstā. Tāpēc konstatējumi no judikatūras lietā *Combus* šajā lietā nav piemērojami.
- (85) Jo īpaši attiecībā uz pasākumu, kas attiecas uz atbrīvojumu no nodokļiem, iemaksām un jebkurām tiesībām valsts vai trešo personu labā par aizdevuma līgumiem starp kreditoriem, un jo īpaši tā mātesuzņēmumu *Cosco*, saskaņā ar kuriem pāriet no tiem izrietošiem pienākumiem un tiesībām⁽⁷⁰⁾, Komisija uzskata, ka šis noteikums ir līdzvērtīgs apdrošināšanas līguma piešķiršanai, ko valsts piešķir PCT kreditoriem bez maksas. Būtībā PCT kreditori, un jo īpaši *Cosco*, var baudīt imunitāti no jebkura nodokļa, iemaksas un jebkuru tiesību valsts vai trešo personu labā maksāšanas, ko Grieķijas valsts var nolemt uzlikt nākotnē, bez vajadzības maksāt jebkādu kompensāciju valstij par šādu imunitāti. Tādējādi šā pasākuma dēļ *Cosco* atrodas labvēlīgākā situācijā nekā citu ieguldītāju kreditori, jo tam nav jāmaksā prēmija valstij par šādu imunitāti.
- (86) Ņemot vērā šā pasākuma raksturu, ko paredzēts piemērot gadījumā, ja valsts pieņems vispārpiemērojamus noteikumus, ar ko uzliek netiešus nodokļus par šā veida darījumiem, būtībā tas paredz nodokļu imunitāti par labu PCT kreditoriem, jo īpaši *Cosco*, salīdzinot ar uzņēmumiem tādā pašā juridiskajā un faktiskajā situācijā kā uzņēmumu, kuri veic ieguldījumus, citi kreditori. Ja valsts pieņems vispārpiemērojamus noteikumus, ar kuriem uzliek netiešus nodokļus par uzņēmumu veiktu aizdevumu pienākumu nodošanu, tad visu pārējo ieguldītāju kreditoriem būs jāmaksā šādi netiešie nodokļi šādu aizdevuma tiesību nodošanas gadījumā. Gluži pretēji, PCT gadījumā jebkurai tādu tiesību nodošanai, kas izriet no jebkura aizdevuma, kas finansē tā ieguldījumu, starp tā

⁽⁶⁵⁾ 2001. gada spriedums lietā C-143/99 *Adria-Wien Pipeline* (*Recueil* 2001, I-8365. lpp., 38. punkts); 1994. gada spriedums lietā C-387/92 *Banco Exterior de España* (*Recueil* 1994, I-877. lpp., 13. punkts); un 1998. gada spriedums lietā C-200/97 *Ecotrade* (*Recueil* 1998, I-7907. lpp., 34. punkts).

⁽⁶⁶⁾ 2006. gada spriedums lietā C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze SpA* un citi (Krājums 2006, I-289. lpp., 132. punkts).

⁽⁶⁷⁾ 2003. gada spriedums lietā C-280/00 *Altmark Trans* (*Recueil* 2003, I-7747. lpp.).

⁽⁶⁸⁾ 1996. gada spriedums lietā C-39/94 *SFEI* un citi (*Recueil* 1996, I-3547. lpp., 60.–61. punkts).

⁽⁶⁹⁾ Skatīt 2011. gada spriedumu apvienotajās lietās C-71/09 P, C-73/09 P un C-76/09 P *Comitato “Venezia vuole vivere”, Hotel Cipriani Srl un Società Italiana per il gas SpA (Italgas)*/Komisija (Krājums I-4727. lpp., 92. un 94.–96. punkts); un Vispārējās tiesas priekšsēdētāja rīkojumu lietā T-172/14 R *Stahlwerk Bous*/Komisija, 59. un 60. punkts.

⁽⁷⁰⁾ Likuma 2. panta 9. punkts.

kreditoriem un jo īpaši Cosco, nebūs jāpiemēro neviens šāds nodoklis, un valsts nesaņems kompensāciju par šādas imunitātes piešķiršanu. Tādējādi konkrētā priekšrocība ir selektīva, jo attiecas tikai uz PCT kreditoriem, jo īpaši Cosco, kas nodod no aizdevumiem, kuri saistīti ar koncesijas līguma finansēšanu, izrietošās tiesības un/vai pienākumus, un PCT.

- (87) Lai ietilptu LESD 107. panta 1. punkta darbības jomā, valsts pasākumam ir jābūt tādām, kas “rada priekšrocības konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai” salīdzinājumā ar pārējiem, kas, ņemot vērā minētā režīma izvirzīto mērķi, atrodas juridiski un faktiski līdzīgā situācijā⁽⁷¹⁾. Līdz ar to attiecībā uz fiskālajiem pasākumiem Komisijai principā ir jānovērtē pasākuma materiālā selektivitāte, veicot trīs soļu analīzi.
- (88) Pirmkārt, ir jāapzina parastais jeb “normālais” režīms saskaņā ar piemērojamo nodokļu sistēmu (“atsauces sistēma”). Otrkārt, jānovērtē, vai ar konkrēto pasākumu tiek izdarīta atkāpe no minētās atsauces sistēmas tādā ziņā, ka tas paredz atšķirīgu attieksmi pret ekonomikas dalībniekiem, kuri, ņemot vērā sistēmas pamatā esošo mērķi, atrodas salīdzināmā juridiskajā un faktiskajā situācijā⁽⁷²⁾.
- (89) Ja šāda atkāpe tiek konstatēta, proti, ja konkrētais pasākums ir *prima facie* selektīvs, tad trešajā posmā ir jāpārbauda, vai atkāpes pasākums izriet no nodokļu sistēmas, kuras daļu tas veido, būtības vai vispārējās struktūras un tātad var tikt attaisnots. Šajā kontekstā saskaņā ar Tiesas judikatūru dalībvalstij ir jāparāda, vai diferenciacija izriet tieši no minētās sistēmas pamatā esošajiem vai vadošajiem principiem⁽⁷³⁾.
- (90) Grieķijas iestādes un PCT ir iesnieguši plašus argumentus, apgalvojot, ka visiem fiskālajiem pasākumiem pareizā atsauces sistēma ir vispārējais režīms, ko piemēro lieliem publiskās infrastruktūras projektiem Grieķijā, lai atvieglotu tiem piekļuvi finansējumam, ņemot vērā lielos riskus, ko šādi projekti rada, un ka no sprieduma lietā *Gibraltar*⁽⁷⁴⁾ izriet, ka tas, ka dalībvalsts ievieš atbrīvojumu no vispārpiemērojamiem noteikumiem, automātiski nerada selektivitāti un priekšrocību.
- (91) Komisija vispirms izanalizēs, vai šādus argumentus var pieņemt attiecībā uz visiem selektivitātes analīzes elementiem, proti, atsauces sistēmu, sistēmas mērķi, salīdzināmās juridiskās un faktiskās situācijas salīdzinājumu, ņemot vērā šo mērķi, un attaisnojumu uz šā mērķa pamata. Tad tā veiks atsevišķi katra pasākuma selektivitātes analīzi.

i) Par “atsauces sistēmu” un tās mērķi

- (92) Atsauces sistēma ir ietvars, attiecībā pret kuru izvērtē pasākuma selektivitāti. Šī sistēma iezīmē robežas vērtējumam par to, vai konkrēti uzņēmumi gūst labumu no atkāpes no parastajiem noteikumiem, kuru kopums veido šo atsauces sistēmu, un vai līdz ar to attieksme pret šiem uzņēmumiem ir labvēlīgāka nekā pret citiem uzņēmumiem, uz kuriem attiecas sistēmas vispārējie noteikumi.
- (93) Konstatējot šo nodokļu uzlikšanas atsauces režīmu, tā darbības joma ir jānosaka konsekvēnti, lai novērstu to, ka sistēmas pamatā neesoši mērķi tiek paņemti par tās noteikšanas pamatu. Ja atsauces sistēmas definīcija tika noteikta, ņemot vērā dalībvalstu izvirzīto politikas mērķi katrā gadījumā, kas nav nodokļu uzlikšanas sistēmas loģikai pamatā esošs, tad visiem fiskālajiem pasākumiem, ko dalībvalstis ievieš, lai veicinātu noteiktas nozares, darbības vai uzņēmumu veidus, praksē netiktu piemērots LESD 107. panta 1. punkts⁽⁷⁵⁾.

⁽⁷¹⁾ 2001. gada spriedums lietā C-143/99 *Adria-Wien Pipeline* (*Recueil* 2001, I-8365. lpp., 41. punkts); 2004. gada spriedums lietā C-308/01 *GIL Insurance* un citi (*Recueil* 2004, I-4777. lpp., 68. punkts); 2005. gada spriedums lietā C-172/03 *Heiser* (Krājums 2005, I-1627. lpp., 40. punkts).

⁽⁷²⁾ Skatīt 2004. gada spriedumu lietā C-143/99 *Adria-Wien*, 41. punkts; 2004. gada spriedumu lietā C-308/01 *GIL Insurance* (*Recueil* 2004, I-4777. lpp., 68. punkts), 2005. gada spriedumu lietā C-172/03 *Heiser* (Krājums 2005, I-1627. lpp., 40. punkts); 2006. gada spriedumu lietā C-88/03 Portugāle/Komisija (Krājums 2006, I-7115. lpp., 54. punkts); spriedumu lietā T-233/04 *Nīderlande/Komisija*, 86. punkts.

⁽⁷³⁾ Skatīt, piemēram, 2011. gada spriedumu lietā C-279/08 P Komisija/Nīderlande (*NOx*) (Krājums 2011, I-7671. lpp., 62. punkts).

⁽⁷⁴⁾ 2011. gada spriedums apvienotajās lietās C-106/09 P un C-107/09 P Komisija un Spānija/*Government of Gibraltar* un Apvienotā Karaliste (Krājums 2011, I-11113. lpp.).

⁽⁷⁵⁾ Skatīt 2002. gada spriedumu apvienotajās lietās T-92/00 un T-103/00 *Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, Ramondín, SA un Ramondín Cápsulas*/Komisija (*Recueil* 2002, II-1385. lpp., 51. punkts).

- (94) Šajā gadījumā Grieķijas iestāžu un PCT pieminētais mērķis dot atvieglojumus uzņēmumiem, kas iesaistīti lielos infrastruktūras projektos, piešķirot juridisko noteiktību un papildu naudas plūsmu izbūves laikā, ir ārpus nodokļu apsvērumiem esošs politikas mērķis un nevar tikt izmantots selektivitātes analīzei. Lielu publiskās infrastruktūras projektu iezīmes nav nodokļu sistēmas pamatā un nevar noderēt par pamatu, lai noteiktu piemērojamo atsaucēs sistēmu. Katrā ziņā to, ka Grieķijas valsts pieņem konkrētu likumu ikreiz, kad tā vēlas piešķirt konkrētu fiskālo režīmu konkrētam uzņēmumam, nevar uzskatīt par vispārēju režīmu, ko pārvalde piemēro bez rīcības brīvības.

ii) **PCT juridiskā un faktiskā situācija, ņemot vērā attiecīgā pasākuma mērķi**

- (95) Kad atsaucēs sistēma ir noteikta, analīzes nākamais posms ir novērtēt, vai konkrēts pasākums paredz atšķirīgu attieksmi pret uzņēmumiem, atkāpjoties no minētās sistēmas. Lai to izdarītu, ir jānosaka, vai pasākums var dot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri, ņemot vērā atsaucēs sistēmas pamatā esošo mērķi, atrodas salīdzināmā faktiskajā un juridiskajā situācijā. Tomēr šim nolūkam ārējos politikas mērķus nevar izmantot par pamatu, lai analizētu diferencētu režīmu pret uzņēmumiem saskaņā ar noteiktu nodokļu režīmu.
- (96) Attiecībā uz visiem uzņēmumiem, kuri īsteno lielus infrastruktūras projektus, piemērojamā apgalvojamā režīma "horizontālo" raksturu ir izveidojusies iedibinātā judikatūra⁽⁷⁶⁾, ka tas, ka uzņēmumu skaits, kuri var pieprasīt tiesības saskaņā ar pasākumu, ir ļoti liels, vai ka tie pieder dažādām darbības nozarēm, nav pietiekami, lai apšaubītu tāda pasākuma selektīvo raksturu un līdz ar to izslēgtu tā klasifikāciju par valsts atbalstu⁽⁷⁷⁾. Tāpēc tas, ka uzņēmumi, kuri veic lielus infrastruktūras projektus, var gūt labumu no vairākiem fiskālajiem atbrīvojumiem, ir nepietiekami, lai izslēgtu konkrēto pasākumu selektīvo raksturu. Savukārt kritēriji, pēc kuriem uzņēmumi piekļūst šādiem atbrīvojumiem, var *de facto* izraisīt selektivitāti⁽⁷⁸⁾.
- (97) Tāpēc PCT salīdzināmā juridiskā un faktiskā situācija ir ikreiz jāpārbauda, ņemot vērā attiecīgās piemērojamās nodokļu sistēmas mērķi, nevis uz ārējo politikas mērķu pamata.

iii) **Pamatošana ar nodokļu sistēmas loģiku**

- (98) Pasākumu, ar kuru tiek izdarīta atkāpe no atsaucēs sistēmas, kas tādējādi ir *prima facie* selektīvs pasākums, tomēr var atzīt par neselektīvu, ja tas ir attaisnojams ar minētās sistēmas būtību vai vispārējo struktūru. Tā tas ir gadījumā, ja pasākums tiešā veidā izriet no atsaucēs sistēmas pamatā esošajiem vai vadošajiem principiem vai tas ir to iestrādāto mehānismu rezultāts, kas ir nepieciešami, lai sistēma darbotos un būtu efektīva⁽⁷⁹⁾. Savukārt uz ārējiem politikas mērķiem, kas nav iestrādāti sistēmā, šajā nolūkā nevar atsaukties⁽⁸⁰⁾. Līdz ar to atbrīvojumiem no nodokļa, kuri izriet no mērķa, kas nav saistīts ar nodokļu sistēmu, kurā ietilpst minētie atbrīvojumi, ir jāatbilst LESD 107. panta 1. punkta prasībām.
- (99) Šajā sakarā Eiropas Tiesa ir noteikusi, ka pat tad, ja politikas mērķis ir viens no Eiropas Savienības būtiskajiem mērķiem, vajadzība ņemt minēto mērķi vērā neattiecināmo selektīvu pasākumu neklasificēšanu par atbalstu⁽⁸¹⁾. Lielo infrastruktūras projektu veiksmīgu īstenošanu un juridisko noteiktību tādu projektu īstenošanai nevar uzskatīt par nodokļu sistēmas pamatā esošu mērķi. Turklāt Grieķijas iestādes un PCT nav pierādījuši, kā šis mērķis saskan ar

⁽⁷⁶⁾ Skatīt 2011. gada spriedumu lietā C-279/08 P Komisija/Nīderlandes Karaliste (Krājums 2011, I-7671. lpp., 50. punkts).

⁽⁷⁷⁾ 1999. gada spriedums lietā C-75/97 Beļģija/Komisija (*Recueil* 1999, I-3671. lpp., 32. punkts); 2011. gada spriedums lietā C-143/99 *Adria Wien Pipeline* un *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* (Krājums 2011, I-8365. lpp., 48. punkts); 2003. gada spriedums lietā C-409/00 Spānija/Komisija (*Recueil* 2003, I-1487. lpp., 48. punkts).

⁽⁷⁸⁾ 2002. gada spriedums apvienotajās lietās T-92/00 un T-103/00 *Ramondin SA* un *Ramondin Cápsulas SA*/Komisija (*Recueil* 2002, II-1385. lpp., 39. punkts: šajā spriedumā Tiesa noteica, ka nodokļu pasākuma piemērošana tikai ieguldījumiem, kuri pārsniedz noteiktu robežvērtību, nozīmē, ka pasākums bija *de facto* rezervēts uzņēmumiem ar ievērojamiem finanšu līdzekļiem).

⁽⁷⁹⁾ Skatīt, piemēram, 2011. gada spriedumu apvienotajās lietās C-78/08 līdz C-80/08 *Paint Graphos* un citi (Krājums 2011, I-7611. lpp., 69. punkts).

⁽⁸⁰⁾ Skatīt 2011. gada spriedumu apvienotajās lietās C-78/08 līdz C-80/08 *Paint Graphos* un citi (Krājums 2011, I-7611. lpp., 69. un 70. punkts); 2006. gada spriedumu lietā C-88/03 Portugāle/Komisija (Krājums 2006, I-7115. lpp., 81. punkts); 2011. gada spriedumu lietā C-279/08 P Komisija/Nīderlande (NOx) (Krājums 2011, I-7671. lpp.); 2008. gada spriedumu lietā C-487/06 P *British Aggregates*/Komisija (Krājums 2008, I-10515. lpp.).

⁽⁸¹⁾ Skatīt *inter alia* 2011. gada spriedumu lietā C-279/08 P Komisija/Nīderlandes Karaliste (Krājums 2011, I-7671. lpp., 75. punkts); 2008. gada spriedumu lietā C-487/06 P *British Aggregates*/Komisija (Krājums 2008, I-10505. lpp., 92. punkts); 1996. gada spriedumu lietā C-241/94 Francija/Komisija (*Recueil* 1996, I-4551. lpp., 21. punkts); 1999. gada spriedumu lietā C-342/96 Spānija/Komisija (*Recueil* 1999, I-2459. lpp., 23. punkts); spriedumu lietā C-75/97 Beļģija/Komisija, 25. punkts.

vispārīgās nodokļu sistēmas vienlīdzības un samērīguma principu un jo īpaši ar tās ieņēmumu iekasēšanas mērķi. Pēdējo mērķi ir grūti saskaņot ar nodokļu samazinājumu piešķiršanu⁽⁸²⁾. Uzņēmumu, kas īsteno lielus infrastruktūras projektus, galvenās finansiālās bažas nevar uzskatīt par mērķiem, ar kuriem var attaisnot diferencētu režīmu šādiem konkrētiem uzņēmumiem un jo īpaši PCT.

- (100) Tāpēc, ja turpmāk tekstā pārbaudītie fiskālie pasākumi veido selektīvus pasākumus, tad tos nevar uzskatīt par attaisnotiem ar publiskās politikas mērķi, ko izvirzījušas Grieķijas iestādes un saņēmējs.

5.3.1. Atbrīvojums no ienākuma nodokļa par uzkrātajiem procentiem līdz dienai, kad sāk⁽⁸³⁾ darboties III piestātne⁽⁸⁴⁾

Atsauces sistēma

- (101) Atbilstīgi Grieķijas ienākuma nodokļa sistēmai principā visa peļņa, ko guvušas Grieķijā uzņēmējdarbību reģistrējušas S.A., sabiedrības ar ierobežotu atbildību un privātā kapitāla uzņēmumi un kas radusies Grieķijā un ārvalstīs, tostarp peļņa procentu veidā, tiek aplikta ar nodokli⁽⁸⁵⁾ pēc attiecīgajā finanšu gadā piemērojamās likmes, un pēc nodokļa palikušo peļņas summu var vai nu sadalīt akcionāriem, uzkrāt kā rezerves vai iekļaut/pārveidot pašu kapitālā ar kapitāla palielināšanu. Kad pēcnodokļa peļņas summa ir sadalīta akcionāriem vai iekļauta/pārveidota pašu kapitālā, to atkal aplik ar nodokli pēc attiecīgajā finanšu gadā piemērojamās likmes⁽⁸⁶⁾.
- (102) Līdz ar to atsauces sistēma uzkrāto procentu aplikšanai ar nodokli līdz dienai, kad sāk darboties III piestātne, ir Grieķijas uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēma, jo īpaši uzņēmumu peļņas, tostarp no uzkrātajiem procentiem gūtās peļņas, aplikšana ar nodokli.

Atkāpe no atsauces sistēmas

- (103) "Uzkrātie procenti"⁽⁸⁷⁾ veido daļu no PCT bruto aplikamā ienākuma, un parasti tiem tiktu uzlikts nodoklis. Tomēr PCT ir atbrīvots no ienākuma nodokļa par uzkrātajiem procentiem līdz dienai, kad sāks darboties III piestātne⁽⁸⁸⁾, un šis režīms atkāpjas no atsauces sistēmas, galvenokārt attiecībā uz ienākuma nodokli par ieņēmumiem saskaņā ar Grieķijas ienākuma nodokļa kodeksu ("GITC"). Var uzskatīt, ka PCT ir salīdzināmā juridiskajā un faktiskajā situācijā ar visiem S.A., kuru peļņu aplik ar nodokļiem saskaņā ar vispārpiemērojamo sistēmu. Tāpēc var secināt, ka tam ir piešķirta selektīva priekšrocība.
- (104) Pēc Grieķijas iestāžu un PCT apgalvojuma GITC 99. pantā ir paredzēts, ka ienākumam, kas atbrīvots no aplikšanas ar nodokļiem, piemēro uzņēmumu ienākuma nodokli tā sadales vai kapitalizācijas laikā. Uz šā pamata tie apgalvo, ka konkrētais noteikums tikai atļauj PCT atlikt nodokļa maksājumu, tādā ziņā, ka tad, kad PCT būs kapitalizējis vai sadalījis savu peļņu, PCT būs jāmaksā uzņēmumu ienākuma nodoklis par savu peļņu, kā arī ieturamais nodoklis par akcionāru dividendēm.

⁽⁸²⁾ Šajā sakarā skatīt, piemēram, 2002. gada spriedumu apvienotajās lietās T-92/00 un T-103/00 *Ramondín SA un Ramondín Cápsulas SA*/Komisija (*Recueil* 2002, II-1385. lpp., 62. punkts).

⁽⁸³⁾ Vai vēlākais līdz 2015. gada 31. oktobrim.

⁽⁸⁴⁾ Likuma Nr. 3755/2009 2. panta 1. punkts.

⁽⁸⁵⁾ Grieķijas ienākuma nodokļa kodeksa 99. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmais ievilkums kopā ar 12. panta 1. punktu, 105. panta 1. punkta b) apakšpunktu un 109. panta 1. punktu; šis uzņēmumu ienākuma nodoklis bija 25 % 2010. finanšu gadā, 24 % 2011. finanšu gadā, 20 % 2012. finanšu gadā, 22 % 2013. finanšu gadā, 26 % 2014. finanšu gadā un turpmāk.

⁽⁸⁶⁾ Ieturamais nodoklis tajā laikā ir piemērojams atbilstīgi GITC 99. panta 1. punkta a) apakšpunktam.

⁽⁸⁷⁾ Pēc Grieķijas iestāžu apgalvojuma terminu "uzkrātie procenti" izmanto, lai aprakstītu grāmatvedības metodi, kuru izmanto procentu uzkrāšanās aprēķināšanai, līdz ar ko procenti uzkrājas atkarībā no naudas plūsmas datumiem un iesaistītajām summām. Citiem vārdiem, "uzkrātie procenti" ir procenti par konkrētu summu konkrētā laika posmā (neatkarīgi no tā, vai šie procenti ir jāsaņem vai jāmaksā). Pēc Grieķijas iestāžu apgalvojuma PCT parasti gaida, ka iekasēs šādus procentus naudas noguldījumos kredītiestādēs.

⁽⁸⁸⁾ Nodokļu atbrīvojumu par uzkrātajiem procentiem piemēros par laika periodu, kas var mainīties atkarībā no agras vai vēlākas būvdarbu pabeigšanas, bet tam ir konkrētas beigas. Atbilstīgi koncesijas līguma 12. pantam III piestātnes darbībai jā sākas 48 mēnešus pēc izbūves sākšanas dienas un katrā ziņā ne vēlāk kā 2015. gada 31. oktobrī.

- (105) Komisija norāda, ka *GITC* 99. panta 1. punkta a) apakšpunkta 3. ievilkumā ir noteikts, ka uzņēmumiem, kuri ir atbrīvoti no uzņēmumu ienākuma nodokļa atbilstīgi konkrētiem tiesību aktiem (šajā gadījumā pārbaudāmajam noteikumam), ar nodokli apliek tikai kapitalizēto vai sadalīto peļņu pēc tam, kad no to vērtības ir atskaitīts attiecīgais uzņēmumu ienākuma nodoklis. Tāpēc tas nozīmē, ka ar šo noteikumu *PCT* nav jāmaksā ienākuma nodoklis par uzkrātajiem procentiem, iekams tā attiecīgais ienākums nav kapitalizēts vai sadalīts, vai vēlākais līdz III piestātnes darbības sākumam. Līdz ar to nodokļu maksājuma atlikšana attiecas tikai uz peļņu, ko var sadalīt vai kapitalizēt. Šā noteikuma dēļ *PCT* līdz III piestātnes darbības sākumam var izmantot rezervju uzkrāšanai savu no uzkrātajiem procentiem gūto peļņu un tam nav jāmaksā šajā sakarā uzņēmumu ienākuma nodoklis. Turklāt, tā kā pēc Grieķijas iestāžu apgalvojuma saskaņā ar Grieķijas tiesību aktiem nav pienākuma pārveidot rezerves pašu kapitālos vai sadalīt peļņu, šā noteikuma dēļ *PCT* peļņu, kas gūta no uzkrātajiem procentiem, kuri radušies Grieķijā un ārvalstīs, var pilnīgi atbrīvot no nodokļiem ⁽⁸⁹⁾. Katrā ziņā nodokļa samaksas termiņa pagarinājums ir *PCT* selektīva priekšrocība.
- (106) Grieķijas iestādes un *PCT* norāda, ka *PCT* ir jāuztur ievērojami naudas noguldījumi, lai finansētu ieguldījumus, kas vajadzīgi izbūves laikā un periodā pirms III piestātnes darbības sākšanas, un ka šā atbrīvojuma mērķis ir atvieglot šādus ieguldījumus publiskajā infrastruktūrā. Šajā ziņā tie uzskata, ka *PCT* atrodas salīdzināmā juridiskajā un faktiskajā situācijā ar visiem uzņēmumiem, kuri veic lielus ieguldījumus publiskajā infrastruktūrā.
- (107) Tomēr tas, ka pasākums ir pieejams visiem uzņēmumiem, kuri īsteno ieguldījumus publiskajā infrastruktūrā, nenozīmē, ka pasākums nav selektīvs. Gluži pretēji, ir konstatēts, ka tikai noteikta uzņēmumu kategorija – tie, kuri iegulda publiskajā infrastruktūrā, – var gūt labumu no šā pasākuma. Citi uzņēmumi, kas nav aktīvi šajā darbības jomā, nevar gūt labumu no tā paša pasākuma. Turklāt, kā jau izanalizēts iepriekš ⁽⁹⁰⁾, politikas mērķi palīdzēt lielos infrastruktūras projektos iesaistītiem uzņēmumiem izbūves posmā nevar uzskatīt par fiskālajā režīmā iestrādātu mērķi, uz kura pamata var noteikt uzņēmumu salīdzināmo juridisko un faktisko situāciju.

Pamatošana ar nodokļu sistēmas loģiku

- (108) Grieķijas iestādes un *PCT* norāda, ka atbrīvojums no nodokļa par uzkrātajiem procentiem ir balstīts tieši uz *GITC* vispārēju noteikumu ⁽⁹¹⁾, kurā noteiktu no nodokļa atbrīvotu ienākumu vidū ir minēti “ienākumi, kas atbrīvoti saskaņā ar līgumu, kas ratificēts ar likumu”. Tie apgalvo, ka, tā kā Grieķijas likumdevējs konsekventi izmanto šo vispārējo atbrīvojumu, lai ieviestu nodokļu atbrīvojumus, ko piemēro konkrēti visiem lieliem Grieķijā veiktiem publiskās infrastruktūras projektiem, pārbaudāmais noteikums neievieš īpašu nodokļu atbrīvojumu. Gluži otrādi, tas veido daļu no vispārējā režīma, kas balstīts uz vispārējo nodokļu sistēmu, kuras mērķis ir atvieglot un atbalstīt lielu publiskās infrastruktūras vai ieguldījumu projektu īstenošanu. Šis noteikums ir konsekventi piemērots visiem publiskās infrastruktūras projektiem, lai nodrošinātu, ka uzņēmumus, kuri īsteno šādus projektus, nepakļauj diskriminācijai vai “strukturālam trūkumam”.
- (109) No ES tiesu prakses izriet, ka diskrecionāra režīma piemērošana uzņēmējiem var nozīmēt to, ka vispārēja pasākuma individuāla piemērošana var kļūt selektīva, jo īpaši, ja diskrecionāru varu izmanto ne tikai nodokļu ieņēmumu pārvaldībā, atsaucoties uz objektīviem kritērijiem ⁽⁹²⁾.
- (110) Ievērojot šo judikatūru, var secināt, ka iespējamais “vispārējais” noteikums dod likumdevējam pilnīgu rīcības brīvību atbrīvot no aplikšanas ar nodokli jebkuru ienākumu, praktiski pēc tam, kad valsts ir sarunājusi un noslēgusi jebkura veida līgumu ar jebkuru nodokļu maksātāju. Tāpēc praksē šis “vispārējais” noteikums atļauj atbrīvojumus, kas ietilpst nevis vispārējās nodokļu uzlikšanas sistēmas loģikā, bet gan konkrētam uzņēmumam, ar

⁽⁸⁹⁾ Gadījumā, ja nav piemērojams neviens līgums par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu.

⁽⁹⁰⁾ Skatīt 95.–97. apsvērumu.

⁽⁹¹⁾ Proti, 103. panta 1. punkta m) apakšpunkts.

⁽⁹²⁾ 1996. gada spriedums lietā C-241/94 Francija/Komisija (*Kimberly Clark*) (*Recueil* 1996, I-4451. lpp.). Skatīt arī fiskālā paziņojuma 21. apsvērumu.

ko ik reizi var sarunāt un noslēgt līgumu, labvēlīga režīma piešķiršanas loģikā. Tāpēc iespējamo "vispārējo" GITC noteikumu nevar uzskatīt par tādu, kas veido daļu no ienākuma nodokļa sistēmas loģikas.

- (111) Attiecībā uz pasākuma attaisnošanu ar to, ka tas esot iestrādāts publiskās politikas mērķī atvieglot publiskās infrastruktūras projektus, Komisija uzskata, ka, vērtējot atbalsta jēdzienu, šos argumentus nevar ņemt vērā.
- (112) Tāpēc Komisija secina, ka pasākums veido selektīvu priekšrocību par labu PCT, kas ir vienāds ar ienākuma nodokli, kas PCT parasti būtu jāmaksā par uzkrātajiem procentiem līdz III pietātnes darbības sākumam.

5.3.2. PVN pārmaksas atlikuma atmaksā neatkarīgi no līguma priekšmeta pabeigšanas stadijas – "atsevišķa kapitālieguldījumu prece" – PVN atmaksā 60 dienās pēc pieteikuma; kavējuma procenti ⁽⁹³⁾

Atsauces sistēma

- (113) Atbilstīgi Grieķijas PVN nodokļu sistēmai nodokļu maksātājam ir tiesības atskaitīt PVN priekšnodokli, kas ir tieši saistīts ar tādu aktu īstenošanu, kas ir apliekami ar nodokli ⁽⁹⁴⁾ vai kas nav apliekami ar nodokli, bet dod tiesības uz atskaitījumu. Atskaitījumu piešķir par to preču vai pakalpojumu daļu, kas tik tiešām ir izmantota ar nodokli apliekamo aktu īstenošanai. Turklāt PVN pārmaksā, kas izriet no PVN priekšnodokļa un aprēķinātā PVN atskaitījuma noteiktā nodokļu periodā, netiek atmaksāta, bet to pārnes uz nākamo nodokļu periodu ⁽⁹⁵⁾. Atmaksu atļauj, ja uzņēmums nespēj kompensēt savu PVN pārmaksu ar aprēķināto PVN trīs gadu periodā un pēc šā perioda beigām ⁽⁹⁶⁾.
- (114) PVN pārmaksu drīkst atmaksāt un nepārnest uz nākamo nodokļu periodu tikai saskaņā ar izņēmumiem, kas noteikti PVN kodeksa 34. pantā. Viens no šiem izņēmumiem attiecas uz PVN, kas samaksāts par "kapitālieguldījumu precēm", kā tās definētas PVN kodeksā ⁽⁹⁷⁾, proti, "materiālas preces, kas ir uzņēmuma īpašumā un ko tas pastāvīgi ekspluatē, kā arī ēkas un cita veida būves, ko uzņēmums – nodokļu maksātājs uzbūvējis uz nekustamā īpašuma, kas tam nepieder, bet kuru tas izmanto uz jebkuru juridisku attiecību pamata vismaz deviņus gadus. (...) Remonta un tehniskās apkopes izmaksas nav iekļautas kapitālieguldījumu preces vērtībā".
- (115) Atbilstīgi Ministra Lēmuma Nr. 1073/2004 5. pantam ⁽⁹⁸⁾ paredzētajos izņēmuma gadījumos ⁽⁹⁹⁾ PVN pārmaksu var atmaksāt šādi: a) par pirmo PVN atmaksas pieteikumu divos mēnešos pēc pieteikuma dienas; b) par nākamajiem PVN atmaksas pieteikumiem, kas pārsniedz EUR 6 000: i) 90 % atmaksā viena mēneša laikā pēc pieteikuma dienas un ii) atlikušos 10 % atmaksā divos mēnešos pēc pieteikuma dienas; c) par nākamajiem PVN atmaksas pieteikumiem, kas ir mazāk nekā EUR 6 000, visu PVN summu atmaksā viena mēneša laikā pēc pieteikuma dienas.
- (116) Kā Grieķijas iestādes un PCT pareizi norāda, par nekustamā īpašuma izbūvi PVN pārmaksas atmaksu veic pēc būvdarbu sākšanas un līdz summai, kas atbilst izdevumiem par būvdarbiem, kas ir padarīti un iekļauti rēķinā katrā periodā, par kuru var prasīt PVN ⁽¹⁰⁰⁾.
- (117) Jo īpaši attiecībā uz kapitālieguldījumu precēm par tiesībām atskaitīt PVN galīgi nolemj laikā, kad sāk izmantot kapitālieguldījumu preces. Turklāt, lai novērstu PVN atmaksas mehānisma ļaunprātīgu izmantošanu, ja piecos gados pēc izdevumu rašanās par iegādi vai par kapitālieguldījumu preces izbūvi šo precī nav sākti izmantot, tad atskaitītā PVN priekšnodoklis ir jāatdod valstij, jo uzskata, ka tas nav ticis izmantots ar nodokli apliekamiem aktiem ⁽¹⁰¹⁾.

⁽⁹³⁾ Likuma Nr. 3755/2009 2. panta 2. un 3. punkts.

⁽⁹⁴⁾ PVN kodeksa 30. panta 1. punkts.

⁽⁹⁵⁾ PVN kodeksa 32. panta 3. punkts.

⁽⁹⁶⁾ Jo PVN pārmaksas atlikuma pārņemšanai ir trīs gadu termiņš.

⁽⁹⁷⁾ PVN kodeksa 33. panta 4. punkts.

⁽⁹⁸⁾ Tāds šis lēmums bija ratifikācijas likuma pieņemšanas laikā.

⁽⁹⁹⁾ Ieskaitot gadījumu, kad runa ir par kapitālieguldījumu precī.

⁽¹⁰⁰⁾ Ministra Lēmuma Nr. 1073/2004 2. panta 7. punkts.

⁽¹⁰¹⁾ PVN kodeksa 33. panta 3. punkts. Šis piecu gadu ierobežojums nav piemērojams komunālo pakalpojumu uzņēmumiem.

- (118) Visbeidzot, atbilstīgi vispārpiemērojamai sistēmai procentu aprēķins par nodokli vai nepienācīgi samaksātām summām sākas sešus mēnešus pēc pirmās dienas nākamajā mēnesī pēc nodokļu maksātāja nodokļu deklarācijas ⁽¹⁰²⁾. Tomēr Grieķijas administratīvās tiesas ir uzskatījušas, ka šis noteikums neatbilst konstitucionālajam principam par nodokļu maksātāju vienlīdzību ⁽¹⁰³⁾. Tāpēc tās atlika šo noteikumu, uzskatot, ka procenti ir jāaprēķina no dienas, kad nodokļu maksātājs ir iesniedzis apelācijas sūdzību par nodokļu iestādes lēmumu neatmaksāt pieprasīto PVN pārmaksu ⁽¹⁰⁴⁾.
- (119) Komisija uzskata, ka šie noteikumi veido atsaucē sistēmu PVN pārmaksas atmaksai Grieķijā.

Atkāpe no atsaucē sistēmas

— Par PVN pārmaksas atmaksu neatkarīgi no līguma priekšmeta pabeigšanas stadijas

- (120) Atbilstīgi Likuma Nr. 3755/2009 2. panta 3. punktam PCT ir tiesības uz PVN pārmaksas atmaksu neatkarīgi no izbūves projekta vai tā atsevišķu struktūru vai tā daļu pabeigšanas pakāpes. Turklāt atbilstīgi tam pašam pantam PCT nezaudē savas PVN pārmaksas atmaksas tiesības, ja tas nav izmantojis kapitālieguldījumu precī piecos gados pēc attiecīgo izdevumu rašanās, lai gan tā tas būtu atbilstīgi vispārpiemērojamiem noteikumiem.
- (121) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka, tā kā visiem uzņēmumiem ir tiesības uz PVN atmaksu pēc tam, kad attiecīgie izdevumi ir radušies un iekļauti rēķinā, noteikums attiecībā uz PCT nepiešķir tam nekādu papildu priekšrocību, jo PCT jebkurā gadījumā būtu tiesības uz PVN atmaksu pēc būvdarbu sākšanas, nevis tikai pēc šo darbu pabeigšanas.
- (122) Pamatojoties uz papildu informāciju un sniegtajiem paskaidrojumiem Komisija ir secinājusi, ka PCT tik tiešām jebkurā gadījumā būtu tiesības uz PVN atmaksu pēc projekta būvdarbu sākšanas un līdz summai, kas atbilst izdotajiem rēķiniem. Tomēr šīs tiesības tiek galīgi noteiktas tad, kad sāk izmantot kapitālieguldījumu preces. Tā kā PCT ir tiesības uz PVN atmaksu neatkarīgi no ieguldījumu projekta pabeigšanas un vienlaikus tas nezaudē šīs tiesības gadījumā, ja tas nesāk izmantot kapitālieguldījumu preces piecos gados, kā tas būtu jādara atbilstīgi parastai piemērojamiem noteikumiem, tas bauda selektīvu priekšrocību.
- (123) Priekšrocība ir PVN atmaksa, ko PCT ir tiesības saglabāt, ja piecos gados pēc tam, kad ir radušies ar šo atmaksu saistītie izdevumi, projekts nav sācies, kamēr citiem uzņēmumiem, ja projekts piecos gados (no attiecīgo izdevumu rašanās brīža) nebūtu sākts, atmaksātais PVN būtu jāatdod Grieķijas valstij. Tiek atgādināts, ka atbilstīgi vispārpiemērojamiem noteikumiem tādos gadījumos attiecīgos aktus (uz ko attiecas šie izdevumi) vairs neuzskatītu par aktiem, kas apliekami ar nodokli (skatīt iepriekš 117. apsvērumu). Tas nozīmē, ka līdzīgos apstākļos citi uzņēmumi parasti neizmanto ar šiem izdevumiem saistīto PVN pārmaksu, lai kompensētu nākamā periodā maksājamo PVN. Tādējādi priekšrocība, ko PCT bauda no šā noteikuma, ir vienāda ar pilnu PVN atmaksas summu, ko tam ir atļauts paturēt (saskaņā ar šo noteikumu), ja piecos gados pēc attiecīgo izdevumu rašanās projekts nav sākts.
- (124) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka šī atkāpe ir piemērojama arī komunālo pakalpojumu uzņēmumiem, jo tieši tie visbiežāk būvē infrastruktūras projektus, kuru pabeigšanai var vajadzēt vairāk laika nekā šis parasti piemērojamais piecu gadu periods. Pēc viņu apgalvojuma, tie paši argumenti ir spēkā arī attiecībā uz PCT, kas būvē lielu infrastruktūras projektu, kam var vajadzēt vairāk nekā piecus gadus. Tas arī ir iemesls, kāpēc šis noteikums ir

⁽¹⁰²⁾ Likuma Nr. 1473/1984 38. panta 2. punkts.

⁽¹⁰³⁾ Conseil d'Etat spriedumi 1948/1992, 3035/1992, 1274/2002, 1207/2012, 1501/2012, kā arī Atēnu Administratīvās tiesas spriedumi 222/2009, 223/2009 un 2141/2009 un Saloniku Administratīvās tiesas spriedums 4793/2013. Interpretācija tika balstīta uz 21. pantu Reglamentējošajā dekrētā 26-6/10-7/1944 (Valsts tiesas procedūras kodekss), atbilstīgi kuram "juridiski parastie procenti un procenti par kavētiem maksājumiem (...) sākas no brīža, kad par prasību ir paziņots valstij".

⁽¹⁰⁴⁾ Atbilstīgi Fiskālās juridiskās procedūras kodeksam nodokļu maksātājs var iesniegt apelācijas sūdzību 20 dienās pēc dienas, kad akts ir tam paziņots.

iekļauts visos pārējos koncesijas līgumos saistībā ar lieliem infrastruktūras projektiem. Tāpēc tie uzskata, ka šī atkāpe no vispārpiemērojamiem noteikumiem ir nevis izņēmums, bet gan atšķirīga noteikumu piemērošana atšķirīgās situācijās, kas nav salīdzināmas.

- (125) Komisija uzskata, ka šī atkāpe ir selektīva priekšrocība, jo ļauj PCT elastīgi piekļūt PVN pārmaksas atmaksai neatkarīgi no tā, kad tas sāks izmantot kapitālieguldījumu preces, proti, nenateiktu laika periodu. Tādējādi, pat ja tas nekad nesāktu izmantot kapitālieguldījumu precī, tā tiesības uz PVN pārmaksas atmaksu nekad netiktu galīgi nolemtas un attiecīgi koriģētas, kas praksē nozīmē, ka, ja tas nepabeigtu projektu, tam nebūtu pienākuma atdot visā būvniecības periodā saņemto PVN pārmaksu. Tas, ka komunālo pakalpojumu uzņēmumi var gūt labumu no tās pašas priekšrocības, nenozīmē, ka šī priekšrocība nav selektīva. Komunālo pakalpojumu uzņēmumi ir uzņēmumu kategorija, kas var gūt labumu no šā pasākuma. Līdz ar to šāds pasākums ir selektīvs.

— Par kapitālieguldījumu preču definīciju

- (126) Likuma Nr. 3755/2009 2. panta 3. punktā ir paredzēts, ka PVN kodeksa nolūkā koncesijas līguma izbūves projekts un jebkura preču, būvdarbu, pakalpojumu un palīg būvdarbu piegāde saistībā ar izbūvi ir uzskatāma par "atsevišķu kapitālieguldījumu precī". Šis noteikums būtībā nosaka, ka koncesijas līguma nolūkā PVN kodeksā paredzētais jēdziens "kapitālieguldījumu prece" ietver visas darbības, kas saistītas ar koncesijas līguma priekšmetu, proti, ne tikai uzbūvētās "materiālās preces" ⁽¹⁰⁵⁾, bet arī visu preču, būvdarbu un pakalpojumu sniegšanu, kas saistīti ar koncesijas līguma priekšmetu vai to papildina.
- (127) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka, ievērojot PVN kodeksa 34. pantu un 33. panta 4. punktu, kas attiecas uz "kapitālieguldījumu precī", pārbaudāmais noteikums ir tikai vispārpiemērojamo noteikumu paskaidrojums, lai novērstu PVN pārmaksas atmaksas noteikumu kļūdainu piemērošanu no nodokļu iestāžu puses, ņemot vērā īpatnības un lielās summas, kas iesaistītas lielos infrastruktūras projektos. Pēc viņu domām, ņemot vērā koncesijas līguma īpašās iezīmes, pārbaudāmajam pasākumam ir mērķis – aplūkot katru ieguldījumu izmaksu elementu kā atsevišķu uzņēmējdarbības vienību PVN nolūkā. Tā kā visi ar ieguldījumu projektu saistītie izdevumi jebkurā gadījumā no grāmatvedības viedokļa ir integrēti kapitālieguldījumu precē, šis noteikums tikai paskaidro to, kas jau ir piemērojams. Tā kā PCT ir veicis ievērojamus ieguldījumus, kas ietvertu atsevišķas darbības un stadijas un izdevumu veidus par precēm un pakalpojumiem, ja katrs no šiem izdevumiem tiktu aplūkots atsevišķi, PCT tiktu piemērots atšķirīgs PVN režīms, salīdzinot ar jebkuru uzņēmumu, kurš veic ieguldījumus, iesaistoties saimnieciskajā darbībā.
- (128) Lai pamatotu savus argumentus, Grieķijas iestādes un PCT atsaucas uz judikatūru lietā *INZO* ⁽¹⁰⁶⁾, atbilstīgi kurai saimniecisko darbību PVN direktīvas nozīmē "(.)" var veidot vairākas secīgas darbības un sagatavojošās darbības "(.)" ⁽¹⁰⁷⁾, kas atļauj attiecīgā PVN pārmaksas atmaksu izbūves periodā. Turklāt tie norāda, ka saskaņā ar tādiem pašiem argumentiem 2011. gadā tika grozīts likums par PPP ⁽¹⁰⁸⁾, lai paredzētu, ka PPP ir tiesības pieprasīt PVN pārmaksas atmaksu katru gadu pēc savas gada PVN deklarācijas iesniegšanas, un tām nav jāpārnes pārmaksas atlikums uz nākamo pārskata periodu.
- (129) Visbeidzot, tie apgalvo, ka, pat ja neuzskata, ka ieguldījums ietilpst "kapitālieguldījumu preces" definīcijas tvērumā, PCT būtu tiesības prasīt atmaksu i) ik gadu, ja tas varētu konstatēt, ka tas nespēs kompensēt savu PVN pārmaksu ar aprēķināto PVN trīs gados, un ii) pēc trīs gadu paiesanas.
- (130) Komisija norāda, ka pārbaudāmais noteikums ietver īpašu "kapitālieguldījumu preces" jēdziena definīciju, kas ir plašāks PCT nekā citiem uzņēmumiem, kuri atrodas tādā pašā juridiskajā un faktiskajā situācijā. Praksē šīs definīcijas sekas ir tādas, ka PCT ir tiesības uz PVN pārmaksas atmaksu par visiem būvdarbiem, pakalpojumiem

⁽¹⁰⁵⁾ Saskaņā ar PVN kodeksa 33. panta 4. punktā noteikto definīciju.

⁽¹⁰⁶⁾ 1997. gada spriedums lietā C-110/94 *Intercommunale voor Zeewaterontziltling (INZO)* (*Recueil* 1997, I-870. lpp.).

⁽¹⁰⁷⁾ Sprieduma lietā C-110/94 15. punkts.

⁽¹⁰⁸⁾ Skatīt Likuma Nr. 3389/2005 29. panta 3. punktu, kas grozīts ar Likuma Nr. 4013/2011 18. panta 2. punktu.

un precēm saistībā ar izbūves objektu, lai gan atbilstīgi vispārpiemērojamiem noteikumiem šī iespēja pastāvētu tikai attiecībā uz materiālām precēm, nevis pakalpojumu, būvdarbu, remonta un tehniskās apkopes izmaksām. Tā kā atbilstīgi vispārpiemērojamiem noteikumiem PCT būtu tiesības uz PVN pārmaksas atmaksu ik gadu, ja konstatētu, ka tas nespēj kompensēt savu PVN pārmaksu ar aprēķināto PVN trīs gados un pēc trīs gadu termiņa beigām, atsevišķas kapitālieguldījumu preces plašākā definīcija koncesijas līguma nolūkā praksē izraisa to, ka PCT tiek iepriekš piešķirta papildu nauda no PVN pārmaksas, kas parasti tiktu atmaksāta vēlāk ⁽¹⁰⁹⁾.

- (131) Tik tiešām, līdz ar šo noteikumu PCT var saņemt nodokļa atmaksu ne tikai par materiālām precēm, bet arī par izdevumiem, kas saistīti ar pakalpojumiem, būvdarbiem, remontu un tehnisko apkopi, kamēr citi uzņēmumi par šādiem izdevumiem varētu tikai kompensēt PVN priekšnodokli ar aprēķināto PVN vai gaidīt atmaksu trīs gadus. Tāpēc priekšrocība, kuru PCT bauda sakarā ar šo noteikumu, ir vienāda ar uzkrātajiem procentiem par PVN, kas atmaksāts par visiem izdevumiem, izņemot par materiālajām precēm (kas attiecas uz kapitālieguldījumu precī), no brīža, kad atmaksa tika nodota PCT rīcībā, līdz brīdim, kad PCT būtu bijušas tiesības uz šādu atmaksu, proti, trīs gadus vēlāk vai līdz brīdim, kad PCT būtu spējis kompensēt savu PVN pārmaksu (attiecībā uz šiem izdevumiem) ar aprēķināto PVN.
- (132) Tas, ka nodokļu iestādes, ja nebūtu šīs definīcijas, varētu arī atšķirīgi piemērot PVN pārmaksas atmaksas noteikumus, pierāda, ka šī definīcija rada selektīvu priekšrocību PCT, kas nav piemērojama visiem uzņēmumiem. Turklāt tas, ka likums par PPP, kas ir piemērojams pārsvarā infrastruktūras projektiem, tika grozīts, paredzot PPP tiesības prasīt atmaksu un novērst PVN pārmaksas pārvešanu uz nākamo gadu, arī pierāda, ka atbilstīgi vispārpiemērojamiem noteikumiem ikviens ar infrastruktūras projektu saistīts izdevums netiks aplūkots kā "atsevišķa kapitālieguldījumu prece" PVN pārmaksas atmaksas noteikumu piemērošanas nolūkā. Tirdzniecības flotes ministrijas vēstule Ekonomikas lietu ministrijai ⁽¹¹⁰⁾, kurā prasīta īpaša PVN pārmaksas atmaksas kārtība ⁽¹¹¹⁾ priekš PCT un tā laika uzvarētājam Saloniku ostas konkursā, pierāda, ka vispārpiemērojamie noteikumi attiecībā uz atmaksu nebūtu tādi paši. Visbeidzot, tas, ka pēc ministra 2013. gada lēmuma atmaksas noteikumos nav diferenciacijas neatkarīgi no kapitālieguldījumu preces definīcijas, arī pierāda, ka šī definīcija veidoja selektīvu priekšrocību par labu PCT laikā, kad to piešķīra.
- (133) Vēl Komisija norāda, ka minētajā judikatūrā lietā INZO ir atsauce uz PVN atskaitīšanas tiesībām par darījumiem, kam piemēro PVN un kas ir saistīti ar nodokļu maksātāja saimniecisko darbību, nevis tiesībām uz atmaksu.

— Par procentu aprēķinu no 1. dienas pēc 60 dienu termiņa beigām

- (134) Pārbaudāmais noteikums piešķir PCT arī tiesības uz procentiem no PVN pārmaksas pret valsti, kas rodas automātiski pēc 60 dienu termiņa beigām, un uzņēmumam nav jāievēro nedz procesuālās, nedz laika prasības, kas paredzētas vispārpiemērojamā režīmā saistībā ar PVN pārmaksas atmaksu, proti, agrākā posmā nekā pārējiem uzņēmumiem un bez vajadzības iziet administratīvo tiesu procedūru. Tādējādi tas rada PCT papildu selektīvu priekšrocību.
- (135) Šo priekšrocību veido procenti, ko PCT var prasīt (saskaņā ar šo noteikumu) no Grieķijas valsts 60 dienas pēc tam, kad tas ir iesniedzis attiecīgo nodokļu deklarāciju (pieprasot PVN atmaksu), kamēr citiem uzņēmumiem līdzīgā situācijā nebūtu tiesību uz procentiem tajā pašā laikā.

⁽¹⁰⁹⁾ Tas izraisa arī juridisko noteiktību, ka visiem PCT izdevumiem tiks piemērots vienāds režīms, lai gan tas tā nebūtu saskaņā ar vispārpiemērojamiem noteikumiem.

⁽¹¹⁰⁾ Šī vēstule bija datēta ar 2008. gada 31. oktobri, un Grieķijas iestādes to iesniedza procedūras laikā pirms formālās izmeklēšanas procedūras sākuma kā 2. pielikumu iesniegumam, kas datēts ar 2011. gada 1. februāri. Komisija to reģistrēja 2011. gada 8. februārī ar numuru 2011/013591.

⁽¹¹¹⁾ Jo īpaši tās prasīja 90 % PVN pārmaksas atmaksu viena mēneša laikā pēc pieteikuma dienas un atlikušos 10 % gada laikā. Šī atmaksa būtībā atbilst atmaksai, kas piemērojama kapitālieguldījumu precēm.

- (136) Grieķijas iestādes uztur savus argumentus, ko atbalsta PCT, atsaucoties uz ES judikatūru PVN jomā⁽¹¹²⁾, kurā ir noteikts, ka PVN pārmaksas atlikuma atmaksu veido nodokļu maksātāja līdzekļu, nevis valsts līdzekļu atmaksu. Vēl tie apgalvo, ka 60 dienu termiņš veicina neitralitātes un līdztiesības principu, kas izriet no ES judikatūras PVN jomā⁽¹¹³⁾. Ja valsts kavējas ar PVN pārmaksas atlikuma atmaksu ilgāk nekā laiku, kas atzīts par "saprātīgu termiņu", no tās ir jāprasa samaksāt kavējuma procentus kā kompensāciju nodokļu maksātājam, kurš prasa šādu atmaksu. Tādējādi šā veida kavējuma procentu par PVN pārmaksas atlikumu maksājums neveido valsts līdzekļus.
- (137) Komisija uzskata, ka procentu aprēķins par PVN pārmaksas maksājuma kavējumu skar valsts līdzekļus, attiecībā uz papildu procentiem valstij būs jāmaksā PCT saskaņā ar šo noteikumu. Praksē šā noteikuma dēļ valsts automātiski maksās procentus no nākamās dienas pēc 60 dienu perioda, nevis no dienas, kad PCT iesniegtu apelācijas sūdzību šajā sakarā, kā tas notiktu atbilstīgi piemērojamiem noteikumiem. Tā kā tikai PCT iegūst šīs tiesības automātiski, lai gan parasti tas ir iespējams tikai pēc apelācijas sūdzības iesniegšanas, šis noteikums rada PCT selektīvu priekšrocību.
- (138) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka šis noteikums tikai nodrošina, ka valsts negūst finansiālu labumu uz PCT rēķina. Šāda veida koncesijas līgumu gadījumā liela kavēšanās PVN pārmaksas atmaksā būtu ievērojami izdevumi un tādējādi nopietns strukturāls trūkums PCT. Turklāt iespējams mazāku kavējuma procentu summu maksājums citiem uzņēmumiem nemazina izmaksas, kas PCT parasti rastos tā saimnieciskajā darbībā. Tāpēc PCT nav nekādas konkurences priekšrocības, un tam nepiemēro atšķirīgu režīmu nekā citiem uzņēmumiem.
- (139) Komisija neuzskata, ka PCT atrodas atšķirīgā situācijā nekā citi uzņēmumi, kas attaisnotu atšķirīga režīma piemērošanu. Kā jau minēts, tas, ka PCT īsteno lielu ieguldījumu, neveido argumentu attiecībā uz selektivitātes jēdzienu. Turklāt automātisks procentu maksājums PCT samazina uzņēmuma parastās izmaksas un dod PCT priekšrocību salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem.

Pamatošana ar nodokļu sistēmas loģiku

- (140) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka, pat ja noteikumos par PVN pārmaksas atmaksu bija selektivitātes elements, tas būtu attaisnots ar PVN sistēmā iestrādātajiem pamata vai vadošajiem principiem, kā to ir apstiprinājušas ES un Grieķijas tiesas.
- (141) Komisija norāda, ka šajā gadījumā pasākumi par labu PCT norāda, ka PCT tika piešķirts labvēlīgs režīms attiecībā uz PVN atmaksu, salīdzinot ar citiem uzņēmumiem, kuri veic ieguldījumus un atskaita PVN, un to nevar uzskatīt par attaisnotu ar neitralitātes principu vai vēl jo vairāk ar PVN nodokļa sistēmas vienlīdzību.
- (142) Jo īpaši attiecībā uz PVN pārmaksas atmaksu neatkarīgi no līguma priekšmeta pabeigšanas stadijas, pat ja potenciāli varētu pieņemt, ka ilgāka izbūves laika dēļ varētu būt iespējama novirze, ko var paredzēt lielākos projektos, šādas novirzes nenoteiktu ilgumu nevar uzskatīt par atbilstīgu PVN sistēmas vienlīdzības vai neitralitātes principam. Jo īpaši, tā kā PCT saskaņā ar koncesijas līguma noteikumiem bija pienākums pabeigt II pietātni vēlākais līdz 2014. gada 30. aprīlim un III pietātni – vēlākais līdz 2015. gada 31. oktobrim, minētais neierobežota laikposma elastīgums nevar izskaidrot, kādā ziņā PCT salīdzināmā juridiskā un faktiskā situācija atšķiras no citu uzņēmumu, kuri veic ieguldījumus un saņem PVN pārmaksas atmaksu, situācijas. Ievērojot PVN

⁽¹¹²⁾ 2007. gada spriedums lietā T-68/03 *Olympic Airways*/Komisija (Krājums 2007, II-2911. lpp., 361. punkts), 2008. gada spriedums lietā C-25/07 *Alicja Sosnowska*/Dyrektor Izby Skarbowej (Krājums 2008, I-5129. lpp.).

⁽¹¹³⁾ Pienākums atmaksāt PVN rodas brīdī, kad tiek samaksāts PVN priekšnodoklis, un ka PVN atskaitīšanas tiesības "(..) nekavējoties ir izmantojamas (..), lai gan dalībvalstu rīcībā ir noteikta rīcības brīvība, nosakot pārmaksātā PVN atmaksas noteikumus, šie noteikumi nedrīkst ietekmēt PVN nodokļa sistēmas neitralitātes principu, liekot nodokļu maksātājam pilnībā vai daļēji uzņemties šo nodokli. (..) Tas nozīmē, ka atmaksāšana ir jāveic saprātīgā termiņā." 2008. gada spriedums lietā C-25/07 *Alicja Sosnowska* (Krājums 2008, I-5129. lpp., 15.–16. punkts).

sistēmas principus, atbilstīgi kuriem ir jānodrošina, ka uzņēmumi negūst nepienācīgas priekšrocības no ieviestās PVN sistēmas, šādu īpašu režīmu nevar uzskatīt par attaisnotu ar sistēmas loģiku.

- (143) Attiecībā uz kapitālieguldījumu preces jēdziena plašu definīciju Komisija norāda, ka PVN direktīvā dalībvalstīm ir dota rīcības brīvība nolemt, vai uzņēmumi var saņemt PVN pārmaksas atmaksu, vai tie pārnesīs PVN pārmaksu uz nākamo gadu, kā arī kā tās definēs "kapitālieguldījumu preces" jēdzienu PVN nolūkā. Tādējādi Grieķijas valstij bija rīcības brīvība noteikt šajā sakarā piemērojamos noteikumus un precizēt, kuros gadījumos un uz kāda pamata var pieprasīt atmaksu. Tomēr kapitālieguldījumu preces jēdziena plašu definīciju, kas ļāva PCT vieglāk un agrāk saņemt PVN pārmaksas atmaksu, nevar uzskatīt par attaisnotu ar nodokļu sistēmas loģiku, jo tas būtu pretrunā vienlīdzības principam, kas jāpiemēro visiem uzņēmumiem, kuri veic ieguldījumus, ne tikai PCT.
- (144) Attiecībā uz procentu aprēķinu pēc 60 dienu termiņa Komisija uzskata, ka to nevar attaisnot arī ar Grieķijas PVN sistēmas loģiku. Vispārējais PVN neitralitātes princips var attaisnot procentu uzlikšanu PVN atmaksas kavēšanās gadījumā, lai piespiestu valsti nepārlikt PVN sistēmas slogu uz nodokļu maksātāju. Grieķijas noteikumus šajā sakarā Grieķijas tiesas ir interpretējušas tādējādi, ka neviena veida nodokļu maksātājam nav jācieš valsts iespējamās bezdarbības sekas. Šī interpretācija tika sniegta neatkarīgi no summām, kas valstij ir jāatdod nodokļu maksātājam. Tādējādi priekšrocību, ko PCT gūst no pārbaudāmā noteikuma, kam jāuzliek papildu slogs Grieķijas valstij, ja tā savlaicīgi neatmaksās PVN, nevar uzskatīt par attaisnotu, ņemot vērā tā veiktā ieguldījuma lielos izdevumus.
- (145) Līdz ar to Komisija uzskata, ka iepriekš minētie pasākumi saistībā ar PVN atmaksas nosacījumiem sniedz selektīvu priekšrocību par labu PCT.

5.3.3. Zaudējumu pārņemšana bez ierobežojumiem laikā – Ienākuma nodoklis (Likuma Nr. 3755/2009 2. panta 5. punkts)

Atsauces sistēma

- (146) Atbilstīgi vispārpiemērojamai sistēmai ⁽¹⁴⁾, lai aprēķinātu ienākuma nodokli, komercdarbības un brīvo profesiju darbības viena gada zaudējumus var pārņemt maksimāli piecus gadus. GTC nav paredzēts neviens izņēmums no šā noteikuma.

Atkāpe no atsauces sistēmas

- (147) Atbilstīgi Likuma Nr. 3755/2009 2. panta 5. punktam PCT var pārņemt savus zaudējumus bez jebkādiem ierobežojumiem laikā. Šis pasākums piešķir skaidru selektīvu priekšrocību PCT, jo atkāpjas no vispārpiemērojamā noteikuma, kam nav izņēmumu saskaņā ar GTC. Atbilstīgi šim noteikumam PCT varēs pārņemt savus zaudējumus uz jebkuru laiku, kas būs atbilstošāks tā interesēm, galvenokārt, kad mainīsies līdzsvars starp tā ieguldījumu izmaksām un ar nodokli apliekamo ienākumu, proti, kad tam būs liela peļņa, lai nemaksātu nodokļus, ko tas parasti maksātu, ja neizmantotu šo izņēmumu.
- (148) Tādējādi šis noteikums sniedz PCT priekšrocību, kas ir vienāda ar starpību starp ienākuma nodokli, ko tas faktiski maksā, un uzņēmumu ienākuma nodokli, ko tas būtu samaksājis, ja nebūtu iespējas pārņemt savus zaudējumus vairāk nekā piecus gadus pēc šo zaudējumu rašanās.

⁽¹⁴⁾ GTC 105. panta 11. punkts kopā ar 4. panta 3. punktu.

- (149) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo arī, ka tiesības pārņest zaudējumus visu koncesijas laiku šajā gadījumā ir uzskatītas par atbilstošām kā ienākuma-izdevumu saskaņas principa piemērošana. Pēc Grieķijas iestāžu un PCT apgalvojuma tas ir viens no GITC pamatprincipiem šajā sakarā un kā tāds ir piemērots vispārējā sistēmā, kuras daļu veido 2. panta 5. punkts, un, pēc viņu domām, būtu jāuzskata par atsaucē sistēmu.
- (150) Turklāt tie apgalvo, ka ilgtermiņa koncesijās būvēt un ekspluatēt publisko infrastruktūru ir skaidrs līdzsvara trūkums starp infrastruktūras sākotnējo izbūves periodu un nākamajiem infrastruktūras darbības posmiem, kur tiek gaidīts, ka infrastruktūra būs rentabla, lai segtu sākotnējos zaudējumus. Tā kā sākotnēji vajadzīgie ieguldījumi rada ievērojamus zaudējumus ilgāk nekā piecus gadus un tos var kompensēt tikai vēlākajā koncesijas perioda daļā, piecus gadu ierobežojums atņemtu koncesionāram priekšrocību, ko dod nodokļu zaudējuma pārnesanas noteikums. Šajā sakarā par lieliem infrastruktūras projektiem atbildīgi uzņēmumi atrastos atšķirīgā situācijā, salīdzinot ar parastiem uzņēmumiem.
- (151) Komisija uzskata, ka šo atkāpi no vispārējā noteikuma nevar uzskatīt par Grieķijas nodokļu sistēmas loģikā iestrādātu noteikumu. Tā kā piecu gadu noteikums nodokļu zaudējumu pāršanai ir vispārējs noteikums un bez jebkādas diferenciācijas, laikā neierobežotu zaudējumu pāršanu nevar uzskatīt par attaisnotu publiskās infrastruktūras projektiem. 10 gadu ierobežojums, kas tagad ir piemērojams PPP, nostiprina secinājumu, ka PCT īpaši paredzētais nenoteiktais laikposms veido tam skaidru selektīvu priekšrocību. Visbeidzot, Komisija uzskata, ka visi uzņēmumi, kuri veic ieguldījumus, kam var pāriet vairāki gadi, atrodas tādā pašā juridiskajā un faktiskajā situācijā kā PCT un pārējie koncesionāri Grieķijā, ņemot vērā Vispārējā ienākuma nodokļa kodeksa mērķus. Tā kā Grieķijas nodokļu sistēma nepieļauj diferenciācijas atkarībā no uzņēmumu ieguldījumu ilguma, bet nosaka šo vispārējo piecu gadu noteikumu visiem, PCT nevar uzskatīt par atšķirīgu no citiem uzņēmumiem attiecībā uz šo noteikumu. Kā minēts 107. punktā, pasākums, kas piemērojams visiem par lieliem infrastruktūras projektiem atbildīgiem uzņēmumiem, ir selektīvs, jo to piemēro tikai ierobežotai uzņēmumu kategorijai.

Pamatošana ar nodokļu sistēmas loģiku

- (152) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka: a) šā pasākuma "izvirzītajam mērķim" ir jābūt tam mērķim, ko cenšas sasniegt ar atkāpes noteikumu; b) šā noteikuma mērķis ir piemērot nodokļu sistēmas vispārējo ienākuma-izdevumu saskaņas principu konkrētajām koncesijām iezīmēm; c) šā principa piemērošana minētajiem projektiem nenozīmē koncesionāru riska likvidāciju, bet gan tiecas nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi un likvidēt šo projektu "strukturālos trūkumus"; d) šis noteikums ir konsekventi piemērots visiem lieliem publiskās infrastruktūras projektiem Grieķijā; e) iespēja pārņest zaudējumus visā koncesijas darbības laikā ir atbilstošs mehānisms, risinot konkrētās šādu koncesiju iezīmes un objektīvu atšķirību starp koncesionāru un citiem komerciāliem uzņēmumiem.
- (153) Komisija norāda, ka nodokļu sistēmas mērķis ir jākonstatē atsaucē sistēmas līmenī, nevis izņēmuma pasākuma līmenī⁽¹⁵⁾. Ja pats pasākums veidotu atsaucē sistēmu, tad neviens fiskālais pasākums netiktu klasificēts kā valsts atbalsts, lai cik ārkārtas pasākums tas būtu. Uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēmas mērķis ir radīt ieņēmumus valsts budžetam, un tas tiktu apdraudēts, ja konkrētiem uzņēmumiem tiktu atļauts samazināt to nodokļu bāzi, ja tie to uzskata par lietderīgu saskaņā ar savām finansiālajām interesēm. Turklāt lielās ieguldījumu summas, kas iesaistītas lielos infrastruktūras projektos, nenozīmē, ka uzņēmumiem, kas tos veic, ir strukturāls trūkums, kas jākorrigē ar ienākuma nodokļa sistēmu. Visiem uzņēmumiem, kuri veic ieguldījumus, rodas zaudējumi pirmajos sava ieguldījuma izbūves gados, un tie var negūt ieņēmumus GITC paredzētajā piecu gadu periodā. Šāds attaisnojums nekādā ziņā neizrietot no Grieķijas ienākuma nodokļa sistēmas principiem. Turklāt tas, ka līdzīgs noteikums ir piemērots dažiem lieliem infrastruktūras projektiem Grieķijā, nenozīmē, ka šo pasākumu var attaisnot priekš PCT. Visbeidzot, iespējamās īpašās lielo koncesiju īpašības nevar tikt pieņemtas kā derīgs vispārpiemērojamo noteikumu attiecībā uz nodokļu zaudējumu pāršanu, kā paskaidrots iepriekš 98.–100. apsvērumā, mērķis. Tādējādi Grieķijas iestādes un PCT nav izdevies pierādīt, ka, ņemot vērā Grieķijas ienākuma nodokļa sistēmas principus, diferenciācija par labu PCT var būt attaisnota.

⁽¹⁵⁾ 2000. gada spriedums lietā T-55/99 *Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM)/Komisija* (Recueil 2000, II-3207. lpp., 53. punkts).

- (154) Līdz ar to Komisija uzskata, ka pārbaudāmo selektīvo pasākumu nevar attaisnot ar iepriekš aprakstīto Grieķijas atsaucē nodokļu sistēmas loģiku.

5.3.4. Izvēle starp trim nolietojuma metodēm

Atsaucē sistēma

- (155) *GITC* ir paredzēts, ka aktīvu nolietojumam vispārējais noteikums ir nolietojuma "fiksētā lineārā metode" ⁽¹¹⁶⁾ ⁽¹¹⁷⁾. Atbilstīgi prezidenta dekrēta Nr. 299/2003 ⁽¹¹⁸⁾ 1. panta 2. punktam uzņēmumiem ir pienākums katru gadu veikt savu pamatlīdzekļu nolietojumu pēc šajā dekrētā noteiktajām nolietojuma likmēm neatkarīgi no tā, vai nolietojuma periodā tie ir guvuši peļņu vai tiem ir radušies zaudējumi. Līdz ar to, ja nolietojumu veic pēc likmēm, kas ir augstākas nekā prezidenta dekrētā noteiktās likmes, tās neņem vērā nodokļu nolūkā.
- (156) Jo īpaši attiecībā uz koncesijas līgumiem rezerves aktīvu atgūšanai, kas uz līguma pamata pēc noteikta laikposma atgriezīsies valstij vai trešām personām ⁽¹¹⁹⁾, ir atskaitāmas no bruto ieņēmumiem ⁽¹²⁰⁾. Atbilstīgi ministra lēmumam Nr. 100/2005 ⁽¹²¹⁾ rezerves aktīvu atgūšanai, ko bez kompensācijas atdos valstij vai trešām personām, tiek veidotas katru gadu un tik gadus, cik ilgst būvdarba koncesija. Šo rezervi atskaita no bruto ieņēmumiem un neveido no uzņēmuma peļņas. Uzņēmumam nav tiesību aprēķināt nolietojumus uz vispārpiemērojamā prezidenta dekrēta Nr. 299/2003 pamata šā konkrētā noteikuma dēļ, bet arī tāpēc, ka uzņēmuma celtais ekspluatācijai paredzētais būvdarbs pieder nevis uzņēmumam, bet gan valstij vai trešai personai. Konkrēto samazinājumu aprēķina neatkarīgi no peļņas pastāvēšanas.
- (157) Visbeidzot, izmaksas saistībā ar iznomāta nekustamā īpašuma uzlabojumiem un papildinājumiem tiek norakstītas pa vienādām daļām nomas periodā, ar nosacījumu, ka piemērojamā nolietojuma likme nav zemāka par prezidenta dekrētā Nr. 299/2003 noteikto likmi ⁽¹²²⁾.
- (158) Tādējādi vispārējā atsaucē sistēma attiecībā uz šo pasākumu sastāv no vispārpiemērojamas lineārās nolietojuma metodes par visu koncesijas periodu, kas ir laika periods, kas noteikts līgumiem, saskaņā ar kuriem nolietotais aktīvs tiks atdots valstij vai trešai personai.
- (159) Grieķijas iestādes un *PCT* apgalvo, ka noteikumi saistībā ar nolietojumu pieļauj elastīgumu izvēlēties starp alternatīvām nolietojuma metodēm un nolietojuma likmēm, lai atšķirīgos apstākļos dotu iespēju piemērot atbilstošu režīmu. Šajā sakarā tie atsaucas uz iespēju rūpnieciskajiem, ieguves un karjeru un šā veida jauktiem uzņēmumiem nolemt, vai izmantot lineāro vai regresīvo nolietojuma metodi. Pēc viņu apgalvojuma, nodokļu maksātājiem ir rīcības brīvība izvēlēties nolietojuma metodi, kā arī nolietojuma likmes. Saskaņā ar šīm divām

⁽¹¹⁶⁾ Ar fiksēto lineāro metodi nolietojumu aprēķina uz fiksētas likmes pamata no sākotnējās iegādes vērtības vai uz koriģētas iegādes vērtības pamata, kam pieskaitīta uzlabojumu vai papildu daļu vērtība.

⁽¹¹⁷⁾ Pārbaudāmā noteikuma pieņemšanas laikā *GITC* 31. panta 1. punkta f) apakšpunktā bija paredzēts izņēmums no šā noteikuma, kas attiecās uz rūpniecisko, ieguves un karjeru un šā veida jauktu uzņēmumu jaunu iekārtu un mehāniskā vai tehniskā aprīkojuma nolietojumu. Šādos gadījumos uzņēmumi varēja izmantot arī regresīvo nolietojuma aprēķināšanas metodi. Šis noteikums ir grozīts, un tagad visiem gadījumiem paredz tikai vispārējo fiksēto lineāro metodi.

⁽¹¹⁸⁾ Prezidenta Dekrēts Nr. 299/2003 attiecībā uz "Augstākās un zemākās nolietojuma likmes noteikšanu". Šajā dekrētā ir noteikts diapazons starp augstāko un zemāko nolietojuma likmi katrai pamatlīdzekļu kategorijai. Uzņēmumi nodokļu maksātāji var izvēlēties no šā diapazona jebkuru nolietojuma likmi. Kad uzņēmums ir izvēlējis nolietojuma likmi šajā diapazonā, tam ir pienākums pabeigt nolietojumu, piemērojot vienu un to pašu likmi visiem vienas un tās pašas kategorijas aktīviem, ko uzņēmums iegādājies vienā un tajā pašā fiskālajā periodā. Par vienas un tās pašas kategorijas aktīviem, kas iegādāti dažādos fiskālajos periodos, uzņēmumiem ir tiesības lietot atšķirīgu nolietojuma likmi, bet katrā ziņā nolietojuma procedūra ir obligāti jāpabeidz ar sākotnējo nolietojuma likmi, ko piemēroja visiem vienas un tās pašas kategorijas aktīviem, kas iegādāti vienā un tajā pašā fiskālajā periodā.

⁽¹¹⁹⁾ Šis "rezervju" veids neveido reālu uzņēmuma aktīvu, bet pamatlīdzekļu, kas tiks atdoti valstij vai trešām personām, nolietojumu.

⁽¹²⁰⁾ *GITC* 31. panta 1. punkta g) apakšpunkts.

⁽¹²¹⁾ YA 100/2005 (YA 1003821/10037/B0012, 2005. gada OV B 80): Atskaitāmās izmaksas no uzņēmumu bruto ieņēmumiem, pamatojoties uz administratīvajiem risinājumiem un judikatūru.

⁽¹²²⁾ *GITC* 31. panta 1. punkta l) apakšpunkts.

metodēm, un atspoguļojot elastīguma principu šajā sakarā, tie atsaucas uz PPP iespēju izvēlēties starp lineāro metodi, ko piemēro visam projekta dzīves ciklam, un 10 gadu lineāro metodi ar iespēju izvēlēties ilgāku nolietojuma periodu vienu mēnesi pēc projekta pabeigšanas⁽¹²³⁾. Visbeidzot, tie uzsver pirms lēmuma sākt procedūru iesniegtos argumentus, norādot, ka šīs sistēmas elastīgumu pierāda arī tas, ka citi uzņēmumi, kuriem ir piešķirtas lielu publiskās infrastruktūras projektu koncesijas Grieķijā, var izvēlēties starp dažādām nolietojuma metodēm.

- (160) Komisija norāda, ka iespēju rūpnieciskajiem, ieguves un karjeru un šā veida jauktiem uzņēmumiem izvēlēties starp diviem nolietojuma metožu veidiem nevar piemērot PCT, jo šī iespēja neattiecas uz līgumiem, ar kuriem aktīvus līguma beigās atdod valstij vai trešai personai.
- (161) Turklāt tas, ka citi uzņēmumi varētu būt guvuši labumu no līdzīgas priekšrocības, nenozīmē, ka šādas priekšrocības var veidot atsaucē sistēmu. Jo īpaši tas, ka citi uzņēmumi, kuriem ir piešķirtas lielu publiskās infrastruktūras projektu koncesijas Grieķijā, var izvēlēties starp dažādām nolietojuma metodēm, tikai pierāda, ka šī iespēja ir ierobežota un dota tikai vienai uzņēmumu kategorijai – tiem, kuri isteno lielus publiskās infrastruktūras projektus.
- (162) Tāpēc Komisija uzskata, ka atsaucē sistēma šim pasākumam ir tā, kas noteikta iepriekš 155.–156. apsvērumā.

Atkāpe no atsaucē sistēmas

- (163) Pārbaudāmā likuma 2. panta 6. punktā PCT ir dota iespēja izvēlēties no trim nolietojuma metodēm:
- a) fiksētā lineārā metode visā koncesijas periodā;
 - b) norakstīt būvdarbu izbūves izmaksas 10 gados pēc būvdarbu pabeigšanas brīža, ik gadu maksājot vienādas daļas⁽¹²⁴⁾. Ja PCT vēlas norakstīt šādas izmaksas ilgākā periodā, tas var to darīt, bet tad tam tas jāpaziņo nodokļu iestādei viena mēneša laikā pēc būvdarbu pabeigšanas fiskālā gada beigām;
 - c) norakstīt jebkuru summu līdz 100 % no tā izbūves izmaksām piecos gados pēc būvdarbu komerciālas ekspluatācijas sākšanas⁽¹²⁵⁾. Par visiem turpmākajiem gadiem tas var norakstīt līdz 50 % no nenorakstītajām pabeigto būvdarbu izbūves izmaksām neatkarīgi no pabeigšanas laika. Ja PCT vēlas izmantot šo metodi, tam savs nodoms jebkurā laikā sešos gados pēc koncesijas sākuma ir jāpaziņo kompetentajai nodokļu iestādei.
- (164) PCT ir dota iespēja izvēlēties starp standarta lineāro vispārpiemērojamo nolietojuma metodi un divām citām nolietojuma metodēm, kas ir pieejamas dažiem no lielajiem infrastruktūras projektiem Grieķijā. Šis noteikums dod PCT tiesības izvēlēties nolietojuma metodes, kas var radīt priekšrocību salīdzinājumā ar vispārējo sistēmu. Ja, piemēram, PCT izvēlas vienu no abām paātrinātā nolietojuma metodēm, tas spēs samazināt savu apliekamo bāzi lielākā mērā un agrākā posmā, nekā tas spētu, piemērojot standarta lineāro metodi. Turklāt tam piešķirtā rīcības

⁽¹²³⁾ GITC 105. panta 12. punkts, kas grozīts ar Likumu Nr. 4013/2011. Šī metode ir paredzēta 97. panta 5. punktā Likumā Nr. 1892/1990 par stāvvietu celtniecību.

⁽¹²⁴⁾ Likumā Nr. 1914/1990 noteiktā metode BOT projektiem. Atbilstīgi Likuma Nr. 2052/1992 9. panta 8. punktam būvdarbu, ko veic ar pilnīgu vai daļēju trešo personu sniegtu finansējumu, izbūves izmaksu un procentu par aizdevumiem un kredītiem izbūves periodā, ko uzskata par izbūves izmaksām, norakstīšanu veic saskaņā ar vienu un to pašu metodi.

⁽¹²⁵⁾ Lidostu būvuzņēmumiem nolietojuma metode ir noteikta Likuma Nr. 2093/1992 26. panta 8. punktā.

brīvība izvēlēties 3. nolietojuma metodi sešos gados pēc koncesijas sākuma praksē nozīmē, ka *PCT* var izvēlēties veidu un līmeni, līdz kuram tas samazinās savu apliekamo bāzi vēlākā posmā, kad tas spēs precīzāk aprēķināt savus ar nodokli apliekamos ieņēmumus. Tādējādi atkarībā no saviem ieņēmumiem tajā laikā *PCT* var gūt labumu no priekšrocības samazināt savu apliekamo peļņu un maksāt mazāk nodokļu, nekā tas maksātu, ja tas norakstītu visus savus aktīvus atbilstīgi vispārpiemērojamiem noteikumiem.

- (165) Grieķijas iestādes un *PCT* apgalvo, ka nolietojuma metodes izvēle nevar veidot priekšrocību, jo labums no nodokļu atvieglojuma paliek pilnās nolietojuma izmaksas, un atšķirīgs būs tikai gadu skaits, pa kuriem tās būs sadalītas.
- (166) Komisija norāda šajā sakarā, ka pilnīgs aktīva nolietojums īsākā vai ilgākā laika periodā var izraisīt uzņēmuma finanšu rezultāta un apliekamās situācijas diferenciāciju noteiktā laika periodā un tādējādi radīt labumu. Ja, piemēram, uzņēmums noraksta aktīva kopējo vērtību 10 gados, nevis 35 gados, tas spēs agrākā posmā samazināt savu apliekamo bāzi. Norakstīto izmaksu vērtība, ko ņems vērā pirmajā gadījumā, būs lielāka nekā to pašu norakstīto izmaksu vērtība ilgākā laika periodā. Tādējādi Komisija uzskata, ka tik tiešām nodokļu atvieglojumi paliek pilnīgas nolietojuma izmaksas, bet veids, kādā šis nolietojuma izmaksas izmanto nodokļu nolūkā, var radīt tādu papildu priekšrocību *PCT*, kādas citiem uzņēmumiem nav.
- (167) Grieķijas iestādes un *PCT* pieminēja, ka elastīgumam, kas iestrādāts nolietojuma noteikumos Grieķijā, jāietver vesels iespēju klāsts, lai dotu iespēju piemērot atbilstošu režīmu dažādos publiskās infrastruktūras projektu apstākļos, vienlaikus nodrošinot aktīvu izmaksu pilnīgu nolietojumu.
- (168) Tomēr vispārpiemērojamais noteikums par fiksēto lineāro metodi koncesijas līgumiem, proti, uzņēmumiem, kuri atrodas tādā pašā juridiskajā un faktiskajā situācijā, ir skaidri paredzēts likumā, un "elastīgums" saistībā ar nolietojuma likmju diapazonu nav vispārpiemērojams koncesijas līgumu izmaksām, bet gan citiem ieguldījumu izmaksu veidiem.
- (169) Grieķijas iestādes arī apgalvo, ka Komisija savā lēmumā sākt procedūru ir nepareizi interpretējusi *PCT* piešķirto papildu elastīgumu, kas nedz automātiski, nedz obligāti neietver priekšrocību. Katras pieejamās nolietojuma metodes iekšējais mehānisms un jo īpaši katrā metodē paredzētās nolietojuma likmes kopā ar noteiktu apstākļu kopumu⁽¹²⁶⁾ nozīmē, ka principā nevar izslēgt, ka līdzīgs rezultāts var izrietēt no jebkuras no alternatīvajām metodēm. Turklāt tas vien, ka kādam uzņēmumam ir vairāk alternatīvu nekā citam, automātiski nenozīmē, ka rodas priekšrocība. To, vai pastāv konkurences priekšrocība, var konstatēt tikai, novērtējot konkurences apstākļus un dažādos rezultātus, kas konkrētos apstākļos var izrietēt no katram konkurentam pieejamo alternatīvo nolietojuma metožu piemērošanas.
- (170) Komisija uzskata, ka tās argumentus lēmumā sākt procedūru⁽¹²⁷⁾ šajā sakarā būtībā apstiprina iepriekš minētie argumenti. Tā kā katra nolietojuma metode ietver dažādus parametrus, kas jāpārbauda, lai izvēlētos izdevīgāko, šā noteikuma dēļ *PCT* var brīvi veikt savus aprēķinus un izvēlēties no dažādajām nolietojuma metodēm to, kura labāk atbilst tā interesēm. Jo īpaši tāpēc, ka *PCT* vēl sešos gados pēc projekta sākšanas var nolemt mainīt piemērojamo nolietojuma metodi, tā rīcības brīvība ir lielāka nekā parastam operatoram⁽¹²⁸⁾. Turklāt, tā kā *PCT* var izvēlēties un atlasīt to nolietojuma metodi, kuru pats uzskata par lietderīgu, pretēji citiem uzņēmumiem, kuri var piemērot koncesijām tikai parastos nolietojuma noteikumus, *PCT* viennozīmīgi bauda selektīvu priekšrocību, salīdzinot ar šādiem uzņēmumiem. Šajā sakarā nav būtiski pārbaudīt konkurences apstākļus un dažādos rezultātus, kas konkrētajos apstākļos var izrietēt dažādajiem konkurentiem, jo šis nav mērķis, attiecībā pret kuru jāsalīdzina *PCT* salīdzināmā juridiskā un faktiskā situācija.

⁽¹²⁶⁾ Piemēram, aktīva vērtība, rentabilitāte, uzņēmējdarbības plāns.

⁽¹²⁷⁾ Skatīt lēmuma sākt procedūru 165. apsvērumu.

⁽¹²⁸⁾ Tā ir pat lielāka nekā paredzēts, piemēram, publiskajām un privātajām partnerībām (neskarot nostāju, ko Komisija var ieņemt attiecībā uz fiskālajiem noteikumiem saistībā ar PPP).

- (171) Turklāt Grieķijas iestādes uztur savus sākotnējos argumentus attiecībā uz PPA un Saloniku ostai, divām citām lielajām Grieķijas ostām, piemērojamiem nolietojuma noteikumiem ⁽¹²⁹⁾, un aizstāv savu viedokli, ka konkrētais noteikums nodrošina, ka PCT nepiemēro mazāk labvēlīgu režīmu kā šiem pārējiem abiem ostu operatoriem.
- (172) Komisija norāda, ka jebkurā gadījumā tas, ka tolaik PPA un Saloniku ostai varēja būt piemērojamas īpašas nolietojuma likmes, nenozīmē nedz to, ka PCT varēja būt tiesības baudīt īpašu režīmu, nedz to, ka šāds īpašs režīms bija attaisnots. Tādējādi Komisija uzskata, ka pārbaudāmais noteikums rada selektīvu priekšrocību PCT.
- (173) Šo priekšrocību veido PCT iespēja izvēlēties no trim nolietojuma metodēm, un tā ir vienāda ar starpību starp ienākuma nodokli, kas PCT būtu jāmaksā, piemērojot fiksēto lineāro metodi, un ienākuma nodokli, ko tā galu galā samaksāja, piemērojot atšķirīgu nolietojuma metodi.

Pamatošana ar nodokļu sistēmas loģiku

- (174) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka: a) alternatīvu nolietojuma metožu izvēle ir daļa no vispārējās sistēmas, ko piemēro visiem uzņēmumiem, kuriem uzticēti publiskās infrastruktūras projekti visās tautsaimniecības nozarēs; b) diskriminācijas nav, jo lielu infrastruktūras projektu koncesionāri atrodas atšķirīgā juridiskajā un faktiskajā situācijā nekā pārējo darbību veicēji; c) noteikums ir saskaņā ar tā mērķi un ir pieejams visiem šādiem uzņēmumiem, d) būtiskie apsvērumi ir izvirzītais mērķis, izvēlētais mehānisms un elastīguma princips vispārējā aktīvu nolietojuma sistēmā; e) šā noteikuma neesības gadījumā būtu juridiskā nenoteiktība, jo ir aktīvu veidi, par kuriem nolietojuma likmes nav pieejamas; f) noteikuma būtība ir dot lielāku elastīgumu tādu aktīvu vērtības norakstīšanā, uz kuriem neattiecas standarta likmes publiskās infrastruktūras koncesiju īpatnību dēļ; g) tā kā šo mehānismu sistemātiski piemēro visām publiskās infrastruktūras koncesijām visās nozarēs, tas ir saskaņā ar attiecīgo nolietojuma sistēmas elastīguma principu; h) šis mehānisms ir atbilstošs un samērīgs, jo tas piemēro elastīguma principu un nav piemērotākas alternatīvas, lai nodrošinātu šādu elastīgumu norakstīšanā, ņemot vērā, ka apstākļus, ar kādiem katrs uzņēmums saskaras savas nolietojuma metodes izvēlēšanās laikā, nevar zināt iepriekš; i) PCT nav īpašas izvēles brīvības, izņemot to, kas attaisnota saskaņā ar vispārējo elastīguma principu.
- (175) Pirmkārt, Komisija atgādina, ka saskaņā ar standarta judikatūru dalībvalstij ir jāsniedz selektīvo pasākumu pamatojums ⁽¹³⁰⁾. Grieķijas iestāžu un saņēmēja iesniegtajos argumentos nav konstatēts, kā pasākumu, kas dod saņēmējam rīcības brīvību, var uzskatīt par attaisnotu ar nodokļu sistēmas loģiku. Tādējādi tā uztur savus sākotnēji lēmumā sākt procedūru izdarītos secinājumus, ka šo pasākumu nevar attaisnot ar sistēmas būtību un vispārējo struktūru.
- (176) Turklāt tā norāda, ka elastīgumu, kas dod saņēmējam pilnīgu rīcības brīvību norakstīt savus aktīvus, nevar uzskatīt par fiskālās sistēmas pamatā esošu principu, kas var attaisnot pasākumu. Būtībā galu galā tiktu uzskatīts, ka pats pasākums ir vispārējā sistēma, un tā mehānismi būtu mērķis, pret kuru pasākumu var attaisnot. Ja šie argumenti būtu piemērojami, tad jebkuru diskrecionāru fiskālu pasākumu varētu neklasificēt par valsts atbalstu. Turklāt visus izvirzītos argumentus attiecībā uz to, ka līdzīgus noteikumus piemēro citiem publiskās infrastruktūras koncesijas līgumiem Grieķijā, nevar uzskatīt par tādiem, kas attaisno pasākumu ⁽¹³¹⁾. Tādējādi šis pasākums veido selektīvu priekšrocību, ko nevar attaisnot ar sistēmas loģiku vai vispārējo struktūru.

⁽¹²⁹⁾ Pārbaudāmais noteikums palīdzēja novērst trūkumu vispārējā Grieķijas nodokļu sistēmā attiecībā uz konteineru ostas termināļa darbībā izmantojamu aktīvu nolietojumu, tādu aktīvu, kādus PCT izmantos koncesijas līguma nolūkā. Likuma Nr. 2937/2001 34. pantā ir noteiktas konkrētas nolietojuma likmes, kas PPA un Saloniku ostai ir jāizmanto saskaņā ar lineāro nolietojuma metodi par konkrētajiem ostas aktīviem, ko tās lieto. Grieķijas iestādes apgalvo, ka šīs likmes nav piemērojamas PCT. Pēc Grieķijas iestāžu apgalvojuma, ja PCT būtu izvēlēties lineāro metodi un tam būtu atļauts izmantot šīs nolietojuma likmes, tad nolietojuma periods pārsniegtu koncesijas periodu. No otras puses, ja PCT būtu pienākums piemērot lineāro metodi ar atšķirīgām nolietojuma likmēm nekā tās, ko piemēro PPA un Saloniku ostai, tai tiktu radīta neizdevīgāka situācija salīdzinājumā ar minētajiem operatoriem (skatīt lēmuma sākt procedūru 166. apsvērumu).

⁽¹³⁰⁾ Skatīt lietu Portugāle/Komisija, 81. punkts, 80. zemsvītras piezīmē.

⁽¹³¹⁾ Skatīt šajā sakarā Komisijas vērtējumu 98.–100. apsvērumā iepriekš.

5.3.5. *Atbrīvojums no zīmognodevas attiecībā uz aizdevuma līgumiem un visiem papildlīgumiem par ieguldījuma projekta finansēšanu (2. panta 8. punkts)*

Atsauces sistēma

- (177) Atbilstīgi vispārpiemērojamiem tiesību aktiem zīmognodevu uzliek par vairākiem civiltiesību un komerciesību rakstveida aktiem, tostarp aizdevuma, kredīta līgumiem un papildlīgumiem. Atbilstīgi prezidenta dekrētam par zīmognodevu⁽¹³²⁾ zīmognodevu iekasē par konkrētu dokumentu, kurā rakstiski ir noteikts darījums. Zīmognodeva ir saistīta ar pašu aktu, tāpēc pušu ziņā ir vienoties, kura puse par to maksās. Tomēr praksē tas nozīmē, ka par aizdevuma, kredīta līgumiem un papildlīgumiem attiecīgo zīmognodevu parasti maksā aizņēmējs, jo kreditoram ir pilnvaras noteikt šādu maksājumu. Tam, ka ar Likumu Nr. 1642/1986 Grieķijas tiesiskajā regulējumā tika ieviests PVN kā vispārējo izdevumu nodoklis, sekas bija tādas, ka vairākas zīmognodevas un apgrozījuma nodokļi tika aizstāti ar PVN⁽¹³³⁾.
- (178) Atbilstīgi Likuma Nr. 1676/1986 16. pantam un Likuma Nr. 3220/2004 36. pantam zīmognodeva nav jāmaksā par aizdevuma līgumiem un kredītlīgumiem, kā arī to papildlīgumiem, ko sniedz Grieķijas un ārvalstu bankas Grieķijā vai kam ir saikne ar Grieķiju, proti, tie ir noslēgti un/vai izpildīti Grieķijā, tie rada saistības, kas ir izpildāmas Grieķijā, tie ietver ķīlas Grieķijā (teritorialitātes princips)⁽¹³⁴⁾. Tādējādi saskaņā ar esošo Zīmognodevu kodeksu par aizdevumiem, ko piešķirušī uzņēmumi, izņemot bankas, ir jāmaksā zīmognodeva⁽¹³⁵⁾, izņemot gadījumus, kad tiem nav saiknes ar Grieķiju vai tie ir izdoti kā obligāciju aizņēmumi. Par aizdevumiem, kas pāriet starp uzņēmumiem, kuri nav bankas, arī ir jāmaksā zīmognodeva⁽¹³⁶⁾, ja par galveno aizņēmumu sākotnēji bija jāmaksā zīmognodeva.
- (179) Komisija norāda, ka zīmognodevas tiesību aktos ir ietverti vairāki atbrīvojumi, jo īpaši pēc PVN sistēmas ieviešanas un/vai zīmognodevas aizstāšanas ar citiem maksājumiem vai nodokļiem. Tomēr vispārpiemērojamais režīms šim pasākumam paliek Grieķijas zīmognodevas sistēma, kāda tā bija pārbaudāmā noteikuma pieņemšanas laikā. Atbrīvojumu no šīs sistēmas pastāvēšana nenozīmē, ka zīmognodevas sistēma nepastāv, bet nozīmē to, ka katrs atbrīvojums⁽¹³⁷⁾ ir jānovērtē pēc būtības.

Atkāpe no atsauces sistēmas

- (180) Tā kā atbilstīgi vispārpiemērojamam režīmam par aizdevuma, kredīta līgumiem un papildlīgumiem ar uzņēmumiem, izņemot bankas, kas noslēgti un izpildīti Grieķijā vai kam ir saikne ar Grieķiju⁽¹³⁸⁾, ir jāmaksā zīmognodeva, PCT par šā veida aktiem parasti būtu jāmaksā zīmognodeva. Tomēr, pamatojoties uz pārbaudāmo noteikumu, PCT ir atbrīvots no zīmognodevas, kas tam parasti būtu jāmaksā par šāda veida aktiem. PCT ir atbrīvots no zīmognodevas, kas tam parasti būtu jāmaksā par aizdevumiem ar jebkura veida uzņēmumu, izņemot bankas, un jo īpaši par aizdevumu no tā mātesuzņēmuma Cosco⁽¹³⁹⁾.

⁽¹³²⁾ Prezidenta 1931. gada 28. jūlija dekrēts, OVA 239 1931, kas grozīts jo īpaši ar Likumu Nr. 2873/2000.

⁽¹³³⁾ Tomēr PVN ieviešana neietekmēja zīmognodevu, ko uzliek aizdevuma līgumiem.

⁽¹³⁴⁾ Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru par aizdevumu, kas paņemts ārpus Grieķijas ar privātu dokumentu, ir jāmaksā zīmognodeva Grieķijā, ja aizdevumu izpilda Grieķijā. "Izpilde Grieķijā" nozīmē tad, kad ārzemju aizdevējs Grieķijā izsniedz aizdevuma summu aizņēmējam, kurš atrodas Grieķijā. "Aizdevuma summas izsniegšana Grieķijā" nozīmē tad, kad aizdevējs faktiski ieskaita aizdevuma summu aizņēmēja bankas kontā Grieķijas bankā (Grieķijas valsts Juridiskās padomes atzinums Nr. 964/1955, Saloniku Pirmās instances tiesas [spriedums] Nr. 2123/1963, Pirmās instances Nodokļu tiesas spriedums Nr. 2163/1967, Pirmās instances Administratīvās tiesas spriedums Nr. 6043/2001, Valsts Padomes spriedumi Nr. 2996/1991 un Nr. 984/1992). Tālāk, spriedumā Nr. 3639/2013 *Conseil d'Etat* noteica, ka "(...) par aizdevuma līgumu, kas noslēgts ar privātu dokumentu ārzemēs, ir jāmaksā zīmognodeva tiktāl, ciktāl tajā ir paredzēti pienākumi, kas izpildāmi Grieķijā, un tāds ir no minētā līguma izrietošais aizņēmēja pienākums ar viņa rīkojumu ārzemju bankai pārvest uz Grieķiju norunāto aizdevuma summu, ko aizdevējs deponējis ārzemēs uz [aizņēmēja] vārda".

⁽¹³⁵⁾ Pēc 2,4 % likmes.

⁽¹³⁶⁾ Atkal pēc 2,4 % likmes.

⁽¹³⁷⁾ Komisijas vērtējums šajā gadījumā neskar nostāju, ko tā var ieņemt ārpus šīs atbrīvojumu procedūras.

⁽¹³⁸⁾ Kā aprakstīts iepriekš 134. zemsvītras piezīmē.

⁽¹³⁹⁾ Grieķijas iestādes un PCT atsaucas uz diviem aizdevumiem EUR 54,8 miljonu un EUR [...] miljonu apmērā, ko PCT noslēdza ar mātesuzņēmumu Cosco, lai sāktu ieguldījumus Pirejas ostā.

- (181) Šādā veidā PCT baudītu selektīvu priekšrocību, salīdzinot ar citiem uzņēmumiem salīdzināmā juridiskajā un faktiskajā situācijā. Šī priekšrocība ir vienāda ar zīmognodevu, kas PCT parasti būtu jāmaksā saskaņā ar vispārpieņemtajiem noteikumiem.
- (182) Grieķijas iestādes un PCT neapšaubā, ka šie aizdevuma darījumi ir atbrīvoti no zīmognodevas samaksas, ko parasti pienāktos maksāt. Tomēr tie apgalvo, ka šis atbrīvojums dod PCT lielāku elastīgumu attiecībā uz finansējumu, kas vajadzīgs tā koncesijas pienākumu izpildei, bez jebkādam papildu izmaksām, ja šādu elastīgumu uzskata par nepieciešamu ārkārtas apstākļos. Tie arī atsaucas uz faktu, ka PPA guva labumu no šā atbrīvojuma arī Pirejas ostas pārvaldības koncesijas kontekstā. Tādējādi šis pasākums ir jāuzskata par vispārēju pasākumu, kas iestrādāts Grieķijas nodokļu sistēmā un kura mērķis ir atvieglot lielu infrastruktūras projektu finansēšanu.
- (183) Tomēr, kā jau teikts iepriekš attiecībā uz pārējiem pasākumiem, lielas infrastruktūras finansēšanas atvieglošana veido elementu, kas jāņem vērā, vērtējot valsts atbalsta iespējamu saderību, nevis valsts atbalsta pastāvēšanu.
- (184) Turklāt Grieķijas iestādes un saņēmējs apgalvo, ka par abiem subordinētajiem aizdevumiem EUR [...] miljonu un EUR 54,8 miljonu apmērā, ko Cosco piešķīra PCT, lai tas sāktu savus ieguldījumus Pirejas ostā, nebija jāmaksā zīmognodeva atbilstīgi vispārpieņemtajiem noteikumiem, jo: a) tie tika izpildīti ārpus Grieķijas; b) tie tika ieskaitīti PCT bankas kontā, kas atvērts bankā ārpus Grieķijas; c) PCT tos atmaksāja ar naudas pārvedumu no sava bankas konta ārpus Grieķijas. Tādēļ tie sniedza ziņojumu par PCT fiskālā gada regulāro nodokļu revīziju, kas apstiprināja šo atbrīvojumu.
- (185) Komisija vispirms norāda, ka tas, ka PCT nesamaksāja zīmognodevu iepriekš minētajos darījumos, nepierāda, ka tas nemaksātu arī atbilstīgi vispārpieņemtajiem noteikumiem. Ziņojumā par nodokļu revīziju ir sniegta konkrēta atsaucē uz pārbaudāmo noteikumu. Turklāt konkrētie darījumi ir absolūti identiski līdzīgam darījumam, par kuru Atēnu Administratīvā apelācijas tiesa uzskatīja⁽¹⁴⁰⁾, ka Zīmognodevu kodeksa teritorialitātes princips⁽¹⁴¹⁾ ir ticis pārkāpts. Jo īpaši tajā gadījumā aizdevuma līguma puses bija uzņēmums, kas atradās Grieķijā, kā aizņēmējs, un ārvalstu uzņēmums, kas atradās ārpus Grieķijas, kā aizdevējs. Aizdevums tika parakstīts ārpus Grieķijas. Aizdevējs deponēja aizdevuma summu aizņēmēja bankas kontā ārpus Grieķijas, un pēc deponēšanas ārvalsts bankai bija pienākums tajā pašā dienā pārvest aizdevuma summu uz aizņēmēja bankas kontu Grieķijā. Administratīvā apelācijas tiesa uzskatīja, ka šim aizdevumam ir tādas pašas juridiskās sekas, it kā tas būtu parakstīts Grieķijā un it kā aizdevuma summa būtu tieši pārvesta uz Grieķiju bez ārvalstu bankas starpniecības, un tātad par to bija jāmaksā zīmognodeva.
- (186) Tā pati attīstības prognoze attiecas arī uz aizdevumiem, ko Cosco piešķīra PCT. Jo īpaši aizdevuma līgums tika parakstīts ārpus Grieķijas, aizdevuma summas tika deponētas PCT kontā Luksemburgas HSBC bankā 2009. gada 21. aprīlī, un 2009. gada 22. aprīlī tās tika pārvestas uz PCT kontu Pirejas HSBC bankā. Saskaņā ar Grieķijas iestāžu apgalvojumu PCT izmantoja EUR 50 miljonus plus PVN kā garantijas vēstuli, kas PCT bija jāiesniedz PPA par aizdevuma līguma stāšanās spēkā⁽¹⁴²⁾. Tādējādi iepriekš minētajā lietā iesaistītā aizdevuma līguma faktiskie apstākļi ir līdzvērtīgi starp Cosco un PCT noslēgto aizdevuma līgumu faktiskajiem apstākļiem. Jo īpaši, lai gan aizdevums tika parakstīts ārpus Grieķijas un deponēts bankas kontā ārpus Grieķijas, tas tika pārvests uz PCT kontu Grieķijā, lai tas to izmantotu koncesijas līguma mērķiem Grieķijā. Tādējādi atbilstīgi Zīmognodevu kodeksa 8. pantā nostiprinātajam teritorialitātes principam, kā to interpretējušas Grieķijas tiesas, par konkrētajiem aizdevuma līgumiem varēja būt jāmaksā zīmognodeva atbilstīgi vispārpieņemtajiem noteikumiem. Tāpēc Komisija uzskata, ka PCT jau ir guvis labumu no konkrētas finanšu priekšrocības šā noteikuma dēļ, kas neveido vispārpieņemamo noteikumu piemērošanu, bet ir atkāpe no tiem.
- (187) Grieķijas iestādes un saņēmējs apgalvo, ka šis Tiesas lēmums nav piemērojams PCT gadījumā, jo šīs lietas faktiskie apstākļi atšķiras no PCT aizdevuma līgumu faktiskajiem apstākļiem. Tie apgalvo, ka PCT būtu varējis izmantot šīs aizdevuma summas ārpus Grieķijas saviem nolūkiem. Turklāt tie apgalvo, ka šis lēmums ir pārsūdzēts Grieķijas

⁽¹⁴⁰⁾ Lēmums Nr. 617/2006 par Zīmognodevu kodeksa 8. panta interpretāciju.

⁽¹⁴¹⁾ Zīmognodevu kodeksa 8. pants. Skatīt judikatūru par šo 134. zemsvītras piezīmē iepriekš.

⁽¹⁴²⁾ Saskaņā ar koncesijas līguma 3. panta 1. punktu.

Augstākajā administratīvajā tiesā, un Grieķijas iestādes piemēro interpretatīvu apkārtrakstu ⁽¹⁴³⁾, atbilstīgi kuram par šādu darījumu zīmognodeva neesot jāmaksā. Šis apkārtraksts ir vispārēji derīgs un uzliek saistības valsts pārvaldei. Tādējādi zīmognodevas nesamaksāšana šajos abos darījumos neveido atkāpi no vispārpiemērojamiem noteikumiem.

- (188) Komisija norāda, ka interpretatīvam apkārtrakstam par Zīmognodevu kodeksa piemērošanu nevar piešķirt lielāku spēkā esību nekā tiesas lēmumiem. Tas, ka Atēnu Administratīvās apelācijas tiesas lēmums ir pārsūdzēts, arī nenozīmē, ka šis lēmums nav piemērojams. Turklāt iepriekš minētā Grieķijas tiesu īstenotā teritorialitātes principa interpretācija ⁽¹⁴⁴⁾ ir saskaņā ar minēto lēmumu. Komisija vēl norāda, ka fakti, kuri attiecas uz PCT aizdevuma līgumiem, ir tādi paši, un tāpēc var secināt, ka atbilstīgi vispārpiemērojamiem noteikumiem, kā tos interpretējušas Grieķijas tiesas, PCT esot jāmaksā attiecīgā zīmognodeva. Ievērojot šo interpretāciju, pārbaudāmais noteikums skaidri piešķir selektīvu priekšrocību PCT.

Pamatošana ar nodokļu sistēmas loģiku

- (189) Grieķijas iestādes apgalvo, ka šis atbrīvojums ir saskaņā ar vispārējo zīmognodevas pakāpeniskās atcelšanas režīmu, ja likumdevējs nolemj, ka atbrīvojums no zīmognodevas ir atbilstošs mehānisms, ar kuru nodrošināt, ka objektīvi atšķirīgas situācijas tiek aplūkotas atšķirīgi nodokļu nolūkā. Tādēļ šo atbrīvojumu piemēro visiem uzņēmumiem, kuri īsteno publiskās infrastruktūras projektus. Kā mehānisms, kas aplūko to atšķirīgās iezīmes, tas ir arī samērīgs, jo neriskē apdraudēt zīmognodevas ieņēmumus, ņemot vērā, ka šādi uzņēmumi jebkurā gadījumā var izmantot vairākus citus alternatīvus darījumu veidus, kas arī ir atbrīvoti no zīmognodevas.
- (190) Komisija norāda, ka zīmognodevas pakāpenisko atcelšanu nevar piemērot kā zīmognodevas sistēmas principu, kas attaisno šo pasākumu, jo šādu pakāpenisku atcelšanu var paredzēt tikai attiecībā uz visiem aizdevuma līgumiem, nevis tikai uz PCT aizdevuma līgumiem. Attiecībā uz publiskās infrastruktūras projektu īpašajām iezīmēm Komisija atsaucas uz savu analīzi šā lēmuma 98.–100. apsvērumā. Tāpēc Komisija secina, ka Grieķijas iestādes un PCT nav pierādījuši, ka šis selektīvais pasākums ir attaisnots ar nodokļu sistēmas loģiku.

5.3.6. Atbrīvojums no zīmognodevas par līgumiem starp aizdevuma līgumu kreditoriem, atbilstīgi kuriem pāriet no tiem izrietošie pienākumi un tiesības (2. panta 9. punkts)

- (191) Atbilstīgi spēkā esošajam Zīmognodevu kodeksam par aizdevumiem, kas pāriet starp uzņēmumiem, kuri nav bankas, ir jāmaksā zīmognodeva ⁽¹⁴⁵⁾, ja par galveno aizņēmumu sākotnēji bija jāmaksā zīmognodeva.
- (192) Komisija uzskata, ka iepriekš minētais 2. panta 9. punktā paredzētais noteikums rada tiešu priekšrocību PCT kreditoru labā, kuru vidū ir arī PCT mātesuzņēmums Cosco. Šī priekšrocība ir vienāda ar zīmognodevu, kas PCT kreditoriem parasti būtu jāmaksā saskaņā ar vispārpiemērojamiem noteikumiem, ja tiktu nodots aizdevums, kas attiecas uz koncesijas līgumu, kurš noslēgts ar PCT. Šis noteikums ietver arī netiešu priekšrocību par labu PCT tiktāl, ciktāl tas var ļaut PCT vieglāk saņemt aizdevumu.
- (193) Saskaņā ar Grieķijas iestāžu apgalvojumu Cosco 2009. gadā piešķīra PCT divus aizdevumus, kas pēc Grieķijas iestāžu un PCT apalvojuma tika atmaksāti 2011. gadā. Pārbaudāmā noteikuma dēļ Cosco, kas ir PCT mātesuzņēmums, varēja gūt labumu no atbrīvojuma no zīmognodevas gadījumā, ja nodotu šos aizdevumus citiem

⁽¹⁴³⁾ Interpretatīvais apkārtraksts Nr. 1027/1990.

⁽¹⁴⁴⁾ Skatīt 134. zemsvītras piezīmi.

⁽¹⁴⁵⁾ Atkal pēc 2,4 % likmes.

uzņēmumiem. Pēc Grieķijas iestāžu un PCT apgalvojuma PCT šos aizdevumus jau ir atmaksājis. Uz šā pamata Komisijai nav iemesla domāt, ka šāds pārvedums ir noticis. Tomēr šis noteikums var radīt selektīvu priekšrocību uzņēmumam Cosco vai citiem PCT kreditoriem.

- (194) Grieķijas iestāžu un PCT sniegtie argumenti attiecībā uz atbrīvojumu no zīmognodevas ir tādi paši kā attiecībā uz PCT izsniegtu aizdevumu atbrīvošanu no zīmognodevas. Uz šā pamata Komisija secina, ka tās argumenti, ko tā izstrādāja atbilstīgi tam atbrīvojumam, ir spēkā arī šim pasākumam. Tādējādi šis pasākums ir selektīvs, un nevar uzskatīt, ka to attaisno sistēmas būtība vai vispārējā struktūra.

5.3.7. *Atbrīvojums no zīmognodevas par jebkuru kompensāciju, ko PPA izmaksājusi PCT atbilstīgi koncesijas līgumam, kas neietilpst PVN kodeksa darbības jomā (2. panta 10. punkts)*

Atsauces sistēma

- (195) Attiecībā uz šo pasākumu atsauces sistēma ir zīmognodevas režīms, kas piemērojams civiltiesību vai komerc-tiesību aktiem Grieķijā. Šo režīmu reglamentējošie noteikumi jau ir minēti šā lēmuma 177. un 179. apsvērumā. Atbilstīgi zīmognodevas noteikumiem zīmognodevu uzliek saistībā ar juridiskiem dokumentiem, kam tā pievienota, nevis konkrētiem nodokļu maksātājiem, kuri paraksta šos dokumentus. Atbilstīgi ministrijas apkārtrakstam Nr. 44/1987⁽¹⁴⁶⁾, kas interpretē zīmognodevas noteikumus pēc izmaiņām, kas ieviestas ar PVN režīmu, par līgumiem, juridiskiem aktiem vai darījumiem, kam piemēro PVN, zīmognodeva nav jāmaksā.
- (196) Turklāt atbilstīgi vispārpiemērojamiem tiesību aktiem, kā tos interpretē un izpilda Grieķijas kompetentās nodokļu iestādes, kompensācijas samaksa neietilpst PVN darbības jomā, un tāpat par to ir jāmaksā zīmognodeva⁽¹⁴⁷⁾.
- (197) Atbilstīgi tam pašam apkārtrakstam, ar līgumu, kam piemēro PVN un kas tādējādi ir atbrīvots no zīmognodevas, saistīta papildlīguma (ķīlas, garantijas, hipotēkas, klauzulas par līgumsodu un jebkura cita nodrošinājuma veida) aktivizēšanai nepiemēro proporcionālo zīmognodevu. Tomēr, ja galvenajam līgumam piemēro PVN vai ja par to ir jāmaksā fiksētā (nevis proporcionālā) zīmognodeva, tad par šāda līguma papildlīguma aktivizēšanu ir jāmaksā fiksētā zīmognodeva.
- (198) Visbeidzot, par citu kompensācijas veidu, piemēram, par kaitējumu vai starptautisku līguma pārkāpšanu, maksājumu ir jāmaksā zīmognodeva.
- (199) Grieķijas iestādes norādīja, ka atbilstīgi Grieķijas Zīmognodevu kodeksa noteikumiem par kompensāciju, ko Grieķijā izmaksā par kaitējumu, ir jāmaksā zīmognodeva pēc 3,6 % likmes. Par kompensācijas samaksu atbilstīgi līgumā iekļautai klauzulai par līgumsodu ir jāmaksā zīmognodeva pēc 2,4 % likmes.

Atkāpe no atsauces sistēmas

- (200) Ratifikācijas likuma 2. panta 10. punktā bija paredzēts, ka par jebkuru PVN kodeksa darbības jomā neietilpstošu kompensācijas veidu, kas PPA būtu jāmaksā PCT, ievērojot koncesijas līgumu, nav jāmaksā zīmognodeva.

⁽¹⁴⁶⁾ Ministrijas apkārtraksta Nr. 44/1987 3. pants "Noteikumu par zīmognodevas uzlikšanu dažādiem līgumiem un aktiem īstenošana".

⁽¹⁴⁷⁾ Saskaņā ar Likuma Nr. 1642/1986 57. panta 1. punkta b) apakšpunktu par darījumiem, kam piemēro PVN saskaņā ar tā paša likuma 2. pantu, kā arī par tā papildlīgumiem zīmognodeva nav jāmaksā. Saskaņā ar Grieķijas PVN kodeksa 2. pantu (Likums Nr. 2859/2000, ar ko aizstāj Likumu Nr. 1642/1986, ar ko Grieķijas tiesiskajā regulējumā ievieša PVN) PVN piemēro preču un pakalpojumu piegādei, ja šādu piegādi veic par maksu. Atbilstīgi prevalējošai šo noteikumu interpretācijai kompensācijas samaksa neietilpst pakalpojumu sniegšanas par atlīdzību jēdzienā un tādējādi neietilpst PVN darbības jomā, un par to ir jāmaksā zīmognodeva.

- (201) Ņemot vērā, ka atbilstīgi vispārpieņemotam režīmam zīmognodevu uzliek par juridiskiem dokumentiem, nevis konkrēti darījuma dalībniekiem, un ņemot vērā to, ka PPA bija ar likumu atbrīvota no zīmognodevas ⁽¹⁴⁸⁾ ratifikācijas likuma pieņemšanas laikā, ikreiz, kad PPA veikts kompensācijas maksājums saistībā ar koncesijas līgumu atrastos ārpus PVN kodeksa darbības jomas un par to būtu jāmaksā zīmognodeva, PCT būtu spiests to maksāt atbilstīgi vispārpieņemotiem noteikumiem. Jo īpaši šā noteikuma dēļ PCT būtu atbrīvots no fiksētas zīmognodevas samaksas gadījumā, kad tiktu aktivizēta koncesijas līguma klauzula par līgumsodu, kā arī gadījumā, kad PPA maksātu kompensāciju par kaitējumu saistībā ar koncesijas līgumu vai koncesijas līguma pārkāpšanu. Turklāt, kā norāda Grieķijas iestādes un saņēmējs, tā kā PPA tajā laikā bija atbrīvota no zīmognodevas samaksas par darījumiem saistībā ar to, ka tās vārdā būvdarbus īsteno trešās personas, šā noteikuma dēļ PCT arī būtu atbrīvots no zīmognodevas samaksas, kas izrietētu no tā pasākumiem ar PPA, par kuriem ir jāmaksā zīmognodeva. Tādējādi konkrētā atbrīvojuma ietekme ir tāda, ka PCT tiek atbrīvots no pienākuma maksāt šādos gadījumos zīmognodevu, kas skaidri rada PCT selektīvu priekšrocību.
- (202) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka tad, kad kompensācijas maksājumam ir cēloņsakarība ar līgumu, kas ietilpst PVN režīma darbības jomā atbilstīgi tajā iekļautai klauzulai par līgumsodu, par to nav jāmaksā zīmognodeva. Tas ir tāpēc, ka šādu klauzulu par līgumsodu uzskata par papildlīgumu, kas atbrīvots no zīmognodevas, ja galvenais līgums ietilpst PVN darbības jomā. Tā kā koncesijas līgumam piemēro PVN, jebkurš maksājums saskaņā ar klauzulu par līgumsodu, kas paredzēts koncesijas līgumā, ir atbrīvots no zīmognodevas atbilstīgi vispārpieņemotiem noteikumiem.
- (203) Komisija norāda, ka tik tiešām atbilstīgi vispārpieņemotam režīmam par līguma, kam piemēro PVN, klauzulas par līgumsodu aktivizēšanu neuzliek proporcionālo zīmognodevu. Tomēr šādos gadījumos uzliek fiksētu zīmognodevu atbilstīgi tam pašam Grieķijas iestāžu pieminētajam apkārtrakstam. Tāpēc gadījumā, ja PPA būtu jāmaksā kompensācija tādēļ, ka ir aktivizēta koncesijas līguma klauzula par līgumsodu, pārbaudāmā noteikuma dēļ PCT nemaksātu piemērojamo fiksēto zīmognodevu. Tādējādi noteikums radīja selektīvu priekšrocību par labu PCT.
- (204) Grieķijas iestādes un PCT arī norāda, ka par citu kompensācijas veidu samaksu, proti, par kaitējumu vai starptautisku līguma pārkāpšanu, ir jāmaksā zīmognodeva. Šajā ziņā 2. panta 10. punktā ir ieviests atbrīvojums attiecībā uz šiem citiem kompensācijas veidiem. Tomēr tie uzskata, ka šis atbrīvojums ir daļa no vispārējā režīma, kura mērķis ir objektīvi risināt publiskās infrastruktūras koncesiju dažādās iezīmes/īpatnības. Tādējādi šajā sakarā nerodas nedz patiesa diferenciacija, nedz selektivitāte.
- (205) Komisija norāda, ka Grieķijas iestādes un PCT apstiprina tās konstatējumu, ka gadījumos, kad PPA maksātu kompensāciju PCT kaitējuma dēļ saistībā ar koncesijas līgumu un/vai jebkādu tā pārkāpšanu, PCT pārbaudāmā noteikuma dēļ nemaksātu zīmognodevu, kas tam parasti būtu jāmaksā. Tādējādi šis pasākums sniedz PCT priekšrocību, kas ir vienāda ar zīmognodevu, kura tam šādos apstākļos būtu jāmaksā un no kuras tas ir atbrīvots. Attiecībā uz argumentiem par vispārējo režīmu, kas konkrēti attiecas uz publiskās infrastruktūras projektiem, Komisija atsaucas uz savu analīzi 92.–97. un 107. apsvērumā iepriekš. Jo īpaši Komisija uzskata, ka pasākums, kas piemērojams uzņēmumiem, kuri atbild par lieliem infrastruktūras projektiem, tiek piemērots tikai vienai uzņēmumu kategorijai un līdz ar to ir selektīvs.

Pamatošana ar nodokļu sistēmas loģiku

- (206) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka šis atbrīvojums ir saskaņā ar vispārējo zīmognodevas pakāpeniskās atcelšanas režīmu, ar vienlīdzības principu, jo tas raksturo mehānismu, ar kuru nodrošināt, ka publiskās infrastruktūras projektu īpašās iezīmes tiek attiecīgi aplūktas nodokļu nolūkā. Komisija nevar pieņemt, ka šie "mērķi" attaisno konkrēto pasākumu, un atsaucas uz katru analīzi, kas minēta iepriekš 189.–190. apsvērumā un attiecas uz PCT aizdevumu atbrīvošanu no zīmognodevas.

⁽¹⁴⁸⁾ Atbilstīgi Likuma Nr. 2688/1999 2. pantam saistībā ar Likuma Nr. 1559/1950 362. pantu. Komisijas nostāja šajā lēmumā neskar nevienu nostāju, ko tā var ieņemt nākotnē attiecībā uz šo noteikumu.

- (207) Turklāt Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka šis atbrīvojums ir saskaņā ar vienlīdzības principu. Jo īpaši, ja šā atbrīvojuma nebūtu, un ņemot vērā, ka PPA ratifikācijas likuma pieņemšanas laikā bija atbrīvota no zīmognodevas samaksas par darījumiem saistībā ar to, ka tās vārdā būvdarbus īsteno citas personas, PCT būtu spiests maksāt zīmognodevu ik reizi, kad tas izrietētu no tā līguma ar PPA.
- (208) Tomēr, kā jau norādīts lēmumā sākt procedūru ⁽¹⁴⁹⁾, tas, ka PPA var būt atbrīvota no zīmognodevas, nenozīmē, ka šādu atbrīvojumu par labu PCT attaisno nodokļu sistēmas būtība.
- (209) Komisija norāda, ka Likums Nr. 4152/2013 atceļ šo noteikumu. Tāpēc selektīvā priekšrocība par labu PCT attiecoties tikai uz pagātni.

5.3.8. *Pēc PCT pieteikuma aizsardzība, kas paredzēta Leģislatīvajā dekrētā Nr. 2687/1953 par koncesijas līguma ieguldījumu (3. pants)*

Leģislatīvā dekrēta un pasākumu, ko tas var ietvert, apraksts

a) Procedūra

- (210) Leģislatīvais dekrēts Nr. 2687/1953 ļauj Grieķijas valsts pārvaldei piešķirt konkrētu labvēlīgu režīmu jebkuram uzņēmumam, kurš importē ārvalstu kapitālu, lai veiktu “produktīvus ieguldījumus”. Lai uzņēmums gūtu labumu no šā režīma, tam ir jāiesniedz pieteikums Valsts tautsaimniecības ministrijā. Pēc uzņēmuma pieteikuma īpaša komiteja sniedz atzinumu pēc tam, kad ir novērtējusi:

- vai ieguldījums ir “produktīvs”, proti, vai tā mērķis ir attīstīt valsts ražošanu vai tas veicina valsts tautsaimniecības attīstību,
- vai tas skar ārvalstu kapitālu, ietverot jebkura veida kapitālu, proti, ārvalsts valūtu, iekārtas un materiālus, izgudrojumus, tehniskās metodes, kā arī preču zīmes,
- ārvalstu kapitāla importēšanas “lietderīgumu”; par šo konkrēto punktu dekrētā nav nekādas definīcijas vai izpildāmu kritēriju, tādējādi piešķirot rīcības brīvību valsts pārvaldei.

- (211) Pēc atzinuma saņemšanas atbildīgais ministrs atkarībā no ieguldījuma svarīguma ierosina pieņemt neatsaucamu prezidenta dekrētu vai pieņemt ministra lēmumu, ar kuru apstiprina ārvalstu kapitāla importu, ievērojot konkrētus tajā noteiktus nosacījumus un piešķirot neatsaucamu labvēlīgu režīmu ⁽¹⁵⁰⁾.

b) Privilēģijas, kas var tikt piešķirtas

- (212) Prezidenta dekrēts/ministra lēmums, ko var pieņemt par kādu konkrētu uzņēmumu, piešķir šādu fiskālo “režīmu” ⁽¹⁵¹⁾:

- iesaldē peļņai piemērojamo nodokļu likmi uz periodu, kas nepārsniedz 10 gadus, vai piemēro zemāku nodokļu likmi ⁽¹⁵²⁾,
- samazina muitas nodevas vai maksu par iekārtu utt. importu vai atbrīvo no tām uz periodu, kas nepārsniedz 10 gadus,
- piemēro zemāku nodokļu likmi vai atbrīvo no jebkādiem nodokļiem, ko uzliek vietējās varas iestādes vai ostas pārvaldes, uz periodu, kas nepārsniedz 10 gadus,

⁽¹⁴⁹⁾ Skatīt lēmuma sākt procedūru 188. un 203. apsvērumu.

⁽¹⁵⁰⁾ Šo konkrēto režīmu var grozīt tikai ar uzņēmuma, kam tas piešķirts, piekrišanu.

⁽¹⁵¹⁾ Leģislatīvā dekrēta 8. un 11. pants.

⁽¹⁵²⁾ Korekciju var paredzēt arī gadījumā, ja samazinās parasti piemērojamie ierobežojumi.

- samazina jebkurus maksājumus un jebkura veida honorārus saistībā ar hipotēku reģistrāciju vai ķīlas izveidi kā nodrošinājumu par importēto kapitālu vai par jebkura ar to saistīta līguma noslēgšanu vai atbrīvo no šādiem maksājumiem un honorāriem,
 - aizliedz noteikt eksporta ierobežojumus vai nodokļus,
 - aizliedz uzlikt nodokli ar atpakaļejošu datumu,
 - atbrīvo saņēmēja uzņēmuma aktīvus no piespiedu atsavināšanas par labu valstij,
 - aizliedz rekvizēt aizsardzībā esošos uzņēmumu aktīvus,
 - pieņem darbā ārzemniekus kā tehniskos un administratīvos darbiniekus un atļauj eksportēt viņu atalgojuma summu ārvalstu valūtā,
 - atļauj repatriēt aizdevumus vai akciju kapitālu (līdz 10 % no gadā importētā kapitāla); kumulatīvi eksportē peļņu (līdz 12 % bez nodokļa, no importētā un repatriētā gada kapitāla); eksportē procentus (līdz 10 % gadā) ⁽¹⁵³⁾.
- (213) Atbilstīgi legīslatīvajam dekrētam uzņēmumu aktīvi, kas ir radīti vai būtiski palielināti ⁽¹⁵⁴⁾ ar ārvalstu kapitālu, saskaņā ar šo dekrētu ir atbrīvoti no jebkuras piespiedu atsavināšanas valsts labā, kā arī no jebkuras to aktīvu rekvizīcijas ⁽¹⁵⁵⁾. Visbeidzot, nav konkrēta noteikuma, kas nosaka principu, ka nevienam uzņēmumam, uz kuru attiecas legīslatīvais dekrēts, nedrīkst uzlikt nodokli ar atpakaļejošu datumu ⁽¹⁵⁶⁾.

Atsauces sistēma

- (214) Tā kā atbilstīgi legīslatīvajam dekrētam Nr. 2687/1953 sniegtā aizsardzība var mainīties atkarībā no pasākumiem, par kuriem ik reizi nolemj attiecībā uz katru konkrēto uzņēmumu, kas ietilpst tādas "aizsardzības" darbības jomā, un atbrīvojumi, ko var piešķirt PCT saskaņā ar šo dekrētu, šajā dekrētā ir noteikti orientējoši, vispārējā atsauces sistēma var ietvert dažādus nodokļu pasākumus, no kuriem saņēmējs gūs labumu, kad valsts pārvalde pieņems konkrēto režīmu, ko pieprasis PCT.
- (215) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka, tā kā šis dekrēts ir izveidots kā likums ar lielāku spēkā esību, ko tam piešķir konstitūcija, to nevar uzskatīt par "īpašu" pasākumu, ko var salīdzināt ar "vispārējo" tiesisko regulējumu. Kad šo dekrētu pieņēma un piešķīra tam lielāku legīslatīvu spēkā esību, lielākā daļa no valsts tiesiskā regulējuma, ko Komisija izmanto par "atsauces sistēmu", vēl pat nepastāvēja. Tāpēc "atsauces sistēma", kas jāņem vērā šajā sakarā, ir Grieķijas konstitūcija un legīslatīvais dekrēts Nr. 2687/1953 pats kā vispārējs pasākums. Turklāt Komisija jau zināja par tā eksistenci kopš Grieķijas pievienošanās.
- (216) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo arī, ka īpašais aizsardzības režīms ārvalstu ieguldījumiem ir vispārējs pasākums, ko piemēro visiem ārvalstu ieguldījumiem, kuri atbilst objektīviem kritērijiem tā piemērošanai. Tie arī apgalvo, ka šā dekrēta pamatā esošais princips bija vajadzība a) atzīt, ka ārvalstu ieguldījumi apstākļos, kas piemērojami Grieķijai, bija pakļauti īpašiem riskiem un izaicinājumiem, un tādējādi tiem bija vajadzīgs īpašs režīms, lai sasniegtu šādu ieguldījumu piesaistīšanas mērķi, un b) nodrošināt šajā sakarā atbilstošu režīmu.

⁽¹⁵³⁾ Šis pasākums nav paredzēts kā prezidenta dekrēts, bet Grieķijas iestādes to pieminēja to pasākumu sarakstā, kas ir piešķirti agrāk ar šā īpašā režīma starpniecību.

⁽¹⁵⁴⁾ Atbilstīgi prezidenta dekrēta 9. panta 2. punktam šis palielinājums ir domāts kā tāds, kas pārsniedz pusi no summas, kura atbilst kopējiem minēto uzņēmumu aktīviem, vai kas pārsniedz vienu miljonu ASV dolāru.

⁽¹⁵⁵⁾ Ja vien rekvizīcijas mērķis nav apmierināt bruņoto spēku vajadzības kara laikā un tik ilgi, kamēr ilgst konflikts, un ievērojot godīgas konkurences nosacījumus.

⁽¹⁵⁶⁾ Dekrētā ir paredzētas arī citas privilēģijas/nosacījumi darbības jomā iekļautajiem uzņēmumiem: i) īpaši nosacījumi aizdevumu vai akciju kapitāla repatriācijai, atļauja aizdevumu vai akciju kapitāla repatriācijai (līdz 10 % no importētā kapitāla gadā); kumulatīvs peļņas pārvedums (līdz 12 %, neto no nodokļiem, par importēto un nerepatriēto kapitālu gadā); un procentu pārvedums (līdz 10 % gadā) un atļauja pārvest ārpus Grieķijas ārvalstu valūtu, kas vajadzīga nomas maksai par ārvalstīs nomātajām iekārtām vai citu kapitāla veidu); ii) ārvalstu pilsoņu pieņemšana darbā par tehniskajiem un administratīvajiem darbiniekiem un atļauja eksportēt viņu atalgojuma summu ārvalstu valūtā; un atļauja turēt uzņēmuma uzskaiti ar ierakstiem ārvalstu valūtā.

- (217) Turklāt Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka komisāra *Tajani* atbilde ⁽¹⁵⁷⁾ par šo dekrētu tikai izslēdza jaunus pasākumus muitas tarifu jomā, nevis valsts atbalsta pasākumus. Pēc viņu domām, ir skaidrs, ka šā dekrēta piemērošana līdz šodienai nav radījusi jaunu nelikumīgu valsts atbalstu, jo tas bija spēkā, kad Grieķija iestājās ES, un to turpināja piemērot bez grozījumiem un tiktāl, ciktāl Komisija nav neko darījusi, lai apšaubītu šā dekrēta likumību atbilstīgi ES tiesībām.
- (218) Komisija norāda, ka konkrēto leģislatīvo dekrētu nevar uzskatīt par derīgu atsaucēs sistēmu. Lai gan ir taisnība, ka šis dekrēts pastāvēja pirms Grieķijas pievienošanās ES, tas nenozīmē, ka šim dekrētam ir lielāks spēks nekā Līgumam par Eiropas Savienības darbību un tātad šā Līguma noteikumiem par valsts atbalstu. Kad Grieķija pievienojās ES, tai bija jāpieņem *acquis communautaire* un jo īpaši tai jāievēro Līguma noteikumi par valsts atbalstu. Tādējādi gadījumā, ja Grieķija izmanto šo dekrētu, piešķirot konkrētas priekšrocības konkrētiem uzņēmumiem, tad tai vispirms ir jāpaziņo šīs priekšrocības Komisijai, kas tās novērtēs atbilstīgi valsts atbalsta noteikumiem un, iespējams, apstiprinās atbilstīgi Līguma noteikumiem ⁽¹⁵⁸⁾.
- (219) Turklāt šis dekrēts dod plašu rīcības brīvību ⁽¹⁵⁹⁾ valsts pārvaldei noteikt nosacījumus, kā arī priekšrocības, ko piešķirs konkrētiem uzņēmumiem, kuri tos izmantos. Īpašs režīms ārvalstu ieguldījumiem Grieķijā to veicināšanas nolūkā izraisa jau selektīvus elementus. Vienlaikus tas ir orientēts uz publiskās politikas mērķi, nevis uz nodokļu uzlikšanas mērķi. Derīga atsaucēs sistēma selektivitātes analīzei var būt balstīta tikai uz nodokļu uzlikšanas principiem. Publiskās politikas mērķi nav nodokļu sistēmai pamatā esoši mērķi, kā tas jau norādīts šā lēmuma 92.–94. apsvērumā, un tādējādi tos nevar uzskatīt par atsaucēs sistēmas nolūkiem selektivitātes novērtēšanai.

Atkāpe no atsaucēs sistēmas

- (220) Likuma Nr. 3755/2009 3. pantā PCT ir atļauts pieteikties uz aizsardzības režīmu, kas paredzēts aprakstītajā leģislatīvajā dekrētā. Šim noteikumam ir tādas sekas, ka Grieķijas valsts pārvalde var piešķirt PCT pēc tā pieprasījuma vairākas selektīvas priekšrocības. Šīs priekšrocības galvenokārt sastāv no nodokļiem, kas PCT būtu jāmaksā saskaņā ar parastajiem noteikumiem un no kuriem tas ar šo noteikumu tika atbrīvots. Turklāt atbrīvojums no citiem juridiskiem ierobežojumiem (piespiedu atsavināšana, aktīvu rekvizīcija, atļauja pieņemt darbā ārzemniekus un eksportēt viņu atalgojumu ārvalstu valūtā, atļauja repatriēt aizdevumus vai akciju kapitālu) arī varētu nākotnē dot PCT iespēju gūt labumu. Tas, ka šīs priekšrocības pēc Grieķijas iestāžu apgalvojuma PCT vēl nav faktiski piešķirtas, nelikvidē faktu, ka pārbaudāmais noteikums dod PCT tiesības pieprasīt un iegūt dekrētā noteikto privilēģēto režīmu.
- (221) Attiecībā uz pasākumu par labu PCT Grieķijas iestādes nesniedz papildu argumentus klāt sākotnēji iesniegtajiem. Līdz ar to Komisijas secinājums par šā pasākuma selektīvo raksturu paliek tāds pats ⁽¹⁶⁰⁾.
- (222) Kā jau minēts iepriekš ⁽¹⁶¹⁾, tas, ka pasākumam var būt ekonomikas politikas mērķis, nenozīmē, ka tas nav selektīvs, bet gan nozīmē, ka to var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja ir izpildīti zināmi nosacījumi ⁽¹⁶²⁾.

⁽¹⁵⁷⁾ Skatīt lēmuma sākt procedūru 213. apsvērumu.

⁽¹⁵⁸⁾ Komisijas vērtējums šajā gadījumā neskar nekādu rīcību, ko tā var veikt attiecībā uz šo prezidenta dekrētu.

⁽¹⁵⁹⁾ Dekrēta 3. panta 2. punktā ir atsauce uz dažām privilēģijām un atbrīvojumiem, ko var piešķirt, to izmantojot. Leģislatīvā dekrēta Nr. 4256/1962 5. panta 3. punkts, kas interpretē 1953. gada dekrētu, nosaka, ka pārvaldei ir pilnīga rīcības brīvība regulēt jebkuru citu ar ieguldījumiem saistītu jautājumu jebkurā veidā, ko tā uzskata par lietderīgu, lai sasniegtu prezidenta dekrēta mērķi, proti, piesaistītu ārvalstu kapitālu, kamēr vien šie jautājumi nav pretrunā tā noteikumiem. Tāpēc var secināt, ka pārvaldei ir pilnīga rīcības brīvība jaunu nosacījumu noteikšanā, tāpat kā "būvju un aprīkojuma" izveidē, kas var padarīt šādus ieguldījumus pievilcīgākus uzņēmumiem.

⁽¹⁶⁰⁾ Skatīt lēmuma sākt procedūru 209.–216. apsvērumu.

⁽¹⁶¹⁾ Skatīt šā lēmuma 92.–97. apsvērumu.

⁽¹⁶²⁾ 2008. gada spriedums lietā C-487/06 P *British Aggregates* (Krājums 2008, I-10515. lpp., 92. punkts).

- (223) Turklāt neatkarīgi no atbilstīgi leģislatīvajam dekrētam ⁽¹⁶³⁾ sniegtā režīma rakstura tā individuāla piemērošana var izpausties kā selektīva priekšrocība ⁽¹⁶⁴⁾, ņemot vērā, ka ikviens Grieķijas valsts pārvaldes lēmums var atkāpties no vispārējiem nodokļu noteikumiem par labu PCT. Atbilstīgi fiskālajam paziņojumam ⁽¹⁶⁵⁾ šāds konstatējums liek prezumēt valsts atbalstu un ir sīki jāizanalizē. Uz šā pamata Komisija uzskata, ka konkrētais noteikums rada selektīvu priekšrocību par labu PCT, kas tiks īstenota, ja PCT nolems to izmantot.

Pamatošana ar nodokļu sistēmas loģiku

- (224) Grieķijas iestādes apgalvo, ka īpašajam režīmam saskaņā ar šo dekrētu bija mērķis piesaistīt ārvalstu kapitālu un atvieglot valsts atjaunošanu pēc Otrā Pasaules kara un 1940. gadu pilsoņu kara. Ievērojot Grieķijas tautsaimniecības attīstības nozīmīgumu, Grieķijas konstitūcijas 107. pantā ir konkrēti atzīts, ka tam ir lielāks spēks nekā parastajiem likumiem. Tas tik tiešām tika izdarīts, lai nodrošinātu, ka ārvalstu kapitāla ieguldītāji ir aizsargāti pret pastāvīgajiem Grieķijas nodokļu likuma grozījumiem, kas nav labvēlīgi ārvalstu ieguldījumiem. Tomēr tas pats šā aizsardzības režīma nolūks, kas ir Grieķijas tautsaimniecības attīstība, nevar attaisnot pasākuma selektīvo raksturu, bet to var ņemt vērā tikai saderības vērtējumā.
- (225) Komisija arī norāda, ka, tā kā šis aizsardzības režīms, ko varēja piešķirt PCT pēc tā pieprasījuma, tiktu piešķirts uz diskrecionāra pamata, to nevar attaisnot ar nodokļu sistēmas būtību vai vispārējo struktūru ⁽¹⁶⁶⁾.
- (226) Tādējādi konkrētais noteikums izraisa selektīvu priekšrocību par labu PCT, ko nevar attaisnot ar sistēmas būtību vai vispārējo struktūru.

Pastāvošais atbalsts

- (227) Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka gadījumā, ja Komisija uzskata, ka šā dekrēta piemērošana veido atbalstu, tas būtu pastāvošs atbalsts.
- (228) Komisija norāda, ka noteikums par labu PCT tika pieņemts 2009. gadā, nevis pirms Grieķijas pievienošanās ES. Šis noteikums dod PCT tiesības pieprasīt un saņemt šo īpašo režīmu. Kad PCT iesniedz pieteikumu, ir jāpieņem prezidenta dekrēts vai ministra lēmums, kas noteiks konkrētās priekšrocības, kuras tiks piešķirtas PCT. Tādējādi šā dekrēta īpašai piemērošanai pēc PCT pieprasījuma sekas būs tādas, ka pasākumus konkrēti sāks īstenot brīdī, kad tiks pieņemts piešķiršanas akts. Secinājums ir tāds, ka pasākums par labu PCT veido jaunu atbalstu.

5.3.9. Atbrīvojums no vispārējiem noteikumiem par piespiedu atsavināšanu

- (229) Šajā lietā saņemtās sūdzības attiecās uz PCT piešķirto atbrīvojumu no noteikumiem par piespiedu atsavināšanu. Likumā, ar kuru ratificēja koncesijas līgumu, nebija atsaucis uz šādu atbrīvojumu. Grieķijas iestādes un PCT norāda, ka šāds atbrīvojums netika piešķirts un ka Komisijai nav iemesla uzskatīt, ka tas tā tiešām nebija. Tāpēc Komisija uzskata, ka PCT netika piešķirta šā veida priekšrocība.

⁽¹⁶³⁾ Šis lēmums neskar nostāju, kuru Komisija var ieņemt attiecībā uz šo leģislatīvo dekrētu.

⁽¹⁶⁴⁾ Skatīt Komisijas paziņojuma par fiskālo atbalstu 21. un 22. apsvērumu.

⁽¹⁶⁵⁾ Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas saistīti ar tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai (OV C 384, 10.12.1998., 3. lpp.).

⁽¹⁶⁶⁾ Skatīt Komisijas fiskālā paziņojuma 24. un 27. apsvērumu.

5.4. Iepriekš minēto valsts atbalsta pasākumu salīdzinājums ar līdzīgiem noteikumiem citos lielu infrastruktūras projektu līgumos

- (230) Galvenie argumenti, kas iesniegti attiecībā uz iepriekš minēto fiskālo pasākumu attaisnojumu, atsaucas uz nepieciešamību atbalstīt lielus publiskās infrastruktūras projektus, nodrošinot skaidru, elastīgu un stabilu fiskālo režīmu uzņēmumiem, kas tos īsteno Grieķijā. Savu argumentu atbalstam Grieķijas iestādes un PCT atsaucas uz vairākiem Komisijas lēmumiem, kuros bija uzskatīts, ka valsts atbalsts nebija iesaistīts lielu infrastruktūras koncesijas līgumu finansēšanā, kas ietver līdzīgus fiskālos atbrīvojumus.
- (231) Komisija ir pārbaudījusi iesniegtos argumentus un ir izdarījusi šādus secinājumus.
- (232) Pirmkārt, saskaņā ar iedibināto judikatūru ⁽¹⁶⁷⁾ šā veida arguments ir nebūtisks Komisijas lēmuma likumības novērtēšanai. Katrs gadījums ir jāvērtē uz LESD 107. panta 1. punkta pamata, ņemot vērā tā būtību. Katrā ziņā, kā minēts šā lēmuma 107. punktā, līdzīgu pasākumu pastāvēšana citos lielu infrastruktūras projektu līgumos nozīmē tikai to, ka šie pasākumi ir piemērojami kādai uzņēmumu kategorijai un tātad ir selektīvi.
- (233) Katrā ziņā visi lēmumi, uz ko atsaucas Grieķijas iestādes un PCT, attiecas uz atšķirīgām situācijām.
- (234) Vēl Komisija uzskata, ka secinājums Atēnu Starptautiskās lidostas lietā ⁽¹⁶⁸⁾ nav piemērojams šajā lietā. Tajā gadījumā darbības, kas guva labumu no atbalsta, vai nu nebija saimnieciska rakstura, vai nebija tajā laikā liberalizētas, un tāpēc valsts atbalsts nebija iesaistīts. Savukārt šajā lietā Grieķijas valsts pati ir atvērusi konkurencei ostas infrastruktūras pakalpojumu sniegšanu, konkursa kārtībā piešķirot to ostas daļu, kas ir koncesijas līguma priekšmets. Tāpēc šā vecā lēmuma arguments par “neliberalizēšanu” nav piemērojams šajā lietā.
- (235) Attiecībā uz lietām *Athens Ring Road* un *Rio Antirrio Motorway Bridge* Komisija norāda, ka, pat ja tajās koncesijās piemērojamo fiskālo noteikumu kopsavilkums bija iekļauts valsts pasākumu aprakstā attiecībā uz minētajiem projektiem, Komisija konkrēti nepauza viedokli par šiem konkrētajiem noteikumiem, bet tikai novērtēja, vai valsts atbalsts projektam ir bijis nepieciešamais minimums, kā arī, vai notikušajā konkursa procedūrā tika iegūta tirgus cena. Vairākums no pārējiem lēmumiem ⁽¹⁶⁹⁾ pat neatsaucas uz nodokļu atbrīvojumiem par labu koncesionāriem (pat nerunājot par to, ka tos attaisno fiskālās sistēmas loģika) un tikai novērtē, vai konkursa procedūra bija vai nebija pietiekami atklāta, nediskriminējoša un pamatota uz zemāko cenu. Tas, ka Komisija saņēma attiecīgos koncesijas līgumus, kuros bija atsauce uz vairākiem nodokļu atbrīvojumiem paziņošanas laikā, nenozīmē, ka Komisija tos pārbaudīja no valsts atbalsta viedokļa vai ka tā ir paudusi savu nostāju par šiem konkrētajiem pasākumiem. Saskaņā ar Tiesas judikatūru Komisijai ir skaidri un konkrēti jāieņem nostāja par pasākumiem, lai saņemēji uzskatītu, ka šie pasākumi neietver valsts atbalstu. Komisijas klusēšana nenozīmē, ka šie pasākumi ir tikuši apstiprināti ⁽¹⁷⁰⁾.
- (236) Saskaņā ar tādiem pašiem argumentiem tas, ka platjoslas attīstības lēmumā ⁽¹⁷¹⁾ Komisija par juridisko pamatu norādīja Publiskās un privātās partnerības likumu, kurā ir iekļauti līdzīgi noteikumi, arī nenozīmē, ka Komisija netieši ir novērtējusi šos noteikumus. Visbeidzot, Saloniku zemūdens tuneļa lieta ⁽¹⁷²⁾ nešķiet būtiska, jo nodokļu

⁽¹⁶⁷⁾ Skatīt, piemēram, Vispārējās tiesas spriedumu lietā T-445/05 *Assogestioni et Fineco Asset Management*/Komisija, 145. punkts un tajā minētā judikatūra.

⁽¹⁶⁸⁾ Skatīt Komisijas lēmumu lietā NN 27/96 par Spatas Starptautisko lidostu.

⁽¹⁶⁹⁾ Skatīt Komisijas lēmumus lietās N 508/07 *Ionia Odos*, N 45/08 *Motorway Elefsina–Korinthos–Patras–Pirgos–Tsakona*, N 566/07 *Korinthos–Tripoli–Kalamata Motorway* un *Lefktro–Sparti Branch*, N 565/07 *Central Greece Motorway*, N 633/07 *Maliakos–Kleidi section of Patras–Athens–Thessaloniki–Evzona Motorway concession contract*, N 134/07 *Thessaloniki Submerged Tunnel concession contract*.

⁽¹⁷⁰⁾ 2009. gada spriedums apvienotajās lietās T-427/04 Francija/Komisija un T-17/05 *France Telecom*/Komisija (Krājums 2009, II-435. lpp., 264.–266. punkts), 2011. gada spriedums apvienotajās lietās C-474/09 P līdz C-476/09 P *Territorio Histórico de Vizcaya – Diputación Foral de Vizcaya, Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava un Territorio Histórico de Guipúzcoa – Diputación Foral de Guipúzcoa*/Eiropas Komisija (Krājums 2011, I-113. lpp., 70. punkts).

⁽¹⁷¹⁾ SA.32866 (11/N) – Grieķija – Platjoslas attīstība Grieķijas lauku apvidos.

⁽¹⁷²⁾ Skatīt Komisijas lēmumu lietā N 134/07 Saloniku zemūdens tuneļa koncesijas līgums.

pasākumi arī nebija iekļauti vērtējumā, un katrā ziņā uzvarējušais pretendents atturējās izmantot šo konkursa dokumentos ietvertu iespēju, lai gūtu labumu no darbības subsīdijām.

- (237) Turklāt Grieķijas iestādes un PCT apgalvo, ka Komisija ir saglabājusi savu nostāju attiecībā uz savu konkrēto vērtējumu šajās lietās pēc tam, kad 2013. gada decembrī tā izdeva savus lēmumus valsts atbalsta lietās par grozījumiem četros šādos projektos⁽¹⁷³⁾. Komisija norāda šajā sakarā, ka minētajos lēmumos nav pat atsauces uz jebkādiem fiskālajiem noteikumiem, jo to mērķis ir atšķirt, pat nerunājot par vērtējumu Komisijas vārdā.
- (238) Ņemot vērā iepriekš minēto, nevar uzskatīt, ka Komisija "apstiprināja" līdzīgus noteikumus agrāk un ka saņēmējs var pieminēt šādu "apstiprinājumu", lai izslēgtu valsts atbalsta pastāvēšanu⁽¹⁷⁴⁾.
- (239) Tāpēc Komisija secina, ka iepriekš pārbaudītie pasākumi (izņemot 5.3.9. punktā minēto pasākumu) ir selektīvas priekšrocības, ko neattaisno nodokļu sistēmas būtība un vispārējā struktūra.

5.5. Konkurences izkropļojums un ietekme uz tirdzniecību

- (240) Iepriekš minētie pasākumi, kuri veido selektīvas priekšrocības, var veidot valsts atbalstu, ja tie rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un tiktāl, ciktāl tie ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm. Saskaņā ar iedibināto judikatūru uzskata, ka valsts piešķirta selektīva priekšrocība rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus tad, ja tās dēļ uzlabojas saņēmēja stāvoklis no konkurētspējas viedokļa, salīdzinot ar citiem uzņēmumiem, ar kuriem tas konkurē⁽¹⁷⁵⁾. Tādējādi konkurences izkropļojumi LESD 107. panta nozīmē tiek prezumēti tiktāl, ciktāl valsts piešķir finansiālu priekšrocību uzņēmumam, kas darbojas liberalizētā nozarē, kurā pastāv vai varētu pastāvēt konkurence⁽¹⁷⁶⁾.
- (241) Tā kā Grieķijas valsts ir starptautiskā līmenī izsludinājusi konkursu par koncesiju, ko uzņemas Cosco, tā ir atvērusi konkurencei ostas pakalpojumu tirgu. Tā kā par ostas koncesiju piešķiršanu var konkurēt dažādi uzņēmumi no vairākām dalībvalstīm, konkrētu fiskālo priekšrocību piešķiršanu PCT, kādas nebija pieejamas visiem iespējamajiem kandidātiem konkursa laikā, var uzskatīt par tādu, kas vismaz potenciāli rada konkurences izkropļojumus.
- (242) Jau tad, kad PCT pārņēma koncesijas līgumu, Pirejas ostai bija ievērojama jauda (1,6 miljoni LES), un to uzskatīja par potenciālu konkurenti citām ES ostām⁽¹⁷⁷⁾. Piemēram, Saloniku ostu, Konstancas ostu Rumānijā, Koperas ostu Slovēnijā un vairākas ostas Itālijā var uzskatīt par tiešām vai vismaz potenciālām PCT konkurentēm. Atbilstīgi koncesijas līgumam ir paredzēts, ka līdz 2015. gadam konteineru termināļa II un III pietātne, ko ekspluatē PCT, sasniegs ļoti nozīmīgu jaudu (līdz 3,7 miljoniem LES). Jaunajai jaudai, kuras izveidi atviegloja ar konkrētajiem pasākumiem, ir potenciāls ietekmēt gan konkurenci, gan tirdzniecību starp dalībvalstīm, jo dažādām ostām vairākās dalībvalstīs arī var būt tie paši klienti, kas PCT, un tās vismaz potenciāli ar to konkurē.

⁽¹⁷³⁾ Skatīt Lēmumu C(2013) 9253 final – valsts atbalsts SA.36894 par *Ionia Odos S.A.* projekta atiestati; Lēmumu C(2013) 9275 final – valsts atbalsts SA.36877 par *Aegean Motorway S.A.* projekta atiestati; Lēmumu C(2013) 9253 final – valsts atbalsts SA.36878 par *Olympia Odos S.A.* projektu; un Lēmumu C(2013) 9274 final – valsts atbalsts SA.36893 par *Central Motorway (E65)* projektu.

⁽¹⁷⁴⁾ Katrā ziņā turpmāk Komisija saprot, ka nodokļu atbrīvojumi par labu PCT tika ieviesti tikai likumā, kas ratificēja koncesijas līgumu, nevis pašā koncesijas līgumā, jo PPA nav pilnvaru piešķirt nodokļu atbrīvojumus. Pretēji Grieķijas iestāžu un PCT pieminētajiem gadījumiem koncesionāram šajā gadījumā bija ekskluzīvi un atsevišķi jāuzņemas ieguldījumu projekts, bez jebkāda un bez jebkāda veida valsts vai publiskā atbalsta.

⁽¹⁷⁵⁾ 1980. gada spriedums lietā 730/79 *Philip Morris* (*Recueil* 1980, 267. lpp., 11. punkts), 2000. gada spriedums apvienotajās lietās T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97 līdz 607/97, T-1/98, T-3/98 līdz T-6/98 un T-23/98 *Alzetta Mauro* un citi/ Komisija (*Recueil* 2000, II-2325. lpp., 80. punkts).

⁽¹⁷⁶⁾ 2000. gada spriedums apvienotajās lietās T-298/97, T-312/97 utt. *Alzetta* (*Recueil* 2000, II-2325. lpp., 141.–147. punkts), 2003. gada spriedums lietā C-280/00 *Altmark Trans* (*Recueil* 2003, I-7747. lpp.).

⁽¹⁷⁷⁾ Skatīt Komisijas 2009. gada 18. decembra lēmumu lietā C21/09 (ex N 105/08, N 168/08 un N 169/08) – Grieķija – Publiskais finansējums Pirejas ostas infrastruktūrai un aprīkojumam (OV C 402, 29.12.2012., 25. lpp.), 90. un 91. punkts.

- (243) Turklāt Komisija norāda, ka pārkraušanas konteineru termināļi kā tas, kāds ir saņēmējam, ir daudz vairāk pakļauti konkurencei, tostarp no trešām valstīm (Vidusjūras reģionā). Piemēram, šā ieguldījuma dēļ *Cosco* ir koncentrējis Vidusjūras kuģniecības operācijas Pirejā, nevis Itālijas un Spānijas pārkraušanas ostās, ko tas izmantoja iepriekš. *PCT* konkurē ar citām ES ostām un nostiprinās savu pozīciju tirgū nākamajos gados.
- (244) Tā kā konkrētie fiskālie pasākumi nodrošināja *PCT* papildu naudas plūsmu, jo īpaši pirmajos izbūves projekta posmos, tie palīdzēja *Cosco* paplašināt savas darbības ES ostas pakalpojumu tirgū un potenciāli nostiprināja tā konkurētspējas stāvokli šajā tirgū.
- (245) No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka konkrētie pasākumi, iespējams, ietekmēs tirdzniecību starp dalībvalstīm un radīs vai draudēs radīt konkurences izkropļojumus. Saskaņā ar Tiesas standarta judikatūru ir pietiekami konstatēt, ka konkrētais atbalsts, iespējams, ietekmēs tirdzniecību starp dalībvalstīm un draudēs radīt konkurences izkropļojumus ⁽¹⁷⁸⁾. Ņemot vērā iepriekš minēto analīzi, Komisija neuzskata par vajadzīgu turpmāk noteikt precīzu konkrēto pakalpojumu vai ģeogrāfiskā tirgus diapazonu vai sīki analizēt tā struktūru un no tā izrietošās konkurences attiecības ⁽¹⁷⁹⁾.
- (246) Attiecībā uz *PCT* iesniegto argumentu, ka, lai novērtētu fiskālo pasākumu ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību, esot jāpārbauda konkrētajos tirgos piemērojamās līdzvērtīgās nodokļu sistēmas, Komisija norāda, ka saskaņā ar iedibināto judikatūru ⁽¹⁸⁰⁾ tas, ka dalībvalsts cenšas ar vienpusējiem pasākumiem kādā konkrētā tautsaimniecības nozarē tuvināt konkurences apstākļus tiem, kuri prevalē citās dalībvalstīs, nevar atņemt konkrētajiem pasākumiem to atbalsta raksturu.

Secinājums

- (247) Ievērojot iepriekš minēto, Komisija secina, ka visas *PCT* piešķirtās nodokļu priekšrocības ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, izņemot iespējamo atbrīvojumu no vispārīgajiem noteikumiem par piespiedu atsavināšanu.

6. PASĀKUMU SADERĪBAS VĒRTĒJUMS

- (248) Grieķijas iestādes un *PCT* apgalvo, ka atbalsta pasākumi ir jāuzskata par saderīgiem ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta a) un c) apakšpunktu, kā arī ES reģionālā atbalsta noteikumiem.

6.1. Reģionālā atbalsta pamatnostādņu 2007.–2013. gadam ⁽¹⁸¹⁾ ("RAP") piemērojamība

- (249) Komisija norāda, ka juridiskās tiesības *PCT* izmantot atbalsta pasākumus tika tam piešķirtas pēc likuma, ieskaitot pasākumus, publicēšanas *Oficiālajā Vēstnesī*, proti, 2009. gada 30. martā ⁽¹⁸²⁾. Tāpēc Komisija novērtēs pasākumus, pamatojoties uz RAP 2007.–2013. gadam, kas bija piemērojamas 2009. gada martā.
- (250) Komisija norāda, ka vērtējamie atbalsta pasākumi sastāv no neierobežotām fiskālām priekšrocībām, ko nevar uzskatīt par ieguldījumu atbalstu, bet gan par darbības atbalstu saskaņā ar reģionālā atbalsta noteikumiem. RAP 2007.–2013. gadam var izņēmuma kārtā un ļoti ierobežotos gadījumos atļaut darbības atbalstu ⁽¹⁸³⁾ reģionos, kas

⁽¹⁷⁸⁾ Skatīt 2000. gada spriedumu apvienotajās lietās T-298/97, T-312/097 utt. *Alzetta* (*Recueil* 2000, II-2325. lpp., 95. punkts) un 1980. gada spriedumu lietā 730/97 *Philip Morris* (*Recueil* 1980, 267. lpp., 9.–12. punkts).

⁽¹⁷⁹⁾ Skatīt cita starpā spriedumu apvienotajās lietās *Alzetta*, 95. punkts.

⁽¹⁸⁰⁾ Skatīt 2004. gada spriedumu lietā C-372/97 Itālija/Komisija (*Recueil* 2004, I-3679. lpp., 67. punkts un tajā minētā judikatūra).

⁽¹⁸¹⁾ Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādnes (RAP) 2007.–2013. gadam (OV C 54, 4.3.2006., 13. lpp.).

⁽¹⁸²⁾ Skatīt Likuma Nr. 3755/2009 8. pantu, kas nosaka šā likuma spēkā esības sākumu.

⁽¹⁸³⁾ Skatīt RAP 2007.–2013. gadam 5. nodaļu un Komisijas 2008. gada 13. februāra lēmumu lietā C 7/08 (ex N 655/07) – Vācija – Saksijas zemes garantiju shēma darba kapitāla aizdevumiem.

ir tiesīgi saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktā minēto atkāpi. Pirejas osta atrodas Attiki reģionā, kas 2009. gada martā bija uz reģionālo atbalstu tiesīgs reģions atbilstīgi LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktam kā "statistikās ietekmes" reģions⁽¹⁸⁴⁾. Tāpēc ir jāpārbauda, vai atbalsta pasākumi atbilst RAP izklāstītajiem darbības atbalsta nosacījumiem. Saskaņā ar RAP 2007.–2013. gadam darbības atbalstu var piešķirt, ja pasākums ir pamatots tā ieguldījuma dēļ reģiona attīstībā un sava rakstura dēļ, un ja tā apjoms ir proporcionāls trūkumiem, kurus ar to vēlas samazināt. Turklāt darbības atbalsts principā jāpiešķir tikai attiecībā uz iepriekš noteiktu attiecināmo izdevumu vai izmaksu kopumu⁽¹⁸⁵⁾ un no tā sedz noteiktu, ierobežotu šo izmaksu daļu. Tam arī jābūt provizorisksam, un tas laika gaitā jāsamazina un pakāpeniski jāslēdz, kad attiecīgie reģioni sasniedz reālu konvergenci ar bagātākajiem ES reģioniem.

- (251) Komisija norāda, ka, ņemot vērā atbalsta raksturu un trūkumus, ko ar to cenšas novērst, principā tas ir *ad hoc* atbalsts, kas nevarētu šādus trūkumus novērst, jo ir ļoti maz ticams, ka darbības atbalsta piešķiršana vienam uzņēmumam kompleksi tiktu galā ar šādiem trūkumiem. Turklāt Grieķijas iestāžu un PCT izvirzīto pamatojumu atbalsta pasākumiem, proti, jūras konteineru termināļa transporta nozares attīstība un modernizācija, radot juridisko noteiktību par ieguldījumu projektam piemērojamo fiskālo režīmu, nevar uzskatīt par trūkumiem saistībā ar konkrēto reģionu, kas būtu jānovērš. Turklāt, pat ja Komisija pieņemtu šādu pamatojumu kā attiecināmu uz šo lietu, nav nekādu iepriekš noteiktu attiecināmu izdevumu saistībā ar šādiem trūkumiem un līdz ar to arī atbalsta summas. Turklāt atbalsta pasākumi nav regresīvi laikā, un tos nebija paredzēts pakāpeniski slēgt, kad Attiki reģions kļuva par "c" reģionu 2011. gada 1. janvārī⁽¹⁸⁶⁾. Tāpēc atbalsta pasākumus nevar uzskatīt par saderīgiem, pamatojoties uz RAP 2007.–2013. gadam.

6.2. LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta tieša piemērošana

Kopīgas intereses mērķis

- (252) Savā Paziņojumā "Ilgtspējīga nākotne transportam – ceļā uz integrētu, uz tehnoloģijām balstītu un ērti izmantojamu sistēmu"⁽¹⁸⁷⁾ Komisija uzsvēra, ka ostu un intermodālo termināļu attīstība ir būtiska, lai sasniegtu integrētu un viedu loģistikas sistēmu Eiropas Savienībā. Paziņojumā "Stratēģiskie mērķi un rekomendācijas ES jūras transporta politikai 2018. gada perspektīvā"⁽¹⁸⁸⁾ Komisija uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt jaunu ostas infrastruktūru un uzlabot esošās jaudas izmantojumu, lai nodrošinātu, ka ES ostas var efektīvi pildīt savu "vērtu" funkciju.
- (253) Atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 1315/2013⁽¹⁸⁹⁾ TEN-T vislabāk varētu attīstīt, izmantojot divslāņu pieeju, kurā ietilpst visaptverošs tīkls un pamattīkls. Visaptverošais tīkls veido jaunā TEN-T pamatslāni. To veido visa esošā un plānotā infrastruktūra, kas atbilst TEN-T regulā izklāstītajām prasībām. Pamattīklam jāveido ilgtspējīga multimodālā transporta tīkla attīstības pamats, jāveicina visa visaptverošā tīkla pilnveide un tas jāīsteno vēlākais līdz 2030. gadam. Pirejas osta ir viena no ES pamattīklā iekļautajām jūras ostām.
- (254) Šajā kontekstā Pirejas osta ir viena no lielākajām un nozīmīgākajām ostām Vidusjūrā, un tās darbība ir būtiska Grieķijas tautsaimniecības attīstībai un svarīga ES transporta politikas mērķu attīstībai. Ieguldījums, kuru veica PCT, ir attīstījis Pirejas ostas daļu par modernu jūras konteineru termināļu, pastiprinot tās efektivitāti, noliktavu jaudu, spēju apkalpot jaunās paaudzes kravas kuģus, kā arī starpsavienojamību. Saskaņā ar koncesijas līgumu tiek gaidīts, ka jauda pieaugs no vismaz 300 000 LES pirmajā koncesijas perioda gadā līdz vismaz 3 700 000 LES pēc koncesijas perioda astotā gada. Tādējādi var uzskatīt, ka ieguldījums ostas struktūrās kopā ar valsts atbalsta elementiem var veicināt kopīgas intereses mērķa sasniegšanu.

⁽¹⁸⁴⁾ Skatīt Komisijas 2006. gada 31. augusta lēmumu lietā N 408/06 – Grieķija – Reģionālā atbalsta karte 2007.–2013. gadam (OV C 286, 23.11.2006., 5. lpp.).

⁽¹⁸⁵⁾ Piemēram, atjaunošanai paredzēti ieguldījumi, transporta vai darbaspēka izmaksas.

⁽¹⁸⁶⁾ Skatīt 184. zemsvītras piezīmi.

⁽¹⁸⁷⁾ COM(2009) 279/4, 46. punkts.

⁽¹⁸⁸⁾ COM(2009) 8.

⁽¹⁸⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regula (ES) Nr. 1315/2013 par Savienības pamatnostādņiem Eiropas transporta tīkla attīstībai un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 661/2010/ES (OV L 348, 20.12.2013., 1. lpp.).

Nepieciešamība un stimuls

- (255) Atbilstīgi Komisijas praksei šajā jomā vajadzība pēc atbalsta tiek konstatēta, ja var pierādīt, ka ar ieguldījumu projekta tiro ieņēmumu plūsmas apjomu nepietiek, lai atlīdzinātu ieguldītājam ieguldījuma izmaksas. Būtībā, ja ar šiem ieņēmumiem nepietiek, tad privāts ieguldītājs bez publiskā atbalsta šādu projektu neuzņemtos, un valsts atbalsts tiktu uzskatīts par nepieciešamu.
- (256) Grieķijas iestādes un saņēmējs apgalvo, ka atbalsta pasākumi bija nepieciešami, jo bez tiem projekta finanšu režīms, ko PCT būtu saņēmis, būtu bijis ar daudz lielāku slogu un varētu potenciāli apdraudēt projekta īstenošanu.
- (257) Komisija ir konsekventi atzinusi, ka ostas infrastruktūras projektos ir vajadzīgi ievērojami kapitālieguldījumi, kuru atgūšanas periods ir ļoti ilgs, un tāpēc šo projektu ekonomisko dzīvotspēju ne vienmēr ir iespējams nodrošināt bez publiskā atbalsta. Tomēr šajā gadījumā PPA – piešķirēja iestāde, kura vadīja konkursa procedūru Pirejas ostas koncesionāra atlasei, – ir jau aplēsusi, ka projekta ekonomiskā dzīvotspēja būtu nodrošināta, un to pierāda fakts, ka atbilstīgi konkursa dokumentiem izraudzītajam saņēmējam bija jāveic viss ieguldījums uz sava rēķina. Turklāt PCT uzņēmās II pietātnes paplašināšanu un III pietātnes izbūvi, uzņemoties visas ieguldījuma izmaksas, ko šis projekts radītu. Kad tas iesniedza savu piedāvājumu, ko PPA pieņēma, tas bija aplēsis, ka tā ieguldījums Pirejas ostā būs tam rentabls bez vajadzības pēc jebkāda publiska atbalsta, jo citādi tas nebūtu iesniedzis piedāvājumu vai būtu to iesniedzis ar atrunu saistībā ar projekta rentabilitāti īpaša fiskālā režīma neesības gadījumā. Turklāt tas, ka Cosco mērķis bija pārveidot Pirejas ostu par pirmo konteineru terminālu Vidusjūrā, pierāda šīs ostas potenciālu, kā arī ieguldījumu projekta rentabilitāti, kas nekad nav tikusi apšaubīta⁽¹⁹⁰⁾. Tāpēc nevar uzskatīt, ka pārbaudāmie pasākumi bija nepieciešami, lai nodrošinātu ieguldījumu projekta ekonomisko dzīvotspēju.
- (258) Tas, ka Ķīnas Attīstības banka gaidīja ratifikācijas likuma pieņemšanu, nepierāda atbalsta pasākumu nepieciešamību. Tā kā koncesijas līgums bija jāratificē ar likumu saskaņā ar Grieķijas leģislatīvo praksi, jebkura banka būtu gaidījusi ratifikācijas likuma pieņemšanu, konkrēti nesaistot to ar pārbaudāmo pasākumu piešķiršanu. Turklāt Eiropas Investīciju bankas pieprasītā aizsardzība pret vispārējām vai diskriminējošām izmaiņām likumā arī nepierāda šā atbalsta nepieciešamību.
- (259) PCT sāka būvdarbus tikai pēc tam, kad koncesijas līgums bija ratificēts ar likumu. Bet tas ir arī saistīts ar faktu, ka visi šāda rakstura publiskie līgumi ir jāratificē ar likumu. Jebkurš uzņēmums PCT stāvoklī būtu katrā ziņā gaidījis līguma ratifikāciju. Vēl Cosco ir uzņēmies saistības īstenot projektu jau sava piedāvājuma iesniegšanas laikā, un tas notika pirms piešķiršanas akta, proti, ratifikācijas likuma, pieņemšanas. Kad piedāvājums bija iesniegts, Cosco zināja, ka tam ir juridiskas saistības īstenot ieguldījumu, ja PPA to izraudzītos par uzvarējušo pretendentu.
- (260) Turklāt saņēmējs nekad nav pieminējis finansējuma trūkumu, kas būtu jālikvidē ar pārbaudāmajiem pasākumiem. Tas, ka PCT kvantitatīvi noteica atbalsta summu tikai pēc tam, kad Komisija sāka formālo izmeklēšanas procedūru, proti, gandrīz piecus gadus pēc koncesijas līguma parakstīšanas, pierāda, ka atbalsta summu PCT nebija ņēmis vērā savā sākotnējā uzņēmējdarbības plānā un jo īpaši, kad Cosco nolēma veikt ieguldījumu. Attiecībā uz saņēmēja pieminētajiem Komisijas lēmumiem, kuros Komisija apstiprināja nepazīnotu atbalstu gadījumos, kad atbalsts iepriekš nebija kvantitatīvi noteikts, Komisija norāda, ka pieminētie gadījumi nav piemērojami šajā lietā, jo tie neattiecas uz ostas infrastruktūras finansēšanu, kur konkrēts finansējuma trūkums ir jānosaka pat par *ex post* saderības analīzi. Līdz ar to šo atbalstu nevar uzskatīt par nepieciešamu projekta īstenošanai, jo PCT jebkurā gadījumā to uzņemtos.

⁽¹⁹⁰⁾ Turklāt ieguldījumu projekta ekonomisko dzīvotspēju un rentabilitāti jau ir apstiprinājis fakts, ka PCT ieguldījumiem Pirejas ostā jau ir ļoti pozitīvi finanšu rezultāti.

- (261) Katrā ziņā, kā jau paskaidrots iepriekš, pārbaudāmie pasākumi sastāv no neierobežotām fiskālām priekšrocībām, kas veido parasti aizliegtu darbības atbalstu. Šādu atbalstu var pieņemt tikai konkrēti noteiktos ārkārtas apstākļos. Ostas infrastruktūras projekta finansējuma saderības analīzes kontekstā, pamatojoties uz 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, šā veida atbalstu nevar uzskatīt par saderīgu.
- (262) Saņēmējs apgalvo, ka tirgus fiasko šajā gadījumā sastāv no vajadzības nodrošināt stabilitāti, juridisko noteiktību un elastīgumu attiecībā uz koncesijas līguma īstenošanas fiskālo režīmu. Šajā sakarā Komisija norāda, ka saskaņā ar tās pastāvīgo praksi vajadzību nodrošināt stabilitāti, juridisko noteiktību un elastīgumu nevar uzskatīt par tirgus fiasko vai par spēkā esošu pamatu atbalsta pasākumu saderībai. Turklāt un vēl svarīgāk, šāda "režīma" neesība neatturēja *Cosco* no uzņemšanās ieguldīt Pirejas ostā. Tādējādi Komisija uzskata, ka mērķis nodrošināt stabilitāti, juridisko noteiktību un elastīgumu nevar pierādīt nepieciešamību pēc pārbaudāmajiem atbalsta pasākumiem vai to stimulējošo ietekmi.
- (263) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka *PCT* piešķirtie atbalsta pasākumi nebija nepieciešami, jo netika pierādīts, ka *Cosco*, ja šādu pasākumu nebūtu, būtu pametis projekta īstenošanu. Tādējādi atbalsta pasākumi veido darbības atbalstu, kas atbrīvo *PCT* no izmaksām, kas tam parasti rastos, un tos nevar atzīt par saderīgiem. Ievērojot šo secinājumu, Komisija neuzskata, ka ir vēl jāpārbauda pārējie 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nosacījumi par konkurences samērīgumu un izkropļojumu, lai secinātu, ka atbalsta pasākumi ir nesaderīgi.

7. ATBALSTA ATGŪŠANA

Saskaņā ar iedibināto judikatūru atbalsts, ko Komisija uzskata par nesaderīgu ar kopējo tirgu, ir jāatgūst, lai atjaunotu iepriekšējo situāciju⁽¹⁹¹⁾. Tā kā iepriekš minētie pasākumi veido nelikumīgu un nesaderīgu valsts atbalstu, Komisijai ir jāizdod rīkojums par nelikumīgi piešķirtā un ar iekšējo tirgu nesaderīgā atbalsta atgūšanu, izņemot gadījumus, kad saņēmējam var būt tiesiskā paļāvība vai viņš balstās uz vispārēju ES tiesību principu⁽¹⁹²⁾.

Kvantitatīva noteikšana

- (264) Grieķijas iestāžu un saņēmēja sniegtā atbalsta kvantitatīvā noteikšana tika balstīta uz hipotētiskiem pieņēmumiem par *PCT* 2009. gada uzņēmējdarbības plānu. Tādējādi tie nevar noderēt par pamatu precīzai atbalsta summu kvantitatīvai noteikšanai.
- (265) Tā kā nav atbilstošas informācijas no Grieķijas iestādēm, šis lēmums nenosaka precīzu atbalsta summu, ko *PCT* saņēmis par katru no šiem pasākumiem. Tomēr Komisija uzskata, ka dalībvalstij ir jāievēro šāda metodoloģija, lai noteiktu no *PCT* atgūstamā nesaderīgā valsts atbalsta summu.

— Atbrīvojums no ienākuma nodokļa par uzkrātajiem procentiem līdz dienai, kad sāk darboties III piestātne

- (266) Šis pasākums ietver atbalstu *PCT*, kas ir vienāds ar ienākuma nodokli, kas *PCT* parasti būtu jāmaksā par uzkrātajiem procentiem līdz III piestātnes darbības uzsākšanai un no kura *PCT* bija atbrīvots, pamatojoties uz Likuma 2. panta 1. punktu.
- (267) Grieķijas iestādes norādīja, ka *PCT* praksē neguva labumu no šā noteikuma, jo tas savā apliekamajā ienākumā iekļāva par naudas noguldījumiem uzkrātos procentus (un tādējādi šim ienākumam piemēroja ienākuma nodokli). Tāpēc tiem ir jāiesniedz pierādījumi, ka tā tas tiešām ir.

⁽¹⁹¹⁾ Skatīt, piemēram, 1995. gada spriedumu lietā C-348/93 Komisija/Itālija (*Recueil* 1995, I-673. lpp., 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

⁽¹⁹²⁾ Skatīt, piemēram, 2007. gada spriedumu apvienotajās lietās T-239/04 un T-323/04, Itālija un *Brandt Italia SpA*/Komisija (Krājums 2007, II-3265. lpp., 153.–154. punkts un tajos minētā judikatūra).

(268) Ja *PCT* ir izmantojis šo noteikumu, tad Grieķijas iestādēm vispirms ir jānorāda šādi datumi:

— diena, kad *PCT* tika atbrīvots no ienākuma nodokļa par uzkrātajiem procentiem,

— diena, kad sāka darboties III piestātne.

(269) Grieķijas iestādēm par bāzi jāņem attiecīgie *PCT* katra gada noguldījumi Grieķijas bankās (pēc dienas, kad *PCT* tika atbrīvots no ienākuma nodokļa par uzkrātajiem procentiem), attiecīgie procenti, kas katru gadu radās, un jāpiemēro katru gadu piemērojamā ienākuma nodokļa likme.

— Tiesības uz PVN pārmaksas atmaksu neatkarīgi no izbūves darbu vai to daļas pabeigšanas dienas

(270) Šis pasākums ietver atbalstu *PCT*, kas ir vienāds ar pilnu PVN atmaksas summu, ko *PCT* ir atļauts paturēt (saskaņā ar šo noteikumu), ja piecos gados pēc attiecīgo izdevumu rašanās projekts nav sāks.

(271) Grieķijas iestādes ir norādījušas, ka *PCT* jau ir sācis izmantot ieguldījumu projektu piecos gados no projekta sākšanas dienas, tāpēc no piecu gadu atbrīvojuma perioda neizrietēja konkrēta atgūstamā summa.

(272) Tomēr Grieķijas iestādes nav iesniegušas nekādu pierādījumu, ka projekta izbūve ir pabeigta un ka ieguldījumu ir sāks izmantot. Tāpēc Grieķijas iestādēm ir jāiesniedz pierādījums par izbūves projekta pabeigšanu. Vēl tām ir jāiesniedz rēķinu saraksts saistībā ar šo izbūvi un jānorāda datumi, kad *PCT* saņēma par šiem rēķiniem PVN atmaksu.

(273) Ja projekta izbūve nav pabeigta, tad piektā gadadiena no PVN atmaksas dienas par katru rēķinu, kas saistīts ar šo izbūvi, būtu atbalsta piešķiršanas diena. Atbalsts katrā gadījumā būtu atmaksātā PVN summa.

— Kapitālieguldījumu preces plaša definīcija => tiesas tiesības uz 90 % PVN pārmaksas atmaksu bez revīzijas

(274) Šis pasākums ietver *PCT* piešķirto atbalstu, kas ir vienāds ar uzkrātajiem procentiem par PVN, kas atmaksāts par visiem izdevumiem, izņemot par materiālajām precēm (kas attiecas uz kapitālieguldījumu precī), no brīža, kad atmaksa tika nodota *PCT* rīcībā, līdz brīdim, kad *PCT* būtu bijušas tiesības uz šādu atmaksu, proti, trīs gadus vēlāk vai līdz brīdim, kad *PCT* būtu spējis kompensēt savu PVN priekšnodokli (attiecībā uz šiem izdevumiem) ar aprēķināto PVN.

(275) Grieķijas iestādēm ir jānošķir starp PVN, kas attiecas uz materiālajiem aktīviem, kas ietilpst kapitālieguldījumu preces jēdziena piemērošanas jomā, un PVN priekšnodokli, kas attiecas uz citiem būvdarbiem un pakalpojumiem. Tad būs jāaprēķina šis PVN priekšnodoklis. Pamatojoties uz šajā aprēķinā iegūto summu, Grieķijas iestādēm būs jāaprēķina procenti, kas valstij jāprasa avansa naudas maksājumam pirms trīs gadu perioda, līdz kuram *PCT* jebkurā gadījumā var saņemt atmaksu. Šie procenti jāaprēķina par periodu no brīža, kad atmaksa tika nodota *PCT* rīcībā, līdz brīdim, kad *PCT* būtu bijušas tiesības uz šādu atmaksu, proti, trīs gadus vēlāk. Ja var pierādīt, ka atmaksu varēja piešķirt pirms trīs gadu perioda, tad attiecīgos procentus aprēķinās līdz brīdim, kad *PCT* būtu bijis spējīgs kompensēt savu PVN priekšnodokli (attiecībā uz šiem izdevumiem) ar aprēķināto PVN.

— Tiesības uz kavējuma procentiem bez laika vai procesuālām prasībām gadījumā, ja valsts neatmaksā PVN

(276) Šis pasākums ietver *PCT* piešķirto atbalstu, kas ir vienāds ar procentiem, ko *PCT* var prasīt (saskaņā ar šo noteikumu) no Grieķijas valsts 60 dienas pēc tam, kad tas ir iesniedzis attiecīgo nodokļu deklarāciju (pieprasot PVN atmaksu), kamēr citiem uzņēmumiem līdzīgā situācijā nebūtu tiesību uz procentiem.

- (277) *PCT* norādīja, ka tas neizmantoja šo noteikumu. Tomēr, ja tas tā nav un valsts tik tiešām ir samaksājusi šādus procentus, tad Grieķijas iestādēm ir jānorāda precīzi samaksātie procenti, kā arī šo maksājumu veikšanas datumi. Šie datumi būtu piešķiršanas datumi un attiecīgie samaksātie procenti būtu šajos datos piešķirtā atbalsta summas.

— Zaudējumu pārņemšana bez ierobežojumiem laikā

- (278) Atbalsts šādā gadījumā būtu papildu uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas *PCT* būtu jāmaksā, ja pēc piecu gadu laika ierobežojuma nebūtu notikusi zaudējumu pārņemšana. Citiem vārdiem, atbalsts ir vienāds ar starpību starp ienākuma nodokli, ko *PCT* faktiski samaksāja, un ienākuma nodokli, kas tam būtu jāmaksā, ja nebūtu iespējas pārņemt savus zaudējumus vairāk nekā piecus gadus pēc šo zaudējumu rašanās.

- (279) Piešķiršanas diena šajā gadījumā būtu diena, kad būtu bijis jāmaksā nodoklis. Grieķijas iestādēm ir jāiesniedz dati, kas pierāda *PCT* katru gadu ciestos fiskālos zaudējumus un to, vai šie zaudējumi tika pārnesti ilgāk nekā uz piecu gadu periodu. Šādā gadījumā viņiem būs jāaprēķina šo zaudējumu ietekme uz savu apliekamo nodokļu bāzi un līdz ar to attiecīgais ienākuma nodoklis, ko *PCT* nesamaksāja šīs pārņemšanas dēļ.

— Izvēle starp trim nolietojuma metodēm

- (280) *PCT* norādīja, ka tas izmantoja fiksēto lineāro metodi. Grieķijas iestādēm jāiesniedz pierādījumi, ka ir izmantota tikai fiksētā lineārā metode, un tās nedrīkst dot iespēju to mainīt un izmantot citas nolietojuma metodes. Ja ir izmantota jebkura cita nolietojuma metode, tad atbalsts būtu starpība starp uzņēmumu ienākuma nodokli, kas *PCT* būtu jāmaksā, izmantojot fiksēto lineāro nolietojuma metodi, un uzņēmumu ienākuma nodokli, izmantojot kādu no abām pārējām metodēm. Atbalsta piešķiršanas diena šajā gadījumā būtu diena, kad būtu bijis jāmaksā papildu nodoklis.

— Atbrīvojums no zīmognodevas attiecībā uz aizdevuma līgumiem un visiem papildlīgumiem par būvdarba finansēšanu

- (281) Grieķijas iestādēm jānorāda, vai *PCT* ir noslēdzis citus aizdevuma līgumus papildus minētajiem līgumiem ar *Cosco*. Attiecībā uz tādiem līgumiem *PCT* piešķirtais atbalsts būtu vienāds ar atbilstošo zīmognodevu, kas piemērojama tādiem aizdevumiem. Atbalsta summu piešķiršanas diena būtu diena, kad būtu bijusi jāmaksā minētā zīmognodeva.

— *PCT* kreditoru atbrīvojums no nodokļiem, zīmognodevas, iemaksām un jebkurām tiesībām par labu valstij vai trešām personām, kas tiem parasti būtu jāmaksā par līgumiem, ar kuriem pāriet no *PCT* aizdevuma līgumiem izrietošie pienākumi un tiesības

- (282) Šis pasākums ietver atbalstu *PCT* kreditoriem, jo īpaši *Cosco*, kas ir vienāds ar zīmognodevu, kura *Cosco* parasti būtu jāmaksā saskaņā ar vispārpiemērojamiem noteikumiem, ja ar *PCT* noslēgtu aizdevumu nodod trešai personai.

- (283) Saskaņā ar Grieķijas iestāžu apgalvojumu *Cosco* 2009. gadā piešķīra *PCT* divus aizdevumus, kas tika atmaksāti 2011. gadā. Uz šā pamata Komisijai nav iemesla domāt, ka šāda pāreja ir notikusi.

- (284) Grieķijas iestādēm jāpaskaidro, vai šis noteikums ir izmantots. Šādā gadījumā tām būs jānosaka zīmognodeva, ko pienāktos maksāt par šādiem juridiskiem aktiem.

— Atbrīvojums no zīmognodevas par jebkuru kompensāciju, ko PPA izmaksājusi PCT atbilstīgi koncesijas līgumam, kas neietilpst PVN kodeksa darbības jomā

(285) Šis pasākums sniedz PCT priekšrocību, kas ir vienāda ar zīmognodevu, kura tam šādos apstākļos būtu jāmaksā un no kuras tas tika atbrīvots. Grieķijas iestādēm jāpaskaidro, vai šis noteikums ir izmantots. Ja šis noteikums ir izmantots, tad tām būs jāapzina PCT piešķirtā atbalsta summas un to attiecīgie piešķiršanas datumi tāpat, kā aprakstīts iepriekš minētajiem pasākumiem.

— Pēc PCT pieprasījuma preferenciāls režīms ārvalstu ieguldījumiem

(286) Grieķijas iestādes ir norādījušas, ka šis režīms nav izmantots. Tomēr, kā minēts 220. apsvērumā, PCT ir tiesības pieprasīt un iegūt šo preferenciālo režīmu.

Termiņi. Rīcība

(287) Divos mēnešos pēc šā lēmuma paziņošanas Grieķijas Republikai Grieķijai ir jāinformē Komisija par plānotajiem vai veiktajiem pasākumiem:

i) norāde uz pasākumiem, uz ko tik tiešām var attiekties *de minimis* regula, un attiecīgās dokumentācijas, kas to pierāda, iesniegšana;

ii) norāde uz atgūšanas pasākumiem vai uz to, ka ir veikta atgūšanas plānošana.

(288) Četros mēnešos pēc šā lēmuma paziņošanas Grieķijas Republikai Grieķijai ir jāinformē Komisija, ka tā ir īstenojusi atgūšanu.

(289) Principā tas būs galīgais atgūšanas termiņš.

(290) Gadījumos, kad PCT saņēma priekšrocību, kas nepārsniedz robežvērtības, kuras noteiktas Komisijas Regulā (EK) Nr. 1407/2013 ⁽¹⁹³⁾, šādu priekšrocību neuzskata par valsts atbalstu, ja ir izpildīti visi šajā regulā paredzētie nosacījumi, un tas nav jāatgūst.

(291) Par atgūstamajām summām jāaprēķina procenti no dienas, kad tās tika nodotas PCT rīcībā, līdz to faktiskajai atgūšanai. Procenti jāaprēķina, procentu likmi piemērojot gan pamatsummai, gan procentiem, saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ⁽¹⁹⁴⁾ V nodaļu un Komisijas Regulu (EK) Nr. 271/2008 ⁽¹⁹⁵⁾, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 794/2004.

8. SECINĀJUMS

(292) Komisija konstatē, ka Grieķija ir nelikumīgi īstenojusi šādus atbalsta pasākumus, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punkta noteikumus:

1) atbrīvojums no ienākuma nodokļa par uzkrātajiem procentiem līdz dienai, kad sāk darboties III piestātne;

2) tiesības uz PVN pārmaksas atmaksu neatkarīgi no līguma priekšmeta pabeigšanas stadijas; jēdziena “kapitālieguldījumu prece” noteikšana PVN noteikumu nolūkā; tiesības uz kavējuma procentiem no pirmās dienas pēc 60. dienas pēc PVN atmaksas pieprasījuma;

⁽¹⁹³⁾ Komisijas 2013. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (OV L 352, 24.12.2013., 1. lpp.).

⁽¹⁹⁴⁾ Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽¹⁹⁵⁾ Komisijas 2008. gada 30. janvāra Regula (EK) Nr. 271/2008, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 82, 25.3.2008., 1. lpp.).

- 3) zaudējumu pārņemšana bez ierobežojumiem laikā;
 - 4) izvēle starp trim nolietojuma metodēm attiecībā uz ieguldījumu izmaksām par II pietātnes rekonstrukciju un III pietātnes izbūvi;
 - 5) atbrīvojums no zīmognodevas attiecībā uz aizdevuma līgumiem un visiem papildlīgumiem par projekta finansēšanu;
 - 6) atbrīvojums no nodokļiem, zīmognodevas, iemaksām un visām tiesībām par labu valstij vai trešām personām attiecībā uz līgumiem starp aizdevuma līgumu kreditoriem, kuru ietvaros tiek nodoti pienākumi un no tiem izrietošās tiesības;
 - 7) atbrīvojums no zīmognodevas par jebkuru kompensāciju, ko PPA izmaksājusi PCT atbilstīgi koncesijas līgumam, kas neietilpst PVN kodeksa darbības jomā;
 - 8) aizsardzība saskaņā ar ārvalstu ieguldījumu īpašo aizsardzības režīmu.
- (293) Grieķijas iestādes neatbrīvoja PCT no noteikumiem par piespiedu atsavināšanu un tāpat nepiešķīra PCT atbalstu šajā kontekstā.
- (294) Visi iepriekš apzinātie atbalsta pasākumi ir nesaderīgi ar Līgumu un būs jāatgūst,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Šādi valsts atbalsta pasākumi par labu *Piraeus Container Terminal S.A.* un tā kreditoram *Cosco*, ko nelikumīgi īstenojusi Grieķija, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punkta prasības, ir nesaderīgi ar iekšējo tirgu:

- 1) atbrīvojums no ienākuma nodokļa par uzkrātajiem procentiem līdz dienai, kad sāk darboties III pietātne;
- 2) tiesības uz PVN pārmaksas atmaksu neatkarīgi no līguma priekšmeta pabeigšanas stadijas; jēdziena "kapitālieguldījumu prece" noteikšana PVN noteikumu nolūkā; tiesības uz kavējuma procentiem no pirmās dienas pēc 60. dienas pēc PVN atmaksas pieprasījuma;
- 3) zaudējumu pārņemšana bez ierobežojumiem laikā;
- 4) izvēle starp trim nolietojuma metodēm attiecībā uz ieguldījumu izmaksām par II pietātnes rekonstrukciju un III pietātnes izbūvi;
- 5) atbrīvojums no zīmognodevas attiecībā uz aizdevuma līgumiem un visiem papildlīgumiem par projekta finansēšanu;
- 6) atbrīvojums no nodokļiem, zīmognodevas, iemaksām un visām tiesībām par labu valstij vai trešām personām attiecībā uz līgumiem starp aizdevuma līgumu kreditoriem, kuru ietvaros tiek nodoti pienākumi un no tiem izrietošās tiesības;
- 7) atbrīvojums no zīmognodevas par jebkuru kompensāciju, ko PPA izmaksājusi PCT atbilstīgi koncesijas līgumam, kas neietilpst PVN kodeksa darbības jomā;
- 8) aizsardzība saskaņā ar ārvalstu ieguldījumu īpašo aizsardzības režīmu.

2. pants

Grieķijas iestādes nepiešķīra valsts atbalstu, atbrīvojot *Piraeus Container Terminal S.A.* no noteikumiem par piespiedu atsavināšanu.

3. pants

1. Grieķijai no PCT un tā mātesuzņēmuma Cosco jāatgūst 1. pantā minētais nesaderīgais atbalsts.
2. Atmaksājamās summas ietver procentus par laiku no izsniegšanas brīža saņēmējam līdz to faktiskās atgūšanas brīdim.
3. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā ar V nodaļu Regulā (EK) Nr. 794/2004 un Regulu (EK) Nr. 271/2008, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 794/2004.
4. Grieķija no šā lēmuma pieņemšanas dienas atceļ visus noteikumus, kuri ļauj turpināt 1. pantā minētos pasākumus.
5. Grieķija no šā lēmuma pieņemšanas dienas anulē visus 1. pantā minētos neizmaksātos atbalsta maksājumus.

4. pants

1. Piešķirto atbalstu, kas minēts 1. pantā, nekavējoties un efektīvi atgūst.
2. Grieķija nodrošina šī lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā pēc tā paziņošanas dienas.

5. pants

1. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas Grieķija iesniedz šādu informāciju:
 - a) kopējā summa (pamatsumma un atgūšanas procenti), kas jāatgūst no PCT un tā mātesuzņēmuma Cosco;
 - b) šā lēmuma izpildes nodrošināšanas nolūkā jau veikto un plānoto pasākumu precīzs apraksts;
 - c) dokumenti, kas pierāda, ka PCT un tā mātesuzņēmumam Cosco ir likts atmaksāt atbalstu.
2. Grieķija līdz 1. pantā minētā atbalsta atgūšanas beigām informē Komisiju par šā lēmuma īstenošanai noteikto valsts pasākumu izpildes gaitu. Pēc Komisijas vienkārša pieprasījuma tā tūlīt sniedz informāciju par jau veiktajiem un plānotajiem šā lēmuma izpildes pasākumiem. Tā iesniedz arī sīku informāciju par atbalsta summām un procentiem, kas jau atgūti no atbalsta saņēmēja.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Grieķijai.

Briselē, 2015. gada 23. martā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV